

Stjórnartíðindi

1917 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 52, 126, og 198.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1917.

A-DEILD

KAUPMANNAHÖFN
1917

Stjórnartíðindi

fyrir

Ísland.

A.

Efnisyfirlit

við

stjórnartíðindi fyrir Ísland 1917.

A.

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
1	2. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 17, 3. okt. 1903 um aðra skipun á æðstu umboðsstjórn Íslands	3
2	18. jan.	Lög um bann við sölu og leigu skipa úr landi	4
3	27. jan.	Lög um kaup á eimskipum til vöruflutninga milli Íslands og útlanda	5
4		Lög um kaup á eimskipi og útgerð þess á kostnað landssjóðs.	6
5	1. febr.	Lög um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfríðnum	8
6	8. febr.	Lög um heimild handa landsstjórninni til ráðstafana til tryggingar aðflutningum til landsins	10
7		Lög um viðauka við lög nr. 10, 8. september 1915, um heimild fyrir ráðherra Íslands til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum	11
8		Lög um heimild handa ráðuneyti Íslands til ákvörðunar sjerstaks tímareiknings	12
9	26. febr.	Bráðabirgðalög um breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfríðnum	13
10	2. marz.	Lög um heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslands banka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905 og lögum 9. sept. 1915 ..	14
11	16. marz.	Lög um þyngd bakarabrauða	15
12	23. apríl.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs	16
13	26. apríl.	Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	17
14	14. maí.	Bráðabirgðalög um húsaleigu í Reykjavík	18
15	22. maí.	Opið brjef, er stefnir saman alþingi til reglulegs fundar 2. júlí 1917	20
16	23. maí.	Konungsbrjef um setning alþingis	21
17		Auglýsing um breyting á og viðauka við reglugerð fyrir Háskóla Íslands 9. okt. 1912	22
18		Lög um breyting á lögum nr. 40, 2. nóvember 1914, um heimild fyrir landsstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd landssjóðs skipaveðlán hf. »Eimskipafjelag Íslands«	23
19	2. júní.	Lög um að landsstjórninni veitist heimild til að greiða styrk úr landssjóði til viðgerðar á sjógarðinum fyrir Einarshafnarlandi og Óseyrarness í Árnessýslu	24

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
20	2. júní.	Lög um niðurlagning Njarðvíkur kirkju og sameining Keflavíkur og Njarðvíkursókna	25
21	6. júní.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjärvist konungs	26
22	10. júní.	Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	27
23	12. sept.	Lög um heimild handa bæjar- og sveitarstjórnnum til að taka eignarnámi eða á leigu brauðgerðarhús o. fl.	28
24		Lög um húsaleigu í Reykjavík	30
25	29. sept.	Lög um almenna hjálp vegna dýrtíðarinnar	32
26		Lög um skiftingu bæjarfógetaembættisins í Reykjavík og um stofnun sjerstakrar tollgæslu í Reykjavíkurborg	34
27		Lög um breytingu á 1. gr. laga nr. 45, 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla	36
28		Lög um þóknun til vitna	37
29		Lög um málskostnað einkamála	38
30		Lög um hjónavígslu	40
31		Lög um breytingu á tilskipun 30. apríl 1824 og fátækralögum nr. 44, 10. nóv. 1905	42
32		Lög um breyting á lögum nr. 39, 11. júlí 1911, um sjúkrasam- lög, og á lögum um breyting á þeim lögum, nr. 35, 3. nóv. 1915	43
33		Lög um breyting á lögum nr. 17, 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk	44
34		Lög um stofnun dósentsembættis í læknaeild Háskóla Íslands	45
35		Lög um að skipa dr. phil. Guðmund Finnbogason kennara í hagnýtri sálarfræði við Háskóla Íslands	46
36		Lög um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs	47
37		Lög um stofnun húsmæðraskóla á Norðurlandi	49
38		Lög um sölu á kirkjueigninni, 7 hndr. að fornu mati, úr Tungu í Skutilsfirði, ásamt skógarítaki þar	51
39	26. okt.	Lög um breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norður- álfuófriðnum	52
40		Lög um bráðabirgðahækkun á burðargjaldi	53
41		Lög um breyting á lögum nr. 30, 20. október 1913, um um- boð þjóðjarða	54
42		Lög um lýsismat	55
43		Lög um stækkun verslunarlóðar Ísafjarðar	56
44		Lög um breyting á lögum nr. 40, 10. nóv. 1913, um eignar- námsheimild fyrir bæjarstjórn Ísafjarðar á lóð og mannvirkjum undir hafnarbryggju	57
45		Lög um breyting á lögum frá 22. nóv. 1907, um vegi	58
46		Lög um breytingu á sveitarstjórnarlögum nr. 43, 10. nóv. 1905	59
47		Lög um mjólkarsölu í Reykjavík	60
48		Lög um afnám laga nr. 21, 20. okt. 1905, um skýrslur um ali- dýrasjúkdóma	62
49		Lög um framlenging á friðunartíma hreindýra	63
50		Lög um breytingu á lögum nr. 39, 13. desember 1895, um löggingu verslunarstaðar hjá Bakkagerði í Borgarfirði	64
51		Lög um samþykkt á landsreikningunum 1914 og 1915	65
52		Lög um breyting á 1. gr. tolllaga fyrir Ísland, nr. 54, 11. júlí 1911	67

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
53	26. okt.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 30, 22. okt. 1912, og laga nr. 44, 2. nóv. 1914, og laga nr. 45, s. d.	68
54		Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 23, 14. desember 1877, um tekjuskatt.	69
55		Lög um breyting á 1. gr. laga um vitagjald frá 11. júlí 1911.	71
56		Lög um breyting á lögum um fasteignamat, nr. 22., 3. nóvember 1915	72
57		Lög um breyting á lögum nr. 18, 13. sept. 1901, um manntal í Reykjavík	73
58		Fjáráukalög fyrir árin 1916 og 1917	74
59		Lög um dyrtíðaruppbót handa embættis- og sýslunarmönnum landssjóðs	78
60		Lög um lögræði.	80
61		Lög um framkvæmd eignarnáms	83
62		Lög um stefnufrest til íslenskra dómstóla	86
63		Lög um stefnubirtingar	89
64		Lög um laun hreppstjóra og aukatekjur m. m.	92
65		Lög um breytingu á lögum nr. 22, 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, og lögum nr. 43, 11. júlí 1911, um breytingu á þeim lögum	95
66		Lög um gjöld til holræsa og gangstjetta á Akureyri	99
67	14. nóvbr.	Lög um bæjarstjórn Ísafjarðar	100
68		Lög um áveitu á Flóann.	107
69		Lög um fyrirhleðslu fyrir Þverá og Markarfljót	112
70		Lög um breyting á lögum nr. 26, 20. okt. 1905, um váttrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna	114
71		Lög um váttrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna	116
72		Lög um breyting á og viðauka við lög um stofnun Ræktunar- sjóðs Íslands, 2. mars 1900	121
73		Lög um samþykktir um kornforðabúr til skepnufóðurs	122
74		Lög um viðauka við lög 11. desember 1891, um samþykktir um kynbætur hesta	125
75		Lög um útmælingar löða í kaupstöðum, löggiltum kauptúnum o. fl.	126
76		Lög um heimild fyrir stjórnarráð Íslands til að setja reglugerðir um notkun hafna o. fl.	128
77		Lög um einkasöluheimild landsstjórnarinnar á steinolíu	129
78		Lög um mælitæki og vogaráhöld	131
79		Lög um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum ...	135
80		Lög um breyting á lögum nr. 12, 9. júlí 1909, um breyting á lögum um stofnun landsbanka 18. sept. 1885 m. m.	136
81		Lög um heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa slandsbanka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905	138
82		Lög um rekstur loftskeytastöðva á Íslandi	139
83		Lög um breytingar og viðauka við lög nr. 35, 20. okt. 1913, um ritsíma- og talsímakerfi Íslands	141
84		Lög um slysatrygging sjómanna	143
85		Lög um samþykktir um herpinótaveiði á fjörðum inn úr Húnaflóa	146
86		Lög um fiskiveiðasamþykktir og lendingasjóði	148
87		Lög um breyting á lögum nr. 21, 2. nóv. 1914, um notkun bifreiða, og viðauka við sömu lög	151
88		Lög um notkun bifreiða	153

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
89	14. nóvbr.	Fjárlög fyrir árin 1918 og 1919	157
90		Fjáraukalög fyrir árin 1914 og 1915	199
91		Lög um aðflutningsbann á áfengi	204
92	22. nóvbr.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til aukafundar á árinu 1918 þegar stjórninni þykir nauðsyn bera til	209
93		Konungsbrjef um setning Alþingis og þingsuppsögn	210
94	27. nóvbr.	Konungleg auglýsing um, að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs	211
95	2. desbr.	Konungleg auglýsing um, að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	212
96	10. desbr.	Bráðabirgðalög um viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfulófriðnum	213

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
Aðflutningsbann.			
91	14. nóvbr.	Lög um aðflutningsbann á áfengi	204
Akureyri.			
65	14. nóvbr.	Lög um breytingu á lögum nr. 22, 8. okt. 1883, um bæjar- stjórn á Akureyri, og lögum nr. 43, 11. júlí 1911, um breyt- ingu á þeim lögum.....	95
66		Lög um gjöld til holræsa og gangstjetta á Akureyri.....	99
Alþingi, sjá landsstjórn.			
Bankar.			
10	2. marz.	Lög um heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslands banka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905 og lögum 9. sept. 1915 ..	14
80	14. nóvbr.	Lög um breyting á lögum nr. 12, 9. júlí 1909, um breyting á lögum um stofnun landsbanka 18. sept. 1885, m. m.	136
81		Lög um heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslands banka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905.....	138
Bífreiddar.			
87	14. nóvbr.	Lög um breyting á lögum nr. 21, 2. nóv. 1914, um notkun bif- reiða, og viðauka við sömu lög	151
88		Lög um notkun bifreiða	153
Dómsmál.			
28	26. okt.	Lög um þóknun til vitna.....	37
29		Lög um málskostnað einkamála.....	38
62	14. nóvbr.	Lög um stefnufrest til íslenskra dómstóla	86
63		Lög um stefnubirtingar	89
Eignarnám.			
23	12. sept.	Lög um heimild handa bæjar- og sveitarstjórnnum til að taka eignarnámi eða á leigu brauðgerðarhús o. fl.	28

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðatal.
44	26. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 49, 10. nóv. 1913, um eignar- námsheimild fyrir bæjarstjórn Ísafjarðar á lóð og mannvirkjum undir hafnarbryggju	57
61	14. nóvbr.	Lög um framkvæmd eignarnáms	83
Ellistyrkur.			
33	26. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 17, 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk	44
Embætti.			
26	26. okt.	Lög um skiftingu bæjarfógetaembættisins í Reykjavík og um stofnun sjerstakrar tollgæslu í Reykjavíkurkaupstað	34
27		Lög um breytingu á 1. gr. laga nr. 45, 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla	36
64		14. nóvbr.	Lög um laun hreppstjóra og aukatekjur m. m.
Fiskiveiðar.			
85	14. nóvbr.	Lög um samþykktir um herpinótaveiði á fjörðum inn úr Húna- flóa	146
86		Lög um fiskiveiðasamþykktir og lendingasjóði	148
Fjármál.			
18	2. júní.	Lög um breyting á lögum nr. 40, 2. nóvember 1914, um heim- ild fyrir landsstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd lands- sjóðs skipaveðlán hf. »Eimskipafjelag Íslands«	23
19		Lög um að landsstjórninni veitist heimild til að greiða styrk úr landssjóði til viðgerðar á sjógarðinum fyrir Einarshafnarlandi og Óseyrarness í Árnessýslu	24
51		Lög um samþykkt á landsreikningunum 1914 og 1915	65
52	26. okt.	Lög um breyting á 1. gr. tolllaga fyrir Ísland, nr. 54, 11. júlí 1911	67
53		Lög um framlenging á gildi laga nr. 30, 22. okt. 1912, og laga nr. 44, 2. nóv. 1914, og laga nr. 45, s. d.	68
54		Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 23, 14. desember 1877, um tekjuskatt	69
55	14. nóvbr.	Lög um breyting á 1. gr. laga um vitagjald frá 11. júlí 1911.	71
56		Lög um breyting á lögum um fasteignamat, nr. 22, 3. nóvember 1915	72
58		Fjáraukalög fyrir árin 1916 og 1917	74
59	14. nóvbr.	Lög um dýrtíðaruppbót handa embættis- og sýslunarmönnum landssjóðs	78
64		Lög um laun hreppstjóra og aukatekjur m. m.	92
89		Fjárlög fyrir árin 1918 og 1919	157
90		Fjáraukalög fyrir árin 1914 og 1915	199
Friðun.			
49	26. okt.	Lög um framlenging á friðunartíma hreindýra	63
Háskólinn, síð skólar			

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
Hjónavígsla.			
30	26. okt.	Lög um hjónavígslu	40
31		Lög um breytingu á tilskipun 30. apríl 1824 og fátækralögum nr. 44, 10. nóv. 1905	42
Ísafjörður.			
43	26. okt.	Lög um stækkun verslunarlóðar Ísafjarðar	56
44		Lög um breyting á lögum nr. 49, 10. nóv. 1913, um eignar-námsheimild fyrir bæjarstjórn Ísafjarðar á lóð og mannvirkjum undir hafnarbryggju	57
67	14. nóvbr.	Lög um bæjarstjórn Ísafjarðar	100
Kirkjur.			
20	2. júní.	Lög um niðurlagning Njarðvíkur kirkju og sameining Keflavíkur og Njarðvíkursókna	25
38	26. okt.	Lög um sölu á kirkjueigninni, 7 hndr. að fornu mati, úr Tungu í Skutillsfirði, ásamt skógarítaki þar	51
Landbúnaður.			
48	26. okt.	Lög um afnám laga nr. 21, 20. okt. 1905, um skýrslur um ali-dýrasjúkdóma	62
68	14. nóvbr.	Lög um áveitu á Flóann	107
69		Lög um fyrirhleðslu fyrir Þverá og Markarfljót	112
73		Lög um samþykktir um kornforðabúr til skepnufóðurs	122
74		Lög um viðauka við lög 11. desember 1891, um samþykktir um kynbætur hesta	125
Landsstjórn.			
1	2. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 17, 3. okt. 1903 um aðra skipun á æðstu umboðsstjórn Íslands	3
12	23. apríl.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkis-arfa í fjærvist konungs	16
13	26. apríl.	Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	17
15	22. maí.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 2. júlí 1917	20
16	23. maí.	Konungsbrjef um setning Alþingis	21
21	6. júní.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkis-arfa í fjærvist konungs	26
22	10. júní.	Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	27
92	22. nóvbr.	Opið brjef, er stefnir saman Alþingi til aukafundar á árinu 1918 þegar stjórninni þykir nauðsyn bera til	209
93		Konungsbrjef um setning Alþingis og þingsuppsögn	210
94	27. nóvbr.	Konungleg auglýsing um, að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkis-arfa í fjærvist konungs	211
95	2. desbr.	Konungleg auglýsing um, að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	212
Loftskeytastöðvar.			
82	14. nóvbr.	Lög um rekstur loftskeytastöðva á Íslands	139

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
Lögræði.			
60	14. nóvbr.	Lög um lögræði.....	80
Ófriðarráðstafanir.			
2	18. jan.	Lög um bann við sölu og leigu skipa úr landi.....	4
3	27. jan.	Lög um kaup á eimskipum til vöruflutninga milli Íslands og útlanda.....	5
4		Lög um kaup á eimskipi og útgerð þess á kostnað landssjóðs.	6
5		Lög um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfluófriðnum	8
6	8. febr.	Lög um heimild handa landsstjórninni til ráðstafana til tryggingar aðflutningum til landsins	10
7		Lög um viðauka við lög nr. 10, 8. september 1915, um heimild fyrir ráðherra Íslands til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum	11
8		Lög um heimild handa ráðuneyti Íslands til ákvörðunar sjerstaks tímareiknings	12
9	26. febr.	Bráðabirgðalög um breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfluófriðnum	13
14	14. maí.	Bráðabirgðalög um húsaleigu í Reykjavík.....	18
23	12. sept.	Lög um heimild handa bæjar- og sveitarstjórnnum til að taka eignarnámi eða á leigu brauðgerðarhús o. fl.....	28
24		Lög um húsaleigu í Reykjavík	30
25		Lög um almenna hjálp vegna dýrtíðarinnar	32
39	26. okt.	Lög um breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfluófriðnum	52
96	10. desbr.	Bráðabirgðalög um viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfluófriðnum	213
Póstmál.			
40	26. okt.	Lög um bráðabirgðahækkun á burðargjaldi	53
Reykjavík.			
14	14. maí.	Bráðabirgðalög um húsaleigu í Reykjavík.....	18
24	12. sept.	Lög um húsaleigu í Reykjavík	30
26	26. okt.	Lög um skiftingu bæjarfógetaembættisins í Reykjavík og um stofnun sjerstakrar tollgæslu í Reykjavíkurborg	34
47		Lög um mjólkursölu í Reykjavík	60
57		Lög um breyting á lögum nr. 18, 13. sept. 1901, um manntal í Reykjavík	73
Ræktunarsjóður Íslands.			
72	14. nóvbr.	Lög um breyting á og viðauka við lög um stofnun Ræktunarsjóðs Íslands, 2. mars 1900.....	121
Siglingar, skip.			
2	18. jan.	Lög um bann við sölu og leigu skipa úr landi	4

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
3	27. jan.	Lög um kaup á eimskipum til vöruflutninga milli Íslands og útlanda	5
4		Lög um kaup á eimskipi og útgerð þess á kostnað landssjóðs.	6
55	26. okt.	Lög um breyting á 1. gr. laga um vitagjald frá 11. júlí 1911.	71
76	14. nóvbr.	Lög um heimild fyrir stjórnarráð Íslands til að setja reglugerðir um notkun hafna o. fl.	128
84		Lög um slysatrygging sjómanna.....	143
Símamál.			
83	14. nóvbr.	Lög um breytingar og viðauka við lög nr. 35, 20. okt. 1913, um ritsíma- og talsímakerfi Íslands.....	141
Sjúkrasamlög.			
32	26. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 39, 11. júlí 1911, um sjúkrasamlög, og á lögum um breyting á þeim lögum, nr. 35, 3. nóv. 1915.....	43
Skólar.			
17	23. maí.	Auglýsing um breyting á og viðauka við reglugerð fyrir Háskóla Íslands 9. okt. 1912	22
34	26. okt.	Lög um stofnun dósentsembættis í læknadeild Háskóla Íslands	45
35		Lög um að skipa dr. phil. Guðmund Finnbogason kennara í hagnýtri sálarfræði við Háskóla Íslands.....	46
36		Lög um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs.....	47
37		Lög um stofnun húsmæðraskóla á Norðurlandi	49
Slysatrygging.			
84	14. nóvbr.	Lög um slysatrygging sjómanna.....	143
Sveitarstjórn.			
46	26. okt.	Lög um breytingu á sveitarstjórnarlögum nr. 43, 10. nóv. 1905	59
Umboð.			
41	26. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 30, 20. október 1913 um umboð þjóðjarða	54
Vátrygging.			
70	14. nóvbr.	Lög um breyting á lögum nr. 26, 20. okt. 1905, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna ...	114
71		Lög um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna	116
Vegir.			
45	26. okt.	Lög um breyting á lögum frá 22. nóv. 1907, um vegi.....	58

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blað- síðutal.
		Verslun.	
7	8. febr.	Lög um viðauka við lög nr. 10, 8. september 1915, um heimild fyrir ráðherra Íslands til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum.....	11
11	16. marz.	Lög um þyngd bakarabrauða.....	15
42		Lög um lýsismat.....	55
43		Lög um stækkun verslunarlóðar Ísafjarðar	56
47		Lög um mjólkursölu í Reykjavík.....	60
50	26. okt.	Lög um breytingu á lögum nr. 39, 13. desember 1895, um löggilding verslunarstaðar hjá Bakkagerði í Borgarfirði	64
52		Lög um breyting á 1. gr. tolllaga fyrir Ísland, nr. 54, 11. júlí 1911.....	67
53		Lög um framlenging á gildi laga nr. 30, 22. okt. 1912, og laga nr. 44, 2. nóv. 1914, og laga nr. 45, s. d.	68
75		Lög um útmælingar lóða í kaupstöðum, löggiltum kaптúnunum o. fl.	126
76		Lög um heimild fyrir stjórnarráð Íslands til að setja reglugerðir um notkun hafna o. fl.	128
77	14. nóvbr.	Lög um einkasöluheimild landsstjórnarinnar á steinolífu.....	129
78		Lög um mælitæki og vogaráhöld.....	131
79		Lög um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum...	135
91		Lög um aðflutningsbann á áfengi.....	204

Efnisyfirlit

við

stjórnartíðindi fyrir Ísland 1917.

A.

Lög

Nr. 1.
2. jan.

um

breyting á lögum nr. 17, 3. okt. 1903 um aðra skipun á æðstu umboðsstjórn Íslands.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ráðherrar skulu vera þrír.
Ákveður konungur starfsvið þeirra.

2. gr.

Ráðherrar hafa 8 000 kr. í árslaun. Auk þess skal sá ráðherrann, sem er forseti ráðuneytisins, hafa leigulausan bústað og 2 000 kr. í risnufje á ári.

Kostnaður af embættisferðum ráðherra úr landi og dvöl þeirra erlendis greiðist úr landssjóði.

3. gr.

Landritaraembættið leggst niður.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 2. janúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

Nr. 2.
18. jan.

Lög

um

bann við sölu og leigu skipa úr landi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bönnuð skal sala og leiga skipa út úr landinu.
Landsstjórnin getur veitt undanþágu frá banni þessu.

2. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 10 þús. til 200 þús. króna. Með
mál út af brotum gegn lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 18. janúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 3.
27. jan.

um

kaup á eimskipum til vöruflutninga milli Íslands og útlanda.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til þess að kaupa eimskip eftir þörfum til vöruflutninga milli Íslands og útlanda og taka lán í því skyni, eftir því sem þörf krefur.

2. gr.

Öll útgjöld til útgerðar skipanna skal veita í fjárlögunum eða fjáráukalögum, enda renni allar tekjur þeirra í landssjóð.

3. gr.

Landsstjórnin ræður farstjórn skipanna, og annast farstjórnin ráðningu yfirmanna þeirra og útvegar afgreiðslumenn á þeim höfnum, er þau koma á.

4. gr.

Landsstjórnin ákveður farmgjöld eftir tillögum farstjórnar.

5. gr.

Farstjórnin skal halda nákvæma reikninga yfir öll útgjöld og allar tekjur skipanna og rita þá í bók, er landsstjórnin löggildir til þess. Fyrir marsmánaðarlok ár hvert skal farstjórnin hafa sent landsstjórninni nákvæma reikninga, með fylgiskjölum, fyrir næstliðið almanaksár, og sýni þeir glögglega allan fjárhag skipaútgerðarinnar. Reikningar þessir skulu endurskoðaðir á skrifstofu þeirri í ráðuneyti Íslands, er samgöngumálin heyra undir. Úrskurðar landsstjórnin reikningana.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 27. janúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 4.
27. jan.

Lög

um

kaup á eimskipi og útgerð þess á kostnað landssjóðs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til þess að kaupa eimskip, allt að 800 smálestir að stærð, sjerstaklega útbúið til vöruflutninga, og taka lán í því skyni, eftir því sem þörf krefur.

2. gr.

Skipið skal haft til strandferða kringum landið, að minsta kosti 7—8 mánuði á ári, og til millilandaferða hinn tíma ársins, samkvæmt ferðaáætlun, er stjórnin semur eftir tillögum Alþingis.

3. gr.

Öll útgjöld til útgerðar skipsins skal veita í fjárlögnum, enda renni allar tekjur þess í landssjóð.

4. gr.

Landsstjórnin ræður farstjórn skipsins, og annast farstjórnin ráðningu yfirmanna þess og útvegar afgreiðslumenn á þeim höfnum, er skipið kemur á.

5. gr.

Landsstjórnin ákveður fargjöld og farmgjöld eftir tillögum farstjórnar.

6. gr.

Farstjórnin skal halda nákvæman reikning yfir öll útgjöld og allar tekjur skipsins og rita hann í bók, er landsstjórnin löggildir til þess. Fyrir marsmánaðarlok

ár hvert skal farstjórnin hafa sent landsstjórninni nákvæman reikning, með fylgiskjölum, Nr. 4. fyrir næstliðið almanaksár, og sýni hann glögglega allan fjárhag skipsútgerðarinnar, 27. jan. Reikningur þessi skal endurskoðaður á skrifstofu þeirri í stjórnarráðinu, er samgöngumálin heyra undir. Úrskurðar landsstjórnin reikninginn.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 27. janúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 5.

1. febr.

Lög

um

heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af
Norðurálfuófriðnum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Meðan norðurálfuófriðurinn stendur, heimilast landsstjórninni að gera ráðstafanir þær til að tryggja landið gegn afleiðingum af honum, er segir í lögum þessum.

2. gr.

Landsstjórninni heimilast, ef þörf gerist:

1. Að kaupa frá útlöndum fyrir landssjóðs hönd hæfilegar birgðir af nauðsynjavöru, svo sem korni, kolum, salti, steinolíu, vjelaolíu, veiðarfærum, læknislyfjum o. s. frv.
2. Að verja til slíkra kaupa handbæru fje landssjóðs, er hann má missa frá öðrum lögmætum útgjöldum.
3. Ennfremur að taka lán, eftir því sem nauðsyn krefur, til slíkra kaupa.
4. Loks að taka í sínar hendur alla verzlun, ef á þarf að halda, á einstökum vörutegundum, innlendum eða útlendum.

Landsstjórnin hlutast til um eftir megni, að vöruforði sá, er hún kaupir samkvæmt ákvæðum laga þessara, komi hinum ýmsu hjeruðum landsins að sem jöfnustum notum, eða eftir sjerstökum þörfum á hverjum stað og heimilast landsstjórninni að heita þeim, sem búa utan Reykjavíkur, sanngjarnri ívilnun eða uppbót á kostnaði við að senda vöruna milli hafna eða staða umhverfis landið.

3. gr.

Landsstjórninni er og heimilt að leggja bann, að einhverju leyti eða öllu, við útflutningi eða sölu úr landi á aðfluttum vörum, ef slíkt skyldi reynast nauðsynlegt. Þó er heimilt að birgja upp skip, er sigla frá Íslandi, til næstu erlendrarr hafnar, sem það ætlar að koma á, svo og fiskiskip, meðan þau stunda fiskveiðar við Ísland.

Á sama hátt heimilast landsstjórninni að leggja bann við útflutningi íslenzkra matvæla, ef ástæða er til að óttast matvælaskort í landinu.

Bannað er að flytja út úr landinu mör og tólg.

Nr. 5.

Ennfremur má landsstjórnin, ef almenningsþörf í einhverju byggðarlagi 1. febr. eða í landinu í heild sinni krefur, taka eignarnámi matvæli og eldsneyti hjá kaupmönnum, framleiðendum eða öðrum, gegn fullu endurgjaldi.

Ennfremur heimilast landsstjórninni að leggja bann við tilbúningi verzlunarvöru, sem nauðsynleg matvæli eru notuð til, án þess að verzlunarvaran sjálf geti talist til nauðsynjavöru.

4. gr.

Landsstjórnin ákveður, ef með þarf, með reglugerð eða reglugerðum, hvort, hvenær og hvernig gera skuli framangreindar ráðstafanir, þar á meðal hvernig ráðstafa skuli birgðum þeim, sem keyptar kunna að verða samkvæmt lögum þessum, eða teknar eignarnámi og hvernig skuli selja þær. Má verja til þessa fje úr landssjóði, ef með þarf.

5. gr.

Refsingar fyrir brot gegn ráðstöfunum þeim, er landsstjórnin gerir með heimild í lögum þessum, ákveður landsstjórnin á þann hátt, sem henni þykir við eiga, um leið og hver ráðstöfun er gerð. Landsstjórnin getur krafist þess, að viðlögðum sektum, að einstakir menn eða fjelög gefi henni þær skýrslur um birgðir af vörum og um vöruþörf, er henni þykir þurfa, til framkvæmdar ráðstöfunum þeim, sem heimilaðar eru í lögum þessum.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 1. febrúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 6.
8. febr.

Lög

um

heimild handa landsstjórninni til ráðstafana til tryggingar
aðflutningum til landsins.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ráðuneyti Íslands veitist heimild til að setja með reglugjörð eða reglugjörðum þau ákvæði um verzlun og siglingar til og frá landinu, er nauðsynleg þykja til þess að tryggja aðflutninga til þess. Í reglugjörð má ákveða sektir fyrir brot á henni og meðferð mála út af brotum gegn henni.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 8. febrúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

um

Nr. 17.
8. febr.

viðauka við lög nr. 10, 8. september 1915, um heimild fyrir ráðherra Íslands til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Við 1. gr. laga nr. 10, 8. september 1915, bætist:

Í reglugerð má ákveða sekt fyrir brot gegn ákvæðum hennar eða ráðstöfunum gerðum samkvæmt henni.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 8. febrúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 8.
16. febr.

Lög

um

heimild handa ráðuneyti Íslands til ákvörðunar sjerstaks
tímareiknings.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ráðuneyti Íslands heimilast að ákveða með reglugerð breytingu á tímareikningi á Íslandi þannig, að klukkan verði færð fram um allt að $1\frac{1}{2}$ klukkustund frá svo nefndum íslenskum meðaltíma og verði þá 1 klukkustund og 58 mínútum á undan miðtíma Reykjavíkur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 16. febrúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Bráðabirgðalög

Nr. 9.
26. febr.

um

breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfrúfriðnum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Það er uppið hefur verið borið fyrir Oss, að í lögum 1. febrúar 1917, um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfrúfriðnum, vanti heimild til að taka aðrar vörur en matvæli og eldivið eignarnámi, en óhjákvæmilegt hafi nú reynst, að landsstjórnin fái heimild til að taka einnig aðrar nauðsynjavörur eignarnámi, þá teljum Vjer það brýna nauðsyn að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni, samkvæmt 6. gr. stjórnarskipunarlags 19. júní 1915.

Því bjóðum Vjer og skipum þannig:

1. gr.

3. gr. 4. liður nefndra laga 1. febrúar 1917 orðist þannig: Ennfremur má landsstjórnin, ef almenningsþörf í einhverju byggðarlagi eða í landinu í heild sinni krefur, taka eignarnámi nauðsynjavörur hjá kaupmönnum, framleiðendum eða öðrum gegn fullu endurgjaldi. Landsstjórnin ákveður sjálf hverjar vörur skuli telja nauðsynjavörur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. febrúar 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 10.
2. marz.

Lög

um

heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslands banka að auka seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr. laga nr. 66, 10. nóv. 1905 og lögum 9. sept. 1915.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að auka seðlaupphæð þá, er Íslands banki má gefa út samkvæmt lögum nr. 66, 10. nóv. 1905, 4. gr., og lögum 9. sept. 1915, svo sem viðskiftaþörfin krefur, gegn öllum sömu skilyrðum, sem í 1. gr. 1.—3. lið nefndra laga 9. sept. 1915 greinir.

2. gr.

Bankanum er skylt, að viðlögðum missi seðlaútgáfurjettar síns, að innleysa alla þá seðla, er hann hefur gefið út samkvæmt lögum þessum, jafnskjótt sem landsstjórnin eða löggjafarvaldið krefst þess, og með þeim fyrirvara, er settur verður.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til 1. desember 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 2. marz 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 11.

16. marz.

um

þyngd bakarabrauða.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórnnum og sveitarstjórnnum veitist heimild til að ákveða með samþykkt þyngd bakarabrauða, hver í sínum kaupstað eða sveit, og skal bökurum óheimilt að selja brauð með öðrum þunga, en ákveðinn verður með tjeðri samþykkt.

Þó skal það ekki teljast brot á samþykktum þessum, þótt einstök brauð sjeu 4 % ljettari eða þyngri en samþykktin tiltekur, en á þyngd 20 brauða má mismunurinn aðeins vera 1 %.

2. gr.

Samþykktir eftir lögum þessum öðlast ekki gildi fyr en stjórnarráðið hefir staðfest þær, og skulu þær birtar í B deild stjórnartíðindanna.

3. gr.

Í samþykktum þeim, er settar verða samkvæmt lögum þessum, má meðal annars ákveða sektir 25—500 krónur fyrir brot. Sektir allar renna í bæjar-eða sveitarsjóð þar, sem brotið er framið.

Með mál út af brotum gegn samþykkt eftir lögum þessum skal farið sem með opinber lögreglumál.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 16. marz 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 12.
23. apríl.

Konungleg auglýsing

um

að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þar eð Vjer höfum í hyggju að ferðast til útlanda, viljum Vjer samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, um ríkisstjórn, þegar svo stendur á, að konungur er ekki orðinn fulltíða, eða er sjúkur eða fjærverandi, að ríkisstjórn í fjærvist Vorri sje falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vjer hjer með Vorum kæru og trúu þegnum, að sonur Vor elskulegur, hans konunglega tign, krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg, tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vjer komum heim aftur.

Gefið á Amaliuborg, 23. apríl 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Zahle.

Konungleg auglýsing

Nr. 13.

26. apríl.

um

að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vjer erum aftur heim komnir úr ferð Vorri til útlanda, kunngjörum Vjer hjermeð Vorum kæru og trúu þegnum, að Vjer höfum Sjálfir í dag tekið við ríkisstjórninni, sem Vjer 23. þ. m. samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, höfðum falið á hendur í fjærvist Vorri syni Vorum elskulegum, hans konunglegu tign, krónprinsi Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gefið á Amalínborg, 26. apríl 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Zahle.

Nr. 14.
14. maí.

Bráðabirgðalög

um

húsaleigu í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þar eð stjórnarráð Íslands hefur borið upp fyrir oss, að óhjákvæm-ilegt sje, vegna stöðugt vaxandi húsnæðisleysis og vandræða út af því í Reykjavík, að setja ákvæði, er heimili að koma skipulagi á í því efni, þá teljum Vjer það brýna nauðsyn að gefa út bráðabirgðalög um þetta, samkvæmt 6. gr. stjórnar-skipunarlags 19. júní 1915.

Því bjóðum Vjer og skipum fyrir á þessa leið:

1. gr.

Í Reykjavík skal skipa húsaleigunefnd 5 manna og er einn þeirra formaður nefndarinnar. Landsýfirdómurinn skipar formanninn og varaformann og mega þeir hvorki vera leigutakar íbúðar í kaupstaðnum nje eigendur húss, þar sem leigt er til íbúðar að nokkru eða öllu leyti. Tvo nefndarmenn og tvo varamenn skipar stjórnar-ráðið, og bæjarstjórnin tvo nefndarmenn og tvo varamenn. Skulu þeir hafa þekkingu á íbúðum í kaupstaðnum og á því, hver leiga er goldin fyrir íbúðir. Tvo þeirra skal skipa úr flokki húseigenda, stjórnarráðið annan, en bæjarstjórnin hinn; en tvo úr flokki þeirra manna, sem búa í leiguíbúð, og skulu þeir skipaðir á sama hátt.

Það er borgaraleg skylda að taka við skipun í nefndina, og nefndarmenn skulu fá þóknun fyrir starfa sinn úr bæjarsjóði, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugjörð, sem bæjarstjórn semur og stjórnarráðið samþykkir.

Nefndarfundir eru því aðeins ályktunarfærir, að allir 5 nefndarmenn sjeu á fundi og taki þátt í atkvæðagreiðslunni. Sje aðalmaður forfallaður, tekur tilsvarendi varamaður sæti hans í nefndinni. Afl atkvæða ræður úrslitum í nefndinni.

2. gr.

Eigi má segja leigutaka íbúðar upp húsnæði, sem hann nú hefur, ef hann óskar að halda því. Þó heldur leigusali óskertum rjetti sínum til að slíta leigumálanum vegna vanskila á húsaleigu eða annara samningsrofa af hálfu leigutaka. Verði ágrein-ingur milli leigutaka og leigusala um þetta, sker húsaleigunefnd úr. Málinu má skjóta til dómstólanna, en úrskurði nefndarinnar skal hlíta, uns fallinn er dómur.

Uppsagnir á húsnæði, sem þegar hafa fram farið, skulu ógildar, nema hús-eigandi sanni fyrir húsaleigunefnd, að hann hafi, áður en lög þessi voru sett, samið um leigu á húsnæðinu við einhvern, sem er húsnæðislaus eða að hann þurfi á húsnæðinu að halda til íbúðar fyrir sjálfan sig.

3. gr.

Nr. 14.

14. maí.

Íbúðarherbergi má ekki taka til annarar notkunar en íbúðar, og íbúðarhús má ekki rífa niður nema heilbrigðisnefnd banni að nota þau til íbúðar. Bæjarstjórnin getur þó veitt sjerstakt leyfi til þessa, ef húseigandi sjer um jafnmikla aukningu á húsnæði til íbúðar annarsstaðar í bænum. Íbúð telst í lögum þessum sjerhvert húsnæði, sem fólk býr í, hvort sem um eitt eða fleiri herbergi er að ræða.

4. gr.

Leigutaki íbúðar og leigusali hafa hvor um sig rjett til að leita úrskurðar húsaleigunefndar um hámark húsaleigu. Þegar leitað er slíks úrskurðar nefndarinnar, skal hún kynna sjer, svo sem föng eru á, allt það, er áhrif getur haft á upphæð leigunnar, svo sem verð hússins, viðhald og ásigkomulag, útbúnað til hitunar og legu í bænum og kveða síðan upp úrskurð, svo fljótt sem verða má. Úrskurði húsaleigunefndar út af húsaleigu verður hvorki áfrýjað til dómstólanna nje annara æðri stjórnsvalda, nema nefndin hafi farið út fyrir starfssvið sitt eða brotið ákvæði þessara laga. Þegar nefndin hefur skorið úr ágreiningi um húsaleigu, verður þeim ágreiningi ekki skotið aftur til nefndarinnar fyr en eftir 14. maí eða 1. október næstan á eftir að úrskurðurinn var gefinn, og þá því aðeins, að nýjar ástæður liggi fyrir.

5. gr.

Ef samið hefur verið um hærri leigu en ákveðin verður af húsaleigunefnd, samkvæmt 4. gr., skal sá samningur ógildur, að því, er upphæð húsaleigunnar snertir, frá 1. degi næsta mánaðar eftir að úrskurður húsaleigunefndar er uppkveðinn.

Ef leiga hefur verið greidd fyrir fram, má draga mismuninn á hinni hærri leigu og leigunni, samkvæmt ákvæðum húsaleigunefndar, frá leigugreiðslu þeirri, er framvegis fer fram. Ef greidd hefur verið fyrir fram leiga fyrir allt leigutímabilið, skal mismunur þessi afturkræfur.

6. gr.

Sá, sem krefst eða tekur við hærri leigu en húsaleigunefnd hefur ákveðið samkvæmt lögum þessum, eða brýtur ákvæði laganna á annan hátt, skal sæta sektum frá 10 til 2000 króna. Sektir allar renni í bæjarsjóð Reykjavíkur.

Með mál út af brotum skal farið sem opinber lögreglumál.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað og má með konunglegri tilskipun láta þau einnig öðlast gildi fyrir aðra kaupstaði. Þegar svo er komið, að ekki þykir lengur þörf fyrir ákvæði laga þessara, má fella þau úr gildi með konunglegri tilskipun.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. maí 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 15.
22. maí.

Opið brjef,

er stefnir saman alþingi til reglulegs fundar 2. júlí 1917.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 3. gr. stjórnarskipunarlaga 3. október 1903, um breyting á stjórnarskrá um hin sjerstaklegu málefni Íslands 5. janúar 1874, og samkvæmt lögum 22. október 1912, um breyting á tíma þeim, er hið reglulega alþingi kemur saman, allra mildilegast höfum ákveðið, að láta alþingi á Voru landi Íslandi koma saman til reglulegs fundar mánudaginn 2. júlí 1917.

Um leið og Vjer birtum þetta Vorum kæru og trúu þegnum á Íslandi, bjóðum Vjer öllum þeim, sem setu eiga að hafa á tjeðu alþingi, að koma nefndan dag til Reykjavíkurkaupstaðar, og verður þar þá sett alþingi, eftir að guðspjónustugjörð hefur farið fram í dómkirkjunni.

Gefið á Amaliuborg, 22. maí 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Konungsbrjef

Nr. 16.

23. maí.

um

setning alþingis.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Vjer viljum hjérmeð veita yður sem forseta Vors ráðuneytis fyrir Vort land
Ísland umboð til þess í Voru nafni að setja alþingi það, er koma á saman til reglulegs
fundar mánudaginn 2. júlí næstkomandi.

Ritað á Amalínborg, 23. maí 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Til
herra Jóns Magnússonar, riddara af Dannebrog og Dannebrogsmanns,
forseta Vors ráðuneytis fyrir Ísland.

Nr. 17.
23. maí.

Auglýsing

um

breyting á og viðauka við reglugjörð fyrir Háskóla
Íslands 9. okt. 1912.

Samkvæmt þegnlegum tillögum stjórnarráðs Íslands hefur Hans Hátign
konunginum í dag þóknast allramildilegast að staðfesta eftirfylgjandi

breyting á og viðauka við reglugjörð

fyrir

Háskóla Íslands

9. október 1912.

Í stað 35. gr., síðustu málsgreinar, komi: Sje um fyrri hluta embættisprófs
lækna að ræða, eða önnur próf en embættispróf, getur stúdent gengið undir prófið
að nýju eftir eitt misseri.

Ennfremur bætist við reglugjörðina eftirfarandi viðauki:

Undirbúningspróf í grísku fyrir guðfræðisnemendur.

Stúdentum er heimilt að ganga undir próf þetta eftir eins misseris nám við
háskólann.

Prófið er aðeins munnlegt. Skulu þeir stúdentar, sem undir prófið ganga,
að minsta kosti hafa lesið 100 (Teubner) bls. í almennri grísku og Markúsarguðspjall,
og skal ávalt prófað í hvortveggju grískunni.

Enginn stenst prófið, ef hann nær ekki einkunninni miður vel. Kennarinn í
grísku prófar og dæmir um úrlausnirnar ásamt einum af kennurum guðfræðis-
deildarinnar.

Prófið fer fram í síðasta mánuði kennslumisseris.

Prófið má endurtaka á misseris fresti. Kennarinn lætur af hendi prófvottorð
borgunarlaust.

Þetta birtist hjermeð til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 23. maí 1917.

Jón Magnússon.

G. Sveinbjörnsson.

Lög

um

Nr. 18.

2. júní.

breyting á lögum nr. 40, 2. nóvember 1914, um heimild fyrir
landsstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd landssjóðs
skipaveðlán h.f. „Eimskipafjelag Íslands“.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Greinin orðist svo.

Landsstjórninni veitist heimild til þess að ábyrgjast greiðslu á $\frac{1}{4}$ hluta
veðláns, að upphæð alt að 600,000 kr., sem h.f. Eimskipafjelag Íslands tekur í
erlendum eða innlendum banka eða bönkum, með fyrsta veðrjetti í tveim skipum,
sem landsstjórnin og bankinn eða bankarnir taka gild sem veð. Lánið endurborgist á
eigi lengri tíma en 12 árum, með jöfnum árlegum afborgunum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 2. júní 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 19.

2. júní.

Lög

um

að landsstjórninni veitist heimild til að greiða styrk úr landssjóði
til viðgerðar á sjógarðinum fyrir Einarshafnarlandi og
Óseyrarness í Árnessýslu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að greiða úr landssjóði alt að 7000 krónum
til þess að gera við sjógarðinn fyrir landi jarðanna Einarshafnar og Óseyrarness í
Árnessýslu, enda verði helmingur kostnaðar af verkinu greiddur annars staðar að og
skal verkið framkvæmt undir eftirliti landsstjórnarinnar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 2. júní 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

um

Nr. 20.

2. júní.

niðurlagning Njarðvíkur kirkju og sameining Keflavíkur og
Njarðvíkursókna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Keflavíkursókn í Útskálaprestakalli og Njarðvíkursókn, sem einnig að lögum
er sameinuð því prestakalli, skulu eftirleiðis vera ein sókn með sóknarkirkju í
Keflavík.

2. gr.

Njarðvíkurkirkju skal leggja niður sem sóknarkirkju og afhenda sóknarnefnd
hinnar sameinuðu sóknar án ofanálags, en með hálfum sjóði hennar, eins og hann var
í árslok 1914, en hálfum sjóði hennar mega kirkjueigendur verja kirkjuhúsinu til
viðhalds, til afnota við jarðarfarir meðan kirkjugarði er haldið við, alt samkvæmt
samningi, sem um það hefir verið gerður við eigendurna.

3. gr.

Það, sem hefir aukist við sjóð Njarðvíkurkirkju síðan í árslok 1914, rennur
óskift í sjóð Keflavíkurkirkju, og til hans skulu eftirleiðis greidd sóknargjöld Njarðvík-
urkirkju, en ekki skulu gjaldendur þeirrar sóknar, til ársloka 1924, skyldir að greiða
meira en nú lögboðin sóknargjöld, þó að aukagjöld yrði lögð á í Keflavíkursókn.

4. gr.

Þangað til Kálfatjarnarprestakall legst niður og Njarðvíkursókn til Útskála-
prestakalls, fer um embættisgerðir í Keflavíkurkirkju eftir því samkomulagi, sem á
hefir komist milli prestanna á Útskálum og Kálfatjörn.

5. gr.

Um önnur atriði en hjer er greint, fer um sameining þessa eftir sammingi
safnaða og sóknarnefnda, samkvæmt fundargerðum, er að því lúta.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 2. júní 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jon Magnússon.

Nr. 21.
6. júní.

Konungleg auglýsing

um

að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Görum kunnugt: Þar eð Vjer höfum í hyggju að ferðast til útlanda, viljum Vjer samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, um ríkisstjórn, þegar svo stendur á, að konungur er ekki orðinn fulltíða, eða er sjúkur eða fjærverandi, að ríkisstjórn í fjærvist Vorri sje falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vjer hjer með Vorum kæru og trúu þegnum, að sonur Vor elskulegur, hans konunglega tign, krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg, tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vjer komum heim aftur.

Gefið á Amalíuborg, 6. júní 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Z a h l e.

Konungleg auglýsing

Nr. 22.

10. júní.

um

að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vjer erum aftur heim komnir úr ferð Vorri til útlanda, kunngjörum Vjer hjermeð Vorum kæru og trúu þegnum, að Vjer höfum Sjálfir í dag tekið við ríkisstjórninni, sem Vjer 6. þ. m. samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, höfðum falið á hendur í fjærvist Vorri syni Vorum elskulegum, hans konunglegu tign, krónprinsi Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gefið á Sorgenfrihöll, 10. júní 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Z a h l e.

Nr. 23.

12. sept.

L ö g

um

heimild handa bæjar- og sveitarstjórnnum til að taka eignarnámi
eða á leigu brauðgerðarhús o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Nú hafa brauðgerðarmenn á einhverjum stað lagt svo niður brauðgerð, að yfirvofandi hætta er á því, að almenningur geti ekki fengið venjuleg brauð keypt, og heimilast þá bæjar- eða sveitarstjórn þeirri, er hlut á að máli, að taka eignarnámi svo mörg brauðgerðarhús, er hún telur þurfa, til þess að fullnægja þörfum almennings þar. Eignarnámsheimildin nær bæði til húsa og áhalda, sem nauðsynleg eru til reksturs brauðgerðar, svo og til birgða af mjöli, geri, eldsneyti og öðru efni, sem notað er til brauðgerðar.

2. gr.

Endurgjald ákveða tveir óvilhallir, dómkvaddir menn, sem nefndir skulu af bæjarfógeta, ef eignarnám fer fram í kaupstað, en ella af sýslumanni, og mega þeir ekki vera í þjónustu bæjar- eða sveitarfélagsins, nje eiga sæti í bæjar- eða sveitarstjórn.

3. gr.

Mat samkvæmt 2. gr. skal framkvæma svo fljótt sem því verður við komið. Þó skal aðiljum gefinn kostur á að skýra mál sitt. En því að eins skal fresta gerðinni, að matsmenn telji einhvern aðilja þurfa að afla sjer frekari gagna. Þó skal mati jafnan lokið ekki seinna en á fimta degi eftir að þess er beiðst.

4. gr.

Að matsgerð lokinni má eignarnemi taka hið numda í vörslur sínar, án þess að hindrað verði með kröfu um yfirmat, gegn því að greiða matsverðið og allan málskostnað. Matsverðið skal afhent bæjarfógeta eða sýslumanni, og geymir hann það í banka, þangað til úrslitaákvörðun hefir farið fram.

5. gr.

Nú vill annar hvor aðilja ekki hlíta matsgerð, og skal hann þá hafa krafist yfirmats innan 8 daga frá því er gerðin fór fram. Yfirmat framkvæma 3 óvilhallir menn, útnefndir af landsyfirdómi, og skulu þeir fullnægja skilyrðum þeim, er í 2. gr. getur.

Yfirmatsmenn skulu framkvæma matið á sama hátt sem undirmatsmenn. Þó Nr. 23. má eigi frest veita, nema sannað sje, að hann skuli nota til að útvega áriðandi gögn, er 12. sept. eigi hafi verið kostur á að afla fyr.

Sá, er yfirmats hefir krafist, greiði kostnað af því; þó greiði eignarnemi kostnaðinn, ef gerðarþoli hefir beðið um yfirmat og matsverðið hækkað um 10 % eða meira.

6. gr.

Skylt er undirmats- og yfirmatsmönnum að rannsaka verðmæti þess, er tekið er, svo nákvæmlega sem kostur er á, bæði með því að krefjast munnlegra skýrslna af málsaðiljum sjálfum og öðrum, ef þörf krefur. Þeir mega og, ef nauðsyn ber til, afla sjer skýrslna frá sjerfræðingum, og skal sá kostnaður, er það hefir í för með sjer, teljast með málskostnaði.

7. gr.

Ef bæjar- eða sveitarstjórn telur heppilegra að taka brauðgerðarhús ásamt áhöld- um til leigu heldur en til eignar, skal ákveða mánaðarleiga leigu af því, sem tekið er til leigu, og skal leigan greiðast mánaðarleiga fyrir fram.

8. gr.

Nú eru brauðgerðarhús tekin til leigu samkvæmt 7. gr., og eiga þá verkamenn þar forgangsriett, að öðru jöfnu, til atvinnu af brauðgerð þar um leigutímann.

9. gr.

Ef eigi verður samkomulag um leiguhæð, skulu óvilhallir menn meta leigu, enda fer um matsgerð eftir 1.—6. gr. Til greina skal taka atvinnumissi eiganda, og skylt er eignarnema að skila aftur því, er til leigu hefir verið tekið, í jafngóðu standi, nema að því leyti, sem það hefir spilst af venjulegu sliti og fyrningu. Spjöll skulu metin samkvæmt 1.—6. gr.

10. gr.

Nú vill eignarnemi skila aftur því, er til leigu hefir verið tekið samkvæmt 7. og 8. gr., og skal hann segja eiganda til þess með þriggja mánaða fyrirvara.

11. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 12. september 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 24.
12. sept.

L ö g

um

húsaleigu í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í Reykjavík skal skipa húsaleigunefnd 5 manna. Landsyfirdómurinn skipar formanninn og varaformann, og mega þeir hvorki vera leigutakar íbúðar í kaupstaðnum nje eigendur húss þar, sem leigt er til íbúðar að nokkru eða öllu leyti. Tvo nefndarmenn og tvo varamenn skipar stjórnarráðið, og bæjarstjórnin tvo nefndarmenn og tvo varamenn. Skulu þeir hafa þekkingu á íbúðum í kaupstaðnum og á því, hver leiga er goldin fyrir íbúðir. Tvo þeirra skal skipa úr flokki húseigenda, stjórnarráðið annan en bæjarstjórnin hinn, en tvo úr flokki þeirra manna, sem búa í leiguíbúð, og skulu þeir skipaðir á sama hátt. Það er borgaraskylda að taka við skipun í nefndina, og skulu nefndarmenn fá þóknun fyrir starfa sinn úr bæjarsjóði, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð, sem bæjarstjórnin semur og stjórnarráðið samþykkir.

Nefndarfundir eru því að eins ályktunarfærir, að allir nefndarmenn sjeu á fundi og taki þátt í atkvæðagreiðslunni. Í forföllum aðalmanns tekur varamaður hans sæti í nefndinni. Afl atkvæða ræður úrslitum.

2. gr.

Eigi má segja leigutaka íbúðar upp húsnæði hans, nema eiganda sje þess brýn þörf til eigin íbúðar og hann hafi verið orðinn eigandi hússins 14. maí 1917. Þó heldur leigusali óskertum rjetti sínum til að slíta leigumálanum vegna vanskila á húsaleigu, eða annara samningsrofa af hálfu leigutaka. Verði ágreiningur milli leigutaka og leigusala um þetta, sker húsaleigunefnd úr. Málinu má skjóta til dómstólanna, en úrskurði nefndarinnar skal hlíta, uns fallinn er dómur.

Uppsagnir á húsnæði, sem hafa farið fram, skulu ógildar, nema húseigandi sanni fyrir húsaleigunefnd, að hann hafi, áður en lög þessi voru sett, samið um leigu á húsnæðinu við einhvern húsnæðislausan, eða hann þurfi á húsnæðinu að halda til íbúðar fyrir sjálfan sig.

3. gr.

Íbúðarherbergi má ekki taka til annarar notkunar en íbúðar, og íbúðarhús má ekki rífa, nema heilbrigðisnefnd banni að nota þau til íbúðar. Bæjarstjórnin getur þó

veitt sjerstakt leyfi til þessa, og sett það skilyrði, að húseigandi sjái um jafnmikla aukningu á húsnæði til íbúðar annarsstaðar í bænum. Nr. 24.
12. sept.

Íbúð telst í lögum þessum hvert það húsnæði, sem notað er til íbúðar, eitt herbergi eða fleiri.

4. gr.

Leigutaki íbúðar og leigusali hafa hvor um sig rjett til að leita úrskurðar húsaleigunefndar um hámark húsaleigu.

Þegar leitað er slíks úrskurðar nefndarinnar, skal hún kynna sjer, svo sem föng eru á, alt það, er áhrif getur haft á leiguna, svo sem verð hússins, viðhald og ástand, hitunartæki og stað í bænum, og kveða síðan upp úrskurð, svo fljótt sem verða má.

Úrskurði húsaleigunefndar um húsaleigu verður hvorki áfrýjað til dómstólanna nje annara æðri stjórnarvalda, nema nefndin hafi farið út fyrir starfssvið sitt, eða úrskurðurinn fari í bága við lög þessi á annan hátt.

Þegar nefndin hefir skorið úr ágreiningi um húsaleigu, verður þeim ágreiningi ekki skotið aftur til nefndarinnar fyr en eftir 14. maí eða 1. október næst eftir að úrskurðurinn var feldur, og þá því að eins, að nýjar ástæður hafi til komið.

5. gr.

Ef samið hefir verið um hærri leigu en húsaleigunefnd ákveður samkvæmt 4. gr., skal sá samningur ógildur, að því er fjárhæðina snertir, frá 1. degi næsta mánaðar eftir að úrskurður húsaleigunefndar er upp kveðinn. Ef leiga hefir verið greidd fyrir fram, má draga muninn á samningsleigunni og leigunni samkvæmt ákvæðum húsaleigunefndar frá leigu þeirri, sem framvegis er greidd. Ef leiga fyrir alt leigutímabilið hefir verið greidd fyrir fram, skal sá munur afturkræfur.

6. gr.

Sá, sem krefst hærri leigu en húsaleigunefnd hefir ákveðið samkvæmt lögum þessum, tekur við hærri leigu, eða brýtur ákvæði laganna á annan hátt, skal sæta sektum frá 10 til 2000 króna.

Sektir allar renni í bæjarsjóð Revkjavíkur. Með mál út af brotum skal farið sem opinber lögreglumál.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og má með konunglegri tilskipun láta þau öðlast gildi einnig fyrir aðra kaupstaði. Þegar ekki þykir lengur þörf fyrir ákvæði laga þessara, má fella þau úr gildi með konunglegri tilskipun.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 12. september 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 25.

29. sept.

Lög

um

almenna hjálp vegna dýrtíðarinnar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á meðan Norðurálfríðurinn stendur er landsstjórninni heimilt að veita sýslufjelögum, bæjarsýslum og hreppsýslum lán, til þess að afstýra verulegri neyð, að dómi sveitarftjórna, af dýrtíð og matvæðaskorti.

Lánin standi vaxta- og afborganalaus, þar til 2 ár eru liðin frá ófriðarlokum, en endurgreiddast á næstu 13 árum frá þeim tíma, með 10% árlegri greiðslu af hinni upprunalegu lánsupphæð.

Landsstjórnin setur nánari ákvæði um lán þessi, úthlutun þeirra og notkun. Skal leitast við að verja þeim meir til atvinnubóta en hallærisstyrks beinlínis.

2. gr.

Ef nauðsyn krefur, skal landsstjórninni heimilt að veita lán, samkv. 1. gr., í vörum, með sömu kjörum sem þar segir.

3. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að selja bæjarstjórnnum og sýslunefndum 2800 smálestir af kolum á 125 kr. lestina á staðnum, þar sem kolunum er skipað á land í sýslunni eða kaupstaðnum. Skiftist kolaforði þessi niður á sýslu- og bæjarfjölög þannig, að hvert þeirra fái við þessu verði sem næst þriðja hluta af kolaforða þeim, er talinn verður nægja þeim næsta vetur til heimilisnotkunar. Verðmunurinn greiðist úr landssjóði.

Sýslu- og bæjarfjölög selja kol þessi aftur, án hagnaðar, þeim er helst þurfa hjálpar með, og má vera mismunandi verð á þeim eftir ástæðum kaupanda.

4. gr.

Enn fremur er landsstjórninni heimilt, á meðan Norðurálfríðurinn stendur, að verja fje úr landssjóði til atvinnubóta, svo sem til þess að undirbúa stórhýsi, er sýnilega þarf að reisa innan skamms, hafnargerðir, vita, brýr og vegi, og til að reka matjurtarékt í stærri stíl, námagróft eða önnur nauðsynjafyrirtæki.

5. gr.

Nr. 25.

Nú veita hreppsþjelög eða kaupstaðir einstökum mönnum lán, þeim til framfæris, 29. sept. eftir 15. sept. 1917 og þar til 3 mánuðum eftir ófriðarlok, og skulu þau lán eigi talin sveitarstyrkur.

Lög þessi raska eigi gildandi ákvæðum laga um skifti hreppa á meðal um endurgreiðslu framlaga, er maður fær af dvalarsveit sinni.

6. gr.

Til framkvæmda þessum lögum heimilast landsstjórninni lántaka, svo sem þörf krefur.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 29. september 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 26.
26. okt.

Lög

um

skiftingu bæjarfógetaembættisins í Reykjavík og um stofnun
sjerstakrar tollgæslu í Reykjavíkurkaupstað.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Núverandi bæjarfógetaembætti í Reykjavík skal skift í tvent, bæjarfógetaembætti og lögreglustjóraembætti. Undir bæjarfógeta komi dómstörf öll, fógetagerðir, uppboð og skifti m. m., en undir lögreglustjóra hverfi stjórn lögreglumála og tollmála, aðalinnheimta á tekjum landssjóðs, skipaafgreiðslur o. fl. — Konungur veitir bæði embættin.

Innheimta sú á gjöldum til bæjarsjóðs Reykjavíkurkaupstaðar, sem að lögum er falin bæjarfógetanum í Reykjavík, hverfi undir umsjá bæjarstjórnar.

2. gr.

Stofna skal, jafnskjótt og því verður við komið, sjerstaka tollgæslu fyrir Reykjavíkurkaupstað og forstjórn hennar falin lögreglustjóra kaupstaðarins.

3. gr.

Bæjarfógeti og lögreglustjóri í Reykjavíkurkaupstað skulu hafa í föst embættislaun úr landssjóði 5000 kr. hvor, er fari hækkandi með embættisaldri um 200 kr. á hverjum tveim árum upp í 6000 kr. — Skriftsofukostnaður þeirra, svo og laun tollvarða, greiðist sjerstaklega, eftir ákvæðum, er gerð verða þar um í fjárlögum.

Tekjur þær, er runnið hafa til bæjarfógeta samkvæmt aukatekjulögunum, svo og lögmælt innheimtulaun af tolli og útflutningsgjaldi, renni í landssjóð.

4. gr.

Landsstjórnin skipar að öðru leyti með reglugerð fyrir um, hvernig málefnum þeim, er hugað til hafa heyrt undir bæjarfógetann í Reykjavík, skuli skift á hin greindu embætti, svo og um fyrirkomulag tollgæslunnar og hve margir skuli tollverðir.

5. gr.

Skifting núverandi bæjarfógetaembættis í Reykjavík fer fram 1. apríl 1918, og veitast embættin tvö frá þeim tíma.

6. gr.

Nr. 26.

Með lögum þessum eru úr gildi namin ákvæði 5. gr. laga nr. 24, 14. des. 1877, um laun sýslumanna og bæjarfógeta, að því er sverti laun og skrifstofukostnað bæjarfógetans í Reykjavík, svo og öll önnur ákvæði í lögum, er í bága koma við þessi lög. 26. okt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 27.
26. okt.

Lög

um

breytingu á 1. gr. laga nr. 45, 16. nóv. 1907, um skipun
prestakalla.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danimerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í staðinn fyrir tölul. IX, 47 í 1. gr. laga nr. 45, 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla
komi:
Staðarhraun: Staðarhrauns- og Akrasóknir.

2. gr.

Í staðinn fyrir tölulíð X, 48 og 49 í 1. gr. sömu laga komi þrír líðir:
Miklaholt: Miklaholts-, Rauðamels- og Kolbeinsstaðasóknir.
Staðastaður: Staðastaðar-, Búða- og Hellnasóknir.
Nesþing: Ólafsvíkur-, Fróðár- og Ingjaldshólssóknir.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 28.
26. okt.

um

þóknun til vitna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Nú sækir maður dómþing, stefndur eða óstefndur, til þess að bera vitni, og ber honum þá 50 aura þóknun fyrir hverja klukkustund, er hann tefst frá öðrum störfum vegna þingsóknar, þó eigi meira en 6 krónur um sólarhring.

2. gr.

Þurfi vitni að ferðast frá heimili sínu 10 km. eða minna á landi eða 5 km. á sjó eða minna, skal greiða því 1 kr. í ferðakostnað fyrir allt að 10 km. á landi eða allt að 5 km. á sjó. Ef vitni þarf að fara meiri vegalengd, greiðist því hlutfallslega sama þóknun fyrir þá vegalengd, sem umfram er. Þóknun þessa skal telja eftir samanlagðri vegalengd fram og aftur, en má ekki fara fram úr 6 kr. fyrir hvern sólarhring. Sje vitni burtu frá heimili sínu meira en sólarhring, fær það 25 aura í ferðakostnað fyrir hverja klukkustund. Ef vitni er búsett í kaптúni eða þorpi, greiðist ferðakostnaður því að eins, að það þurfi að fara út úr kaптúninu eða þorpinu.

3. gr.

Í sakamálum og almennum lögreglumálum skal þóknun greidd fyrirfram úr landssjóði, og fer um endurgjald hennar sem um annan málskostnað í þeim málum.

Í einkamálum greiðir sá gjaldið, er vitnaleiðslu krefst. Sje það eigi greitt fyrirfram, má taka það lögtaki samkvæmt lögum nr. 29, 16. des. 1885, um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

4. gr.

Vitnadómari ákveður þóknun handa vitni, þegar er það hefir int af hendi vitna-skyldu sína. Það skal gert í sama þinghaldi og ákvörðun um það bókuð.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 29.
26. okt.

Lög

um

málskostnað einkamála.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Til málskostnaðar telst:

1. Kostnaður af sáttatilraun, stefnubirtingu og dóms, þingvottagjald, rjettargjöld, gjald fyrir eftirrit og þess konar önnur gjöld.
2. Ferðakostnaður dómanda og dagpeningar.
3. Þóknun til aðilja eða umboðsmanna hans fyrir ómak eða unnin verk.
4. Kostnaður af mats- og skoðunargerðum, og önnur gjöld, er aðili hefir haft beinlínis vegna þess máls.

2. gr.

Dómari kveður á í dómi aðalmáls um greiðslu og upphæð málskostnaðar, að því leyti sem hann er þá á fallinn, enda geri aðili kröfu þar um.

Þann kostnað, sem á fellur eftir að mál er tekið undir dóm og þar til dómi er fullnægt, getur aðili lagt undir úrskurð fógeta.

3. gr.

Rjett er aðilja að leggja fram sundurliðaðan reikning í máli yfir kostnað sinn, og skal dómari svo meta málskostnað, að telja megí aðilja þann, er málskostnað fær, skaðlausan af, nema svo sje, að aðili hafi greitt eða heitið umboðsmanni sínum eða öðrum óhæfilega háu kaupí fyrir starf hans í málinu eða í sambandi við það.

4. gr.

Sá, er dómkröfur hans eru í öllum verulegum atvikiðum teknar til greina, skal fá goldinu málskostnað samkvæmt því, er áður segir.

Enn fremur skal dæma aðilja til að greiða málskostnað, hvort sem dómkröfur hans eru teknar til greina eða eigi:

1. Ef hann hefir höfðað mál að ófyrirsynju.
2. Ef hann hefir eigi sjálfur sótt eða sækja látið sáttafund eða sáttamót fyrir dómi, enda hafi nauðsyn eigi bannað.
3. Ef hann hefir vísvitandi dregið mál óþarflega lengi, haft uppi vísvitandi rangar kröfur eða skýrt vísvitandi rangt frá atvikum, er máli skifta.

5. gr.

Nú hefir maður gert ráðstafanir eða látið fram fara athöfn í máli, svo sem vitna-
leiðslu eða matsgerð, er að mati dóms eru þarflausar eða þýðingarlausar, og á hann þá
eigi heimtingu á endurgjaldi þess kostnaðar, er þær höfðu í för með sjer.

6. gr.

Nú vinnur maður mál að nokkru, en tapar því að nokkru, eða veruleg vafaatriði
eru í máli, og er dómara þá rjett að láta málskostnað niður falla að nokkru eða öllu.

7. gr.

Nú hefir aðili höfðað gagnsök, og skal þá um málskostnað fara eftir því, sem um
aðalsök er áður sagt.

8. gr.

Nú segir svo í dómi, að komið skuli undir eiði eða drengskaparheiti aðilja, hvort
krafa verði til greina tekin, og skal þá sá greiða málskostnað, er tapar vegna þess, að
eiður eða heit er unnið, eða vegna þess, að eiður eða heit verður eigi unnið.

Nú eru sumar dómkröfur taldar fullsannaðar, en sumar látnar vera undir eiði
eða drengskaparheiti aðilja komnar, og er dómara þá rjett að dæma þann, er tapar að
því leyti, til að greiða nokkurn hluta málskostnaðar, en láta um greiðslu hins hlutans
fara eftir 1. málsg. þessarar greinar.

9. gr.

Nú er máli vísað frá dómi eða það er hafið, og skal þá gera sækjanda þess máls
að greiða málskostnað.

Nú þingfestir maður eigi mál sitt, enda hafi hinn sótt þing, og skal sækjandi þá
greiða stefndum málskostnað, nema hann hafi afturkallað stefnu sína í tækan tíma.

10. gr.

Nú fær maður gjafvörn eða gjafsókn, og skiftir það engu um skyldu hans til að
greiða gagnaðilja sínum málskostnað. Rjett er og að dæma gagnaðilja gjafsóknarhafa
eða gjafvarnar til greiðslu málskostnaðar að lögum, enda varðar þar engu, þótt hinn hafi
haft gjafsókn eða gjafvörn.

11. gr.

Rjett er aðiljum að semja um greiðslu málskostnaðar.

12. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin N. L. 1—5—7, 24 og 31 og 1—6—20, að
því leyti sem þar greinir um málskostnað, svo og önnur lagaákvæði, er brjóta bág við
lög þessi.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1918 og taka til allra þeirra mála, er hjeradsstefna í
aðalmálinu er út gefin eftir þann tíma.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 30.
26. okt.

Lög

um

hjónavígslu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þá er brúðhjón eru saman gefin, er rjett að þau kjósi sjálf, hvort þau taka kirkjulega vígslu eða valdsmaður gefi þau saman, og hefir hvorttveggja sama lagagildi.

2. gr.

Ef þjóðkirkjuprestur eða löggiltur prestur eða forstöðumaður utanþjóðkirkjusafnaðar gefur hjón saman, skulu þeir gæta ákvæða laga um kirkjulega vígslu og senda sóknarpresti brúðarinnar skýrslu um vígsluna, ef það er eigi hann sjálfur, sem vígir.

Eigi ber sóknarpresti nein greiðsla fyrir hjónavígslu, sem annar embættismaður en hann hefir int af hendi.

3. gr.

Hjónaefni þau, er ganga vilja í borgaralegt hjónaband, riti bæjarfógeta eða sýslumanni í því lögsagnarumdæmi, þar er þau vilja láta gefa sig saman, beiðni um, að hann gefi þau í hjónaband.

4. gr.

Nú er sýslumaður eða bæjarfógeti beiðinn um að gefa hjón saman, og skal hann láta hreppstjóra birta það með uppfestri auglýsingu á þingstað hrepps þess, þar sem brúðurin er til heimilis, 3 vikum áður en hjón eru saman gefin, nema undanþága sje fengin að lögum. Í kaupstöðum fer um þessa birtingu sem þar er venja um auglýsingar þær, er almenning varða. Birtingin verður ógild, ef hjónaefni eru eigi saman gefin hinar næstu 12 vikur. Vilji nokkur hefja lögbann gegn hjónabandinu, skal segja til þess valdsmanni í lögsagnarumdæmi, þar sem brúður á heima.

5. gr.

Áður en valdsmaður gefur hjón saman, skal hann fullvissa sig um, að birting samkvæmt 4. gr. hafi farið fram eða undanþága sje fengin, og að eigi hafi lögbann verið

lagt við hjónabandinu. Um meinbugi skal valdsmaður gæta alls hins sama, sem prestum Nr. 30. þeim, er lögfulla hjónavígslu geta veitt, ber að gæta að lögum. Skírn, ferming og altaris- 26. okt. ganga sjeu eigi hjúskaparskilyrði, hvort sem valdsmaður eða prestur gefur hjón saman.

6. gr.

Hjónaefni skulu koma til brúðkaupsstefnu á þeim stað, degi og stundu, er valdsmaður ákveður. Skal valdsmaður þá fyrst brýna fyrir þeim þýðingu hjónabandsins; því næst tekur hann á móti játningu þeirra um, að þau vilji hjón verða, og lýsir loks yfir því, að þau sjeu gefin saman í lögmeitt hjónaband. Um athöfn þessa fer að öðru leyti eftir settum reglum um það, hvernig valdsmenn skuli gefa saman hjón, og skal hún fram fara í heyranda hljóði og í viðurvist tveggja tilkvaddra votta. Bæjarfógeti eða sýslumaður skal rita í bók, sem til þess er ætluð, alt það, er nokkru má varða að því er til hjónabandsins kemur, og fái hjónin eftirrit þess, staðfest með nafni og embættisinnsigli, til sannindamerkis um, að þau sjeu að lögum hjón orðin. Svo skal og valdsmaður, áður vika er liðin, senda annað eftirrit presti sóknar þeirrar, er brúðurin átti heima í, þá er hún giftist, og ritar hann þá skýrslu um hjónabandið í gerðabók prestakallsins.

7. gr.

Fyrir uppfestingu birtingar samkvæmt 4. gr. og vottorð um hana greiðist 1 króna. Þurfi hreppstjóri að takast sjerstaka ferð á hendur í því skyni, skal hann fá goldinn ferðakostnað samkvæmt lögum um aukatekjur hreppstjóra. Fyrir hjónavígslu og eftirrit af gerðabókinni skal gjalda valdsmanni 8 kr., er renni í landssjóð. Nú þarf valdsmaður að takast ferð á hendur til að gefa hjón saman, og skal þá greiða honum dagpeninga og farareyri, slíkan sem gildandi ákvæði um aukatekjur sýslumanna tilskilja.

8. gr.

Með lögum þessum er úr gildi feldur fyrsti kafli laga nr. 4, 19. febr. 1886, um utanþjóðkirkjumenn, 1.—9. gr., að þeim báðum meðtöldum. Enn fremur 3. gr. 2. liður og 13. gr. í tilsk. 30. apr. 1824, um embætti prestanna að því er snertir hjónabönd, svo og önnur ákvæði í lögum, er í bága koma við þessi lög.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 31.

26. okt.

Lög

um

breytingu á tilskipun 30. apríl 1824 og fátækralögum
nr. 44, 10. nóv. 1905.

Vjer Christian hinn Tiundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

10. tölul. 3. gr. í tilsk. 30. apríl 1824, um hjónabönd, og 62. gr. fátækralaga nr.
44, 10. nóv. 1905, skulu úr lögum numin.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 32.
26. okt.

um

breyting á lögum nr. 39, 11. júlí 1911, um sjúkrasamlög, og á lögum um breyting á þeim lögum, nr. 35, 3. nóv. 1915.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 1. málsg. í 2. gr. laga nr. 39, 11. júlí 1911, breytta samkvæmt lögum nr. 35, 3. nóv. 1915, bætist:

Auk þessa styrks fá sjúkrasamlögin endurgoldinn úr landssjóði fjórðung sjúkrá-hússkostnaðar, þó ekki meira en 75 aura á hvern samlagsmann, miðað við meðaltal samlagsmanna á árinu.

2. gr.

Aftan við 1. málsgrein 5. töluliðs í 3. gr. sömu laga bætist:

Þó skal fjelagi jafnan greiða sjálfur lyf þau að fjórðungi, er hann fær í heima-húsum eða utan sjúkrahúss.

3. gr.

Ákvæði það um Sjúkrasamlag prentara í Reykjavík, er með 2. gr. laga nr. 35, 3. nóv. 1915, er bætt aftan við 3. gr. 2 e í lögum nr. 39, 11. júlí 1911, fellur burt.

4. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfesting konungs, skal færa breytingar þær og viðauka, sem ræðir um í þeim og í lögum nr. 35, 3. nóv. 1915, inn í texta laga um sjúkrasamlög nr. 39, 11. júlí 1911.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 33.

26. okt.

Lög

um

breyting á lögum nr. 17, 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. málsgrein 1. greinar laga nr. 17, 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk, orðast þannig:

Sjóðir þessir skulu styrktir með árlegu tillagi úr landssjóði, 1 krónu fyrir hvern mann gjaldskyldan.

2. gr.

3. gr. sömu laga orðast svo:

Hver gjaldskyldur karlmaður greiðir í sjóðinn 2 krónur á ári, en kvennmaður 1 krónu.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 34.

26. okt.

um

stofnun dósentsembættis í læknadeild Háskóla Íslands.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í læknadeild Háskóla Íslands skal stofna dósentsembætti í líffærameinfræði og sóttkveikjufræði.

2. gr.

Um dósentinn í líffærameinfræði og sóttkveikjufræði gilda að öllu leyti hinar sömu reglur sem um dósentana, sem fyrir eru við Háskólann.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 35.

26. okt.

Lög

um

að skipa dr. phil. Guðmund Finnbogason kennara í hagnýtri
sálarfræði við Háskóla Íslands.

Vjer Christian hinn Tiundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Við Háskóla Íslands skal stofna kennaraembætti í hagnýtri sálarfræði, bundið
við nafn dr. phil. Guðmundar Finnbogasonar.

2. gr.

Auk háskólakenslunnar skal honum skylt að hafa á hendi vísindarannsókn á
vinnubrögðum í landinu og tilraunir til umbóta á þeim.

3. gr.

Hafa skal hann að öðru leyti sömu skyldur og rjettindi sem »prófessorar« Háskólans.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 36.

26. okt.

um

stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar
til landssjóðs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljessvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á Eiðum skal stofnaður alþýðuskóli, með 2 bekkjum fyrst um sinn, og miðaður við 2—3 vetra nám. Skal hann samskóli, jafnt fyrir konur sem karla.

Jafnframt leggja Múlasýslur niður búnaðarskóla þann, sem þar hefir verið, og afhenda landssjóði eignir hans allar, fastar og lausar, Eiðastólseignir, skólalú, búsaðöld og byggingar, ásamt skuldum þeim og kvöðum, sem á eigninni hvíla og Múlasýslum hennar vegna á afhendingardegi. Afhending fer fram í fardögum 1918 og eftir ákvörðun sameiginlegs sýslufundar Múlasýslna 2. júlí 1917.

Skilyrði fyrir afhendingunni er, að landssjóður starfræki framvegis á Eiðum, eða á öðrum hentugum stað í Múlaþingi, vel út búinn æðri alþýðuskóla, er samsvari kröfum tímans.

2. gr.

Skólinn skal að öllu rekinn á kostnað landssjóðs, enda setji landsstjórnin honum starfsreglur og hafi hans öll ráð.

3. gr.

Kenslugreinar skulu fyrst um sinn þessar: Íslenska, saga, stærðfræði, náttúrufræði, náttúrusaga, landafræði, fjelagsfræði, bókhald, hegð, söngur, fimleikar. Auk þess skulu nemendur eiga kost á tilsögn í ensku og dönsku.

Enn fremur skal haust og vor haldið búnaðarnámskeið við skólann 3—4 vikur og fyrirlestraskeið um 8 daga nær miðjum vetri fyrir almenning.

Á búnaðarnámskeiðunum skal einkum lögð áhersla á jarðrækt og hússtjórn.

4. gr.

Tveir fastir kennarar skulu skipaðir við skólann, skólastjóri með 2600 króna og aðstoðarkennari með 2000 króna árslaunum.

Nr. 36. Hvortveggi hafi leigulausa íbúð með hita og ljósi, enda takmarki þær íbúðir
26. okt. eigi um of húsrúm skólans.

Auk þessa skal sjeð fyrir nauðsynlegri tímakenslu og búnaðarkenslu við nám-
skeiðin haust og vor, annað hvort með aðstoð forstöðumanns gróðrarstöðvar þeirrar,
sem á Eiðum er, eða á annan veg.

5. gr.

Skólaárið telst frá 20. október til 10. maí, en búnaðarnámskeiðin á undan og eftir.
Frjálst skal nemendum skólans að sleppa búnaðarnámskeiðunum eftir vild; eins skal
utanskólamönnum heimilt að nota þau, þegar þeir geta komist að vegna reglulegra nemenda.

6. gr.

Burtfararpróf skal haldið í lok hvers skólaárs fyrir þá, sem lokið hafa námi, og
eiga þeir heimtingu á prófskírteini um kunnáttu í öllum skyldunámsgreinum. En sjerstakar
einkunnir skal gefa um kunnáttu í útlandum tungumálum og um búnaðarþekkingu, ef
óskað er.

Á k v æ ð i t i l b r á ð a b i r g ð a.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi 15. júní 1918, að lokinni afhendingu Eiðastólseignar, svo
sem segir í 1. gr. Þó skal landsstjórninni heimilt, meðan heimsstyrjöldin stendur, að reka
skólann á hvern þann hátt, sem hentast þykir, eða jafnvel að láta kenslu að einhverju
leyti niður falla.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 37.

26. okt.

um

stofnun húsmæðraskóla á Norðurlandi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Húsmæðraskóla skal stofna í grend við Akureyri. Skal hann veita konum þá kunnáttu, sem nauðsynleg er hverri húsmóður og gerir hana færa um að gegna vel stöðu sinni. Skal búskapur rekinn í sambandi við skólann.

2. gr.

Skólinn skal rúma 40 heimavistir og kenslustofur fyrir allt að 50 nemendur, auk íbúðar forstöðukonu og þjónustufólks, svo og geymslu fyrir matvæli, eldsneyti o. fl. Hann skal bygður úr steinsteypu eftir uppdrætti, er stjórnarráðið samþykkir, og útbúinn með nýtisku tækjum til matreiðslu, hitunar, lýsingar og ræstunar.

3. gr.

Skólanum stýrir forstöðukona, er tekið hefir próf í þeim kenslугreinum, er 4. gr. ákveður. Hún ræður kennara með samþykki skólanefndar, er stjórnarráðið skipar.

4. gr.

Námsgreinar eru:

A. Verklegar:

Matreiðsla allskonar, og sje sjerstök áhersla lögð á matreiðslu úr innlendum efnum og að hagsýni og nýtni sje ávalt gætt.

Framreiðsla matar og drykkjar.

Ræstun og þvottur.

Saumar og hirðing fatnaðar.

B. Bóklegar:

Efnafræði, sjerstaklega efna sambönd fæðunnar.

Heilsufraði, einkum hjúkrunarfræði.

Meginatriði uppeldisfræðinnar.

Búreikningar.

Nánari ákvæði um námsgreinar skulu sett með reglugerð.

Nr. 37.

26. okt.

5. gr.

Landssjóður leggur fram $\frac{2}{3}$ af stofukostnaði, gegn $\frac{1}{3}$ annarstaðar að. Hann skal rekinn fyrir landsfje og stendur undir umsjón stjórnarráðsins, er setur reglugerð um nánari tilhögun hans.

6. gr.

Lög þessi koma til framkvæmda þegar efni og annað, sem með þarf til skólans, verður fáanlegt með viðunanlegum kjörum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amáluborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

Nr. 38.

26. okt.

um

sölu á kirkjueigninni, 7 hndr. að fornu mati, úr Tungu í
Skutilsfirði, ásamt skógarítaki þar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Stjórnarráði Íslands veitist heimild til þess að selja Ísafirði 7 hndr. að fornu
mati í kirkjujörðinni Tungu í Skutilsfirði, ásamt skógarítaki, fyrir 4200 kr.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 39.

26. okt.

Lög

um

breyting á og viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfrúfriðnum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

3. gr. 4. liður nefndra laga 1. febrúar 1917 orðist þannig:

Enn fremur má landsstjórnin, ef almenningsþörf í einhverju bygðarlagi eða í landinu í heild sinni krefur, taka eignarnámi nauðsynjavörur hjá kaupmönnum, framleiðendum eða öðrum, gegn fullu endurgjaldi. Landsstjórnin ákveður sjálf hverjar vörur skuli teljast nauðsynjavörur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 40.

26. okt.

um

bráðabirgðahækkun á burðargjaldi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Görum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Burðargjöld þau öll og ábyrgðargjöld innanlands með póstum og póstskipum, sem ræðir um í póslögum 16. nóv. 1907, hækka um helming (100 %). Þó skulu blöð og tímarit undanþegin þessari hækkun.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1919.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 41.

26. okt.

Lög

um

breyting á lögum nr. 30, 20. október 1913, um umboð þjóðjarða.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Lög nr. 30, 20. okt. 1913, um umboð þjóðjarða, skulu eigi koma til framkvæmda að því er snertir Arnarstapa- og Skógarstrandarumboð og Hallbjarnareyrar, heldur skal þorstaða þess framvegis sem hingað til falin umboðsmanni, skipuðum af stjórnarráðinu. Umboðslaun skulu frá næstu umboðsmannaskiftum vera 10 % af eftirgjöldunum.

Umboðsmaðurinn í umboði þessu skal vera búsettur í bygðarlögnum kringum Snæfellsjökul.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 42.

26. okt.

um

lýsismat.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Allir þeir, sem lýsi selja eða senda úr landi frá kaupstöðum eða löggiltum kaup-
túnum, skulu eiga kost á að fá það flokkað og metið af lögskipuðum matsmönnum.

2. gr.

Lögreglustjóri skipar lýsismatsmenn, eftir því sem þörf krefur, og rita þeir undir
eiðstaf, er stjórnarráðið fyrirskipar. Áhöld til lýsistránsókna og merkingar leggur lands-
stjórnin til.

Matsmenn skulu jafnan gefa vottorð um skoðunina, og eru þau vottorð sönnun
þess, að lýsið sje rjett flokkað og merkt.

3. gr.

Kostnaður við lýsismat greiðist af þeim, er mats óska, eftir sömu reglum sem
kostnaður við fiskimat. Nánari reglur um tilhögun matsins, flokkun og merkingu lýsisins
ákveður stjórnarráðið eftir tillögum Fiskifjelags Íslands.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 43.

26. okt.

Lög

um

stækkun verslunarlóðar Ísafjarðar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Verslunarlóð Ísafjarðar skal auk jarðarinnar Eyrar (með Stakkanesi) einnig ná yfir jörðina Seljaland.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 44.

26. okt.

um

breyting á lögum nr. 49, 10. nóv. 1913, um eignarnámsheimild fyrir bæjarstjórn Ísafjarðar á lóð og mannvirkjum undir hafnarbryggju.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laga nr. 49, 10. nóv. 1913, orðist svo:

Bæjarstjórn Ísafjarðar veitist heimild til að láta eignarnám fara fram á lóð og mannvirkjum undir hafnarbætur, hafnarkví og hafnarbryggjur, og byggingar og svæði, er þörf er á í sambandi við hafnarbæturnar.

2. gr.

3. gr. laga nr. 49, 10. nóv. 1913, falli niður.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 45.

26. okt.

Lög

um

breyting á lögum frá 22. nóv. 1907, um vegi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alpingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Í stað flutningabrautarinnar frá Blönduósi vestur fyrir Víðidalssá hjá Steinsvaði, sem ákveðin er í 2. gr. 5. málslíð vegalaganna frá 1907, skal gera þessar tvær flutningabrautir:

- a. Frá Blönduósi að Vatnsdalshólum.
- b. Frá Hvammstanga á þjóðveginn í nánd við Stóra-Ós.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

breytingu á sveitarstjórnarlögum nr. 43, 10. nóv. 1905.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

48. gr. laganna orðist svo:

Oddviti skal hafa að launum um árið 3 kr. fyrir hvern fullan tug hreppsbúa, þó ekki minna en 60 kr. Þóknun þessi greiðist úr sveitarsjóði.

2. gr.

76. gr. laganna orðist þannig:

Hver sýslunefndarmaður fær í fæðispeninga og ferðakostnað úr sýslusjóði 6 kr. hvern dag, trá því er hann fer að heiman á sýslufund til þess er hann kemur heim aftur.

3. gr.

Laun hreppsnefndaroddvita um fardagaárið 1917—18 skulu reiknuð að öllu leyti samkvæmt ákvæðum 1. gr.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 47.
26. okt.

Lög

um

mjólkursölu í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkurkaupstaðar heimilast að setja ákvæði um alt, er lýtur að meðferð og gæðum rjóma og mjólkur, er selja á í kaupstaðnum, svo og um tölu og legu útsölastaða þeirra vörutegunda í kaupstaðnum. Heimilt er henni og að ákveða, að enginn megi standa fyrir sölu til almennings á mjólk eða rjóma í Reykjavíkurkaupstað, nema hann hafi til þess leyfi heilbrigðisnefndar, enda getur hún swift þann leyfinu, er það hefir fengið, ef henni þykir ástæða til.

2. gr.

Bæjarstjórn setur allar nauðsynlegar reglur um eftirlit með mjólkurmeðferð og sölu mjólkur og rjóma.

3. gr.

Meðan mjólkurskortur er í Reykjavík, er bæjarstjórn heimilt að banna sölu á mjólk eða rjóma til neyslu á sölustaðnum og til neyslu á veitingahúsum, svo og um notkun mjólkur og rjóma til niðursuðu eða til sælgætis, sem gert er í brauðgerðarhúsum eða í sambandi við aðra atvinnu, til sölu handa almenningi.

4. gr.

Þegar svo stendur á, sem í 3. gr. segir, er bæjarstjórn Reykjavíkur og heimilt að setja reglur um úthlutun mjólkur, svo sem með mjólkurseðlum eða á annan hátt, eftir því sem henta þykir.

5. gr.

Rjett er bæjarstjórn að leggja sektir við, alt að 1000 krónum, fyrir brot á ákvæðum þeim, er hún setur samkvæmt 1.—4. gr. Renna þær sektir í bæjarsjóð.

6. gr.

Mál út af brotum á ákvæðum þeim, sem bæjarstjórn setur samkvæmt 1.—4. gr., skulu sæta sömu meðferð sem almenn lögreglumál.

7. gr.

Nr. 47.

Ákvæði, er bæjarstjórn setur samkvæmt 1.—4. gr. laga þessara, liggja undir samþykki stjórnarráðsins. 26. okt.

8. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Geflð á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 48.
26. okt.

Lög

um

afnám laga nr. 21, 20. okt. 1905, um skýrslur um
alidýrasjúkdóma.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Lög nr. 21, 20. okt. 1905, um skýrslur um alidýrasjúkdóma, eru úr gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 49.

26. okt.

um

framlenging á friðunartíma hreindýra.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Friðunartími hreindýra, sem ákveðinn er með lögum nr. 42, 8. nóv. 1901, skal framlengdur til 1. jan. 1926.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalínuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 50.
26. okt.

Lög

um

breytingu á lögum nr. 39, 13. desember 1895, um löggilding
verslunarstaðar hjá Bakkagerði í Borgarfirði.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Í staðinn fyrir orðin: »Hjá Bakkagerði« komi:
Á Bakka og Bakkagerði.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

samþykkt á landsreikningunum 1914 og 1915.

Nr. 51.

26. okt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

	Áætlun		Reikningur	
	Kr.	au.	Kr.	au.
I. Tekjur.				
1. Ábúðar- og lausafjárskattur	100,000.	00	126,623.	30
2. Húsaskattur	27,000.	00	29,811.	75
3. Tekjuskattur	60,000.	00	81,188.	70
4. Aukatekjur	136,000.	00	161,542.	53
5. Erfðafjárskattur	8,000.	00	21,265.	07
6. Vitagjald	100,000.	00	110,338.	12
7. Leyfisbrjefagjöld	12,000.	00	18,341.	15
8. Útflutningsgjald	300,000.	00	453,596.	47
9. Vínfangatollur	20,000.	00	81,199.	41
10. Tóbakstollur	410,000.	00	506,954.	78
11. Kaffi- og sykurtollur	830,000.	00	1,141,489.	30
12. Vörutollur	600,000.	00	686,291.	82
13. Annað aðflutningsgjald	60,000.	00	87,201.	61
14. Árgjöld af verslun og veiting áfengis	10,000.	00	9,300.	00
15. Pósttekjur	200,000.	00	261,482.	02
16. Símatekjur	315,000.	00	536,752.	26
17. Tekjur af bönkum	39,000.	00	35,937.	66
18. Óvissar tekjur	40,000.	00	101,433.	64
19. Tekjur af jarðeignum landssjóðs	32,000.	00	47,087.	85
20. Tekjur af kirkjum	200.	00	256.	09
21. Tekjur af silfurbergsnámunum	6,000.	00	4,529.	55
22. Tekjur af ræktunarsjóði	20,000.	00	23,913.	08
23. Viðlagasjóðstekjur	264,070.	00	310,586.	91
24. Árgjöld af brauðum	4,000.	00	5,660.	76
25. Endurgreidd skyndilán embættismanna	1,200.	00	2,662.	53
26. Endurgreiddar aðrar fyrirframgreiðslur	4,000.	00	13,688.	31
27. Greiðsla úr ríkissjóði Danmerkur	120,000.	00	120,000.	00
28. Verðhækkunartollur 1915	"		178,001.	03
29. Tekjuhalli 1914	kr. 311,307.	95		
Að frádregnum tekjuafgangi 1915	- 129,769.	52		
			"	181,538. 43
30. Jafnaðarupphæð móti því, er lagt var í verslun lands- sjóðs 1914			"	405,722. 43
Samtals...	3,718,470.	00	5,744,396.	56

Nr. 51.
26. okt.

II. Útgjöld.

	Fjárveiting		Reikningur	
	Kr.	au.	Kr.	au.
1. Vextir og afborganir af lánum landssjóðs.....	450,284.	05	451,279.	14
2. Útgjöld við hina æðstu stjórn landsins.....	106,000.	00	120,022.	44
3. Kostnaður við alþingi og yfirskoðun landsreikninganna.	67,400.	00	143,216.	11
4. Til útgjalda við dómgæslu og lögreglustjórn:				
A. Dómgæsla og lögreglustjórn	173,030.	00	175,746.	62
B. Ýmisleg útgjöld.....	84,100.	00	124,900.	28
5. Útgjöld við læknaskipunina	365,329.	80	379,879.	54
6. Til samgöngumála:				
A. Útgjöld við pósthjórna	291,000.	00	352,518.	42
B. Vegabætur	352,800.	00	346,560.	60
C. Samgöngur á sjó	267,800.	00	237,903.	12
D. Ritsími og talsími	249,000.	00	303,698.	33
E. Vitamál	95,600.	00	92,365.	66
7. Kirkju- og kenslumál:				
A. Andlega stjettin	136,900.	00	114,115.	63
B. Kenslumál	648,260.	00	642,907.	45
8. Vísindi og bókmentir	187,770.	00	181,654.	86
9. Til verklegra fyrirtækja	372,920.	00	352,610.	65
10. Skyndilán og lögboðnar fyrirframgreiðslur	5,200.	00	5,538.	05
11. Eftirlaun og styrktarfe	163,800.	00	162,058.	54
12. óviss útgjöld	18,000.	00	44,178.	20
13. Útgjöld viðlagasjóðs	»		39,796.	64
14. Fjárgreiðslur samkvæmt lögum, fjáráukalögum og þings- ályktunum	»		1,473,446.	28
Samtals...	4,035,193.	85	5,744,396.	56

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Lög

um

Nr. 52.

26. okt.

breyting á 1. gr. tolllaga fyrir Ísland, nr. 54, 11. júlí 1911.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

a. Tölul. 1 orðist svo:

Af allskonar öli, límonaði og öðrum samskonar óáfengum drykkjum, sem ætlaðir eru óblandaðir til drykkjar, kr. 0,20 af hverjum lítra.

b. Tölul. 7 orðist þannig:

Af tóbaki alls konar, reyktóbaki, munntóbaki, neftóbaki og óunnu tóbaki kr. 3,00 af hverju kg.

c. Tölul. 8 orðist þannig:

Af tóbaksvindlum og vindlingum (cigaretturnum) kr. 6,00 af hverju kg.

d. Tölul. 15 orðist þannig:

Af öllum brjóstsýkur- og konfekttegundum kr. 1,25 af hverju kg.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 53.

26. okt.

Lög

um

framlenging á gildi laga nr. 30, 22. okt. 1912, og laga nr. 44,
2. nóv. 1914, og laga nr. 45, s. d.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Lög nr. 30, 22. okt. 1912, um vörutoll, ásamt lögum nr. 44 og 45 frá 2. nóv. 1914 (sbr. lög nr. 43 s. d.), skulu vera í gildi fyrst um sinn til ársloka 1919, með þeim viðauka, að fiskumbúðir úr striga, sem eru endursendar, skulu taldar með vörum þeim, er samkvæmt 1. gr. laga nr. 30, 22. okt. 1912, eru undanþegnar vörutolli.

2. gr.

Lög þessu öðlast gildi 1. janúar 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalínuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Lög

um

breyting á og viðauka við lög nr. 23, 14. desember 1877,
um tekjuskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Tekjuskatt þann af eign, sem ræðir um í 2. gr. nefndra laga, skal greiða með 4 af hundraði af tekjum, sem nema 1000 kr., en síðan eykst skatturinn um 1 af hundraði á hverju þúsundi, uns hann er orðinn 15 af hundraði, sem greiðist af því, sem eignartekjur nema yfir 11000 kr.

2. gr.

Tekjuskattur af atvinnu, samkvæmt 4. gr. tjeðra laga, eykst með sama hætti og þar segir, uns hann er orðinn 15 af hundraði, sem greiðist af því, sem tekjurnar nema yfir 29000 kr.

3. gr.

Auk þeirrar atvinnu, sem 5. gr. nefndra laga greinir, skal skatturinn greiðast af tekjum af landbúnaði og sjávarútvegi.

4. gr.

Ákvæði 12. gr. nefndra laga ná einnig til stjórnenda banka og sparisjóða, að því er snertir innieign og vaxtafje í þeim stofnunum.

5. gr.

Ef gjaldþegn gefur enga skýrslu um tekjur sínar, svo sem 13. gr. tekjuskattslaganna mælir fyrir, skal skattaneind áætla tekjur hans svo freklega, sem hún telur fært, svo að eigi sje hætt við, að þær verði settar lægri en þær eru í raun og veru.

Þyki skattaneind ástæða til, getur hún krafist þess, að framteljandi staðfesti framtal sitt með eiði eða drengskaparheiti fyrir dómi. Er framteljanda skylt að sækja dómþing með gestarjettarfyrirvara á skrifstofu dómarsins eða á hvern stað í þinghánni, er dómari tiltekur.

6. gr.

Auk úrskurða um kærumál, sem yfirskattaneind hefir með höndum, samkvæmt 20. gr. tjeðra laga, skal henni og rjett að hafa strangt eftirlit með því, að skattaneindir í umdæmi hennar gegni skyldu sinni, og ganga ríkt eftir rjettu framtali. Leiðrjettir hún síðan skattaskrárnar, svo sem hún telur þörf á. Úrskurðum hennar verður eigi áfrýjað.

Nr. 54.

26. okt.

7. gr.

Skýrslum þeim um efnahag gjaldþegna, er skattanefndarmenn fá vitneskju um í starfa sínum, skulu þeir halda leyndum fyrir öllum úti í frá. — Brot gegn þessu varðar sektum frá 20—200 kr., nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum, og skal þeim, er sekur verður, tafarlaust vikið frá starfanum.

8. gr.

Sektir eftir lögum þessum og gildandi lögum um tekjuskatt renni í landssjóð. Með mál út af brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

9. gr.

Tekjuskatt samkvæmt lögum þessum skal innheimta í fyrsta sinn á manntalsþingum 1919.

Eftir þessu* eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Lög

um

Nr. 55.

26. okt.

breyting á 1. gr. laga um vitagjald frá 11. júlí 1911.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrsta grein laga um vitagjald frá 11. júlí 1911 skal vera sem hjer segir:

Fyrir hvert skip, sem hefir fullkomið þilfar eða gangvjel og tekur höfn á Íslandi eða haldið er út frá landinu, skal greiða vitagjald, 40 aura af hverri smálest af rúmmáli skipsins, og skal hálf lest og þaðan af stærra brot talin heil, en minna broti slept. Skemti-ferðaskip, sem flytja engan farm fyrir borgun, annan en farþega, skulu greiða 15 aura í vitagjald af hverri smálest.

Undanþegin gjaldi þessu eru herskip og skip, sem leita hafnar í neyð, en taka engan farm úr landi nje úr öðrum skipum, nje heldur flytja farm í land eða önnur skip, enda hafi sannast í sjóprófi eða annari lögfullri sönnun, að þau hafi verið í nauðum stödd af árekstri eða sjóskemdum, af veikindum eða farmskekkju eða ófriði.

Vitagjald skal greiða í hverri ferð, sem skip kemur frá útlöndum, og skal það int af hendi á fyrstu höfn, er skipið tekur hjer við land. Skip, sem að eins eru höfð til inn-landssiglinga eða haldið er út til fiskjar af landsmönnum, greiða vitagjald einu sinni á ári, þó aldrei minna en 6 krónur. Árgjaldið greiðist í byrjun útgerðartímans, þar sem skipið er skrásett.

Stjórnarráð Íslands hefir heimild til að semja við stjórnir annara ríkja um vitagjald fyrir fiskiskip þau, er þaðan eru gerð út til fiskiveiða hjer við land.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 52, 10. nóv. 1913, um breyting á 1. gr. laga um vitagjald frá 11. júlí 1911.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 56.
26. okt.

Lög

um

breyting á lögum um fasteignamat, nr. 22, 3. nóvember 1915.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

9. grein laganna orðist þannig:

Til ábúðarskatts skulu hverjar 150 kr. í matsverði jarða og jarðarhúsa jafngilda einu hundraði á landsvísu. Þó er undan skilið ábúðarskatti:

1. Umbætur, aðrar en á húsum, og mannvirki síðustu 10 ára, sem metin eru sjer.
2. Verð jarðarhúsa, sem kann að fara fram úr helmingi af matsverði jarðarinnar, án umbóta og mannvirkja, sem sjer eru metin.
3. Hús þau, sem á jörðu standa og eru annara eign en jarðeiganda.

Húsaskattur af skattskyldum húsum skal tekinn af matsverði húsanna, að viðbættu matsverði þeirra lóða og lóðarjettinda, er hverri húseign fylgir.

2. gr.

12. gr. laganna orðist þannig:

Hver, sem skipaður er í fasteignamatsnefnd eða yfirmatsnefnd, skal vinna eið að starfi sínu. Fasteignamatsmenn og yfirmatsmenn fái í fæðispeninga og ferðakostnað frá 1. janúar 1917 7 krónur hvern dag, sem þeir gegna nefndarstörfum, auk endurgjalds á kostnaði við sendiferðir, símanot og ritföng í þarfir nefndarinnar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Lög

um

Nr. 57.
26. okt.

breyting á lögum nr. 18, 13. sept. 1901, um manntal í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 3. gr. bætist:

Svo skal og árlega láta Hagstofunni í tje á kostnað bæjarsjóðs eftirrit af öllu manntalinu.

2. gr.

Síðari hluti 5. greinar falli burt með og frá orðunum: »en hins vegar«.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefð á Amalíuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 58.
26. okt.

Fjáráukalög

fyrir

árin 1916 og 1917.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sem viðbót við gjöldin, sem talin eru í fjárlögunum 1916 og 1917, veitast 307914 kr. 6 a. til útgjalda þeirra, sem hjer fara á eftir.

2. gr.

Til viðbótar við 12. gr. (læknaskipun o. fl.) eru veittar 28800 kr.:

1. Rittje handa landlækni.....	kr.	1000,00
2. Við 6. b. Viðbótarstyrkur til augnlæknis, til ferðalaga.....	—	400,00
3. Við 11. B. Til ljósstöðvar.....	—	15000,00
4. Við 15. a. Styrkur til sjúkrahúsa og sjúkraskýla.....	—	8400,00

Uppbót þessi er veitt fyrir árin 1916 og 1917, eftir fjölda legudaga, þó með þeim skildaga, að eigi kómi meira en 30 aurar á hvern legudag, og að hjerað það, sem rekur sjúkrahúsið eða sjúkraskýlið, leggi fram jafnmikið og fjárlagastyrkur og þessi uppbót nema samtals.

5. Við 15. b. Til sjúkraskýlisgerðar á Stórólshvoli.....	—	3000,00
6. Við 15. h. Styrkur handa sjúklingum með hörundsberkla.....	—	1000,00

Alis... kr. 28800,00

3. gr.

Sem viðbót við 13. gr. fjárlaganna (samgöngumál) veitast 121554 kr. 57 a.:

1. Við A. 2. Dýrtíðaruppbót til pósta 1916, endurtekin heimild.....	kr.	22921,48
2. Við B. II. Til afhendingar vega.....	—	14000,00
3. Við B. IV. Til vegarins frá Vogastapa til Grindavíkur 1914—15....	—	5927,32
4. Við C. III. 2. Til Breiðafjarðarþáts.....	—	5000,00
5. Við C. III. 3. Til bátaferða á Ísafjarðardjúpi.....	—	1000,00
6. Við C. III. 10.:		
a. Til vjelbátaferða á Húnaflóa, alt að.....	—	5000,00
b. Til vjelbátaferða í Norður-Þingeyjarsýslu, með endastöðvum Seyðisfirði og Akureyri, alt að.....	—	8000,00

Flyt... kr. 61848,80

c. Til vjelbátsferða milli Akureyrar og Sauðárkróks, alt að.....	Flutt... kr. 61848 80 Nr. 58.
d. Til Austfjarðabáts, alt að.....	2000,00 26. okt.
	20000,00

Þau skilyrði skulu sett fyrir styrkveitingum þessum, að hlutaðeigandi hjeraðsstjórnir útvegi bátana og yfirlíti reikninga þeirra og sendi stjórnarráðinu þá síðan með yfirlýsingu um, að þær sjeu þeim samþykkar, enda verði styrkurinn ekki útborgaður fyrir til fulls. — Styrkurinn má ekki fara fram úr helmingi rekstrarkostnaðar.

Bátarnir skulu eigi vera minni en 30 smálesta. Þó má stjórnarráðið veita styrkinn til þessara ferða, þótt smærri bátar sjeu notaðir, ef þeir fást eigi nógu stórir, eða ef smábátar eru hentugri af alveg sjerstökum ástæðum.

7. Til Þórhalls kaupmanns Darielssonar í Hornafirði, fyrir að halda uppi ferðum að og frá Hornafirði árið 1916.....	5000,00
8. Við E. III. c. Ingólfshöfðaviti 1916, þar af endurveiting 2670 krónur, umframgreiðsla 1331 kr. 49 a.....	4001,49
9. Við E. III. f. $\frac{2}{3}$ af kostnaðinum við þokulúður á Dalatanga 1917 7000 kr. og endurbót húsakynna 4000 kr.....	11000,00
10. Við E. V. Ýmislegt 1916. Til kaupa á mótörflutningabát.....	17704,28
	Als... kr. 121554,57

4. gr.

Sem viðbót við 14. gr. fjárlaganna (kirkju- og kenslumál) veitast 14850 kr.:

1. Við B. I. a. Til prófessors Einars Arnórssonar, viðaukalaun 1917.. kr.	2750,00
2. Við B. I. b. Til Holgers Wiehe, sendikennara.....	1000,00
3. Við B. I. b. 1. Fyrir tæki til rannsókna og líkskoðunarstofu.....	3000,00
4. Við B. VIII. Verslunarskólinn í Reykjavík.....	1000,00
5. Við B. X. 3. Styrkur til námskvenna færast upp í 60 kr. um mánuðinn 1917..... kr.	1350,00
Við B. X. 4. Húsaleiga 1916, viðbót.....	30,00
Við B. X. 4. Viðbót við húsaleigu og ræsting 1917....	120,00
	1500,00
6. Við B. XI. 1. Kvennaskólinn í Reykjavík árið 1917.. kr.	2000,00
Við B. XI. 4. Kvennaskólinn á Blönduósi árið 1917....	1000,00
Við B. XIII. b. Flensborgarskólinn.....	2000,00
Við B. XIII. d. Til handavinnunámskeiðs kvenna á Akureyri 1916 og 1917.....	600,00
	5600,00
	Als... kr. 14850,00

5. gr.

Sem viðbót við 15. gr. fjárlaganna (til vísinda, bókmenta og lista) veitast 7000 kr.:

1. Við 7. lið. Til bókasafns Austurlands, styrkur til að kaupa bókasafn Ásgeirs heit. Torfasonar..... kr.	3000,00
2. Við 20. lið. Til Bjarna Jónssonar frá Vog, fyrir að þýða Goethes Faust, viðbót árið 1917.....	800,00
3. Til Sigfúsar bókavarðar Blöndal, til þess að fullgera íslensk-danska orðabók.....	2500,00
4. Við 1. n. Til þess að setja grind í hliðið að safnahúsinu, alt að ..	700,00
	Als... kr. 7000,00

Nr. 58.

26. okt.

6. gr.

Sem viðbót við 16. gr. fjárlaganna (til verklegra fyrirtækja) veitast 28623 kr. 38 a.:

1. Við 3. b. Til áveitunnar á Miklavatnsmýri 1917.....	kr. 3191,98
2. Við 3. b. Uppbót á »akkorði« um skurðagröft s. st.....	— 3500,00
3. Við 4. lið (fjárl. 1914 og 1915). Til fyrirhleðslu Skálmarrinnar í Álfta- veri, gegn jafnmiklu eða meiru annarsstaðar frá.....	— 1050,00
4. Við 22. lið (fjárl. 1914 og 1915). Til erindreka Sambands ísl. sam- vinnufjelaga 1917 (endurveiting).....	— 2000,00
5. Til varnargarðs á Siglufjarðareyri 1916.....	— 18681,40
6. Til Jóns Pálssonar, dýralækninganema, viðbótarstyrkur.....	— 200,00
Alls... kr. 28623,38	

7. gr.

Sem viðbót við 18. gr. fjárlaganna (til eftirlauna og styrktarfjár) veitast 1750 kr.:

1. Til landritara Kl. Jónssonar, viðbót við biðlaun hans 1. febr. til 31. júli 1917.....	kr. 1000,00
2. Til ekkjufrúar Önnu Ásmundsdóttur frá 1. október 1916 til ársloka.....	kr. 75,00
Til þriggja barna hennar fyrir sama tíma.....	— 75,00
Fyrir árið 1917 fyrir hana sjálta.....	— 300,00
Fyrir börn hennar sama ár.....	— 300,00
— 750,00	
Alls... kr. 1750,00	

8. gr.

Sem viðbót við 19. gr. fjárlaganna (óviss útgjöld) veitast 98636 kr. 11 a.:

1. Laun og kostnaður bankastjóra Björns Sigurðssonar í London 1916.....	kr. 10850,00
1917.....	— 20000,00
— 30850,00	
2. Styrkur til íslenskra botnvörpuskipaeigenda, til utanfarar sendimanns. —	2694,00
3. Til breytingar á stjórnarráðshúsinu, geymsluhúsi þess og geymsluskúr. —	27000,00
4. Til endurgreiðslu á fje opinberra sjóða og stofnana, sem stóð inni í dánarbúi Guðlaugs Guðmundssonar.....	— 23388,37
5. Til bráðabirgðaviðgerðar á Landsbankarústunum.....	— 13103,74
6. Til fjögurra háseta á eimskipinu »Assistent«, 400 kr. til hvers.....	— 1600,00

Ætlast er til, að stjórnin geri gangskör að því að fá frá rjettum hlutaðeigendum fullar skaðabætur handa mönnum þessum, er allar nema 2400 kr., og sje þá fjárveiting þessi endurgreidd landssjóði.

Alls... kr. 98636,11

9. gr.

Sem viðbót við 22. gr. fjárlaganna (kaup á Melkotslóð) veitast... kr. 700,00

Enn fremur til viðbótar fje, veittu til kaupa á landi undir kirkju- garð í Reykjavík.....	— 6000,00
Alls... kr. 6700,00	

Landsstjórninni veitast heimildir til þess:

1. Að selja Landsbankanum lóð á horninu á Hverfisgötu og Kalkofnsvegi, svo stóra sem bankanum nægir, fyrir 13 kr. feralinina, samkvæmt fram fögnu mati. Skuldabréf landssjóðs fyrir andvirði Landsbankarústanna gangi til greiðslu á þessari lóð. Afgangurinn greiðist í peningum.
2. Að selja prestaskólahúsið fyrir það verð, sem býðst, þó ekki lægra en óvilhallir menn meta.
3. Að gefa Iðunni í Reykjavík sömu greiðsluúvilnánir sem verksmiðjan Gefjun á Akureyri hefir fengið.
4. Að veita hreppsnefnd Húsavíkurhrepps tveggja ára frest á afborgun af láni til hreppsins úr viðlagasjóði, til rafmagnsveitu.
5. Að veita hreppsnefnd Stykkishólsmhrepps tveggja ára frest á afborgun af láni til hreppsins úr viðlagasjóði, til bryggjugerðar í Stykkishólmi.
6. Að verja fje því, sem veitt er í fjárlögum fyrir árin 1916 og 1917 til íslenskrar orðabókar á nafn Jóns rithöf. Ólafssonar, til framhalds slíkrí orðabók á þessu ári, að tiltölu við tímalengd.
7. Að undanþiggja aðflutningsgjöldum þær vörur, sem fluttar hafa verið eða fluttar verða hingað og hjeðan úr Vesturheimi með leyfi ríkisstjórna þar til stjórnarvalda í Færeyjum.
8. Að veita Brynjólfi Einarssyni, verkstjóra, 1700 kr. styrk af símaffe.
9. Að láta leggja símalínuna frá Borgarnesi að Svignaskarði á árinu 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 59.
26. okt.

Lög

um

dýrtíðaruppbót handa embættis- og sýslunarmönnum landssjóðs.

Vjer Christian hinn Tiundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrst um sinn og meðan verðhækkun sú, sem nú er á lífsnauðsynjum, stendur eða breytist eigi að verulegum mun, þannig að lífsnauðsynjar lækki í verði, veitir lands-
sjóður dýrtíðaruppbót á launum og eftirlaunum, eftir því sem segir í lögum þessum.

Dýrtíðaruppbót veitist með þeim undantekningum, sem greinir í lögum þessum:

1. Embættismönnum landsins, hvort sem þeir eru konunglegir embættismenn eða skipaðir af ráðherra, og veitist að eins af föstum launum þeirra, greiddum úr lands-
sjóði, sbr. þó 4. tölulið.
2. Þeim, er eftirlauna eða styrktarfjár njóta samkvæmt eftirlaunalögum eða fjárlögum
(18. gr.), svo og þeim, er biðlaun hafa.

Dýrtíðaruppbót af eftirlaunum og styrktarfje veitist að eins af þeirri upp-
hæð, sem greidd er úr landssjóði.

3. Sýslunarmönnum landsins, sem störf hafa í þarfir landsins að aðalatvinnuvegi. Hafi
þeir fleiri störf en eitt á hendi í landsins þarfir, greiðist dýrtíðaruppbótin að eins
af launum fyrir það starfið, sem telja má aðalstarf sýslunarmannsins.
4. Prestum, hvort sem þeir njóta launa samkvæmt lögum nr. 46, 16. nóv. 1907, og
lögum nr. 49, 11. júlí 1911, eða eldri lögum. Nær dýrtíðaruppbótin að eins til fastra
launa, sem greidd eru úr landssjóði eða prestaunasjóði, og sóknargjalda presta
eftir eldri lögum. Þó skal jafnan draga frá dýrtíðaruppbót presta, sem hafa ábúð á
kirkjujörð og afgjald hennar er metið til fasts peningagjalds upp í laun þeirra, sama
hundraðshluta af afgjaldinu eins og dýrtíðaruppbótin er reiknuð eftir.
5. Landsfjehirði og starfsmönnum hans og skrifstofustjóra Alþingis, svo og öllum starfs-
mönnum Landsbókasafnsins. Svo heimilast og stjórn Landsbankans að greiða bókara
og fjehirði bankans dýrtíðaruppbót eftir lögum þessum.
6. Öllum föstum kennurum við fasta skóla, jafnvel þótt þeir falli eigi undir neinn hinna
framantöldu flokka, ef kensla verður að teljast aðalstarf þeirra, svo og stundakenn-
urum landsskólanna.

Dýrtíðaruppbót veitist eigi á árslaun yfir 4600 kr.

Einhleypir menn, sem ekki hafa dúk og disk, fá enga dýrtíðaruppbót, ef
árslaun þeirra nema 2450 kr. á ári eða meiru. Ef laun þeirra eru lægri, fá þeir tvo
þriðju dýrtíðaruppbótar þeirrar, er ræðir um í 2. gr.

Þeir, sem hafa laun frá 2000 kr. til 2450 kr. á ári, fá dýrtíðaruppbót þannig,
að launin og uppbótin samanlögð verði 2450 kr.

2. gr.

Dýrtíðaruppbótin reiknast af launaupphæðinni, eftir því sem hjer segir:

1.	Af	árslaunum	1500 kr. eða minna	40 %
2.	—	—	2300 —	30 %
3.	—	—	3100 —	20 %
4.	—	—	3900 —	10 %
5.	—	—	4700 —	0 %

og skal reikna millibilið á milli þessara launahæða eftir líkingunni:

$$y = 5 \frac{47 \div x}{4}$$

þar sem y táknar uppbótarprósentuna og x launaupphæðina í hundruðum króna.

3. gr.

Nú hefir sá, er nýtur dýrtíðaruppbótar samkv. 1. og 2. gr., börn eða foreldri á skylduframfæri, enda geta eigi slíkir framfæringar hans unnið að fullu fyrir framfæri sínu, og skal þá bæta við dýrtíðaruppbót hans 70 kr. fyrir hvern framfæring, hafi framfærslumaður ekki 4000 kr. í árslaun eða þar yfir.

4. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að verja eftir tillögum póstmeistara alt að 20000 kr. á ári úr landssjóði til dýrtíðaruppbótar handa póstum.

5. gr.

Dýrtíðaruppbótin greiðist í einu eða tvennu lagi fyrir árið 1917, að frá dreginni þeirri dýrtíðaruppbót, sem greidd hefir verið það ár samkvæmt lögum nr. 23, 3. nóv. 1915.

Ef dýrtíðaruppbót verður greidd lengur en fyrir árið 1917, greiðist hún eftir á fyrir hverja 6 mánuði.

6. gr.

Stjórnarráðið úrskurðar um öll vafaatriði út af lögum þessum, og verða þau eigi borin undir dómstólana.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla um leið úr gildi lög nr. 23, 3. nóv. 1915, um dýrtíðaruppbót handa embættis- og sýslunarmönnum landssjóðs.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 26. október 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 60.
14. nóvbr.

L ö g

um

l ö g r æ ð i.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Lögræði er tvenns konar, sjálfræði og fjárræði. Maður sjálfráða og fjárráða er fullráða.

Leyfisbrjef til lögræðis verða ekki veitt.

2. gr.

Maður er sjálfráða 16 ára gamall, nema sviftur sje sjálfræði.

Sjálfráða maður ræður einn öðru en fje sínu, nema öðru vísi sje sjerstaklega um mælt í lögum.

Ef sjálfráða maður rýfur lögmætar skuldbindingar sínar, bæti af fje sínu.

Ráðstafanir ósjálfráða manns eru ógildar.

3. gr.

Foreldri ráða bæði saman ósjálfráða skilgetnum börnum sínum. Nú er annað foreldra látið, og ræður þá hitt börnunum, nema kvænst eða gífst hafi aftur. Þá ráða hjónin börnunum bæði saman. Nú eru bæði foreldri látin, en stjúpforeldri á lífi, og ræður þá stjúpforeldri börnunum, enda sjeu börnin á framfæri þess. Nú eru foreldri skilin að fullu eða að borði og sæng, og ræður þá hvort þeirra þeim börnum, sem hjá því eru.

Óskilgetnu barni ræður móðir.

Nú má hvorki foreldri nje stjúpforeldri ráða barni, og kemur þá skipaður lög-ráðamaður í þeirra stað.

4. gr.

Maður er fjárráða 21 árs gamall, nema sviftur sje fjárræði.

Ekkjur og konur, sem skilið hafa við bændur sína að fullu eða að borði og sæng, eru fjárráða, þó að yngri sjeu en 21 árs.

Fjárráðamaður ræður einn fje sínu, nema lög mæli sjerstaklega fyrir á annan veg.

Fjárráðstafanir ófjárráða manns eru ógildar, nema þær varði sjálfsaflafje eða gjafafje, enda láti gefandi eigi öðru vísi um mælt eða lög kveði sjerstaklega öðru vísi á.

5. gr.

Nú er sjálfráða maður eða fjárráða ófar til að ráða sjer eða fje sínu sjálfur, vegna vanheilsu eða vanþroska eða af öðrum ástæðum, svo sem vegna eyðslusemi, og skal

hann þá sviftur sjálfæði eða fjárræði eða hvorutveggja, og honum skipaður lögráða- Nr. 60.
maður. 14. nóvbr.

6. gr.

Hjeraðsdómari á úrskurðarvald um sviftingu lögræðis. Úrskurð um lögræðis-sviftingu skal kveða upp á varnarþingi þess, er svifta skal lögræði. Að öðru leyti fer um lögræðissviftingu eftir þeim reglum, sem fylgt hefir verið um sviftingu fjárræðis. Úrskurði má sá, er sviftur er lögræði, skjóta til landsyfirdóms til fullnaðarúrslita. Rjett er og að maki hans, foreldri eða börn, systkin eða jafnmægðir áfrýi slíkum úrskurði, ef lögráða eru.

Á sama hátt skal fara, ef fella skal niður lögræðissviftingu.

7. gr.

Úrskurður um sviftingu lögræðis skal vera rökstuddur, enda skal skýrt ákveðið, hvort maður sje sviftur sjálfæði eða fjárræði eða hvorutveggja.

Stefnuvottar skulu birta úrskurð þeim sjálfum, sem sviftur er lögræði, eða næsta venslamanni, ef hinn er að læknisdómi vitskertur. Svo skal og birta úrskurðinn í lögbirtingablaði landsins, rita hann þegar í þinglýsingabók og lýsa honum síðan á varnarþingi þess, er lögræði var sviftur. Ef sá, sem sviftur er lögræði, á fasteign eða hjer skrásett skip, eða hann rekur hjer atvinnu, sem geta ber eða getið er í verslanaskrá, þá skal þinglýsa úrskurðinum á varnarþingi fasteignar eða skips og bóka athugasemd um hann í verslanaskrá. Dómari sendir eftirrit af úrskurðinum þeim stjórnarvöldum, er um hann þurfa að vita. Fyrir þinglýsinguna skal ekkert gjald greiða.

8. gr.

Nú hefir maður verið sviftur lögræði, og eru þá ógildar ráðstafanir, sem brjóta bág við lögræðissviftingu og hann gerir eftir inurritun úrskurðar í þinglýsingabók, — enda hafi þinglýsing síðan farið fram áður lögmæltur tími sje liðinn, — eða athugasemd um hann er skráð í verslanaskrá. Gildar skulu metnar ráðstafanir hans, er áður eru gerðar, nema sannað sje, að sá, sem hagsvon átti af þeim, hafi vitað um úrskurðinn.

Skylt er sýslumanni eða bæjarfógeta, að viðlögðum skaðabótum eftir venjulegum reglum, að geta úrskurðarins í þinglýsingabók fasteigna og í skipaskrá og verslana, þegar honum er sent eða afhent úrskurðareftirrit eða eintak af lögbirtingablaði, þar sem úrskurðurinn er birtur.

9. gr.

Nú er skotið til landsyfirdóms úrskurði um lögræðissviftingu, og skipar þá dómstjóri löggiltan málaflutningsmann við yfirdóminn til að sækja málið af hendi þess, er svifta skal lögræði, og annan til varnar. Hvor málsvara getur lagt fram nýjar skýrslur í yfirdómi, og, ef svo ber undir, krafist rannsóknar í hjeræði um málavexti. Málskostnaður í yfirdómi greiðist af almannafje, og fer um meðferð málsins þar sem um opinber mál.

Nú úrskurðar yfirdómur rannsókn málavaxta í hjeræði, og skal hún fram fara að hætti almennra lögreglumála, enda skal útvega þær skýrslur, sem yfirdómur krefst. Skipa skal þá jafnan valinkunnan mann til þess að gæta rjettar þess, er svifta skal lögræði. Málskostnaður í hjeræði greiðist og af almannafje.

Nú er úrskurður um lögræðissviftingu fenginn fyrir vísvitandi rangar skýrslur, og á þá, að undangenginni löglegrí málssókn, að dæma þann eða þá, sem um það reynast sekir, til þess að greiða að skaðlausu allan þann kostnað, sem lögræðissvifting hefir haft í för með sjer.

10. gr.

Dómstjóri sendir stjórnarráðinu þegar eftirrit af úrslitadómi yfirdóms, en það sendir aftur stjórnarvöldum þeim, er málið ber undir.

Nr. 60. Nú ónýtir yfirdómur úrskurð hjeradsdómara, og ber þá þegar að draga yfir 14. nóvbr. hann í embættisbókum og aflýsa honum, ef þinglýstur var, hvorttveggja endurgjaldslaust.

11. gr.

Nú er maður ólögráða, og skal þá sýslumaður hans eða bæjarfógeti skipa honum lögráðamann, ósjálfráða manni fyrir æsku sakir þó því að eins, að lögborins manns njóti eigi.

Þær skipanir, sem gerðar hafa verið samkvæmt gildandi lögum, standa þó óraskaðar þangað til lögræði er náð.

Skipaður lögráðamaður má ekki yngri vera en 25 ára, enda sje hann ráðvandur maður og ráðdeildarsamur, sæmlega að sjer, heill heilsu og fjár síns ráðandi.

Lögráðamann skal skipa karl eða konu, næst að frændsemi. Föðurfrændur ganga fyrir móðurfrændum, alsystkin fyrir hálsystkinum, eldri maður fyrir yngri, jafnáninna. Um stjúpforeldra gildir sama og foreldra, enda beri stjúpforeldri framfærsluskylða, og sje henni fullnægt.

Móðurfrændur óskilgetins barns ganga fyrir öðrum frændum til fjárráða.

Þó má skipa föður, ef móður nýtur eigi, enda hafi hann þinglýst barninu, ættleitt það eða arfleitt.

12. gr.

Lögmæt ráðstöfun lögráðamanns bindur ósjálfráða man, svo sem sjálfráða hefði hann gert, nema öðru vísi sje áskilið að lögum.

13. gr.

Lögmæt ráðstöfun lögráðamanns bindur ófjárráða man, svo sem fjárráða hefði hann gert, enda mæli lög eigi sjerstaklega um á annan veg.

14. gr.

Um stöðu lögráðamanns gagnvart ófjárráða manni og yfirfjárráðanda fer að lögum.

15. gr.

Þeir, sem orðnir eru 18 ára, en ekki fulls 21 árs, þá er lög þessi öðlast gildi, eru hálfraða fjár síns, og fer að öllu leyti um þá eftir gildandi lögum, þangað til þeir verða fulls 21 árs. Að öðru leyti er hálfraði um fjármál úr lögum numið.

Lögin taka jafnt til þeirra, sem orðnir eru fulls 21 árs áður en þau ganga í gildi, sem til hinna, er ná þeim aldri síðar.

16. gr.

Eftirfarandi ákvæði eru úr lögum numin: D. L. 1—23—12 og N. L. 1—21—9, a- og b-liðir 1. gr. I. kap. tilsk. 21. des. 1831, sbr. þó fyrri málsg. næstu gr. hjer á undan, 1. gr. og 2. málsg. 15. gr. tilsk. 18. febr. 1847, opið brjef 4. jan. 1861, er lögleiðir á Íslandi dönsk lög 29. des. 1857, um myndugleika kvenna, 10. gr. laga 12. janúar 1900, nr. 3, lög 20. okt. 1905, nr. 17, svo og öll önnur ákvæði, er koma kynnu í bága við lög þessi. Í 5. gr. laga 16. september 1893, nr. 15, komi: 16 ára í stað »18 ára«.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

L ö g

um

framkvæmd eignarnáms.

Nr. 61.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Nú er í lögum heimilað eignarnám, og skal þá fara um framkvæmd þess sem hjer segir, nema heimildarlögin sjálf mæli öðru vísi fyrir.

2. gr.

Endurgjald skal ákveða eftir mati tveggja óvilhallra, dómkvaddra manna. Nú á eignarnám að fara fram handa bæjar- eða sveitarfjelagi, og skulu þeir menn þá eigi kvaddir, sem eru í þjónustu sveitarfjeldagsins eða sæti eiga þar í bæjar- eða sveitarstjórn.

3. gr.

Matsmenn skulu með hæfilegum fyrirvara þjóða þeim, er hlut eiga að máli, að vera viðstaddir gerðina. Má gera það í ábyrgðarbrjefi eða á annan hátt, svo sanna megi að birting hafi farið fram.

Gefinn skal aðilum kostur á að skýra mál sitt, skriflega eða munnlega, og kynna sjer það, sem þegar er fram komið. En því að eins verður gerðinni frestað, að matsmenn telji einhvern aðila þurfa að afla sjer frekari gagna.

4. gr.

Á sama hátt og segir í 3. gr. skal, eins fljótt og verða má, birta aðilum matsgerðina, eða þeim, er við hana voru staddir.

Að matsgerð lokinni má eignarnemi taka hið numda í sína vörslu, án þess hindrað verði með áfrýjun gerðarinnar, gegn því að greiða matsverðið og allan áfallinn matskostnað.

5. gr.

Nú vill aðili áfrýja matsgerð, og skal hann það gert hafa innan 4 vikna frá því gerðin fór fram.

Skjóta má mati til *venjulegs yfirmats* eða *sjerstaks yfirmats*.

Nr. 61.

14. nóvbr.

6. gr.

Venjulegt yfirmat framkvæma þrír óvilhallir, dómkvaddir menn, er fullnægja skilyrðum þeim, er um getur í 2. gr.; þeir kjósa sjer oddvita.

Nú hefir bæjarfjélag, þar sem dómari er oddviti bæjarstjórnar eða á sæti í bæjarstjórn, eða sýslufjélag, þar sem dómari er oddviti sýslunefndar, krafist eignarnáms, og er þá rjett, að stjórnarráðið kveðji yfirmatsmenn.

Yfirmatsmenn skulu framkvæma matið á sama hátt sem matsmennirnir, en eigi skal aðilum neitað um frest til þess að afla sjer nýrra gagna, ef þeirra telst nokkur þörf.

Sá, sem krefst yfirmats, greiðir matskostnað, nema matinu sje breytt honum í vil um 10 % eða meira; þá skal hinn aðilinn greiða kostnaðinn.

7. gr.

Nú er þess krafist, að námsbætur sjeu 10,000 kr. eða meira, og má þá í stað venjulegs yfirmats krefjast *sjerstaks yfirmats*. Jafnframt og áfrýjandi krefst þessa mats, skal hann afhenda 300 kr. til greiðslu matskostnaðar.

Til sjerstaks yfirmats nefnir landsyfirjetturinn 3 menn; skal einn þeirra vera dómari í rjettinum, og er sá oddviti matsmanna, en hinir skulu hafa sjerþekkingu á því sviði, sem um er að ræða.

Um kostnað við sjerstakt yfirmat gilda ákvæði 6. gr.

8. gr.

Skylt er matsmönnum og yfirmatsmönnum að rannsaka verð eignarinnar eftir föngum, meðal annars með því að leita skýrslna af málsaðilum sjálfum og öðrum, ef nauðsyn krefur. Matsmenn mega og, ef nauðsyn ber til, afla sjer skýrslna og aðstoðar sjerfræðinga, og skal sá kostnaður, er það hefir í för með sjer, teljast með matskostnaðinum.

9. gr.

Matsmenn ákveða sjálfir þóknun sína. Nú verður ágreiningur um hana, og fellir þá stjórnarráðið fullnaðarúrskurð um þann ágreining.

10. gr.

Matsverð eignar skal miðað við það gangverð, sem hún mundi hafa í kaupum og sölum, og sje um hluta fasteignar að ræða, skal frá matsverðinu draga það, sem hinn hluti eignarinnar við eignarnámið hefir stigið í verði fram yfir aðrar eignir, svo sem þegar spilda er tekin eignarnámi undir götu, og við það vinst hússtæði við götuna; svo ber og hins vegar að taka tillit til verðrýrnunar þess hluta eignarinnar, sem eftir er.

Nú á annar en eigandinn verðmæt rjettindi yfir eigninni, og skal þá endurgjaldið ákveðið einnig með tilliti til þessa, og þeim ætlaðar sjerstakar bætur, sem missa kunna rjettindin að einhverju eða öllu leyti.

11. gr.

Endurgjaldið skal greitt sem fyrst eftir að upphæðin hefir verið ákveðin, nema eignarnemi, vegna áfrýjunar, óski þess að fresta því að taka við eigninni.

Eignarnemi skal sjá um, að veðeigendum, sem kunna að eiga tilkall til einhvers hluta endurgjaldsins, sje greidd fjárhæðin eða hún tekin frá til greiðslu síðar. Nú er tekinn eignarnámi svo lítill hluti fasteignar, að eigi er að ræða um verulega rýrnum í

verði, og má þá eignarnemi, ef engin krafa kemur fram frá veðeigendum, greiða þeim Nr. 61. endurgjaldið, er fyrir eignarnáminu varð, og skal sá sjá um, að fullnægt sje kröfum þeim, 14. nóvbr. er kunna að koma fram af veðeigenda hálfu.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 62.
14. nóvbr.

Lög

um

stefnufrest til íslenskra dómstóla.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kafla.

Um stefnufrest í almennum einkamálum í hjeraði.

1. gr.

Nú á varnaraðili máls heimili eða dvöl í þinghá eða kaupstað, þar er mál á hendur honum skal þingfest, og ber honum þá vikufrestur til stefnu.

2. gr.

Nú á varnaraðili heimili eða dvöl utan þinghár eða kaupstaðar, þar er mál á hendur honum skal þingfest, en þó innan takmarka sama sýslufjelags, og ber honum þá tveggja vikna stefnufrestur.

Kaupstaðirnir Reykjavík og Hafnarfjörður skulu í lögum þessum taldir innan takmarka sama sýslufjelags.

3. gr.

Nú á varnaraðili heimili eða dvöl hjer á landi, en utan sýslufjelags, þar er mál á hendur honum skal þingfest, og skal dómari þá ákveða stefnufrest, eftir því sem við á í hvert sinn. Þó má frestur aldrei vera skemri en 2 vikur og aldrei lengri en 9 vikur.

4. gr.

Nú á varnaraðili heimilisfang eða dvöl erlendis, og skal dómari þá ákveða stefnufrest eftir atvikum í hvert sinn. Þó má fresturinn aldrei vera skemri en 3 mánuðir og aldrei lengri en 12 mánuðir.

5. gr.

Nú er eigi kunnugt, hvar varnaraðili á heimilisfang eða dvöl, og skal þá dómari ákveða stefnufrest á þann hátt, er í 3. og 4. gr. segir, þannig að fresturinn fari eftir 3. gr., ef telja má víst, að varnaraðili eigi heimili eða dvöl hjer á landi, en ella skal fara eftir 4. gr.

6. gr.

Ákvæði 1.—5. gr. gilda jafnt, hvort sem mál er þingfest á bæjarþingi, manntalsþingi eða í aukarjetti.

II. kafli.

Nr. 62.

14. nóvbr.

Um stefnufrest í einkamálum, er frábrugðinni meðferð sæta í hjeradi.

7. gr.

Í gestarjettarmálum skal stefnufrestur vera sem hjer segir:

1. Þegar svo er ástatt um varnaraðilja, sem um ræðir í 1. gr., skal stefnufrestur vera eigi skemri en sólarhringur.

2. Þegar svo stendur á, sem í 2. gr. segir, skal stefnufrestur eigi vera skemri en 1 vika.

3. Nú eru atvik svo vaxin, sem í 3. og 4. gr., sbr. 5. gr., getur, og skal dómari þá ákveða stefnufrestinn, svo sem þar segir, þó svo, að fresturinn verði eigi lengri en 6 vikur, ef svo er ástatt, sem í 3. gr. getur, en ella eigi lengri en 6 mánuðir.

8. gr.

Stefnufrestur í einkalögreglumálum, sjúdómsmálum og merkjamálum samkvæmt lögum nr. 35, 2. nóv. 1914, skal fara eftir ákvæðum 7. gr.

9. gr.

Stefnufrestur í landamerkjamálum, áreiðar- og vettvangsmálum, víxil- og tjekkamálum, hjónabandsmálum, málum til áfrýjunar sáttanefndarúrskurðum samkv. lögum nr. 32, 11. júlí 1911, fer eftir reglum 1.—4. gr. laga þessara, nema mál þessi sæti gestarjettarmeðferð, sbr. 7. gr.

10. gr.

Stefnufrestur í eignardómamálum skal fara eftir ákvæðum laga nr. 46, 10. nóv. 1905, 9. gr.

11. gr.

Ákvæði laga nr. 30, 3. nóv. 1915, um stefnufrest í málum til ógildingardóms á skjölum, skulu haldast óbreytt.

III. kafli.

Um stefnufrest í sakamálum og til yfirdómstóla.

12. gr.

Í sakamálum skal stefnufrestur fara eftir ákvæðum 7. gr.

13. gr.

Nú er sakamál sótt annars staðar en á heimilis- eða dvalarvarnarþingi sökunauts, en hann er staddur í þinghá, þar sem málið er sótt að lögum, þegar stefna er birt honum, og fer þá um frestinn, svo sem þar væri heimili hans eða dvalarstaður.

14. gr.

Stefnufrestur til landsyfirdóms fer eftir tilsk. 11. júlí 1800, 15. gr. Þó skal yfirdómur ákveða frestinn samkvæmt 4. og 5. gr. laga þessara, ef svo er ástatt um varnaraðilja, sem í tjeðum greinum segir.

15. gr.

Stefnufrestur til landsyfirdóms í sakamálum og til synodalrjettar fer eftir þeim reglum, sem hingað til hafa gilt.

Nr. 62.
14. nóvbr.

IV. kafli.

Almenn ákvæði.

16. gr.

Ákvæði laga þessara taka til allra þeirra, sem stefnt er í hverju einstöku máli, hvort sem er sóknar- eða varnaraðili, meðalgöngumaður, vitni, matsmaður o. s. frv. Stefnuþrestur í eiðs-, mats-, skoðunar- eða vitnamálum fer eftir sömu reglum sem stefnuþrestur í aðalmáli.

17. gr.

Ákvörðum dómstóls um stefnuþrest samkvæmt 4. og 5. gr. og II. kafla, sbr. 4. og 5. gr. og 14. gr., má áfrýja til æðri dóms, eftir almennum áfrýjunarreglum.

18. gr.

Með lögum þessum eru eftirgreind lagaákvæði úr gildi numin: N. L. 1—4—7, 8, 9 og 12, sbr. kgsbr. 2. maí 1732, tilsk. 3. júní 1796, 16. gr., og tilsk. 11. júlí 1800, 15. gr. síðasta setning, svo og N. L. 1—4—18, sbr. kgsbr. 2. maí 1732, tilsk. 29. maí 1750, 1. gr., tilsk. 3. júní 1796, 29. gr., lög nr. 5, 17. mars 1882, 7. gr., lög nr. 59, 10. nóv. 1905, 2. gr., lög nr. 33, 11. júlí 1911, og lög nr. 35, 2. nóv. 1914, 6. gr., að því leyti, sem nefnd lagaákvæði hafa að geyma fyrirmæli um stefnuþrest. Loks eru úr lögum numin öll lagaákvæði, er koma í bága við lög þessi. Þó skulu ákvæði laga nr. 19, 2. okt. 1895, um stefnur til æðri dóms í skiftamálum, og ákvæði laga nr. 11, 20. okt. 1905, um stefnuþrest í landsdómsmálum, haldast óbreytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

um

stefnubirtingar.

Nr. 63.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í hreppi hverjum og kaupstað á landi hjer skal sýslumaður eða bæjarfógeti skipa að minsta kosti tvo menn til að birta kvaðningar til sáttafunda og stefnur til dómþinga, og tvo til vara, er gegni þeim starfa í forföllum hinna. Það er borgaraskylda að gegna starfinu, enda er sú ein stefnubirting lögmæt, er tveir stefnuvottar framkvæma eða notarius publicus. Sýslumenn skulu láta hverjum stefnuvotti í tje eitt eintak af lögum þessum.

2. gr.

Fyrirköll á sáttafund og stefnur skulu ávalt skriflegar vera.

3. gr.

Engan má skipa stefnuvott nema hann sje 21 árs að aldri, hafi óflekkað mannorð og sje svo heill og þroskaður, að hann megí rækja starfið.

4. gr.

Stefnuvottar skulu, áður en þeir taka til starfa, undirrita drengskaparheit um það, að þeir skuli rækja starfann með trúmensku og samviskusemi.

5. gr.

Þá er stefnuvottar hafa birt stefnu, skulu þeir rita á hana, eða á blað, er við hana sje fest, vottorð um það, hvar stefnan hafi verið birt, fyrir hverjum, hve nær (hvaða viku- og mánaðardag og klukkustund). Enn fremur er þeim rjett að votta um það, ef stefndur tekur birtingu gilda, þótt henni sje áfátt að einhverju leyti, svo sem af því að hún sje eigi birt á lögmæltum stað eða lögmæltum tíma dags. Í vottorði þessu skulu þeir skírskota til stefnuvottaheits síns og taka fram, að þeir staðfesti vottorðið með eiginhandar nöfnum sínum. Að lokum ber þeim að staðsetja og dagsetja vottorðið og rita síðan nöfn sín undir það.

Vottorðum stefnuvotta um framangreind atriði verður eigi hnekt, nema full sönnun komi á móti þeim.

6. gr.

Enginn er löghæfur til að birta stefnu í sjálfs sín sök, eða ef hann er kvæntur eða giftur aðilja, eða skyldur eða mægður honum í beina línu upp eða niður eða í annan lið til hliðar.

Nr. 63.

14. nóvbr.

7. gr.

Stefnu skal birta á virkum degi frá lokum níundu stundar árdegis til loka níundu stundar síðdegis.

8. gr.

Birta skal stefnu á lögheimili stefnds, skrifstofu hans eða vinnustofu. Nú á hann fleiri lögheimili en eitt í senn, og er þá rjett að birta stefnu á öðru eða einhverju þeirra heimila. Ef stefndur á hvergi lögheimili, er rjett að birta stefnu á dvalarstað hans. Nú á stefndur engan ákveðinn dvalarstað, og er þá rjett að birta stefnu þar sem hann er að hitta.

Nú er ókunnugt um það, hvar maður er, og skal stefna þá birt í blaði því, er flytur opinberar auglýsingar. Sama er, ef stefnt er óákveðnum mönnum.

Nú er fleirum mönnum stefnt vegna málasamsteypu eða samaðildar, og er þá rjett að birta stefnu á heimilum hvers einstaks þeirra.

Nú þarf maður að stefna manni ósjálfráða eða ófjárráða, og skal þá um stefnubirtingu fara svo sem lögráðamaður hans væri sjálfur aðili málsins.

Nú er firma stefnt, og má stefnu birta þar er firmað er skrásett eða skyldi að lögum skrásett.

Nú þarf maður að höfða mál á hendur stofnun eða fjelagi, og er honum þá rjett að birta stefnu á heimili eða skrifstofu forráðamanns stofnunar eða formanns stjórnar hennar eða fjelagsins.

Nú vill maður birta stefnu bæjarstjórn, sýslunefnd eða hreppsnefnd, og er þá rjett að birta hana formanni bæjarstjórnar, sýslunefndaroddvita eða hreppsnefndar.

9. gr.

Stefnu skal jafnan birta stefndum sjálfum, ef þess er kostur. Ella skal birta stefnu konu hans, foreldrum, uppkomnum börnum, hjúum og öðrum heimamönnum hans eða starfsmönnum, er svo sjeu til vits og ára komin, að þau megi tjá honum birtinguna. Nú er þessara manna eigi kostur, og má þá birta stefnu þeim, er lögheimili eiga í sama húsi eða á sama bæ sem stefndur. Ef þeirra er eigi heldur kostur, skal stefnu birta þeim, er stefnuvottar hitta þar fyrir.

Nú er stefna birt, og skal þá afhenda þeim, sem birt er, ef'irrit af stefnunni.

Lögmælt gjald fyrir slík eftirrit ber stefnanda að greiða.

Nú er stefna birt samkvæmt 5. og 6. málsg. 8. gr., og gilda þá samskonar reglur og þær, er áður greinir í 1. og 2. málsg.

10. gr.

Nú sækir maður sáttafund eða dómþing og krefst frávísunar máls vegna galla á stefnubirtingu, og skal þá eigi vísa máli frá dómi, nema tvímæla orki, að hann sje sá, sem stefna átti.

11. gr.

Nú verður það, að mál er dæmt eða úrskurðað af sáttanefnd, enda þótt stefndur hafi sjer að vítalausu alls eigi fengið vitneskju um, að honum var stefnt í aðalmáli eða aukamáli í sambandi við það, eða eigi svo tímanlega, að hann mætti þing sækja, og er honum þá rjett að gera fyrir æðra dómi allar þær kröfur og koma fram öllum þeim vörnum og gögnum leyfislaust, er honum mundi hafa verið rjett að hafa uppi fyrir hinum óæðra dómi, ef hann hefði átt þess kost.

12. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin N. L. 1—4—2, 4. og 10. og 1—4—18, að því leyti, sem sú grein kynni að geyma ákvæði um stefnubirtingar, og tilsk. 3. júní

1796, 17.—22. gr., svo og öll önnur ákvæði í lögum, er koma í bága við lög þessi. Þó skal Nr. 63. haldast fyrirmæli laga nr. 35, 2. nóv. 1914, 6. gr., um birtingu stefnu til merkjadóms^{14. nóvbr.} í Reykjavík.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amáluborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 64.

14. nóvbr.

Lög

um

laun hreppstjóra og aukatekjur m. m.

Vjer Christian hinn Tiundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á manntalsþingum ár hvert skal sýslumaður greiða hreppstjórum, í launaskyni fyrir hvert umliðið fardagaár, þóknun af landsfje, er nemi 80 krónum í hreppi, þar sem íbúatalan fer eigi fram úr 300 manns. Þar sem fleiri eru, skal greiða hreppstjóra að auki 5 krónur fyrir hverja fulla 5 tugi íbúa, sem umfram eru 300.

Leggi hreppstjóri niður sýslan eða deyi hann fyrir lok fardagaársins, ber honum eða dárarbúi hans $\frac{1}{12}$ af ársþóknuninni fyrir hvern mánuð eða mánardarhluta, sem hann hefir hreppstjórn gegnt á árinu.

2. gr.

Þegar hreppstjóri í umboði sýslumanns framkvæmir lögtak eða aðrar fógétagerðir, ber honum fyrir gerð hverja lögmælt gjald samkvæmt gildandi lögum um aukatekjur landssjóðs, alt það er gjaldið fer ekki fram úr 6 krónum. Sje gjaldið herra samkvæmt aukatekjulögnum, fellur það, sem umfram er, til landssjóðs.

3. gr.

Haldi hreppstjóri í umboði sýslumanns uppboð, falla uppboðslaunin til hans óskift, sjeu þau ekki hærri en 20 krónur, en fari þau fram úr því, rennur það, sem umfram er, til landssjóðs.

4. gr.

Þegar hreppstjóri fyrir hönd sýslumanns stendur fyrir uppskriftar- og virðingar-gerðum til leiðbeiningar við skifti eða uppboð, fær hann fyrir þetta verk sitt eftir fjárhæð gerðarinnar:

Alt að 200 kr.	2 krónur.
yfir 200 — alt að 500 kr.	3 —
— 500 — — — 1000 —	4 —
— 1000 — — — 2000 —	5 —
— 2000 —	6 —

5. gr.

Fyrir birtingu á fyrirkalli, stefnu, dómi, uppsögn, málskröfu eða þesskonar birtingar, 14. nóvbr. skal greiða 2 krónur fyrir hvern þann, er birt er, og gjaldinu skift jafnt milli stefnuvottanna.

6. gr.

Fyrir úttekt á jörðu greiðist hverjum úttektarmanni 5 krónur, svo og fyrir landskifti. Fyrir skoðunar- eða matsgerð á fasteign, í hvaða tilgangi sem sú gerð fer fram, skal greiða hverjum skoðunar- eða virðingarmanni eftir fjárhæð matsgerðarinnar:

Alt að 500 kr.	2 krónur.
yfir 500 — alt að 1000 kr.	3 —
— 1000 — — — 2000 —	4 —
— 2000 — — — 4000 —	5 —
— 4000 —	6 —

Sama gjald greiðist fyrir lausafjárvirðingar.

Fyrir að vinna eið að gerðum þeim, er um getur í þessari grein, er ekki greitt sjerstakt gjald.

7. gr.

Kostnaður við ferðir til starfa þeirra, sem um getur í 2.—6. gr. laga þessara, skal greiddur, auk framangreindra gjalda, og telst þannig:

Fyrir 10 kílómetra vegalengd eða minna á landi, eða 5 kílómetra vegalengd eða minna sjó, skal greiða 1 kr. í ferðakostnað. Sje ferð lengri, greiðist hlutfallslega sama þóknun fyrir þá vegalengd, sem umfram er. Þóknunin telst eftir samanlagðri vegalengd fram og aftur, alt að 6 krónum fyrir sólarhring. Standi ferð lengur en sólarhring frá heimili skal greiða 25 aura í ferðakostnað fyrir hverja klukkustund. Sje gjaldtaki búsettur í kaптúni eða þorpi, greiðist ferðakostnaður því að eins, að hann þurfi að fara út úr kaup-túninu eða þorpinu.

8. gr.

Gjald til votta við rjettarhöld eða notarialgerðir er 50 aurar til hvers votts fyrir hverja klukkustund, er rjettarhaldið stendur yfir. Hluti úr klukkustund telst heil klukkustund. Í einkamálum greiðist gjald þetta til dómaraþs í rjettinum. Fyrir hvert rjettarhald seinna í málinu skal sá greiða gjaldið, er málinu fær frestað.

9. gr.

Gjöld þau, er um getur í lögum þessum, greiðist einnig í opinberum málum og gjafsóknarmálum.

Í einkamálum er gerðarbeiðandinn skyldur til að greiða gjaldið, áður en gerðin fer fram. Verði gjaldið eigi greitt fyrirfram, hefir sá lögtaksrjett á því, er gjaldið á að taka.

Í opinberum málum og gjafsóknarmálum greiðast gjöld þessi fyrirfram úr lands-sjóði, gegn endurgjaldi frá þeim, sem dæmdur verður í málskostnað með ályktardómi.

10. gr.

Fyrir eftirrit þau, er ræðir um í 3. gr. laga nr. 2, 2. febr. 1894, svo og fyrir önnur eftirrit, sem einstakir menn biðja um úr embættisbókum eða skjalasöfnum embætta, skal greiða 1 kr. fyrir hverja örk, en hálfa örk eða minna 50 aura.

Ákvæði greinar þessarar ná eigi til afrita þeirra, er ræðir um í 2. málsgrein 6. gr. reglugerðar 13. jan. 1916 um Þjóðskjalasafnið í Reykjavík.

Nr. 64.

11. gr.

14. nóvbr. Þegar vöruflutningaskip eða önnur skip, sem afgreiðslugjald eiga að greiða til landssjóðs, hafna sig á stöðum, þar sem lögreglustjóri er ekki búsettur, skulu þau, auk gjalds þess, sem landssjóði ber, greiða þeim, sem ritar á skipskjölin í umboði lögreglustjóra, 5 aura af smálest hverri, nema skipstjóri kjósi heldur að senda skipskjölin tafarlaust til lögreglustjóra sjálfs og fá áritun hans á þau.

12. gr.

Lög 13. janúar 1882, um borgun til hreppstjóra og annara, sem gera rjettarverk, og lög um breyting á 1., 5., 6. og 8. gr. þeirra laga, frá 13. desbr. 1895, svo og lög nr. 5, 14. febr. 1902, eru úr gildi númin.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi 6. desember 1917. Þó skulu hreppstjóralaun um fardagaárið 1917—1918 reiknuð samkvæmt ákvæðum 1. gr.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Lög

um

Nr. 65.

14. nóvbr.

breytingu á lögum nr. 22, 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, og lögum nr. 43, 11. júlí 1911, um breytingu á þeim lögum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

Í stað 1. gr., 3. gr., 4. gr., 5. gr., síðasta málsl. í 8. gr., 1. málsg. í 11. gr., 1. málsl. í 12. gr., 13. gr., 15. gr., 19. gr., 20. gr. og 1. gr. laga nr. 43, 11. júlí 1911, 3. málsl. 1. málsg. í 21. gr., síðasta málsl. í 25. gr., 29. gr. og 2. gr. laga nr. 43, 11. júlí 1911, og 30. gr. laga nr. 22, 8. okt. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, komi svo hljóðandi greinar:

1. gr.

(1. gr. laga 8. okt. 1883).

Málefnum kaupstaðarins skal stjórnað af bæjarstjórn. Í henni eru kosnir bæjarfulltrúar auk bæjarstjóra, sem er oddviti hennar.

Bæjarstjórnin kýs sjer forseta á fundum úr flokki bæjarfulltrúanna.

Bæjarstjórnin kýs bæjarstjóra til 3 ára í senn, og ákveður laun hans og skrifstofufje, er hvorttveggja greiðist úr bæjarsjóði.

Bæjarstjóri hefir því að eins atkvæðisrjett, að hann sje jafnframt bæjarfulltrúi.

2. gr.

(3. gr. laga 8. okt. 1883).

Bæjarfulltrúar skulu vera 11 að tölu. Þó getur stjórnarráðið breytt tölu þeirra eftir tillögu bæjarstjórnarinnar. Skulu bæjarfulltrúarnir kosnir af þeim bæjarbúum, sem kosningarrjett hafa eftir lögum þessum.

3. gr.

(4. gr. laga 8. okt. 1883).

Kosningarrjett hafa allir bæjarbúar, konur og karlar, sem eru 25 ára að aldri og hafa átt lögheimili í bænum 1 ár þegar kosning fer fram, og fullnægja að öðru leyti skilyrði fyrir kosningarrjetti til Alþingis.

Kjörgengur er hver sá, er kosningarrjett hefir. Þó mega hjón aldrei sitja samtímis í bæjarstjórn, eigi heldur foreldrar og börn nje móðurforeldrar eða föðurforeldrar og barnabörn þeirra. Heimilt er konu jafnan að skorast undan kosningu.

Nr. 65.

14. nóvbr.

4. gr.

(5. gr. laga 8. okt. 1883).

Bæjarfulltrúar skulu kosnir til 6 ára, 4 annað hvert ár á 4 fyrstu árum kjörtímabils og 3 á 2 síðustu árunum. Í janúar næstum eftir kosningu bæjarstjórnar samkvæmt 1. gr. skulu þó fulltrúar kosnir fullri tölu. Fara 4 þeirra frá eftir 2 ár, aðrir 4 eftir 4 ár, allir eftir hlutkesti, og 3 eftir 6 ár. Fari fulltrúi af öðrum ástæðum frá á kjörtímabilinu, skal kjósa í hans stað fyrir þann tíma, sem eftir er af því.

5. gr.

(Síðasti málslíður 8. gr. laga 8. okt. 1883).

Sá, sem gegnt hefir fulltrúastörfum í 6 ár eða lengur, er eigi skyldur að takast þá sýslu á hendur aftur, fyr en eftir jafnlangan tíma og hann hafði áður verið fulltrúi.

6. gr.

(1. málsg. 11. gr. laga 8. okt. 1883).

Forseti bæjarstjórnarinnar stjórnar umræðum á fundum og sjer um, að það, sem ályktað er, sje rjett ritað í gerðabókina.

7. gr.

(1. málslíður 12. gr. laga 8. okt. 1883).

Virðist bæjarstjóra, að einhver ákvörðun bæjarstjórnarinnar gangi út fyrir vald hennar, eða hún sje gagnstæð lögum eða skaðleg fyrir kaupstaðinn, eða að hún miði til að færast undan skyldum þeim, er á kaupstaðnum hvíla, má hann fella ályktunina úr gildi að sinni, með því að rita álit sitt í gerðabókina.

8. gr.

(13. gr. laga 8. okt. 1883).

Í öllum málefnum um uppeldi og fræðslu barna hefir formaður skólanefndarinnar sæti og tillögurjett á fundum bæjarstjórnarinnar, en atkvæðisrjett því að eins, að hann sje bæjarfulltrúi.

9. gr.

(15. gr. laga 8. okt. 1883).

Bæjarstjórn ræður hafnarmálum bæjarfjelagsins samkvæmt hafnarlögum.

10. gr.

(19. gr. laga 8. okt. 1883).

Niðurfjöfnun eftir efnum og ástæðum nær til allra, sem hafa lögheimili eða hafa fast aðsetur í bænum eigi skemur en 3 mánuði. Þeir skulu greiða þar fult gjald eftir öllum efnahag sínum, nema þeir á gjaldárinu hafi líka haft fast aðsetur annarstaðar og galdið þar útsvar; þá skal frá útsvarinu draga tiltölulega við þann tíma, er þeir dvöldu annarstaðar, þó ekki meira en þeir guldu þar.

Á hvers konar atvinnu, sem rekin er í bænum og talin er sjerstaklega arðsöm, svo sem verslun eða kaupskap eða þilbátaútgærd, má gjald leggja, þótt ekki sje rekin nema 8 vikur og atvinnurekandinn eigi heimili annarstaðar. Á síldveiði og síldarverkun í kaupstaðnum eða á höfninni, og lóðarafnot, sem einhvern arð gefa, má gjald leggja, þótt sú atvinna sje rekin enn styttri tíma. Á kaupfjelög og pöntunarfjelög má leggja

útsvar, ef þau hafa leyst borgarabréf og hafa sölubúð og vörur til sölu, svo sem hæfa Nr. 65. þykir eftir árlegri veltu og arði í söludeild fjelagsins.

14. nóvbr.

Heimilt er niðurföfnunarnefnd að krefjast þess, að borgarar bæjarins sendi henni, á þar til gerðum eyðublöðum, skýrslu um árstekjur sínar og aðrar upplýsingar um efni þeirra og ástæður. Skylt er nefndinni og bæjarstórninni að halda þessum upplýsingum leyndum.

11. gr.

(20. gr. laga 8. okt. 1883 og 1. gr. laga 11. júlí 1911).

Sjö manna nefnd skal jafna niður gjöldum eftir efnum og ástæðum.

Um kosningarrjett og kjörgengi til þessarar niðurföfnunarnefndar gildir hið sama, sem á er kveðið um kosningarrjett og kjörgengi til bæjarstjórnar. Nefndarmenn eru kosnir til 6 ára, og skal kosning fram fara í septembermánuði. Af þeim, sem kosnir voru í fyrsta skifti, fara 3 frá að 3 árum liðnum. Skal það, hverjir frá fara, vera komið undir samkomulagi, en verði því eigi á komið, skal hlutkesti ráða. Síðan fara frá á hverjum 3 ára fresti til skiftis 4 og 3 nefndarmenn. Um kosningaraðferðina í nefnd þessa gildir hið sama, sem fyr segir um kosningu í bæjarstjórn, að svo miklu leyti, sem við getur átt.

Enginn, sem skyldur er að taka móti kosningu í bæjarstjórnina, getur skorast undan að taka á móti kosningu í niðurföfnunarnefndina, nema bæjarfulltrúarnir. Hver sá, er verið hefir 6 ár eða lengur samfleytt í nefndinni, er og undanþeginn starfa þessum jafnlengi og hann hefir í henni verið. Enginn má á sama tíma sitja í niðurföfnunarnefnd og í bæjarstjórn.

Niðurföfnunarnefndin kys sjer sjálf oddvita úr sínum flokki, og gildir hið sama um ályktanir hennar og atkvæðagreiðslu sem um bæjarstjórnina (11. gr.).

12. gr.

(3. máls. 1. málgr. 21. gr. laga 8. okt. 1883).

Bæjarstjórnin má ákveða, að aukaniðurföfnun skuli fram fara er þess þykir þörf, og skulu skattar þá lagðir á þá, sem flutt hafa sig til kaupstaðarins eða rekið þar atvinnu eftir að aðalniðurföfnun fór fram og skyldir eru til að greiða skatt.

13. gr.

(Síðasti máls. 25. gr. laga 8. okt. 1883).

Bæjarstjóri ávísar útgjöldum kaupstaðarins samkvæmt reglum þeim, er þar um eru settar í samþykktinni um stjórn málefna kaupstaðarins.

14. gr.

(29. gr. laga 8. okt. 1883 og 2. gr. laga 11. júlí 1911).

Þegar við lok hvers reikningsárs skal gjaldkeri semja reikning yfir allar tekjur og gjöld kaupstaðarins hið umliðna árið og senda bæjarstjóranum fyrir lok janúarmánaðar; lætur bæjarstjórnin reikning þennan liggja öllum kaupstaðarbúum til sýnis, og skal um þetta, og um hvernig slíkt sje birt, farið að á sama hátt og fyrir er mælt að framan, í 21. gr., um niðurföfnunina. Reikningurinn sje því næst vandlega yfirfarinn af 2 yfirskoðunarmönnum, er kosnir sjeu af kaupstaðarbúum þeim, er samkvæmt 4. gr. hafa kosningarrjett; skulu þeir kjörnir á sama hátt og fulltrúarnir, og hafa það starf á hendi um 3 ár. Skoðunarmenn skulu hafa lokið rannsókn sinni á reikningnum innan mánaðar frá því að þeir fengu hann. Þegar gjaldkeri er búinn að svara athugasemdum þeirra, en það skal hann hafa gert innan hálfis mánaðar, skal leggja reikninginn, ásamt athugasemdum skoðunarmanna

Nr. 65. og svari gjaldkera, fyrir bæjarstjórnina, er leggur úrskurð sinn á athugasemdir yfirskoðunar-
14. nóvbr.manna og veitir bæjargjaldkera kvittun; þó má enginn taka þátt í úrskurði á athugasemd,
sem snertir þau bæjarstörf, er honum hafa verið sjerstaklega falin á hendur (2. gr.). Nú
vill reikningshaldari eða annar, sem hlut á að máli, eigi viðurkenna, að úrskurður bæjar-
stjórnarinnar sje rjettur, enda leggi úrskurðurinn honum peningaábyrgð á hendur, og má
hann halda málinu til dóms og laga. Yfirskoðunarmönnum er og skylt að endurskoða
reikninga þeirra sjóða og stofnana, er bæjarstjórnin hefir umsjón með.

Þegar búið er að endurskoða og leggja úrskurð á reikning gjaldkera, á að birta
á prenti ágrip af honum, er bæjarstjórnin semji; á ágrip það að vera svo fullkomið, að
til sjeu greind öll aðalatriði í tekjum og gjöldum kaupstaðarins.

15. gr.

(30. gr. laga 8. okt. 1883).

Innan loka semptembermánaður ár hvert skal senda stjórnarráðinu reikning
fyrir hið umliðna reikningsár með athugasemdum yfirskoðunarmanna og úrskurðum
bæjarstjórnarinnar á þeim. Komist stjórnarráðið að því, þá er það yfirfer reikninginn
eða á annan hátt, að bæjarstjórnin hafi viðhaft ólögmet gjöld, neitað að greiða þau gjöld,
sem löglega hvíla á kaupstaðnum, eða á annan hátt beitt ranglega valdi sínu, skal það
gera þær ráðstafanir, er við þarf, og ef nauðsyn ber til, getur það með lögsókn komið
ábyrgð á hendur þeim bæjarfulltrúum, er hafa átt þátt í þessum ályktunum.

(Á eftir 30. gr. laga 8. okt. 1883 komi eftirfarandi 2 greinar):

16. gr.

Með samþykkt bæjarstjórnarinnar, staðfestri af stjórnarráðinu, má ákveða, að
sjerstökum málefnum kaupstaðarins skuli stjórnað af föstum nefndum, og skal í
samþykktinni tiltekið nánara um skipun þeirra, verksvið og vald.

17. gr.

Bæjarstjórn lætur fram fara leynilega atkvæðagreiðslu kjósenda um, hvort bæjar-
stjóri skuli kosinn í stað bæjarfógeta.

Sje samþykkt með meiri hluta greiddra atkvæða, að svo skuli gert, ganga 2., 3.
og 4. gr. laga þessara í gildi 1. janúar næstan á eftir. Að öðru leyti öðlast þau gildi 1.
júli s. á. 31. gr. laga nr. 22, 8. okt. 1883, falli niður.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 66.
14. nóvbr.

um

gjöld til holræsa og gangstjetta á Akureyri.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þar sem bæjarstjórnin hefir lagt holræsi í götu á kostnað bæjarsjóðs, er hverjum húseiganda skylt að gera á sinn kostnað ræsi, er flytji alt skolp frá húsi hans út í göturæsið. Skulu þau ræsi ekki vera lakari að gerð en göturæsin og gerð undir umsjón veganeftdar eða þess manns, er hún felur umsjónina, samkvæmt reglugerð, er bæjarstjórnin setur um tilhögun skolpræsa innan húss og utan. Skal í þeirri reglugerð ákveða, að regnvatn skuli leitt í göturæsin. Vanræki nokkur að gera þetta innan hæfilegs frests, sem bæjarstjórnin setur, getur bæjarstjórnin látið vinna verkid á kostnað húseiganda.

Fyrir öllum kröfum, sem bæjarstjórnin öðlast á hendur húseigendum og lóðareigendum, samkvæmt framansögðu, hefir bæjarsjóðurinn lögveð í húsinu eða lóðinni, og gengur sá veðrjettur fyrir öllum veðskuldum eftir samningi.

2. gr.

Kostnaður við holræsagerð í götum bæjarins, og sömuleiðis kostnaður við steinlímdar, hellulagðar og aðrar jafnvandaðar gangstjettir, greiðist úr bæjarsjóði. En heimilt er bæjarstjórninni að leggja holræsa- og gangstjettaskatt á hús og lóðir í bænum, samkvæmt reglugerð, er hún setur og stjórnarráðið samþykkir. Skal gjaldið miðað við skattvirðingarverð húseigna og lengd lóða með fram götu, þar sem holræsi eða gangstjettir verða lagðar.

3. gr.

Lögtaksrjettur fylgir öllum kröfum og gjöldum samkvæmt lögum þessum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amáluborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 67.
14. nóvbr.

Lög

um

bæjarstjórn Ísafjarðar.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Undæmi Ísafjarðar nær yfir jarðirnar Eyri með Stakkanesi og Seljaland.

2. gr.

Bæjarstjórn stýrir málefnum kaupstaðarins; í henni eru kjörnir bæjarfulltrúar og bæjarfógeti; hann er oddviti og hefir atkvæðisrjett á fundum.

Samþykki $\frac{3}{5}$ greiddra atkvæðra með leynilegri atkvæðagreiðslu kjósenda, skal í stað bæjarfógeta kosinn bæjarstjóri til 6 ára í senn, á sama hátt og bæjarfulltrúar. Hann skal launaður af bæjarsjóði.

3. gr.

Forstaða bæjarmálefna og framkvæmd ákvarðana þeirra, er bæjarstjórn tekur, er á hendi oddvita.

Með samþykkt skal setja fastar nefndir til að fara með einstök bæjarmál, og skal í samþykkt kveðið á um skipun, verksvið og vald þeirra nefnda. Þó má bæjarstjórn fela einum eða fleirum fulltrúanna framkvæmd einstakra bæjarstarfa, eftir reglum, sem hún um það setur. — Allir bæjarfulltrúar eru skyldir að taka að sjer þau sjerstöku bæjarstörf, sem þeim verða falin á hendur.

Fyrir nefndarmenn, kosna utan bæjarstjórnar, gilda sömu synjunarástæður og starfstímatakmörk og um bæjarfulltrúa, sjá þó 20. gr.

4. gr.

Bæjarfulltrúar eru 9. Tölu þeirra má stjórnarráðið breyta, eftir tillögum bæjarstjórnar. Bæjarfulltrúa kjósa bæjarbúar, sem kosningarrjett hafa eftir lögum þessum.

5. gr.

Kosningarrjett hafa allir bæjarbúar, konur og karlar, sem eru 25 ára að aldri og hafa átt lögheimili í bænum 1 ár þegar kosning fer fram, og fullnægja að öðru leyti skilyrðum fyrir kosningarrjetti til Alþingis.

Kjörgengur er hver sá, er kosningarrjett hefir. Þó mega hjón aldrei sitja samtímis Nr. 67. í bæjarstjórn, foreldrar og börn, nje heldur móðurforeldrar eða föðurforeldrar og barna-14. nóvbr. börn þeirra. Konum er jafnan heimilt að skorast undan kosningu.

6. gr.

Bæjarfulltrúar skulu kosnir til 3 ára, þriðjungur árlega. Fari fulltrúi frá á kjörtímabilinu af öðrum ástæðum en þeim, að kjörtímabil hans sje útrunnið, skal þegar kjósa í hans stað fyrir þann tíma, sem eftir er af því.

7. gr.

Almennar fulltrúakosningar fara fram einhvern fyrsta virkan dag eftir nýár. Svo skal kosningu undirbúa, að skrá sje samin um þá, er kosningarrjett eiga; skrá þá skal kjörstjórn semja, en kjörstjórnar eru oddviti bæjarstjórnar og 2 fulltrúanna, er bæjarstjórn kys. Kjörskrá skal liggja öllum kjósendum til sýnis á hentugum stað um hálfan mánuð á undan kjördegi. Kæur gegn kjörskrá á að bera upp fyrir kjörstjórn í síðasta lagi 3 dögum á undan kjördegi, og leggur hún þá úrskurð sinn á kærurnar.

8. gr.

Formaður kjörstjórnar boðar stund og stað, er kosningar skulu fram fara, með eigi minna en viku fresti, og á þann hátt er kjörfundi er vant að boða.

9. gr.

Innan sextugs aldurs er hver kjörgengur karlmaður skyldur að taka við kosningu, hafi hann ekki sennilega ástæðu til að skorast undan. Sker kjörstjórn úr þessu, en úrskurði hennar má skjóta til bæjarstjórnar. Sá sem gegnt hefir fulltrúastörfum 6 ár eða lengur, er eigi skyldur að takast á hendur þá sýslu aftur jafnlangan tíma og hann hefir verið fulltrúi.

10. gr.

Kæur yfir kosningargerð eða úrskurðum kjörstjórnar verður að bera skriflega undir bæjarstjórnina innan 8 daga eftir að kosning fór fram. Leitar bæjarstjórn álits kjörstjórnar um kærana og leggur úrskurð sinn á málið innan 8 daga. Innan 14 daga má kæra úrskurð bæjarstjórnar fyrir stjórnarráðinu. Eftir almennar kosningar fara bæjarfulltrúar þeir, er frá eiga að fara, þá fyrst úr bæjarstjórn, er fullnaðarúrskurður er lagður á framkomnar kærur.

Purfi uppkosning að fara fram, skal þegar til hennar stofnað, og við hana nota hinar síðast leiddjettu kjörskrár.

11. gr.

Nú vill bæjarfulltrúi ganga úr bæjarstjórn áður en kjörtími hans er liðinn, og ákveður hún þá, hvort taka skuli beiðni hans til greina. Bæjarstjórn ákveður enn fremur, hvort bæjarfulltrúi skuli fara frá, eða honum vikið úr bæjarstjórn um stund, sakir atvika, er svifti hann kjörgengi; hún ákveður og, hvort bæjarfulltrúi skuli fara frá, eða honum vikið úr bæjarstjórninni um stund, af því að hann hefir vanrækt eða færst undan að gera það, er hann er skyldur til sem bæjarfulltrúi. Þó má sá, er vikið er úr bæjarstjórn, kæra til stjórnarráðsins á þann hátt, sem segir í næstu grein á undan.

Nr. 67.

14. nóvbr.

12. gr.

Oddviti stjórnar umræðum á fundum og sjer um að það, sem ályktað er, sje rjett ritað í gerðabókina.

Fundir bæjarstjórnar skulu fara fram í heyranda hljóði. Einstök mál má þó ræða innan luktra dyra, þegar bæjarstjórn ákveður.

Til þess að lögmat ákvörðun sje gerð, verður auk oddvita minst helmingur bæjarfulltrúa að vera á fundi. Atkvæðamagn skal ávalt ráða. Sjeu jafnmörg atkvæði með og mótt, fellur atkvæðisefnið, nema við kosningar; þá ræður hlutkesti.

Það skal kunngert bæjarbúum, hve nær og hvar bæjarstjórnin heldur almenna fundi. Aukafundi má halda þegar oddvita þykir nauðsyn til bera eða minst helmingur bæjarfulltrúa æskir þess.

Oddviti skal á undan fundum, ef því verður við komið, skýra bæjarfulltrúum frá, hver málefni komi fyrir. Allir bæjarfulltrúar, sem eru á fundi, skulu rita nöfn sín undir gerðabókina við fundarlok, og á sjerhver fulltrúi rjett á að fá ágreiningsatriði sitt stuttlega bókað. Við nefndarkosningar skal viðhafa hlutfallskosningu, er þess er krafist.

Bæjarstjórn setur sjálf þingsköp sín, en stjórnarráðið staðfestir þau.

13. gr.

Virðist oddvita einhver ákvörðun bæjarstjórnarinnar ganga út fyrir valdsvið hennar, eða ákvörðun sje gagnstæð lögum eða skaðleg fyrir bæjarfjelagið, eða hún miði til að færast undan skyldum þeim, er á því hvíla, má hann fella ályktunina úr gildi að sinni, með því að rita álit sitt um það í gerðabókina. Um þetta skal hann, svo fljótt sem verða má, senda stjórnarráðinu skýrslu, er svo leggur úrskurð á málið. Eftirrit af skýrslu oddvita skal jafnframt senda bæjarstjórninni, svo að hún geti gert athugasemdir sínar við hana áður en hún fer til stjórnarráðsins.

14. gr.

Í málum um uppeldi og fræðslu barna hefir formaður skólanefndar sæti og tillögurjett á fundum bæjarstjórnar, en atkvæðisrjett því að eins, að hann sje bæjarfulltrúi.

15. gr.

Bæjarstjórn ræður byggingarmálefnum bæjarins, en byggingarnefnd annast framkvæmd þeirra. Skipa hana oddviti, sem er formaður hennar, og 4 menn, er bæjarstjórn kýs, 2 úr sínum flokki.

Þyki lóðareiganda rjetti sínum hallað með úrskurði bæjarstjórnar eða byggingarnefndar, má hann skjóta honum til stjórnarráðsins.

Nú þykir bæjarstjórn rjett, að sett verði fyllri ákvæði um byggingarmál bæjarins en þá eru í lögum, og má setja þau með byggingarsamþykt, er bæjarstjórn semur eftir tillögum byggingarnefndar og stjórnarráðið staðfestir. Í byggingarsamþykt má ákveða sektir fyrir brott, svo og setja reglur um greiðslu þess kostnaðar, er ákvæði byggingarsamþyktar hafa í för með sjer; svo má þar og ákveða hæfileg gjöld fyrir leyfi þau, sem bæjarstjórn eða byggingarnefnd veitir. Nú er byggingarfulltrúi skipaður samkvæmt byggingarsamþykt, og má þá ákveða hæfileg gjöld fyrir þau störf hans, er hann leysir af hendi sem byggingarfulltrúi í þarfir einstakra manna, eftir beiðni þeirra. Gjöld fyrir byggingarleyfi og störf fyrir einstaka menn skulu hafa lögtaksrjett, og renna þau í bæjarsjóð.

Með samþykkt, er bæjarstjórn setur eftir tillögum byggingarnefndar og stjórn- Nr. 67. arráðið staðfestir, má setja reglur um leiguskilmála á leigulóðum, túnleigu og erfðafestu-14. nóvbr. löndum. Leiga af löndum þessum hefir lögtaksrjett.

16. gr.

Bæjarstjórn ræður hafnarmálum bæjarfjelagsins, samkvæmt hafnarlögum.

17. gr.

Bæjarstjórn skipar embættismenn eða sýslunarmenn bæjarins og veitir þeim lausn. Lögregluþjóna og næturverði skipar bæjarstjórnin eftir tillögu bæjarfógeta, er veitir þeim lausn. Hún gerir og tillögur um skipun yfirsetukvenna og kys um sáttamannsefni.

18. gr.

Almanaksárið telst reikningsár bæjarins. Innan 1. nóvember skal bæjarstjórn semja áætlun yfir tekjur og gjöld næsta árs. Það, sem á vantar til að standa straum af bæjarþörfum, skal jafnað niður á bæjarbúa eftir og ástæðum. Áætlun þá, sem þannig er samín, skal ræða á 2 fundum með viku bili. Við síðari umræðu skal íhuga áætlunina grein fyrir grein og greiða atkvæði um hverja grein hennar. Skal áætlunin vera regla fyrir hæð bæjargjalda og fjárstjórn allri á næsta ári. Hún skal lögð fram innan 15. nóvember kjósendum til sýnis í hálfan mánuð.

Án samþykkis stjórnarráðsins má eigi nokkurt ár leggja hærri bæjargjöld samtals á bæjarbúa en svari meðaltali allra bæjargjalda þrjú síðustu árin, að fimtungi viðbættum.

Af hverri feralin í útmældum húsgrunnum skal greiða 2—5 aura árlega til bæjarþarfa og af hverri feralin útmældrar óbygðrar lóðar skal greiða 1—2 aura, samkvæmt ákvæði áætlunar.

19. gr.

Niðurfjöfnun eftir efnum og ástæðum nær til allra, sem hafa lögheimili eða fast aðsetur í bænum eigi skemur en 3 mánuði. Þeir skulu greiða þar fult gjald eftir öllum efnahag sínum, nema þeir hafi líka á gjaldárinu haft fast aðsetur annarsstaðar og goldið þar útsvar. Þá skal draga frá útsvarinu tiltölulega eftir þeim tíma, er þeir dvöldust annarsstaðar, þó eigi meira en þeir guldu þar.

Á hvers konar atvinnu, sem rekin er í bænum og talin er sjerstaklega arðsöm, svo sem verslun, kaupskap eða þilbátaútgerð, má gjald leggja, þótt ekki sje rekin nema 8 vikur og atvinnurekandi eigi heimili annarsstaðar. Á síldveiði og síldarverkun í kaupstaðnum eða á höfninni, og lóðarafnot, sem einhvern arð gefa, má gjald leggja, þótt sú atvinna sje rekin enn styttri tíma. Á kaupfjelög og pöntunarfjelög má leggja útsvar, ef þau hafa leyst borgarabréf og haft sölubúð eða vörur til sölu, svo sem hafa þykir eftir árlegri veltu og arði í söludeild fjelagsins.

Heimilt er niðurfjöfnunarnefnd að krefjast þess, að borgarar bæjarins sendi henni, á þar til gerðum eyðublöðum, skýrslu um árstekjur sínar og aðrar upplýsingar um efni þeirra og ástæður. Skytt er nefndinni og bæjarstjórn að halda þessum upplýsingum leyndum.

20. gr.

Niðurfjöfnunarnefnd skipa 7 menn, og skulu þeir kosnir í októbermánuði á sama hátt og bæjarfulltrúar. Þeir skulu kosnir til 6 ára. Þó fara 4 þeirra frá eftir 3 ár, samkvæmt

Nr. 67. hlutkesti, er bæjarstjórn lætur fram fara. Um setu í niðurjöfnunarnefnd gildir að öðru 14. nóvbr. leyti sama og fyr segir um bæjarstjórn, að því er við getur átt. Enginn má á sama tíma sitja í niðurjöfnunarnefnd og bæjarstjórn.

Niðurjöfnunarnefnd kys formann úr sínum flokki, og gildir hið sama um ályktanir hennar og atkvæðagreiðslu og um bæjarstjórn (12. gr.).

Niðurjöfnunarnefnd skal hafa lokið niðurjöfnun í lok nóvembermánaðar.

Niðurjöfnunarskráin skal liggja til sýnis 1.—15. desember á hentugum stað, er niðurjöfnunarnefnd auglýsir.

Kæfur yfir niðurjöfnun skulu sendar niðurjöfnunarnefnd skriflega innan hálfis mánaðar frá því að niðurjöfnunarskráin var til sýnis. Innan hálfis mánaðar þar á eftir skal nefndin skriflega tilkynna kæranda, hvort eða að hve miklu leyti krafa hans hafi verið tekin til greina. Ályktun niðurjöfnunarnefndar má svo innan hálfis mánaðar þar á eftir bera upp fyrir bæjarstjórn, sem leggur úrskurð sinn á málið innan hálfis mánaðar.

Hverjum, sem bæjargjald er gert, er heimilt að kvarta yfir skattgjaldi því, sem lagt hefur verið á hann eða aðra, sem á niðurjöfnunarskránni standa, svo og yfir því, að einhverjum sje slept af skránni. Ef kvartað er yfir gjaldi annars manns eða yfir því, að manni sje slept, skal honum gefinn kostur á að segja álit sitt um það efni, áður en niðurjöfnunarnefnd eða bæjarstjórn fella úrskurð sinn.

Eigi má bæjarstjórn bæta manni á niðurjöfnunarskrá, nema gjald hans nem að minsta kosti hinu lægsta gjaldi, sem þegar hefur verið lagt á einhvern annan á niðurjöfnunarskrá.

Enginn getur, með því að bera sig upp við bæjarstjórnina um skattgjald sitt, komist hjá því að greiða þann hluta skattsins, sem fallinn er í gjalddaga; en verði gjaldinu breytt, skal greiða aftur úr bæjarsjóði það sem ofgildið er.

21. gr.

Bæjarstjórn má ákveða, að aukaniðurjöfnun skuli fram fara í síðari hluta júní-mánaðar, ef þess þykir þörf, og skulu skattar þá lagðir á þá, sem flutst hafa til kaupstaðarins eftir að aðalniðurjöfnun fór fram og skattskyldir eru samkvæmt því, er áður segir. Aukaniðurjöfnun skal lögð fram til sýnis vikutíma, á sama hátt sem fyr greinir.

22. gr.

Verði ágreiningur milli Ísafjarðar og annars sveitarfélags um, hvernig skifta beri skattgjaldi manns, skal stjórnarráðið skera úr því.

Þykist einhver ekki vera skattskyldur í bænnum, má hann skjóta máli sínu til dómstólanna.

23. gr.

Öll bæjargjöld skulu goldin fyrir 15. janúar og 15. júlí ár hvert, og ber bæjargjaldkera að innheimta þau, eins og aðrar tekjur bæjarfélagsins. Sjeu þau eigi greidd innan hálfis mánaðar frá gjalddaga, ber að taka þau lögtaki.

Flytji skattskyldur maður úr bænnum innan ársloka, fellur alt gjald niður, sem lagt er á hann sjálfan fyrir ár það, er fer í hönd. Sá, sem flytur úr bænnum einhvern tíma á árinu, er að eins skyldur til að greiða skatt til loka þess ársfjórðungs, er hann flytur sig. Sá sem settur er á aukaniðurjöfnunarskrána, er að eins skyldur að greiða skatt frá 1. júlí.

24. gr.

Bæjarstjórnin og oddviti bæjarstjórnar sjerstaklega skal hafa nákvæmar gætur á fjárstjórn bæjarins og sjá um, að skattar og aðrar tekjur sjeu rjett heimtar og í tækan

tíma og teknar lögtaki, ef þess þarf við; enn fremur gæta þess, að geymt sje og eftir atvik- Nr. 67. um ávaxtað fje bæjarins, þangað til á því þarf að halda til þess að borga útgjöld hans.^{14. nóvbr.}

Bæjarstjórnin hefir ábyrgð á innstæðum, skuldabryfum og öðrum eignum bæjarins.

25. gr.

Gjaldkeri skal, þegar þess er krafist, gefa bæjarstjórninni nákvæma sjóðskýrslu, er sýni bæði hvað goldist hafi í bæjarsjóð og hvað úr honum hafi verið greitt. Eigi má bæjargjaldkeri greiða neitt úr bæjarsjóði nema eftir ávísun bæjarstjórnar. Oddviti ávísar útgjöldum, og skulu þau áður samþykkt af fulltrúa þeim eða nefndarmanni, er þau eiga undir.

26. gr.

Fyrir opinber uppboðsþing, sem bærinn lætur halda í sínar þarfir, svo sem á lendum, smíðum, vegavinnu o. fl., skal ekkert gjald greiða í landssjóð.

27. gr.

Bæjarstjórn er skyld að útvega og láta landsstjórninni í tje skýrslur þær, er hún kann að æskja, svo sem um fólkstal, skepnuhald, atvinnuvegi og annað ástand bæjarins.

28. gr.

Bæjarstjórnin má ekki, án samþykkis stjórnarráðsins, takast á hendur neina skuldbindingu til langframa, sem ekki beinlínis hvílir á henni samkvæmt lögum, ekki taka af innstæðufje bæjarins, ekki selja nje veðsetja fasteignir hans nje kaupa nýja fasteign, ekki taka stærri lán nje til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem í hönd fer, nje heldur endurnýja slík lán eða fresta greiðslu þeirra.

29. gr.

Þegar við lok hvers reikningsárs skal gjaldkeri semja reikning yfir allar tekjur og gjöld kaupstaðarins hið umliðna árið, og senda oddvita bæjarstjórnar fyrir lok janúar-mánaðar; lætur oddviti bæjarstjórnar reikninginn liggja kjósendum til sýnis, eins og fyrir er mælt um niðurjöfnunarskrána.

— Yfirskoðunarmenn bæjarreikninganna eru 2, og kýs bæjarstjórn þá hlutfalls-kosningu. Starf það hafa þeir á hendi í 3 ár, og mega ekki eiga sæti í bæjarstjórn þann tíma. Þeir skulu hafa lokið rannsókn sinni á reikningnum innan mánaðar frá því að þeir fengu hann. Þegar gjaldkeri hefir svarað athugasemdum yfirskoðunarmanna, en það skal hann hafa gert innan hálfis mánaðar, skal leggja reikninginn fyrir bæjarstjórnina, er úrskurðar hann og veitir gjaldkera kvittun; þó má enginn taka þátt í úrskurði, sem snertir þau bæjarstörf, er honum hafa verið sjerstaklega á hendur falin. Nú vill reikningshald-ari eða annar, sem hlut á að máli, eigi viðurkenna, að úrskurður bæjarstjórnar sje rjettur, enda honum lögð peningaábyrgð á hendur, og má hann skjóta máli sínu til dómstólanna.

Þegar lagður hefir verið úrskurður á reikning gjaldkera, á að birta í blaði ágrip af honum, er oddviti bæjarstjórnar semji; á það ágrip að vera svo fullkomið, að til sjeu greind öll aðalatriði í tekjum og gjöldum bæjarins.

30. gr.

Innan loka septembermánaðar ár hvert skal senda stjórnarráðinu reikning fyrir umliðið reikningsár, með öllum fylgiskjöllum. Komi það fram, að bæjarstjórn hafi greitt ólögmat gjöld, neitað að greiða gjöld, sem hvíla á bænum að lögum, eða á annan hátt beitt ranglega valdi sínu, skal stjórnarráðið gera þær ráðstafanir, er við þarf, og ef nauðsyn ber til, með lögsókn koma fram ábyrgð á hendur þeim bæjarfulltrúum, sem hafa átt þátt í þessum ályktunum.

Nr. 67.

31. gr.

14. nóvbr. Með samþykkt þeirri, er getur um í 3. gr. og stjórnarráðið staðfestir, má setja nánari reglur um sjerhvert atíði í stjórn bæjarins, samkvæmt grundvallarreglum laga þessara, þar á meðal um brot á þeim.

32. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi lög nr. 23, 8. okt. 1883, lög nr. 14, 28. ágúst 1903, lög nr. 26, 16. nóv. 1907, að því er byggingarmálefni snertir og lög nr. 50, 3. nóv. 1915, svo og önnur ákvæði, er fara í bága við lög þessi.

33. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

áveitu á Flóann.

Nr. 68.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni heimilast að láta veita vatni úr Hvítá í Árnessýslu, nálægt Brúnastöðum, á Flóann, og nái sú áveita til þeirra jarða í Hraungerðishreppi, Villingaholtshreppi, Gaulverjabæjarhreppi, Stokkseyrarhreppi, Eyrarbakkahreppi og Sandvíkurhreppi, þar sem landslag leyfir áveitu, en fari þó eigi yfir þau svæði í Gaulverjabæjarhreppi, sem nota áveitu úr Þjórsá. Heimild þessi kemur til framkvæmda, þá er stofnað hefir verið áveitufjelag samkvæmt 3. gr. þessara laga og samþykkt fyrir það náð staðfestingu stjórnarráðsins.

2. gr.

Stofnkostnaður áveitunnar, að flóðgörðum meðtöldum, greiðist að $\frac{1}{4}$ hluta úr landssjóði, en að $\frac{3}{4}$ hlutum skal áveitan kostuð af eigendum jarða þeirra, sem áveitan nær til, með þeim nánari ákvörðunum, er lög þessi setja.

Til stofnkostnaður skal einnig telja aukningar og umbætur, sem nauðsynlegt þykir að gera á áveitunni, eftir að hún er tekin til notkunar, en eru stærri en svo, að fært þyki að reikna þær til viðhalds áveitunni.

Með stofnkostnaði áveitunnar skal og telja vexti og afborganir af áveituláni því, er ræðir um í 7. gr. þessara laga, á meðan framkvæmd verksins stendur yfir, og enn fremur afborganir af láninu 5 fyrstu árin eftir að áveitan er tekin til notkunar, ef afborgana er krafist af láninu þann tíma.

3. gr.

Jarðeigendur á áveitusvæðinu mynda með sjer áveitufjelag, og nefnist það Flóaáveitufjlagið.

Til þess að undirbúa stofnun áveitufjelagsins skulu í hverjum hreppi á áveitusvæðinu, samkvæmt 1. gr., kosnir 2 fulltrúar á lögmatum sveitarfundi. Skulu þeir svo í sameiningu kveðja alla jarðeigendur áveitusvæðisins, með nægum fyrirvara, til stofnfundar. Atkvæðisrjett til fjelagsstofnunar og á fjelagsfundum hefir sjerhver eigandi jarðar eða jarðarparts, sem áveitan nær til. Eigi einhver eða einhverjir þeirra heima utan áveitusvæðisins, geta þeir gefið öðrum umboð til þess að mæta á fundum fyrir sína hönd. Áveitufjlagið telst stofnað ef $\frac{3}{4}$ fundarmanna greiða atkvæði með stofnum þess, en lögmatir er stofnfundur því að eins, að $\frac{3}{4}$ jarðeigenda sækir fundinn.

Nr. 68. Sæki ekki nógu margir stofnfund til þess að lögmætur sje, skal samt atkvæða 14. nóvbr. leitað um fjelagsstofnunina, og verði henni samþykkt $\frac{3}{4}$ fundarmanna, skal með sama hætti og getið var boðað til nýs stofnfundar innan 2 mánaða, og er fjelagsstofnunin löglega samþykkt á þeim fundi með atkvæði $\frac{3}{4}$ fundarmanna, án tillits til þess, hve margir sækja þann fund.

4. gr.

Fyrir stofnfund skulu fundarboðendur leggja frumvarp til áveitusamþykta. Gildir hún sem lög fyrir áveitufjelagið, þá er hún hefir náð samþykki fundarins og öðlast staðfestingu stjórnarráðsins. Í samþykkt skal kveða á um, að stjórn fjelagsins skipi 3 menn, er kosnir sjeu til 1 árs í senn, og 1 til vara fyrir hvern aðalmanna. Enn fremur skal greina störf fjelagsstjórnarinnar, rjettindi og skyldur fjelagsmanna, umsjón og viðhald áveitunnar og greiðslu kostnaðar, er af þessu leiðir. Skal og getið jarða þeirra allra, er veitan nær til.

Eigi verður samþykkt gerð, nema $\frac{3}{4}$ fundarmanna greiði henni atkvæði í heild, en um einstök atriði hennar ræður afl atkvæða. Breytingar á samþykktinni, er síðar kunna að koma til á fundum áveitufjelagsins, verða eigi gerðar nema $\frac{3}{4}$ fundarmanna á lögmætum fjelagsfundi greiði atkvæði með þeim, og öðlist breytingin staðfestingu stjórnarráðsins.

5. gr.

Nú er samþykkt gerð, eins og fyrir er mælt í 4. gr., og send stjórnarráðinu til staðfestingar, og stjórnarráðinu þykir hún koma í bága við lög, grundvallarreglur laga eða rjett manna, og synjar það þá um staðfestingu, en skýrir stjórn áveitufjelagsins frá ástæðum fyrir neituninni. Skal þá stjórn áveitufjelagsins kveðja þegar til fundar í áveitufjelinu með nægum fyrirvara, og taka fjelagsmenn ákvarðanir um athugasemdir stjórnarráðsins og gilda þar um ákvæði 4. gr., þann veg að afl atkvæða ræður um einstakar breytingartillögur.

6. gr.

Ákveða má í samþykkt alt að 400 kr. sekt fyrir brot gegn henni, og renna sektir í sjóð áveitufjelagsins.

Með brot gegn samþykktinni skal fara sem almenn lögreglumál.

7. gr.

Til þess að standast stofnkostnað áveitunnar, án flóðgarða, að þeim $\frac{3}{4}$ hlutum, sem jarðeigendum ber að greiða, tekur áveitufjelagið peningalán, að svo miklu leyti sem með þarf, og nýtur til þess tilstyrks landsstjórnarinnar.

Landssjóði veitist heimild til þess að ábyrgjast lán þetta, sje það ekki tekið hjá landssjóði sjálfum, en hann skal trygður með veði í jörðum þeim á áveitusvæðinu, er áveitunnar njóta, ásamt mannvirkjum þeim, sem á jörðunum eru í notum ábúðarinnar, og eru eign jarðeigenda, þó svo, að laust sje, til frjálsra afnota jarðeigenda eða veðsetningar, sem svara $\frac{3}{5}$ hlutum virðingarverðs hverrar jarðeignar, samkvæmt mati áður en áveitufyrirtækið var hafið, sem landsstjórnin tekur gilt, en næst þar á eftir komi veðrjettur landssjóðs.

Með veðrjetti þessum skal einnig trygður viðhalds- og umsjónarkostnaður áveitunnar. Svo stendur hann og sem trygging fyrir því, að gerðir sjeu flóðgarðar á hinum einstöku jörðum, samkvæmt því, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

8. gr.

Stjórn áveitufjelagsins jafnar niður áveitukostnaðinum (stofnkostnaðinum) á jarðir þær, er hlut eiga að máli — en það eru allar þær jarðir, er áveitan nær til —,

og skal við þá niðurjöfnun aðallega farið eftir stærð þess áveitulands, er hverri jörð til- Nr. 68. heyrir, er reiknist þó aldrei meira en $\frac{3}{4}$ hlutar af stærð allrar jarðarinnar, með hæfilegu 14. nóvbr. tilliti til þess, ef einhverjar af jörðunum standa sjerstaklega að vígi um not áveitunnar.

Sje einhver áveitufjelagsmanna óánægður með niðurjöfnun stjórnar áveitufjelagsins, getur hann skotið máli sínu til landsstjórnarinnar, er sker úr þrætunni til fullnaðar. Eftir að allur ágreiningur er þann veg útkljáður, staðfestir stjórnarráðið niðurjöfnunina.

9. gr.

Stjórn áveitufjelagsins skal fyrir 1. október ár hvert gera áætlun um viðhalds- og umsjónarkostnað áveitunnar yfirstandandi ár. Með umsjónarkostnaði telst þóknun til fjelagsstjórnar og endurskoðenda. Kostnaði þessum jafnar áveitufjelagsstjórnin síðan niður á jarðir þær, sem áveitan nær til, eftir sama mælikvarða og stofnkostnaðinum samkv. 8. gr.

Áveitufjelagsstjórnin skal gera skrá yfir gjöld þessi, svo og afborganir þær og vexti af áveituláninu, sem hverri einstakri jörð ber að greiða eftir ítölu hennar í stofnkostnaði áveitunnar samkv. 8. gr. Eftir gjaldskrá þessari skal áveitufjelagsstjórnin innheimta árgjöldin í heild sinni hjá jarðeigendum fyrir 1. nóvember.

Reikningsár áveitufjelagsins er almanaksárið.

10. gr.

Lögtaksrjettur fylgir öllum þeim áveitugjöldum, sem greind eru í lögum þessum.

Innheimtist áveitugjöldin ekki frjáltslega eða með lögtaksgerð hjá skuldunaut, eða vanrækt er að gera flóðgarða á jörð samkv. 16. gr., skal gengið að tryggingarveðinu í jörð þeirri eða jörðum, er vanskilin eða vanrækslan stafar frá. Seljist jörð eigi á nauðungaruppboði því verði, að þessum veðskuldum sje fullnægt, skal landssjóður láta leggja sjer út jörðina, enda ber hann síðan sem jarðeigandi þær skyldur, sem á jörðinni hvíla, vegna áveitunnar.

11. gr.

Leiguliði á jörð, sem áveitan nær til, er skyldur, að viðlögðum ábúðarmissi, að standa jarðeiganda skil á umsjónar- og viðhaldskostnaði áveitunnar samkvæmt hinni árlegu niðurjöfnun, svo og á fullum vöxtum af þeim $\frac{3}{4}$ hlutum stofnkostnaðarins, sem jarðeiganda ber að greiða samkv. 2. gr., og enn fremur vöxtum af þeim hluta andvirðis flóðgarðanna á jörðinni, sem eigandi hefir lagt fram samkv. 15. gr.

Viðtakanda jarðar í fardögum ber að inna af hendi nefnd leiguliðagjöld yfirstandanda árs.

12. gr.

Stjórn áveitufjelagsins annast allar framkvæmdir fyrir fjelagsins hönd milli funda. Skal hún með samþykki landsstjórnarinnar ráða umsjónarmann áveitunnar, er segir fyrir um notkun vatnsins og sjer um framkvæmd viðhaldsins.

Nánari ákvarðanir um verksvið umsjónarmannsins skulu greindar í samþykkt.

Landsstjórninni er heimilt eftirlit með því, að verkinu sje vel við haldið, eftir því sem hún telur nauðsyn á. Skal áveitufjelagsstjórn og umsjónarmanni skylt að hlíta fyrirskipunum hennar hjer að lútandi.

13. gr.

Aðalfund áveitufjelagsins skal halda fyrir miðjan febrúar ár hvert. Skal stjórn áveitufjelagsins boða til hans með 3 vikna fyrirvara í öllum hreppum á áveitusvæðinu, á sama hátt og boðað er til lögmætra sveitafunda.

Nr. 68. Á aðalfundi skal tekið fyrir:

14. nóvbr. 1. Stjórn áveitufjelagsins skýrir frá hag og framkvæmdum fjelagsins á umliðnu ári.
2. Lagðir fram til úrskurðar endurskoðaðir reikningar áveitunnar fyrir sama ár.
3. Kosin stjórn áveitufjelagsins og 2 endurskoðunarmenn reikninga.
4. Rædd og tekin ályktun um önnur mál, er áveituna varða.

Til aukafunda í fjelaginu skal boða með sama hætti og til aðalfundar.

14. gr.

Landsstjórnin annast undirbúning og framkvæmd áveitugerðarinnar, en leita skal samþykkis áveitufjelagsstjórnarinnar áður en tekið er tilboði um framkvæmd verksins eða ráðinn verkstjóri, ef verkið er framkvæmt á kostnað áveitufjelagsins beinlínis. Aðrar ráðstafanir sínar hjer að lútandi, svo sem um eftirlit með verkinu o. fl., ber landsstjórnin undir stjórn áveitufjelagsins, ef henni þykja ástæður til og atvik leyfa.

15. gr.

Jarðeigendum er skylt að láta gera nægilega flóðgarða á jörðum þeim er áveitunnar njóta, gegn $\frac{1}{4}$ tillagi úr landssjóði samkv. 2. gr. En mælingar fyrir flóðgarðana og leiðbeiningar um gerð þeirra skulu látnar landeigendum í tje á kostnað áveitunnar.

16. gr.

Vanræki jarðeigandi að láta gera flóðgarða á jörð sinni samkv. 15. gr., getur leiguliði látið gera þá. Þegar leiguliði fer frá jörðinni, skulu úttektarmenn meta, hversu mikið jörðin megi hækka í verði að varanlegu eftirgjaldi fyrir flóðgarðana, og fær þá leiguliði endurgoldinn kostnað sinn við gerð flóðgarðanna, þó ekki meira en svarar fimtánföldum eftirgjaldsauka þeim, sem metinn er.

Ef hvorki landsdrottinn nje leiguliði vill láta gera þá flóðgarða, sem nauðsynlegir þykja til þess, að áveitan komi að haldi, eftir áliti tveggja dómkvaddra, óvilhallra manna, getur áveitufjelagsstjórnin með samþykki landsstjórnarinnar gengið að jörðinni samkvæmt 10. gr.

17. gr.

Vilji einhverjir jarðeigendur á áveitusvæðinu eigi taka þátt í áveitunni eða kostnaði þeim, er af henni leiðir lögum þessum samkvæmt, skal stjórn áveitufjelagsins krefjast þess, að jörð sú, er um ræðir, sje tekin eignarnámi handa landssjóði, ef ekki næst samkomulag um, að jarðeigandi láti jörðina af hendi eða selji hana. Verði landsjóður eigandi slíkra jarða, gilda um skyldur þær, sem á þeim hvíla vegna áveitunnar, allar hinar sömu reglur og um jarðir einstakra manna eftir lögum þessum.

Til þess að meta jörð til eignarnáms samkvæmt því, sem hjer segir, dómkveður hjeraðsdómari, ef hann á eigi hlut í áveitunni, ella næsti hjeraðsdómari, 3 óvilhalla menn utan áveitusvæðisins.

Um mat þetta, og yfirmat, þurfi á því að halda, fer að öðru leyti eftir lögum nr. 65, 22. nóv. 1913, um vatnsveitingar, 18. og 20. gr.

18. gr.

Þegar samþykkt fyrir áveitufjelagið hefir náð staðfestingu stjórnarráðsins samkv. 4. og 5. gr., eru allir landeigendur og leiguliðar á því svæði, sem áveitunni er ætlað að ná yfir, skyldir til að leyfa landsafnot til mannvirkja þeirra, er áveituna snerta, svo sem land undir skurðina og að efni sje tekið úr landinu, hvort heldur er grjót eða önnur jarðefni, í fyrirhleðslur, garða, stíflugerðir eða umbúnað skurða o. s. frv., og yfirleitt að þola þær kvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarjetti, sem áveituverkið hefir í för með

sjer. Fullar bætur fyrir landnám þetta og jarðrask m. m. greiðist eigendum þeirra jarða, Nr. 68. sem eigi geta haft not áveitunnar, en eigendum áveitujarða greiðist því að eins bætur, 14. nóvbr. að landnám og jarðrask á jörðum þeirra sje meira tiltölulega en á öðrum jörðum á áveitusvæðinu.

Bætur má ákveða með samkomulagi milli landeigenda og stjórnar áveitufjelagsins, en náist ekki samkomulag, skulu bætur metnar af 3 óvilhöllum mönnum, sem dómkvaddir skulu til þessa í eitt skifti fyrir öll fyrir alt áveitusvæðið. Um yfirmat fer eftir 20. gr. vatnsveitingalaganna frá 22. nóv. 1913.

19. gr.

Óski jarðeigandi, er þátt tekur í áveitunni, að greiða áveitukostnað sinn allan, annan en viðhalds- og umsjónarkostnað, eða nokkurn hluta hans fyrirfram í eitt skifti fyrir öll, skal honum það heimilt. Svo skal og leyft hlutaðeigendum, er þess æskja, að láta af hendi land, er áveitunnar nýtur, upp í áveitukostnaðinn, að einhverju eða öllu leyti, er sje svo stórt og þannig lagað, að á því megi reisa nýbýli, og skal fara um mat á því landi eftir ákvæðum 17. gr., en landssjóður eignast landið.

20. gr.

Um skifti á óskiftu landi, sem vatni er veitt á samkvæmt lögum þessum, fer eftir 6. gr. laga um vatnsveitingar frá 22. nóv. 1913.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 69.

14. nóvbr.

Lög

um

fyrirhleðslu fyrir Þverá og Markarfljót.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Til þess að varna skemdum af ágangi vatns úr Þverá og Markarfljóti í Rangárvallasýslu skulu gerðar fyrirhleðslur með tilheyrandi flóðgáttum, samkvæmt þeim mælingum, sem gerðar hafa verið eða gerðar verða.

2. gr.

Landssjóður kostar fyrirhleðslur þessar að $\frac{3}{4}$ hlutum, en sýslufjelag Rangárvallasýslu að $\frac{1}{4}$ hluta.

3. gr.

Sýslunefnd Rangárvallasýslu veitist heimild til að jafna niður, að einhverju eða öllu leyti, þeim hluta fyrirhleðslukostnaðarins, sem sýslufjelinu ber að inna af hendi samkvæmt 2. gr., á jarðir þær í sýslunni, sem hagnað hafa af fyrirhleðslunni.

Við niðurfjöfnun þessa skal aðallega miðað við þær skemdir, sem þegar eru orðnar á jörðunum af ágangi þessara vatnsfalla, en ætla má að aftur ljetti af, eða sem vissa þykir fyrir að varnað verði með fyrirhleðslunum. Skal sýslunefnd afla ábyggilegra skýrslna um þetta, áður en jafnað er niður gjaldinu, og skulu skýrslurnar gefnar af 2 óvilhöllum mönnum, er til þessa skulu sjerstaklega dómkvaddir. Verði þeir eigi sammála um einhver atriði, dómkveður hjeradsdómari, ef hann á hjer eigi hagsmuna að gæta, ella næsti hjeradsdómari, þriðja manninn sem oddamann.

Niðurfjöfnun sýslunefndar geta jarðeigendur, sem gjaldi er jafnað niður á, skotið til landsstjórnarinnar, er lætur rannsaka málavöxtu og leggur á þá fullnaðarúrskurð.

4. gr.

Sje gjald það, er þannig er jafnað niður á jarðir þær, sem hjer eiga hlut að máli samkvæmt 3. gr., eigi greitt með þeim hætti, er sýslunefnd áskilur, getur hún látið taka eignarnámi jörð þá, sem vanskilin stafa frá, og verður sýslufjelagið eigandi jarðarinnar. Greiðir það jarðeiganda það, sem um fram er af matsverði jarðarinnar, gjaldi því og kostnaði, sem honum ber að greiða.

Til þess að meta jörð til eignarnáms samkvæmt því, sem hjer segir, dómkveður Nr. 69. hjeradsdómari 3 óvilhalla menn, er óviðriðnir eru fyrirtækið. Um mat þetta, og yfirmat, 14. nóvbr. þurfi á því að halda, fer að öðru leyti eftir lögum nr. 65, 22. nóv. 1913, um vatnsveitingar, 18. og 20. gr.

5. gr.

Landsstjórnin sjer um framkvæmd fyrirhleðslna þeirra, sem ræðir um í lögum þessum, en umsjón og viðhald verksins, að því loknu, annast sýslunefnd. Kostnaði, sem af viðhaldi leiðir, getur sýslunefndin jafnað niður á hlutaðeigandi jarðir, eftir sömu reglum og 3. gr. setur um niðurfjöfnun á stofnkostnaðarhlutdeild sýslufjelagsins.

Leiguliði á jörð skal skyldur, ef jarðeigandi krefst, að viðlögðum ábúðarmissi, að greiða hinn árlega niðurfjöfnaða viðhaldskostnað, en af stofnkostnaði eigi meira en vexti af því, sem jarðeigandi hefir lagt fram.

6. gr.

Þyki nauðsynlegt að gera aukningar og umbætur á fyrirhleðslunum, sem að álitu sýslunefndar og landsstjórnar í sameiningu eru stærri en svo, að fært þyki að reikna þær til viðhalds verksins eftir 5. gr., skulu þær kostaðar af landssjóði að $\frac{3}{4}$ hlutum, en að $\frac{1}{4}$ af sýslufjelaginu, á sama hátt og lög þessi ákveða um stofnkostnað fyrirhleðslnanna.

7. gr.

Landsstjórninni er heimilt eftirlit með því, að mannvirkjum þeim, er gerð verða, sje vel við haldið, og skal sýslunefnd Rangárvallasýslu skylt að hlíta fyrirskipunum hennar hjer að lútandi.

Um viðhaldið og alt það, er þar til heyrir, skal sýslunefnd gera samþykkt, og skulu þar greindar jarðir þær allar, sem verkið nær til samkvæmt ákvæðum þessara laga. Hefir samþykktin öðlast gildi, er hún hefir hlotið staðfesting stjórnarráðsins.

Sektir má ákveða í samþykktinni fyrir brot gegn henni, og renna þær í sjerstakan sjóð, til viðhalds fyrirhleðslunum. Með brot gegn samþykktinni skal fara sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 70.
14. nóvbr.

Lög

um

breyting á lögum nr. 26, 20. okt. 1905, um váttrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kaupþúna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Brunabótasjóður bætir $\frac{5}{6}$ alls þess brunaskaða á húsum, váttrygðum í sjóðnum, sem eiganda, konu hans eða nánustu erfingjum verður eigi kent um að hafa valdið með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi, og gildir það án tillits til byggingarefnis hússins, nema brunaskaði sje svo lítill, að ekki nemi 20 krónum í 2000 kr. húseign og meiri, eða 1 % á minni húseignum, en þá skal eigandi hafa skaða óbættan. Til brunaskaða teljast skemdir á trygðum húsum, sem stafa af björgunartilraunum.

2. gr.

Orðið »erlendu« í síðustu málsgrein 4. gr. falli burt.

3. gr.

Í staðinn fyrir: »að $\frac{2}{3}$ í húsi« í 5. gr. laganna komi:
að $\frac{5}{6}$ í húsi.

4. gr.

6. gr. laganna orðist svo:

Hvergi má tryggja þann sjötta hluta húsa, sem ekki er váttrygður samkvæmt lögum þessum.

5. gr.

9. gr. laganna orðist svo:

Oddviti sveitarstjórnar hefir með höndum alla stjórn og umsjón brunabótasjóðs, og setur fje hans á vöxtu á hentugum stað með nægri tryggingu. Hann hefir á hendi innheimtu á iðgjöldum til sjóðsins, og hafa þau sama lögtaksrjett sem sveitarútsvör.

Hann hefir og á hendi reikningshald sjóðsins og skýrslugerð, og leggur ársreikning hans Nr. 70. fyrir sýslunefnd til endurskoðunar og úrskurðar um sama leyti og sveitarsjóðsreikning. 14. nóvbr.

Fyrir störf þessi greiðir sveitarsjóður 50 aura fyrir hvert vátrygt býli.

Heimilt er sveitarstjórn að fela þessi störf öðrum manni úr sveitarstjórninni en oddvita.

6. gr.

Fyrsti málslíður 18. gr. orðist svo:

Í hinum sameiginlega brunabótasjóði skal endurtryggja helming þeirra fimm sjöttu hluta allra hífýla o. s. frv.

7. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfestingu konungs, skal færa þau inn í meginmál laga nr. 26, 20. okt. 1905, og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 71.
14. nóvbr

Lög

um

vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 7. gr. laga 14. nóvember 1917 um breyting á lögum nr. 26, 20. okt. 1905, um vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna, höfum látið færa breytingar þær, sem ákveðnar eru í fyrnefndum lögum 14. nóvember 1917, inn í meginmál laganna nr. 26, 20. okt. 1905 og gefum þau hjermeð út sem:

Lög

um

vátrygging sveitabæja og annara húsa í sveitum, utan kauptúna.

I. kaflí.

Um brunabótasjóði sveitarfjelaga.

1. gr.

Sveitarfjelögum á Íslandi er heimilt að stofna með skylduábyrgð brunabótasjóði fyrir bæi og hús í hreppum utan kauptúna. Lög þessi tiltaka verkssvið þeirra, en fyrirkomulagið skal ákveðið í reglugjörð.

2. gr.

Brunabótasjóður bætir $\frac{5}{8}$ alls þess brunaskaða, á húsum, vátrygðum í sjóðnum, sem eiganda, konu hans eða nánustu erfingjum verður eigi kent um að hafa valdið með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi, og gildir það án tillits til byggingarefnis hússins, nema brunaskaði sje svo lítill, að ekki nemi 20 krónum í 2,000 kr. húseign og meiri, eða 1 % á minni húseignum, en þá skal eigandi hafa skaða óbættan. Til brunaskaða teljast skemdir á trygðum húsum, sem stafa af björgunartilraunum.

3. gr.

Til húsa telst allt múrfast og naglfast, þar á meðal eldstór, ofnar, föst rúmstæði o. s. frv.

4. gr.

Skylduábyrgð hvílir á öllum íbúðarhúsum, sem liggja utan kauptúna, úr hverju efni sem þau eru byggð, og geymsluhúsum, sem þeim eru áföst, þó svo, að virðingarverð húsa eða húsaþyrpinga, sem í sameiginlegri brunahættu eru, fari eigi fram úr 6,000 kr. Heimilt er og að vátryggja í brunabótasjóðum hreppanna peningshús, hlöður og önnur hús til ábúðarnota.

Ennfremur er heimilt með samþykki meiri hluta atkvæðisbærra húsráðenda, Nr. 71. að taka til ábyrgðar í brunabótasjóði hrepps samskonar hús og í hreppnum, þótt þau^{14. nóvbr.} sjeu í öðrum hreppi, ef ástæður þar banna, að stofnaður sje brunabótasjóður samkvæmt lögum þessum.

Sá er undanþeginn skylduábyrgð í sjóðnum, er sýnir sveitarstjórn árlega skilríki fyrir því, að hann hafi váttryggt hús sín í áreiðanlegu brunabótafjelagi.

5. gr.

Tekist getur brunabótasjóður á hendur ábyrgð að $\frac{5}{6}$ í húsi eða húsapýrping í sameiginlegri brunahættu, þó hærri verði nemi en 6,000 kr., ef sveitarstjórn og stjórnarráð samþykkja.

6. gr.

Hvergi má tryggja þann sjötta hluta húsa, sem ekki er váttrygður samkvæmt lögum þessum.

7. gr.

Húsráðendur þeir, er atkvæðisrjett eiga í sveitamálum, geta á lögmætum fundi stofnað brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum. Meiri hluti atkvæða allra atkvæðisbærra húsráðenda í hreppnum ræður úrslitum, en þá skal hver húsráðandi, sem jafnframt er eigandi að húseign, sem hann sjálfur notar, og er 500 kr. virði eða meira, hafa 2 atkvæði. Fundur er lögmætur, þá er hreppsnefnd boðar hann öllum húsráðendum með skriflegu fundarboði með tveggja vikna fyrirvara að minnsta kosti, enda sje þar til tekið, um hver mál atkvæðagreiðsla skuli fram fara.

Nú er samþykkt að stofna brunabótasjóð eftir því, sem fyr var sagt, og skal þá sveitarstjórn tilkynna það tafarlaust stjórnarráði Íslands.

8. gr.

Sveitarsjóður ábyrgist allar þær skyldur og skuldbindingar, er hvíla á brunabótasjóði hreppsins, og greiðir brunabætur, ef brunabótasjóðurinn hrekkur ekki til. En brunabótasjóður endurborgar sveitarsjóði svo fljótt, sem því verður við komið. Skal þá auka iðgjöld til brunabótasjóðs, svo sem sveitarstjórn þykir við þurfa, og eigi minna en svo, að skuldin við sveitarsjóð greiðist á næstu 10 árum af auka-iðgjöldum.

Nú hafa tveir eða fleiri hreppar samþykkt að stofna brunabótasjóði, og geta þá sveitarstjórnir þeirra, að fengnu samþykki meiri hluta atkvæða húsráðenda samkvæmt 7. gr. á almennum fundi komið sjer saman um að sameina brunabótasjóði þeirra. Hvíla þá skuldbindingar allar óskiptar á hinum sameiginlega brunabótasjóði þessara hreppa. Tekur hver sveitarsjóður þá tiltölulega þátt í gjöldum til brunabótasjóðsins eftir iðgjöldum þeim, sem greidd eru úr hreppnum. Innheimtu á iðgjöldum, reikningsskil o. fl. annast hver sveitarstjórn í sínum hreppi, eins og ákveðið er í síðasta hlut 9. gr. og 10.—12. gr., en sveitarstjórnin í þeim hreppnum, sem hæst iðgjöld greiðir, tekur á móti og ávaxtar iðgjöldin (sbr. 9. gr. 1. málslíð), hafi hlutaðeigandi sveitarstjórnir ekki öðruvísi um samið.

9. gr.

Oddviti sveitarstjórnar hefir með höndum alla stjórn og umsjón brunabótasjóðs, og setur fje hans á vöxtu á hentugum stað með nægri tryggingu. Hann hefir á hendi innheimtu á iðgjöldum til sjóðsins, og hafa þau sama lögtaksrjett sem sveitarútsvör. Hann hefir og á hendi reikningshald sjóðsins og skýrslugerð, og leggur ársreikning hans fyrir sýslunefnd til endurskoðunar og úrskurðar um sama leyti og sveitarsjóðsreikning.

Fyrir störf þessi greiðir sveitarsjóður 50 aura fyrir hvert váttrygt býli. Heimilt er sveitarstjórn að fela þessi störf öðrum manni úr sveitarstjórninni en oddvita.

Nr. 71.

10. gr.

14. nóvbr.

Heimilt er sveitarstjórn, ef lögmætur sveitarfundur samþykkir árlega, að leggja úr sveitarsjóði fje til stofnunar og styrktar brunabótasjóði hreppsins 10 fyrstu árin, þó eigi meira en jafna upphæð iðgjöldum váttryggjanda.

11. gr.

Nú stofnar hreppur brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum, og skal þá sýslumaður nefna til skoðunarmenn, tvo eða fleiri í hreppi, eftir því sem sveitarstjórn ákveður nánar, til þess að gjöra lýsing og virðing allra húsa, sem váttryggjast eiga í sjóðnum, og annað það, er reglugjörð mælir fyrir. Skulu þeir vinna eið að starfi sínu. Endurvirðing fer fram á hverjum 10 ára fresti. Eigandi eða leigjandi húseignar getur krafist yfirvirðingar á sinn kostnað, og kveður þá sýslumaður til þess fyrir rjetti 4 menn, óvilhalla. Fyrir skoðun þá, er fer fram við stofnun brunabótasjóða, greiða sveitarsjóðir 1 kr. á býli hvorum skoðunarmanni. Fyrir skoðunarkostnað við endurvirðingar og önnur störf skoðunarmanna skal launa sem reglugjörð ákveður.

12. gr.

Allar virðingargjörðir rita skoðunarmenn í sjertaka bók, er sveitarstjórn varðveitir, og sendir hún stjórnarráði Íslands afrit af öllum virðingargjörðum, jafnskjótt og þær eru bókaðar. Húsvirðingabók sje gegndregin og staðfest af yfirvaldi. Í hana rita skoðunarmenn eiðstaf sinn, þá er þeir hefja starf sitt.

13. gr.

Iðgjaldið hvílir á hinna váttryggðu eign, en greiðist af húsráðanda. Sje hann leiguliði, getur hann haldið eftir af eftirgjaldinu eða leigunni iðgjaldinu af þeim húsum, er hann á ekki.

14. gr.

Nú eru hús veðsett, sem váttryggð eru samkvæmt lögum þessum, og nær sá veðrjettur einnig til brunabótafjárins. Fyrirgjöri veðsetjandi rjetti sínum til brunabóta, hefur veðhafi eigi að síður rjett til brunabótanna að svo miklu leyti sem þarf til lúkningar veðskuldinni, ef annað veð eða aðrar eignir veðsetjanda hafa eigi hrokkið til.

15. gr.

Brunabætur úr brunabótasjóðum hreppanna skulu að fullu ganga til endurbóta eða endurbyggingar húsum, sem brunnið hafa, nema sveitarstjórn samþykki, að öðru vísi sje með farið. Eigi þarf sveitarstjórn að láta brunabót af hendi, nema trygging sje fyrir endurbyggingu jafngóðri og þeirri er brann.

16. gr.

Heimilt er sveitarstjórn, með samþykki lögmæts sveitarfundar, að gjöra samþykkt um björgunartilraunir við eldsbruna. Hefur samþykkt sú gildi fyrir alla fulltíða menn í hreppnum, ef hún er staðfest af stjórnarráðinu.

II. kafla.

Um sameiginlegan brunabótasjóð.

17. gr.

Nú hafa 10 hreppar tilkynnt stjórnarráði Íslands, að þeir hafi stofnað brunabótasjóð samkvæmt lögum þessum, og skal það jafnskjótt stofna sameiginlegan bruna-

bótasjóð fyrir sveitahíbýli á Íslandi. Er hlutverk hans að veita endurtrygging bruna- Nr. 71. bótasjóðum hreppanna. Til stofnunar þessa sjóðs veitast 10,000 kr. úr landssjóði. 14. nóvbr.

18. gr.

Í hinum sameiginlega brunabótasjóði skal endurtryggja helming þeirra fimm sjöttu hluta allra híbýla og annara húsa, sem váttryggð eru í brunabótasjóðum hreppanna. Helmingur allra fastra iðgjalda frá váttryggjendum gengur til endurtryggingar. Stjórnarráð Íslands mælir fyrir um gjalddaga og greiðslu endurtryggingar-iðgjalda.

19. gr.

Nú brennur hús, sem váttryggt er samkvæmt lögum þessum, eða skemmist af bruna, svo að nemi brunabótum, og er þá skylt að greiða úr hinum sameiginlega brunabótasjóði helming brunabótanna til hlutaðeigandi brunabótasjóðs, en hann greiðir eiganda allar brunabæturnar (sbr. 2. gr.). Ennfremur greiðir hinn sameiginlegi brunabótasjóður að helmingi við brunabótasjóð hreppsins, kostnað við skoðun þá, er leiðir af bruna.

20. gr.

Stjórnarráð Íslands annast stofnun, stjórn og framkvæmd hins sameiginlega brunabótasjóðs, og ávaxtar fje hans á tryggilegan hátt. Stjórnarráðið getur, þegar því sýnist nauðsyn bera til, falið einum eða fleiri mönnum stjórn hins sameiginlega brunabótasjóðs á hendur, gegn endurgjaldi af sjóðnum, sem það ákveður.

21. gr.

Nú verða brunar svo miklir á húsum sem endurtryggð eru í sjóði þessum, að hann hrekkur eigi til endurtryggingar, og skal þá landssjóður lána vaxtalaust það, er á skortir, og endurborgast það eftir því, sem tekjur sjóðsins vinnast til. En fari svo að lán þetta nemi meiri upphæð en 10 000 kr., skal leggja á alla brunabótasjóði hreppanna aukagjald að rjettu hlutfalli við hið fasta iðgjald þeirra ár hvert, svo sem þörf krefur, til þess að sá hluti lánsins, sem umfram er 10 000 kr., greiðist landssjóði að fullu á eigi lengri tíma en 10 árum.

22. gr.

Nú fær stjórnarráðið líkur fyrir, að of há sje brunabótavirðing á húsum í fleiri eða færri af hreppum þeim, er stofnað hafa brunabótasjóði samkvæmt lögum þessum, og er því þá heimilt að skipa fyrir um endurvirðing. Lækki virðing á þeim húsum til jafnaðar við endurvirðing, greiðist kostnaðurinn við hana úr brunabótasjóði hlutaðeigandi hrepps; en standi hún í stað eða hækki, greiðist kostnaðurinn úr hinum sameiginlega brunabótasjóði.

III. kaflí.

Almenn ákvæði.

23. gr.

Stjórnarráð Íslands setur reglur um nánara fyrirkomulag á brunabótasjóðum hreppanna og hinum sameiginlega brunabótasjóði. Skal þar, meðal annars, segja fyrir um flokkun hinna váttryggðu húsa eftir brunahættu og ákveða upphæð iðgjalda. Reglugjörð þessa sendir stjórnarráðið síðan öllum sveitarstjórnnum á Íslandi.

24. gr.

Stjórnarráðið setur reglur um, hversu haga skuli eldstæðum og reykþípum í húsum, váttryggðum samkvæmt lögum þessum, svo og um annað það, er nauðsynlegt er til varúðar

Nr. 71. gegn eldsvoða. Eru reglur þessar og skilyrði gildandi fyrir alla váttryggjendur. Síðan 14. nóvbr. lætur stjórnarráðið prenta eyðublöð fyrir ábyrgðar-skírteini handa öllum váttryggjendum, og sje þar á prentuð váttryggingarskilyrðin og þau ákvæði laganna, er einkum varða hvern váttryggjanda. Byrjar ábyrgð brunabótasjóðs, þá er váttryggjandi hefur í hendur fengið váttryggingarskírteini eða hin fyrstu greiðsluskírteini fyrir iðgjaldi. Ennfremur lætur stjórnarráðið prenta önnur nauðsynleg eyðublöð fyrir brunabótasjóði hreppanna og hinn sameiginlega sjóð. Prentunarkostnaður samkvæmt þessari grein greiðist úr hinum sameiginlega brunabótasjóði.

25. gr.

Húsvirðingabækur og gjörðabækur fyrir brunabótasjóði hreppanna lætur stjórnarráðið tilbúa á kostnað landssjóðs, og fá sjóðirnir þær ókeypis. Húsvirðingabækur sjeu lands eign og sendist Landsskjalasafninu, þá er þær eru fullskrifaðar fyrir nokkru, og nýjar bækur komnar, eftir því sem stjórnarráðið nánar ákveður. Vanskil á bókunum varða sektum allt að 50 kr., er renna í landssjóð.

26. gr.

Brot váttryggjanda og vanræksla á lögum þessum, og reglum þeim og skilyrðum, sem sett eru samkvæmt þeim, varða rjettarmissi til brunabóta eftir málavöxtum, svo sem reglugjörð tiltekur nánar. Svo má og reglugjörð ákveða sektir fyrir brot á ákvæðum hennar, 5—100 krónur, er renni í sjóð þann, er brotið er við.

27. gr.

Með mál út af brotum mót lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

Nr. 72.
14. nóvbr.

breyting á og viðauka við lög um stofnun Ræktunarsjóðs Íslands,
2. mars 1900.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Tilgangur Ræktunarsjóðsins er að efla ræktun landsins. Stofnfjæð má aldrei skerða, en því skal varið til lánveitinga til jarðabóta og hvers kyns atvinnubóta við jarðyrkju.

Enn fremur má lána úr sjóðnum, gegn öðrum veðrjetti, til ábýliskaupa, hvort heldur eru jarðir eða grasbýli og þurrabúðir utan verslunarstaða í kaupstöðum og kaup-túnum.

Ræktunarsjóðurinn greiðir árlega til landssjóðs 3 af hundraði þeirra þjóðjarða, sem seldar verða og seldar hafa verið eftir 1. janúar 1906, jafnóðum og vextir og afborganir renna í hann. Af vöxtum sjóðsins má að öðru leyti verja allt að $\frac{2}{3}$ hlutum til að styrkja Búnaðarfélag Íslands til kaupa, tilrauna og útbreiðslu landbúnaðarverkfæra, og til verð-launa fyrir atorku, hagsýni og eftirbreytnisverðar nýungar í landbúnaði. Að öðru leyti skal leggja vextina við höfuðstólinn.

2. gr.

Reikningar Ræktunarsjóðsins skulu árlega fylgja landsreikningnum og endurskoðast af yfirskoðunarmönnum Alþingis.

3. gr.

Þriðja grein laga 2. mars 1900, um stofnun ræktunarsjóðs Íslands, skal úr lögum numin, svo og lög nr. 34, 20. okt. 1905, um breyting á og viðauka við lög um stofnun ræktunarsjóðs Íslands, 2. mars 1900. *

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalúborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 73.

14. nóvbr.

Lög

um

samþyktir um kornforðabúr til skepnufóðurs.

Vjer Christian hinn Tiundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er sýslunefndum að gera samþyktir fyrir einn hrepp eða fleiri um kornforðabúr til skepnufóðurs.

2. gr.

Þegar sýslunefnd þykir þörf á, eða fær óskir um það frá einni sveitarstjórn eða fleirum innan sýslu, að gera samþykt fyrir sýsluna eða nokkurn hluta hennar, skal hún með nægum fyrirvara kveðja til fundar á svæði því, sem ætlast er til að samþyktn ná yfir. Eiga atkvæðisrjett á þeim fundi allir, er á því svæði búa og kosningarrjett hafa til Alþingis. Sýslunefnd kveður á um fundarstað, en oddviti hennar, eða sá er nefndin hefir kjörið til þess, tiltekur fundardag og stjórnar fundi. Skal hann hafa kjörskrá við höndina.

3. gr.

Á fundi þeim, er getur um í 2. gr., leggur fundarstjóri fram frumvarp til samþyktar, er áður hefir verið samþykt af sýslunefndinni. Fallist fundarmenn á frumvarpið óbreytt með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða, sendir sýslumaður það stjórnarráðinu til staðfestingar og löggildingar. Eins fer um frumvarpið, þótt fundurinn geri við það breytingar, ef þær eru samþyktar með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða og sýslunefnd fellst á þær. En vilji sýslunefndin ekki fallast á breytingartillögur, er fundurinn gerir, skal kveðja til fundar á ný. Fallist þá fundurinn á frumvarpið óbreytt með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða, fer um það sem fyr segir.

Frumvarp til samþyktar, er eigi hefir náð $\frac{2}{3}$ atkvæða á samþyktarfundi, er fallið og má eigi koma fram af nýju í sýslunefnd fyr en á næsta aðalfundi sýslunefndar.

4. gr.

Nú er samþykt gerð eins og fyrir er mælt og send stjórnarráðinu til staðfestingar. Virðist stjórnarráðinu hún koma í bága við grundvallarreglur laga eða rjett manna, er samþyktn endursend án staðfestingar. Fylgja henni þá synjunarástæður stjórnarráðsins. Að öðrum kosti staðfestir stjórnarráðið samþyktina, skipar fyrir um birting hennar

og tiltekur, hve nær hún öðlist gildi. Gildir hún upp frá því fyrir alla þá, er á því svæði Nr. 73. búa, er hún nær yfir.

14. nóvbr

Samþykkt, er stjórnarráðið hefir staðfest, má eigi breyta á annan hátt en þann, er hún var stofnuð.

5. gr.

Í samþykkt skulu ávalt vera ákvæði um stjórn kornforðabúrsins. Þar skal og kveða á um tillög til forðabúrsins, útlán á korni og endurgreiðslu þess, endurnýjun kornsins og viðhald forðabúrsins. Enn fremur skulu þar vera ákvæði um eftirlit það, er þarf til þess að samþykktarinnar sje gætt, og hvernig kostnað við forðabúrið skuli greiða.

6. gr.

Árskostnað við forðabúrið, þann er eigi greiðist af notendum þess, skal greiða úr sveitarsjóði. Vextir af þeim hluta forðans, sem eigi er notaður, svo og fyrningargjald eða endurnýjunarkostnaður á honum, endurgreiðist sveitarsjóði úr landssjóði að helmingi, þó eigi yfir 1 kr. fyrir 100 kg. korns í þessum hluta forðans.

7. gr.

Stjórn kornforðabúrsins sendi stjórnarráðinu fyrir lok júlímánaðar ár hvert skýrslu um forðabúrið fyrir næstliðið fardagaár, ásamt reikningi yfir kostnað við það. Skal stjórnarráðið þá greiða forðabúrinu styrk þann úr landssjóði, sem því ber samkvæmt 6. gr. þessara laga, og sje styrkurinn greiddur fyrir 1. dag októbermánaðar.

8. gr.

Nú vill hreppur eða sýsla tryggja sjer kornforða á þann hátt að semja við kaupfjelag eða kaupmann um að hafa fyrirbyggjandi ákveðinn kornforða á tímabilinu frá 1. janúar til maímánaðarloka, til ráðstöfunar fyrir sveitarstjórn eða sýslunefnd, og skal þá gera samþykkt þar um fyrir hreppinn eða sýsluna á þann hátt, sem fyrir er mælt í lögum þessum. Í samþykkt má ákveða meðal annars um kostnað við geymslu forðans og ábyrgð og hversu kostnaður sá greiðist.

9. gr.

Nú er kornið látið ónotað að því sinni, eða einhver hluti þess, og kemur til kasta sýslunefndar eða hreppsnefndar að greiða umsamdan kostnað af þessum hluta kornsins, og fæst þá helmingur hans endurgreiddur af landssjóði, þó eigi yfir 1 kr. fyrir 100 kg. korns í hinum ónotaða hluta forðans.

10. gr.

Samning þann, sem hjer ræðir um, svo og reikningsskil fyrir notkun forðans og kostnaðinum, skal senda stjórnarráðinu, svo að glögglega verði sjeð, hvað landsjóði ber að greiða.

11. gr.

Öll gjöld til kornforðabúrsins, svo og útistandandi skuldir þess, má taka lögtaki samkvæmt lögum nr. 29, frá 16. des. 1885.

12. gr.

Fyrir brot mótt löggiltri samþykkt má ákveða sektir, 2—20 kr., er renna til kornforðabúrsins.

13. gr

Með brot gegn samþykktum skal farið sem almenn lögreglumál.

Nr. 73.

14. gr.

14. nóvbr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 24, um samþyktir um kornforðabúr til skepnufóðurs, frá 9. júlí 1909, og viðaukalög nr. 47, 10. nóv. 1913, við nefnd kornforðabúrslæg.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefð á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

Nr. 74.
14. nóvbr.

viðauka við lög 11. desember 1891, um samþyktir um
kynbætur hesta.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bannað er að láta graðfola eldri en $1\frac{1}{2}$ árs gamla ganga lausa innan um hross á afrjettum eða í heimahögum. Hittist slíkur hestur gæslulaus annarstaðar en í heimalandi eiganda eða geymanda, skal fara með hann sem óskilafje.

Þó er heimilt í samþykkt að gera undantekningar um graðhesta, sem ætlaðir eru eða notaðir til undaneldis, samkvæmt löggilttri samþykkt eftir lögum frá 11. des. 1891, eða í hrossaræktarfelögum.

2. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, 10—100 kr., er renna í sveitarsjóð, þar sem brotið er framið, en til hrossaræktarfelaga, þar sem þau eru starfrækt.

3. gr.

Mál, sem rísa út af brotum á þessum lögum, skulu rekin sem almenn lögreglumál.

4. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi númin viðaukalög nr. 51, 20. des. 1901, við lög 11. des. 1891, um samþyktir um kynbætur hesta.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amañuborg, 14. nóvember 1917,

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 75.

14. nóvbr.

Lög

um

útmælingar lóða í kaupstöðum, löggiltum kauptúnum o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Rjett er hverjum þeim, sem heimilt er að lögum að versla hjer á landi, að fá sjer útmældar óbygðar lóðir í kaupstöðum eða löggiltum kauptúnum til verslunar. Sama rjett eiga sjávarútvegsmenn, búsettir hjer á landi, til að fá sjer útmældar lóðir í kaupstöðum, löggiltum kauptúnum og veiðistöðum til útvegs. Bæði þeim, er lóðina eiga í löggiltu kauptúni eða veiðistöð eða stórar óbygðar lóðir í kaupstöðum, og öðrum, sem önnur lögmæt rjettindi eiga yfir landinu eða lóðunum, er skylt að láta af hendi svo mikla óbygða lóð, sem þörf er á til fyrirhugaðrar verslunar eða sjávarútvegs, enda sje lóðin eigi nauðsynleg til verslunar, sjávarútvegs eða iðnaðar, sem þar er fyrir.

2. gr.

Útmæling lóða samkvæmt 1. gr. má aldrei fara fram, nema hreppsnefnd eða bæjarstjórn, þar sem útmælingar er beiðst, veiti meðmæli sín. Þegar þau meðmæli eru fengin, skal sá, er útmælingar æskir, beiða lögreglustjóra hennar skriflega. Skal þá dómkveðja 2 þar til hæfa menn, og ákveður lögreglustjóri með þeim lóð þá, sem þörf er á og taka má til atvinnurekstrar samkvæmt 1. gr. Að því loknu skulu hinir dómkvöddu menn meta lóðina til sölu, ef sá, sem lóð er tekin frá, æskir þess, að hún verði til eignar tekin, en til leigu, ef hann æskir þess, að hún verði tekin til leigu, enda ákveður lögreglustjóri með hinum dómkvöddu mönnum leigutímann. Um mat og framkvæmd eignarnáms fer að öðru leyti að lögum.

Nú er lóð tekin til afnota að eins, og er þá hvorum aðilja rjett að krefjast mats á lóðarleigu af nýju á hverjum 10 ára fresti.

3. gr.

Það skal með öllu bannað að leggja þá kvöð á lóðir eða húseignir í kaupstöðum, löggiltum kauptúnum eða veiðistöðum, að eigi megi nota þær til verslunar eða annarar tiltekinnar atvinnu.

4. gr.

Þótt einstakir menn kunni að eiga höfn þá, sem löggilt kaupún er við, mega þeir eigi bægja neinum frá að leggja skipum sínum þar við akkeri, nje frá aðgöngu að höfninni til þess að ferma eða afferma skip, að svo miklu leyti, sem það kemur ekki í bága við bryggjuafnot sjálfra þeirra, og eigi má landeigandi heldur varna stjórnarvöldum eða einstökum mönnum að gera hringa, landfestar eða önnur skipsfestaráhöld þar á höfninni, þar á sem svo hagar til, að þess konar áhöld eru nauðsynleg. Ef einstakir menn eiga höfn, skipalægi eða uppsátur í veiðistöð, mega þeir eigi heldur meina öðrum mönnum að leggja þar fiskiskipum sínum eða nota uppsátur eða önnur lendingargögn, nema í bága komi við afnot sjálfra þeirra, nje heldur banna öðrum að gera þar lendingabætur eða aðrar umbætur, sem nauðsynlegar eru sjávarútvegi þar. Hafnabætur og lendinga má þó að eins gera eftir tilvísun lögreglustjóra, og kveður hann með sjer 2 þar til hæfa menn, sem kunnugir eru hafnarlegu og lendingarstað. Endurgjald til handa landeiganda fyrir nám hafnar hans eða uppsáturs til eignar eða afnota og afnot hafnargagna og lendinga fer eftir lögum um eignarnám.

Nú notar einhver hringa, landfestar eða önnur skipsfestaráhöld eða lendingartæki, sem hann hvorki á nje hefir umráð yfir, og ber honum þá tafarlaust að láta áhöldin laus við eiganda eða umráðamann, þegar skip þeirra þurfa á þeim að halda, að viðlögðum 20 kr. sektum fyrir hvern dag, er hann lætur fyrir farast að sleppa áhöldunum, og bæti þar að auki alt það tjón, er af því kann að leiða, að hann ljet þau ekki laus þegar í stað.

Skip það, er notar heimildarlaust hafnar tæki eða lendingartæki annars manns, og farmur þess, er að veði fyrir sektum og skaðabótum.

5. gr.

Fyrir útmælingar eftir 1. og 4. gr. skal beiðandi greiða lögreglustjóra, auk ferða-kostnaðar, 6 krónur á dag. Um kaup matsmanna fer eftir lögum um framkvæmd eignar-náms.

6. gr.

Lög þessi ná ekki til Reykjavíkur.

7. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 3, 13. mars 1891.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amáluborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 76.
14. nóvbr.

Lög

um

heimild fyrir stjórnarráð Íslands til að setja reglugerðir um
notkun hafna o. fl.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Stjórnarráði Íslands veitist heimild til að setja reglugerðir um notkun hafna við löggilt kaupþún og veiðistöður á Íslandi, um notkun á hafnarbryggjum og öðrum mannvirkjum við hafnir, og um seglfestu.

Reglugerð semur sýslumaður eftir tillögum sveitarstjórnar, þar sem höfnin er.

2. gr.

Í reglugerðum þeim, er um ræðir í 1. gr., má ákveða sektir fyrir brot, alt að 400 kr., svo og að heimilt sje að nota höfn og hafnarmannvirki og að taka seglfestu, alt gegn endurgjaldi. Einnig má þar ákveða upphæð gjaldsins og að það megi að eins krefja í peningum, en ekki hlut eða hundradsgjald af afla útgerðar, sem höfnina eða mannvirkja notar, svo og að ógildir sjeu samningar um að slík útgerð selji eiganda hafnarmannvirkja afla sinn fremur en öðrum.

3. gr.

Með mál um brot gegn reglugerðum þessum skal farið sem almenn lögreglumál. Sektir renna í hafnarsjóð kaupþúns, ef til er, ella í sveitarsjóð þar sem brotið er framið.

4. gr.

Lög nr. 62, 10. nóv. 1905, um heimild fyrir stjórnarráð Íslands til að setja reglugerðir um notkun hafna við kaupþún í landinu o. fl., eru úr gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 77.

14. nóvbr.

um

einkasöluheimild landsstjórnarinnar á steinolíu.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að kaupa svo mikla steinolíu, er henni þurfa þykir til þess að birgja landið, og selja hana kaupmönnum, kaupfjelögum, sveitarfjelögum og öðrum, samkvæmt reglugerð fyrir steinolíuverslunina, er landsstjórnin setur.

Í þessu skyni veitist landsstjórninni og heimild til að taka það lán, sem á þarf að halda til innkaupa á olíunni, til áhalda og reksturs.

2. gr.

Þegar landsstjórnin hefir tekið að sjer aðflutninga á steinolíu samkvæmt 1. gr., er engum öðrum leyfilegt að flytja hingað til lands steinolíu en landsstjórninni, nema með sjerstöku leyfi hennar.

3. gr.

Á hvert steinolíufat (150 kg), sem landsstjórnin selur hjer á landi, skal leggja 4 kr. gjald, er renni að hálfu í landssjóð, en að hálfu í veltufjár- og varasjóð steinolíuverslunarinnar.

Að öðru leyti skal selja olíuna fyrir það verð, er liðlega svarar innkaupsverði og öllum kostnaði.

Þegar versluninni hefir safnast svo mikið veltufje, að nægi til að reka með verslunina skuldaust, fellur gjald það, er ræðir um í 1. málsg. þessarar gr., að öllu leyti í landssjóð. Hvers árs arður, sem til kann að falla umfram hið ákveðna 4 kr. gjald, leggist í veltufjár- og varasjóð verslunarinnar, enda ber hann og það tap, sem verslunin kann að verða fyrir.

4. gr.

Landsstjórnin má þá fyrst nota þessa heimild, er hún hefir fengið banka- eða handveðstryggingu, er hún álitur fullnægjandi fyrir því, að áreiðanleg verslunarhús selji landinu nægar birgðir af steinolíu fyrir eigi hærra verð en alment stórkaupamarkaðsverð er á hverjum tíma á þeim stað, sem olían er keypt, og segi slíkum samningi eigi upp með minna en 1 árs fyrirvara.

Nr. 77.

5. gr.

14. nóvbr. Landsstjórnin skipar vel hæfan mann, er hafi forstöðu steinolíuverslunarinnar og alla reikningsfærsluna á hendi. Landsstjórnin velur 2 verslunarfróða endurskoðunarmenn til að rannsaka alla reikninga og bækur verslunarinnar, og skal sú endurskoðun fara fram álega eftir hendinni, og eigi sjaldnar en eftir hverja 3 mánuði. Landsstjórnin ákveður laun forrstöðumannsins og endurskoðenda.

6. gr.

Í reglugerð þeirri, er getur um í 1. gr., kveður landsstjórnin á um, hvernig fara skuli um steinolíubirgðir þær, sem fjelög eða einstakir menn kunna eða eiga óseldar, þegar lög þessi koma til framkvæmda, hvort leyft skuli að selja þær, eða hvort þær skuli teknar eignarnámi til handa landssjóði.

7. gr.

Brot gegn 2. gr. laga þessara varða sektum alt að 100000 kr., og skal ólöglega innflutt steinolía upptæk og andvirðið renna í landssjóð. Með brot gegn lögum þessum skal farið sem með almenn lögreglumál.

8. gr.

Um leið og verslun landsins með steinolíu byrjar, fellur niður vörutollur sá á steinolíu, sem ákveðinn er í lögum nr. 30, 22. okt. 1912, um vörutoll.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 32, 22. okt. 1912, um einkasöluheimild landsstjórnarinnar á steinolíu.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amáluborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 78.
14. nóvbr.

um

mælitæki og vogaráhöld.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Hver sú verslun, sem mæla skal varning eða vega, skal til þess nota mælitæki eða vogaráhöld, sem löggilt eru og löglega stimpluð. Tæki þessi og áhöld skulu sæta eftirliti af hálfu stjórnarvalda þeirra, er til þess eru nefnd í lögum þessum; en skylt er engu að síður þeim, er þau tæki nota við afhending eða móttöku vöru, að sjá um, að þau sjeu rjett.

Öll mælitæki og vogaráhöld, sem notuð eru til að ákveða upphæð tollgjalda til landssjóðs eða til þess að byggja á þeim vottorð um vigt eða mæli, eða og til annars, sem ákveðið kann að verða í konungstilskipun samkvæmt 2. gr. þessara laga, skulu vera löggilt og eftirliti háð.

2. gr.

Undir umsjón stjórnarráðsins skal setja á stofn löggildingarstofu í Reykjavík, og sjer hún um:

- a) stimplun og löggilding mælitækja og vogaráhalda; jafnframt fellur burt það löggildingarstarf, sem hvílir á sýslumönnum og bæjarfógetum.
- b) einkasölu á stimpluðum og löggiltum mælitækjum og vogaráhöldum.
- c) verklegt eftirlit með mælitækjum og vogaráhöldum,

alt eftir nánari ákvæðum, sem felast í lögum þessum og sett verða í konunglegri tilskipun um mælitæki og vogaráhöld.

3. gr.

Löggildingarstofunni skal stjórnað af forstöðumanni, sem stjórnarráðið skipar, og hefir hann að launum 2500 kr. á ári, auk alt að 500 kr. til ferðakostnaðar.

Til þess að koma löggildingarstofunni á stofn má greiða úr landssjóði alt að 8000 kr.

Annar kostnaður af löggildingarstofunni skal greiddur með tekjum þeim, er hún fær að lögum. Fjárhagsáætlun hennar skal tekin í fjárlög. Útsöluverð á mælitækjum og vogaráhöldum, sem löggildingarstofan hefir einkasölu á, skal stjórnarráðið staðfesta.

Nr. 78.
14. nóvbr.

A. Löggildingarstarfinn.

4. gr.

Löggilding á mælitækjum og vogaráhöldum fer fram á þann hátt, að stimplað er á þau löggildingarmerki, sem er fangamark Kristjáns konungs X. með kórónu, og auk þess merki, er gefi til kynna, hvaða ár löggildingin hafi farið fram.

5. gr.

Löggildingarstofan getur löggilt tæki, þótt ekki sjeu þau ætluð til notkunar, er löggildingarskyldan nær til, ef þau eru að hennar dómi til þess fallin.

6. gr.

Löggildingarstofan getur löggilt af nýju mælitæki og vogaráhöld, sem áður hafa löggilt verið, en orðin eru ófullnægjandi, ef þeim hefir verið breytt þannig, að þau fullnægi löggildingarskilyrðum.

Þeir, er nota löggilt mælitæki og vogaráhöld, skulu leita nýrrar löggildingar, þegar skekkjan á þeim fer fram úr slitmarki, sem ákveðið verður í tilskipun (sbr. 2. gr.). Notendur mega hvorki sjálfir nje með annara aðstoð breyta eða gera við löggilt tæki, nema þeir afmái jafnframt löggildingarmerkin.

B. Útsölustarfinn.

7. gr.

Einkasala löggildingarstofunnar nær til allra löggildingarskyldra tækja, sem nefnd eru í 1. gr., og sömuleiðis til þeirra mælitækja og vogaráhalda, sem notuð eru til annars, eftir því sem tilskipunin greinir.

8. gr.

Löggildingarstofan skal hafa svo miklar birgðir af algengum mælitækjum og vogaráhöldum, er ætla má að nægi. Hafa má hún aðalútsölumann, er annast sölu fyrir hennar hönd og ber að sjá um, að tækin sjeu til sölu svo víða um landið, sem þörf er á.

9. gr.

Nú hefir löggildingarstofan ekki tæki, sem óskað er, og er þá heimilt að kaupa þau annars staðar. Þegar svo ber undir, má krefjast þess, að löggildingarstofan löggildi þau, ef þau fullnægja að hennar dómi löggildingarskilyrðum.

Í tilskipun þeirri, sem ráð er fyrir gert í 2. gr., skal ákveða, að löggildingarstofan geti, þegar sjerstaklega stendur á, gefið leyfi til að nota mælitæki og vogaráhöld, sem hún hefir ekki sjálf löggilt, en löggilt eru með því löggildingarmerki, sem gildi áður en löggildingarstofan er stimpluð. Þó skal jafnskjótt sem unt er stimpla tæki þessi með ársmerki löggildingarstofunnar.

C. Eftirlitsstarfinn.

10. gr.

Lögreglustjóra er skylt að sjá um, að kaupmenn noti eingöngu löggilt mælitæki og vogaráhöld, og yfirleitt, að haldin sjeu þau ákvæði, sem sett eru um notkun slíkra tækja.

Hann getur fyrirvaralaust látið skoda áhöld og tæki til mælis og vogar hjá öllum, sem löggilt tæki nota eða nota ber, og rannsakað, hvort fylgt hefir verið rjettilega fyrir-mælum laga þessara um löggilding og stimplun eftir verklega prófun eða nýja löggilding.

11. gr.

Vörumatsmönnum og löggiltum vigtarmönnum skal skylt að athuga bæði^{14. nóvbr.} hvort tæki þau, sem notuð eru, sjeu rjett löggilt og merkt, og hvort tækin í raun og veru sjeu rjett, og skal löggildingarstofan veita þeim nauðsynlegar leiðbeiningar um það, og þann stuðning, sem með þarf.

12. gr.

Löggildingarstofunni skal skylt að minsta kosti þriðja hvert ár, að láta framkvæma verklega prófun á öllum mælitækjum og vogaráhöldum, er kaupmenn nota, og einnig á öðrum samskonar tækjum, sem stjórnarvöld hafa umsjón með.

Eftirlitsmönnum er heimil tafarlaus aðganga að öllum stöðum, þar sem mælitæki og vogaráhöld eru notuð, og er heimilt að krefjast aðstoðar lögreglustjóra, ef á þarf að halda.

Skylt er þeim, sem áhöld og tæki eru rannsökuð hjá samkvæmt lögum þessum, að láta í tje aðstoð sína, ef eftirlitsmenn kalla til hennar. Í kaupstöðum og kauptúnum er honum skylt að senda þau tæki, sem flytjanleg eru, til þess staðar, sem eftirlitsmenn ákveða.

13. gr.

Fyrir verklega eftirtilið skal greitt gjald, sem löggildingarstofan innheimtir, og ákveðið er í tilskipun þeirri, sem nefnd er í 2. gr.

Ef löggildingarstofan æskir þess, skal lögreglustjóri senda henni skrá yfir menn þá í lögsagnarumdæmi hans, sem verslunarrjett hafa, og aðrar þær upplýsingar, sem með þarf vegna eftirlitsins.

Gjöld þau, sem inn koma fyrir eftirlitið, skulu teljast til tekna löggildingarstofunnar.

D. Ýms ákvæði og hegningarákvæði.

14. gr.

Nota má framvegis þau mælitæki og vogaráhöld, sem til eru þegar lög þessi öðlast gildi og löggilt eru á rjettan og löglegan hátt, eftir þeim reglum, sem hingað til hafa gilt.

Þó skal eins fljótt og unt er — í kaupstöðunum í síðasta lagi áður en ár er liðið eftir að lög þessi hafa öðlast gildi — framkvæma verklega prófun og merkingu á öllum eldri löggildingarskyldum mælitækjum og vogaráhöldum, eins og í 12. gr. getur.

15. gr.

Skylda sú til löggildingar og eftirlits, sem fyrirskipuð er samkvæmt lögum þessum, nær ekki til vogaráhalda lækna og lyfsala; skulu þau stöðugt vera háð sjerstöku eftirliti landlæknis. Hann getur, samkvæmt nánari heimild í tilskipun þeirri, sem nefnd er í 2. gr., sett ákvæði um slík vogaráhöld.

16. gr.

Brot á lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru samkvæmt lögnum, varða sektum til landssjóðs frá 5—200 kr., nema þyngri hegning liggi við að lögum. Ólögleg mælitæki og vogaráhöld skulu upptæk, og andvirði þeirra renna í landssjóð. Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál. Í tilskipun þeirri, sem nefnd er í 2. gr., verður nánar ákveðið, að hve miklu leyti hegningarvert sje að nota löggilt mælitæki og vogaráhöld, sem breyst hafa af elli og sliti.

Nr. 78.
14. nóvbr.

17. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1919.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

Nr. 79.
14. nóvbr.

samþyktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í kaupstöðum geta bæjarstjórnir gert samþyktir um lokunartíma sölubúða.

2. gr.

Í samþyktum þessum má kveða á um það, að kaup og sala megí eigi fara fram í sölubúðum kaupmanna tiltekinn tíma á sólarhring hverjum, eða tiltekna daga, eftir því sem til hagar á hverjum stað, svo og að kaupmenn skuli skyldir að loka sölubúðum sínum á tilteknum tíma.

Setja má og í samþykt samskonar ákvæði um kaup og sölu utan sölubúða, er fram fer á götum aða torgum á varningi, sem eigi má selja nema samkvæmt verslunarleyfi.

3. gr.

Nú hefir bæjarstjórn gert samþykt samkvæmt 1. gr., og skal hún þá senda frumvarpið stjórnarráðinu til staðfestingar.

Nú virðist stjórnarráðinu ákvæði í samþykt ganga of nærri rjetti manna eða atvinnufrelsi, eða brjóta bág við almennar grundvallarreglur laga, og synjar það þá samþykt staðfestingar, en tilkynna skal það bæjarstjórn ástæður fyrir synjun sinni. Að öðrum kosti staðfestir stjórnarráðið samþyktina og ákveður, hve nær hún skuli koma til framkvæmdar.

Samþykt heldur gildi sínu 10 ár í senn, nema breytt sje eða afnumin áður, en endurnýja má hana, á sama hátt og hún var sett, jafnlangan tíma.

Samþyktir samkvæmt lögum þessum skal birta í B-deild Stjórnartíðindanna.

Eftir þessu allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 80.
14. nóvbr.

Lög

um

breyting á lögum nr. 12, 9. júlí 1909, um breyting á lögum
um stofnun landsbanka 18. sept. 1885, m. m.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. orðist svo:

Í stjórn Landsbankans eru 3 bankastjórar, er stjórnarráðið skipar. Skál einn þeirra hafa leyst af hendi próf í lögfræði, er veitir rjett til embætta þeirra á Íslandi, er lögfræðingar skipa.

Stjórnarráðið getur vikið bankastjórum frá um stundarsakir, einum eða fleirum, þegar því þykir brýn nauðsyn til bera, og að fullu og öllu, ef miklar sakir eru, enda geri þeim skriflega grein fyrir, hvað veldur.

Stjórnarráðið setur mann til að gegna bankastjórastarfi um stundarsakir, ef bankastjóri forfallast eða sæti hans verður óskipað að sinni.

2. gr.

3. gr. orðist svo:

Bankastjórar annast dagleg störf bankans. Nákvæmari fyriræli um samband þeirra sín á milli getur ráðherra sett.

3. gr.

4. gr. orðist svo:

Stjórnarráðið skipar bókara og fjehirði bankans og víkur þeim frá, hvorttveggja að fengnum tillögum bankastjórnar. Aðra sýslunarmenn skipar bankastjórnin og víkur þeim frá. Hún ræður starfstíma þeirra o. s. frv. Tveir bankastjórar skulu undirskrifa svo að skuldbindi bankann, ef gefa skal út eða framselja víxla, önnur verðbrjef eða aðrar skriflegar skuldbindingar.

Kvittanir frá bankanum eru því að eins fullgildar, að fjehirðir hafi ritað undir þær og þeim fylgi áritun bókara um að þær sjeu athugaðar. Fjehirðir bankans má eigi greiða neina fjárhæð úr bankanum, sem samþykki bankastjórnar þarf til, nema með samþykki tveggja bankastjóra.

Verði ágreiningur milli bankastjóranna um eitthvert mál, er bankann varðar, ræður meiri hluti bankastjórnarinnar.

4. gr.

Nr. 80.
14. nóvbr.

5. gr. 1. setning orðist svo:

Bankastjórar hafa í árslaun 6000 krónur.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 81.

14. nóvbr

Lög

um

heimild fyrir landsstjórnina til að leyfa Íslandsbanka að auka
seðlaupphæð þá, er bankinn má gefa út samkvæmt 4. gr.
laga nr. 66, 10. nóv. 1905.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni veitist heimild til að auka seðlaupphæð þá, er Íslandsbanki
má gefa út samkvæmt lögum nr. 66, 10. nóv. 1905, 4. gr., svo sem viðskiftaþörfin krefur
að dómi landsstjórnar. Þessa viðbót við seðlaútgáfuna má þó því að eins leyfa, að

1. að minsta kosti helmingur forðans til tryggingar seðlaupphæð þeirri, sem úti er í
hvert skifti og fer fram úr $2\frac{1}{2}$ miljón króna, sje málmforði, samkvæmt 5. gr.
nefndra laga.
2. bankinn við lok hvers mánaðar greiði vexti, 2 % á ári, af upphæð þeirri, er seðlaupp-
hæð sú, sem úti er í mánaðarlok, fer fram úr $2\frac{1}{2}$ miljón króna og málmforðinn nægir
ekki til.
3. bankinn greiði ókeypis og eftir þörfum í Reykjavík, samkvæmt brjefi eða símskeyti,
fjárhæðir, sem Landsbankinn borgar inn í reikning Íslandsbanka við viðskiftabanka
hans í Kaupmannahöfn, og flytji á sama hátt og ókeypis það fje, sem Landsbankinn
þarf að flytja frá Reykjavík til Kaupmannahafnar, að svo miklu leyti, sem innieign
Íslandsbanka þar leyfir.

2. gr.

Bankanum er skylt, að viðlögðum missi seðlaútgáfurjettar síns, að innleysa alla
þá seðla, er hann hefir gefið út samkvæmt lögum þessum, jafnskjótt sem landsstjórnin
eða löggjafarvaldið krefst þess, og með þeim fyrirvara, er settur verður.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. desember 1917 og gilda til 1. desember 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson,

Lög

um

rekstur loftskýptastöðva á Íslandi.

Nr. 82.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski.
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Vöru:

1. gr.

Landið hefir einkarjett til að setja á stofn og starfrækja stöðvar fyrir þráðlaus firðviðskifti á Íslandi og í íslenskri landhelgi.

2. gr.

Þráðlausar firðviðskiftastöðvar á erlendum skipum og í íslenskri landhelgi má að eins nota samkvæmt þeim ákvæðum, sem ráðuneyti Íslands setur í reglugerð. Ráðuneytið getur bannað öll þráðlaus firðviðskifti innan íslenskrar landhelgi og gert þær ráðstafanir, er nauðsynlegar þykja til þess að banninu verði hlýtt.

3. gr.

Þráðlausar firðviðskiftastöðvar á íslenskum skipum, hvort heldur eru innan eða utan íslenskrar landhelgi, sem ekki eru eign landssjóðs, má að eins setja á stofn og starfrækja að áður fengnu leyfi ráðuneytisins. Sje skilmálum leyfisins um útbúnað og rekstur stöðvanna ekki fullnægt, getur ráðuneytið afturkallað leyfið. Ef óskað er, að stöðvar þær, sem eru starfræktar þegar lög þessi öðlast gildi, fáiast starfræktar áfram, verður að sækja um leyfi til ráðuneytisins innan átta vikna frá staðfestingu laganna, og ákveður það, hvernig rekstri þeirra skuli hagað.

4. gr.

Innan íslenskrar landhelgi og á Íslandi má að eins að fengnu leyfi ráðuneytisins og með þeim skilyrðum, sem leyfið ákveður, setja upp og nota stöðvar eða annan útbúnað til þráðlausra firðviðskifta.

5. gr.

Ákvæði þau í lögum um ritsíma og talsíma á Íslandi frá 20. október 1905, 15. gr., er snerta þagnarskyldu starfsmanna landssímans og hegningu á brotum á þagnarheiti, gilda einnig fyrir þráðlaus firðviðskifti. Ákvæðin í 16. gr. sömu laga, um samsvarandi reglur fyrir starfsmenn einkafjelaga, gilda einnig um starfsmenn þráðlausra firðviðskifta á skipum.

Nr. 82.

6. gr.

14. nóvbr.

Fyrir brot á 1.—4. gr. þessara laga eða reglugerð þeirri, sem lög þessi heimila ráðuneytinu að setja, skal auk þess, að óleyfilega gerð eða notuð tæki skulu upptæk, og ef afbrotið varðar ekki þyngri hegningu, hegna með sektum eða alt að 6 mánaða fangelsi. Með mál út af brotum á lögum þessum eða reglugerð þeirri, er samkvæmt þeim verður sett, skal fara sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

Nr. 83.

14. nóvbr.

breytingar og viðauka við lög nr. 35, 20. okt. 1913, um ritsíma- og talsímakerfi Íslands.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir tölulíð 7 í 2. gr. laga nr. 35, 20. október 1913, um ritsíma- og talsímakerfi Íslands, komi tveir nýir líðir, svo hljóðandi:

8. Tengilína milli Hjarðarfells og Borgarness.

9. Talsímalínan Vík í Mýrdal — Hornafjarðar.

2. gr.

4. gr. í greindum lögum orðist svo:

Til þriðja flokks teljast þau talsímasambönd, sem fyrirhuguð eru, en ótalin í 1. og 2. flokki, svo sem: Til Grenivíkur, Hvammstanga, Skagastrandar og Kálfshamarsvíkur, Grundarfjarðar, Unaóss og Borgarfjarðar austur, Loðmundarfjarðar, Raufarhafnar, Súgandafjarðar, Reykjarfjarðar (Kúvíkna) og Trjeyllisvíkur í Strandasýslu; til Snæfjalla og þaðan að Höfða í Grunnvík; til Staðar í Aðalvík um Hesteyri, frá Hesteyri að Höfn á Hornströndum; um Barðastrandarsýslu; frá Borgarnesi að Svignaskarði; frá Hafnarfirði um Garðahverfi til Sviðholtshverfis á Álftanesi; frá Hafnarfirði um Voga til Grindavíkur; frá Keflavík til Hafna; frá Hraungerði að Torfastöðum í Biskupstungum og upp í Hreppa, upp á Land og niður í Þykkvabæ í Rangárvallasýslu; svo og frá Eystri-Garðsauka að Hlíðarenda.

Enn fremur símakerfi í kaupúnum og þorpum, sem landssjóður eignast.

3. gr.

Á eftir orðinu »aðallínum« í 5. gr. 3. málsg. laganna komi:
og gera aðrar nauðsynlegar ráðstafanir.

4. gr.

Aftan við 6. gr. laganna bætist:

Litlar þráðlausar firðviðskiftastöðvar er stjórninni og heimilt að stofnsetja, eftir því sem þörf er á, annað hvort til þess að koma einstökum landshlutum í samband við símakerfi landsins eða vegna siglinganna. Skal hjerð það, er hlut á að máli, venjulega

Nr. 83. taka þátt bæði í stofnkostnaði og rekstrarkostnaði þessara stöðva, eftir því sem lands-
14. nóvbr.stjórnin ákveður í hvert sinn lögum samkvæmt.

5. gr.

Á eftir orðunum »samkvæmt 5. gr.« í 7. gr. laganna komi:
(að undan skildum 8. og 9. lið 2. greinar).

6. gr.

9. gr. laganna orðist svo:

Það skal jafnan vera skilyrði fyrir því, að stofnsettar sjeu talsímastöðvar til almenningsnota, að hreppurinn ábyrgist starfræksluna eftir þeim reglum, sem gilda um venjulegar talsímastöðvar og landsstjórnin ákveður nánar.

Þegar samningar þeir falla úr gildi, sem nú eru milli símastjórnarinnar og sveitarstjórna um greiðslu kostnaðarins við rekstur símastöðva, eða stofnsettar eru nýjar stöðvar, greiðir landssíminn af kostnaði þessum ekki minni hluta en hjer segir:

- a. Af rekstrarkostnaði I. flokks B. $\frac{4}{5}$.
- b. — — — II. — $\frac{2}{3}$.
- c. Rekstrarkostnað símastöðva III. flokks greiðir landssíminn venjulega að hálfu, en rekstrarkostnað þeirra stöðva, sem settar eru í þágu einstakra manna eða hreppa, án þess að landssíminn hafi tekjur af þeim að nokkrum mun, greiði hlutaðeigendur að öllu leyti.
- d. Rekstrarkostnað stöðva, sem settar eru eingöngu vegna eftirlits með símanum, greiðir landssíminn að öllu leyti.

7. gr.

Lög nr. 52, 3. nóvember 1915, um breytingu á lögum nr. 35, 20. október 1913, um ritsíma- og talsímakerfi Íslands, eru úr gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalínuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

slysatrygging sjómanna.

Nr. 84.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Skylt skal að tryggja gegn slysum (sbr. 6. gr.) hjerlenda sjómenn, þá er hjer greinir:

1. farmenn og fiskimenn, er lögskráðir eru á íslensk skip,
2. fiskimenn á vjelbátum og róðrabátum, fjórrónum eða stærri, er stunda fiskveiðar eina vertíð á ári eða lengur.

2. gr.

Um leið og lögskráning fer fram, skal skráningarstjóri gera sjerstaka skrá yfir skipverja samkvæmt 1. gr., hverja stöðu sem þeir hafa á skipinu.

Þegar formaður á vjelbát eða róðrabát (sbr. 1. gr.) hefir ráðið skipverja sína, skal hann jafnskjótt senda hreppstjóra eða bæjarfógeta, þar sem báturinn gengur, skrá yfir skipverjana ásamt gjaldi því, er greiða ber eftir 3. gr., en hreppstjóri sendir skrána og gjaldið til sýslumanns. Skráningarstjóri skal senda skrá þessa og þá, sem nefnd er í fyrri málsgrein greinar þessarar, stjórn þeirri, sem nefnd er í 9. gr. laga þessara.

3. gr.

Fyrir hvern, sem trygður er samkvæmt lögum þessum, er skylt að greiða í slysatryggingarsjóð þann, er síðar getur um, iðgjald, er nemur 70 aurum fyrir hverja viku, sem hann er lögskráður fyrir eða ráðinn í skiprúm, og reiknast iðgjaldið frá lögskráningardegi eða þeim degi, er hann kom í skiprúm. Annan helming iðgjaldsins greiði sá, sem trygður er, en útgerðarmaður hinn. Þó skulu útgerðarmenn róðrabáta að eins greiða 10 aura vikugjald fyrir hvern skipverja, og útgerðarmenn vjelbáta, sem eru minni en 12 lestir, að eins 20 aura, en það, sem á vantar fult iðgjald (25 aura eða 15 aura á viku fyrir hvern), greiðist úr landssjóði. Útgerðarmaður greiðir skráningarstjóra iðgjöldin, bæði sinn hluta og hluta skipverjanna; þann hluta iðgjaldanna, sem útgerðarmaður hefir goldið fyrir hönd skipverja, fær hann endurgreiddan af kaupi þeirra eða hlut. Gjald þetta greiðist þegar lögskráning fer fram, og má taka það lögtaki. — Formaður vjelbáts eða róðrabáts greiðir iðgjöldin fyrir útgerðarmann og skipverja til hreppstjóra eða bæjarfógeta (sbr. 2. gr.), gegn endurgjaldi af afla bátsins eða hlutum skipverjanna. Gjald þetta má og taka lögtaki. Skráningarstjóri skilar iðgjöldunum í slysatryggingarsjóð, samkvæmt nánari fyrirmælum stjórnarráðsins. Honum ber 3 % í innheimtulaun af skipum, sem lögskráð er á, og 6 % af róðrar- og vjelbátum, sem eru minni en 12 lestir, og gengur helmingur gjaldsins til hreppstjóra, þar sem hann hefir innheimtuna á hendi.

Nr. 84.

14. nóvbr.

4. gr.

Nú forfallast slysaftrygður skipverji og gengur ótrygður maður í skiprúm hans; skal þá skyld að tryggja þann skipverja, svo sem að framan greinir, meðan hann er í því skiprúmi, þó aldrei skemur en eina viku.

Útgerðarmaður eða skipstjóri tilkynnir tafarlaust skráningarstjóra eða hreppstjóra mannaskiftin, og ábyrgist útgerðarmaður iðgjaldsgreiðslu.

5. gr.

Þeir, sem stunda fiskveiðar á róðrabátum, en eru ekki tryggingarskyldir samkvæmt lögunum, hafa rjett til þess að tryggja sig í slysaftryggingarsjóði á sama hátt sem tryggingarskyldir sjómenn, gegn 35 aura iðgjaldi á viku, og greiðist þá einnig úr landsjóði 35 aurar á viku fyrir hvern þeirra.

6. gr.

Verði sjómaður fyrir slysi á sjó á vátryggingartímabilinu, eða þegar hann er á landi, annaðhvort í þarfar útgerðarinnar eða fyrir sjálfan sig, í erindum, sem leiða af starfi hans sem sjómanns, skal úr slysaftryggingarsjóði greiða upphæðir þær, er hjer segir.

- Verði sá, er fyrir slysi varð, að lækniis dómi algerlega ófær til nokkurrar vinnu þaðan í frá, ber að greiða honum 2000 krónur, en að því skapi lægri upphæð, sem minna skortir á, að hanns sje til fulls vinnufær, og ekkert, ef minna skortir en að $\frac{1}{5}$ hluta.
- Valdi slysið dauða innan eins árs frá því að slysið varð, ber að greiða eftirlátnum vandamönnum 1500 kr.

Rjett til skaðabótanna hafa vandamenn í þeirri röð, sem hjer segir:

- Ekkja hins látna, hafi þau gifst áður en slysið varð og samvistum þeirra hafi þá eigi verið slitið.
- Börn hins látna, skilgetin og óskilgetin, hafi á honum hvílt framfærslu- eða meðgjafarskylda gagnvart þeim.
- Foreldrar hins látna.
- Systkin hins látna, þau er að nokkru eða öllu leyti hafa verið á framfæri hans.

Hljóti ekkja skaðabæturnar, skal að auki greiða 100 kr. fyrir hvert skilgetið barn innan 15 ára aldurs; enn fremur skal greiða óskilgetnum börnum innan sama aldurs 200 kr., er ekkja fær skaðabæturnar. Sje að eins um eftirlátin börn að ræða, ber hverju barni 100 kr. í viðbót; þó skal engin viðbótarupphæð greidd ef eitt barn fær skaðabæturnar.

Frá skaðabótunum, sem greiddar skulu vandamönnum, skal draga þá upphæð, er greidd hefir verið þeim sjálfum, er fyrir slysinu varð, samkvæmt a-lið.

Enginn skuldeimtumaður í dánarbúi eða protabúi hefir rjett til að skerða neitt skaðabætur þær, er greiddar eru samkvæmt þessum lögum, og ekki má leggja á þær lög-hald nje í þeim gera fjárnám eða lögtak.

7. gr.

Skaðabótakrafa skal, svo fljótt sem auðið er, send sýslumanni (bæjarfógeta) eða hreppstjóra, áleiðis til sýslumanns, í síðasta lagi innan árs frá því er slysið varð eða hlutaðeigandi vandamenn fengu vitneskju um það. Sýslumaður (bæjarfógeti) skal svo senda kröfuna hið fyrsta til stjórnar slysaftryggingarsjóðsins, ásamt nauðsynlegum upplýsingum.

8. gr.

Undir eins og stjórn slysaftryggingarsjóðsins hafa borist nægar upplýsingar um slysið, úrskurðar hún, hvort greiða skuli skaðabætur fyrir það og ákveður upphæð skaðabótanna. Úrskurðir sjóðsstjórnarinnar eru fullnaðarúrskurðir.

9. gr.

Nr. 84.

Slysatryggingarsjóðnum skal stjórnað af 3 mönnum, er stjórnarráðið skipar til 3 ára í senn. Stjórnarráðið hefir yfirumsjón með stjórn sjóðsins. Kostnaðurinn við stjórn sjóðsins greiðist úr landssjóði.

10. gr.

Landssjóður ábyrgist með alt að 30000 kr., að slysatryggingarsjóðurinn standi í skilum. Slysatryggingarsjóðurinn tekur við eignum og skuldbindingum vátryggingarsjóðs þess, er stofnaður var með lögum nr. 53, 30. júlí 1909. Að öðru leyti eru þau lög úr gildi numin.

11. gr.

Stjórnarráðið setur nánari reglur um framkvæmd laga þessara, að fengnum tillögum stjórnar slysatryggingarsjóðsins.

12. gr.

Brot gegn lögum þessum varða 5—100 kr. sektum, sem renna að hálfu í slysatryggingarsjóð og að hálfu í sveitarsjóð, þar sem brotið er framið. Með mál út af brotum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1918.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 85.
14. nóvbr

Lög

um

samþyktir um herpinótaveiði á fjörðum inn úr Húnaflóa.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er sýslunefndum Strandasýslu, Vestur-Húnavatnssýslu og Austur-Húnavatnssýslu, hverri í sínu lagi eða saman, að gera samþyktir um síldveiði með herpinót á Húnaflóa, innan lína, er hugsast dregnar:

- a. Frá Drangaskörðum í Ljetthöfða, þaðan í Skriflusker og frá Skrifluskeri í Vetur-máfasker.
- b. Frá Bjarnanesstöngum í Hnappasker á Hrutafirði, þaðan í Heggstaðanes og þaðan í Ánastaðabæ austan við Miðfjörð.
- c. Á Húnafirði ræður landhelgi takmörkunum, innan við línu, er hugsast dregin úr Vatnsnesstá austanverðri að Sölvabakka í Refasveit.

2. gr.

Þá er sýslunefndunum þykir þörf á að gera samþykkt þá, er 1. gr. ræðir um, eða fá óskir um það frá einni sveitarstjórn eða fleirum, og þeim þykir rjett að taka þær óskir til greina, skulu þær semja frumvarp til samþyktarinnar, og kveðja síðan til fundar, með nægum fyrirvara, fyrir svæði það, er samþykktin á að ná yfir. Atkvæðisrjett á þeim fundi bafa allir þeir, er kosningarrjett eiga til Alþingis á nefndu svæði. Oddvitar sýslunefndanna boða fundinn, ákveða fundarstað og sjá um fundarstjórn.

3. gr.

Á fundi þeim, er getur um í 2. gr., leggur fundarstjóri fram frumvarp til samþyktar, er samið hefir verið samkv. 2. gr. Fallist fundarmenn á frumvarpið óbreytt með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða, skal það sent stjórnarráðinu til staðfestingar og löggildingar. Eins fer um frumvarpið, þótt fundurinn geri við það breytingar, ef þær eru samþyktar með $\frac{2}{3}$ atkvæða og sýslunefndirnar fallast á þær. En vilji þær ekki fallast á breytingartillögur, er fundurinn gerir, skal kveðja til fundar á ný. Fallist þá fundurinn á frumvarpið óbreytt með $\frac{2}{3}$ atkvæða, fer um það svo sem fyr segir.

Frumvarp til samþyktar, er eigi hefir náð $\frac{2}{3}$ atkvæða á samþyktarfundi, er fallið, og má eigi koma fram á ný á því ári.

4. gr.

Nr. 85.

Nú er samþykkt gærð, eins og fyrir er mælt, og send stjórnarráðinu til staðfestingar. 14. nóvbr. Virðist þá stjórnarráðinu hún koma í bága við grundvallarreglur laga eða rjett manna, er samþykktin endursend án staðfestingar. Fylgi henni þá synjunarástæður stjórnarráðsins. Að öðrum kosti staðfestir stjórnarráðið samþyktina, skipar fyrir um birting hennar og ákveður, hve nær hún öðlist gildi.

Samþykkt, er stjórnarráðið hefir staðfest, má eigi breyta á annan hátt en þann, er hún var stofnuð.

Samþykkt, sem gærð er samkvæmt lögum þessum, gildir eigi lengur en 5 ár í senn, en endurnýja má samþyktina fyrir jafnlangan tíma, á sama hátt og hún hefir verið sett.

5. gr.

Í samþykkt skal ætíð kveða á um eftirlit með því, að henni sje hlýtt, og hvernig kostnað við það skuli greiða,

6. gr.

Fyrir brot gegn samþykkt má ákveða sektir, alt að 500 kr., og skal í samþykktinni ákveða, í hvern sjóð eða til hverra sektirnar skuli renna.

7. gr.

Með brot gegn samþykkt skal farið sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Nr. 86.
14. nóvbr.

Lög

um

fiskiveiðasamþykktir og lendingasjóði.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sýslunefndum veitist vald til þess að gera samþykktir um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum og mótorbátum, sjeu þeir ekki stærri en 30 smálestir, með þeim takmörkum og skilyrðum, sem nefnd eru í lögum þessum.

2. gr.

Þegar sýslunefnd virðist ástæða til að gera samþykkt, annað hvort fyrir alla sýsluna eða nokkurn hluta hennar, skal hún kveðja til almenns fundar í hjerði því, sem ætlast er til, að samþykktin nái yfir, og eiga atkvæðisrjett á þeim fundi allir þeir hjerðsbúar, sem kosningarrjett hafa til Alþingis. Sýslunefnd ákveður fundarstað og fundardag með nægum fyrirvara, en sýslumaður skal vera fundarstjóri, eða í forföllum hans einhver nefndarmanna. Ef fundarstjóri verður að takast ferð á hendur til fundarstaðarins, ber honum 4 kr. á dag í dagpeninga og auk þess ferðakostnaður eftir reikningi, er sýslunefndin úrskurðar, og greiðist hvorttveggja úr sýslusjóði.

3. gr.

Nú er kaupstaður innan þeirra takmarka, sem samþykkt á að ná yfir, og ganga þá 3 menn, er bæjarstjórn kýs til þess úr sínum flokki, inn í sýslunefndina, ávalt þegar ræða skal um samþykktir þær, er lög þessi hljóða um, og boðar sýslumaður þá á fund sýslunefndar, þegar slík mál koma fyrir; eiga þeir þá atkvæði um allt það, er samþykktina snertir, á sama hátt og sýslunefndarmenn. Kaupstaðarbúar sækja sameiginlega með sýslubúum fundi þá, sem um er rætt í 2. gr., og greiða með þeim atkvæði um samþykktir, og eiga ávalt rjett á að setja samþykkt út af fyrir sig, eftir ákvæðum þessara laga.

4. gr.

Sýslunefnd ber undir álit og atkvæði funda þeirra, sem um er rætt í 2. gr., sbr. 3. gr., frumvörp til samþykta þeirra, er hún vill koma á. Nú hafa fundarmenn fallist á frumvarp nefndarinnar með $\frac{2}{3}$ atkvæða þeirra, er greidd hafa verið, og skal þá sýslunefndin senda stjórnarráðinu frumvarpið til staðfestingar. En ef breytingartillögur hafa verið gerðar við frumvarpið á fundinum og samþykktar með $\frac{2}{3}$ hlutum greiddra atkvæða, setur sýslunefndin þær inn í frumvarpið, ef henni þykja þær á rökum byggðar, og sendir þær

síðan stjórnarráðinu sem fyr segir. En áliti sýslunefndin, að breytingartillögurnar eigi Nr. 86. ekki að taka til greina, ber hún það af nýju undir atkvæði hjeradsmanna, hvort þeir æski, 14. nóvbr. að frumvarpið verði staðfest án þessara breytinga, og ef fundurinn fellst þá á frumvarpið með $\frac{2}{3}$ atkvæða, ber að senda það stjórnarráðinu til staðfestingar.

Það frumvarp, eða breytingartillaga við frumvarp, sem ekki hefir verið samþykkt með $\frac{2}{3}$ atkvæða á hjeradsfundi, er fallið, og má ekki koma fram í nýju frumvarpi sýslunefndar fyr en að ári liðnu.

5. gr.

Nú virðist stjórnarráðinu ákvarðanir í samþykkt, sem því hefir verið send til staðfestingar, ganga of nærri rjetti manna eða þröngva um of atvinnufrelsi, eða að þær á einhvern hátt komi í bága við lög eða grundvallarreglur laganna, og synjar það þá um staðfesting sína, en gefa skal það sýslunefndinni til kynna ástæðurnar fyrir neitun sinni. Að öðrum kosti staðfestir stjórnarráðið samþykktina, fyrirskipar um birting hennar og ákveður, hve nær hún skuli öðlast gildi, og er hún upp frá því skuldbindandi fyrir alla þá, sem í því hjeradi stunda fiskiveiðar á bátum, sem samþykktin nær til, hvort sem þeir eiga heima í hjeradinu eða eru aðkomandi.

Samþykkt þeirri, er stjórnarráðið hefir staðfest, má ekki breyta á annan hátt en með þeirri aðferð, er hún var stofnuð. Samþykktin heldur ekki gildi lengur en 10 ár í senn, en endurnýja má hana um jafnlangan tíma í senn á sama hátt, er hún var sett.

Stjórnarráðið hlutast til um, að fiskiveiðasamþykktir sjeu prentaðar í B-deild Stjórnartíðindanna.

6. gr.

Í samþykktum þessum má ákveða um þau atriði, sem áriðandi eru fyrir fiskiveiðar á opnum skipum og mótorbátum, innan 30 smálesta, í því hjeradi, er samþykktin nær yfir, svo sem um það, hver veiðarfæri og beitu skuli hafa við fiskiveiðar á hverjum stað og hverjum árstíma, og eins um það, hvort fiskilóðir og net megi að færðu veðri og forfallalaust og af ásettu ráði liggja í sjó yfir nóttu, og hvernig neta- og lóðalögnum skuli hagað, til þess að fiskiveiðum sje ekki varnað um skör fram eða handfæraveiði sje spilt. Svo má og með samþykkt setja reglur um niðurburð fyrir fisk og slægingu á sjó.

Með samþykkt má og banna niðurskurð á hákarli á opnum skipum eða mótorbátum, sem lög þessi gilda um, um lengri eða skemri tíma árs.

Í samþykkt skal ávalt ítarlega ákveða um eftirlit með því að hennar sje gætt, og hvernig greiða skal kostnað við það.

7. gr.

Í samþykktum þessum má enn fremur ákveða, að skip þau, er samþykktin nær til, skuli greiða gjald í lendingarsjóð, og skal því fje einungis varið til þess að bæta lendingar á samþykartarsvæðinu, hvort heldur með því að ryðja lendingar, gera bryggjur og skjólgarða, setja upp leiðarljós eða framkvæma önnur mannvirki, er miða að því að greiða fyrir fiskiútveginum.

Lendingarsjóður skal vera í ábyrgð sýslunefndar, er sjer um ávöxtun fjárins á sem tryggastan og haganlegastan hátt, og veiti hún fje úr sjóðnum, er þörf þykir, til framkvæmda framangreindra fyrirtækia.

Lendingasjóðsgjaldið má ákveða fyrir hverja vertíð alt að 2 kr. af hlut, eða 1 % af afla skipsins eða 3 kr. af lest í rúmmáli skipsins. Formaður eða skipstjóri annast um greiðslu gjaldsins, og greiðist það af óskiftum afla.

Í samþykktinni skulu settar reglur um innheimtu gjaldsins, og má taka það lögtaki á þann hátt, er segir í lögum nr. 29, 16. des. 1885.

Nr. 86.

14. nóvbr.

8. gr.

Fyrir brot á staðfestri fiskiveiðasamþykkt má ákveða sektir frá 5—500 krónur, er renni í lendingarsjóð, eða ef enginn lendingarsjóður er á samþykktarsvæðinu, þá í fátækra-sjóð; svo má og ákveða, að öll veiðarfæri, sem brúkuð eru gagnstætt ákvæðum samþykktar, megi skipaðir umsjónarmenn taka og flytja í land án úrskurðar yfirvalds, en tafarlaust skulu þeir tilkynna lögreglustjóra upptökuna og málavöxtu, og má hann með úrskurði ákveða, að veiðarfærin skuli höfð í haldi uns eigandi eða umboðsmaður hans sýnir vottorð lögreglustjóra um það, að sá, er veiðarfærin voru upptekin fyrir, sje sýknaður með dómi eða málssókn gegn honum fallin niður, eða hann hafi greitt sektir þær, er honum hafa verið gerðar, eða sett fullgilda tryggingu fyrir þeim.

Ákveða má og að afli, sem fenginn er með ólöglegri veiðiaðferð, skuli vera upp-tækur og andvirði hans renna í lendingarsjóð, eða, ef hann er ekki til, í fátækra-sjóð.

9. gr.

Með brot gegn samþykktum samkvæmt lögum þessum skal fara sem opinber lögreglumál.

10. gr.

Með lögum þessum eru þessi lög numin úr gildi:

Lög nr. 28, 14. des. 1877, um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Viðaukalög nr. 12, 12. maí 1882, við lög 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Lög nr. 24, 4. des. 1886, um breyting á lögum 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Lög nr. 52, 20. des. 1901, um breyting á lögum 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Lög nr. 53, 10. nóv. 1905, um viðauka við lög 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Lög nr. 28, 11. júlí 1911, um viðauka við lög 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, og lög 10. nóv. 1905 um viðauka við nefnd lög.

Lög nr. 27, 22. okt. 1912, um breyting á lögum nr. 53, 10. nóv. 1905, um viðauka við lög 14. des. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

Nr. 87.

14. nóvbr.

um

breyting á lögum nr. 21, 2. nóv. 1914, um notkun bifreiða,
og viðauka við sömu lög.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. gr. orðist svo:

Stjórnarráðið getur, að fengnu áleti sýslunefndar þeirrar eða bæjarstjórnar, sem hlut á að máli, takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum eða vegaköflum með öllu, eða um tiltekinn tíma, ef slík umferð telst hættuleg eða vera til sjerlegra óþæginda.

2. gr.

6. gr. 2. málsg. 1. setning laga nr. 21, 2. nóv. 1914, hljóði svo:

Í kaupstöðum, kaптúnunum og ámóta þjettbýli má ökuhraðinn aldrei vera meiri en 12 kílómetrar á klukkustund.

3. gr.

Aftan við 6. gr. komi tvær nýjar málsg., svo hljóðandi:

Á hverrifórhjóla bifreið skal vera hraðamælir, er sýni farna vegalengd í kílómetrum.

Ökumanni skal ávalt skylt að stöðva bifreið þegar í stað, ef lögreglumaður gefur honum merki til þess.

4. gr.

1. málsg. 7. gr. orðist svo:

Ef bifreið mætir vegfarendum, skal hún halda sjer vinstra megin á veginum. Bifreið skal þegar nema staðar, ef sá, sem hún mætir, gefur merki, og skal ökumaður gera það, sem í valdi hans stendur, til þess að þeir, er hann mætir, komist tálma- og slysalaust fram hjá honum. Svo skal og bifreiðarstjóri gæta þess eftir föngum, er hann vill fara fram fyrir vegfarendur, að eigi verði slys af eða tafir, og skal bifreiðin þá vera hægra megin á veginum. Nú fælist hestur eða verður órór, og skal bifreiðarstjóri þá þegar í stað stöðva bifreið og gangvjel hennar og styðja að því eftir fremsta megni, að vegfarendum verði eigi tjón eða tálmi að. Hins vegar skulu vegfarendur jafnan víkja úr vegi fyrir bifreiðum, sem öðrum vögnum, og aldrei tefja för þeirra að öþörfu.

Nr. 87.

14. nóvbr.

5. gr.

Framan við 9. gr. komi ný grein, svo látandi:

Bifreiðarstjóri skal hafa einkennishúfu á höfði, og skulu skrásetningarstafir þess umdæmis, þar sem hann hefir fengið skírteini, standa framan á húfunni, svo og tölumerki ökuskírteinis hans.

6. gr.

Eftir 9. gr. komi ný grein, er verði 10. gr., svo látandi:

Í bifreið hverri, er flytur fólk fyrir endurgjald, skal vera gjaldvísir, festur svo, að farþegar megi á hann lesa, og skal stjórnarráðið setja gjaldskrá handa bifreiðum fyrir mannflutninga.

Í hverri bifreið skulu vera til sýnis öll gildandi ákvæði laga og reglugerða um bifreiðar, svo og gjaldskrá.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó getur stjórnarráðið veitt frest til fullnægju ákvæðum 3. gr. 1. málsg. og 6. gr. til 1. apríl 1918.

Þá er lög þessi hafa öðlast staðfestingu konungs, skal fella texta 1.—6. gr. inn í lög nr. 21, 2. nóv. 1914, og getur konungur þá gefið þau lög út, þannig breytt, sem lög um notkun bifreiða.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri kónunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Lög

um

notkun bifreiða.

Nr. 88.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,

Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,

Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 7. gr. laga 14. nóvember 1917 um breyting á lögum nr. 21, 2. nóv. 1914, um notkun bifreiða, og viðauka við sömu lög, höfum látið færa breytingar þær, sem ákveðnar eru í fyrnefndum lögum 14. nóvember 1917, inn í meginmál laganna nr. 21, 2. nóv. 1914 og gefum þau hjermeð út sem:

Lög

um

notkun bifreiða.

1. gr.

Bifreið nefnist í lögum þessum hver sá vagn, sem er knúinn áfram með aflvjel í vagninum sjálfum, og ætlaður til að flytja fólk eða varning. Lögin ná ekki til vagna, sem renna á spori, eða eru notaðir eingöngu af slökkviliði.

2. gr.

Stjórnarráðið getur, að fengnu álit sýslunefndar þeirrar eða bæjarstjórnar, sem hlut á að máli, takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum eða vegaköflum með öllu, eða um tiltekinn tíma, ef slík umferð telst hættuleg eða vera til sjerlegra óþæginda.

3. gr.

Bifreiðar skulu svo gerðar, að þær geti farið eftir kröppum bugðum og auðvelt sje að snúa þeim. Sje bifreið þyngri en 350 kg., skal aflvjelin geta knúið hana aftur á bak sem áfram. Ekki má nota breiðari bifreiðar en svo, að mesta breidd utanmáls sje 1,75 metrar; þó getur stjórnarráðið veitt undanþágu frá þessu að því er sjerstaka vegarkafli snertir.

Á hverri bifreið skulu vera:

1. tvennir hemlar svo sterkir, að með hvorum þeirra megi stöðva vagninn innan tveggja vagnlengda, þó hann renni með fullum hraða (35 km), og umbúnaður, sem varni því, að vagninn geti runnið forbrekkis, ef annarhvor hemillinn orkar ekki.
2. horn, til þess að gefa með hljóðmerki.
3. ennfremur þegar dimt er:

- Nr. 88.
14. nóvbr.
- a. tvö tendruð ljósker, sitt á hvorri hlið bifreiðarinnar framantil, og í sömu hæð, sem lýsa svo, að ökumaður sjái að minsta kosti 12 metra fram á veginn.
 - b. eitt ljós, sem ber skæra birtu á merki vagnsins.

Stjórnarráðið getur með reglugerð sett nánari ákvæði um gerð bifreiða, þar á meðal sjerstaklega um þyngd þeirra.

4. gr.

Sjerhver bifreiðareigandi skal senda lögreglustjóránunum í því umdæmi, sem hann er búsettur í, tilkynning um bifreið sína, áður en hún er tekin til notkunar. Skal lögreglustjóri síðan láta fara fram skoðun á vagninum, og greiðir vagneigandinn kostnaðinn við skoðunina. Ef vagninn samkvæmt skoðuninni fullnægir ákvæðum þessara laga og þeirra reglugerða, sem settar verða samkvæmt þeim, skal lögreglustjóri skrásetja vagninn og afhenda eiganda merki, sem setja skal aftan á vagninn, og ekki má taka af honum meðan hann er notaður. Verði eigandaskifti að bifreið, skal bæði hinn fyrri og hinn nýi eigandi tafarlaust tilkynna það lögreglustjóra. Flytjist bifreiðareigandi búferlum úr einu lögsagnarumdæmi í annað með bifreið sína, skal hann senda tilkynningu um flutninginn til lögreglustjóra beggja umdæmanna. Skal lögreglustjóri lögsagnarumdæmis þess, er hann flytst í, ákveða merki það, er bifreið hans þá skal hafa og afhenda honum það.

Lögreglustjóri getur, hvenær sem ástæða er til, látið fara fram nýja skoðun á bifreið á kostnað eiganda, og komi það þá í ljós, að hún fullnægi ekki lengur ákvæðum laga og reglugerða, getur hann bannað notkun bifreiðarinnar, og tekið merkið af henni.

5. gr.

Enginn má stýra bifreið, nema hann sje fullra 21 árs að aldri, og hafi ökuskírteini frá lögreglustjóra, sem heimilar honum að stýra bifreið.

Til þess að öðlast slíkt ökuskírteini, verður hlutaðeigandi að sýna vottorð frá lækni um að hann hafi fulla sjón, og vottorð tveggja valinkunnra manna um að hann sje áreiðanlegur og samviskusamur. Ennfremur verður hann að standast próf, samkvæmt ákvæðum, er stjórnarráðið setur með reglugerð; þó má í þeirri reglugerð ákveða að sá þurfi ekki að taka próf, sem hefir skírteini frá erlendum stjórnarvöldum.

Lögreglustjóri getur svift hvern þann ökuskírteini um tiltekinn tíma eða fyrir fult og alt, sem er dæmdur í refsingu fyrir brot á lögum þessum eða reglugerðum þeim, sem settar verða samkvæmt þeim, og sömuleiðis hvern þann, sem álitid er að hafi ekki lengur þá eiginleika, er útheimtast til þess að fá ökuskírteini.

6. gr.

Ökuhraðann skal ávalt tempra svo, að komist verði hjá slysum og ekki sje trufluð umferðin.

Í kaupstöðum, kaaptúnunum og ámóta þjettbýli má ökuhraðinn aldrei vera meiri en 12 kílómetrar á klukkustund. Utan þessara staða má hraðinn vera meiri, ef næg útsýn er yfir veginn og ökumaður samt sem áður getur fullnægt öllum skyldum sínum, þó aldrei meiri en 35 km á klukkustund. Í dimmu má hraðinn aldrei vera meiri en 15 km á klukkustund.

Þar sem ökumaður sjer ekki langt fram á veginn, í kröppum bugum, við vegamót eða gatnamót, þar sem vegurinn er sleipur og þar sem mikil umferð er, má ekki aka hraðara en svo, að stöðva megi vagninn þegar í stað. Sje for á veginum, skal aka svo gætilega, að ekki slettist á aðra vegfarendur.

Á hverri fjórhjóla bifreið skal vera hraðamælir, er sýni farna vegalengd í kílómetrum.

Ökumanni skal ávalt skylt að stöðva bifreið þegar í stað, ef lögreglumaður gefur Nr. 88. honum merki til þess.

14. nóvbr.

7. gr.

Ef bifreið mætir vegfarendum, skal hún halda sjer vinstra megin á veginum. Bifreið skal þegar nema staðar, ef sá, sem hún mætir, gefur merki, og skal ökumaður gera það, sem í valdi hans stendur, til þess að þeir, er hann mætir, komist tálma- og slysalaust fram hjá honum. Svo skal og bifreiðarstjóri gæta þess eftir föngum, er hann vill fara fram fyrir vegfarendur, að eigi verði slys af eða tafir, og skal bifreiðin þá vera hægra megin á veginum. Nú fælist hestur eða verður órór, og skal bifreiðarstjóri þá þegar í stað stöðva bifreið og gangvjel hennar og styðja að því eftir fremsta megni, að vegfarendum verði eigi tjón eða tálmi að. Hinsvegar skulu vegfarendur jafnan víkja úr vegi fyrir bifreiðum, sem öðrum vögnum, og aldrei tefja för þeirra að óþörfu.

Ef bifreið mætir vögnum eða vegfarendum á þeim stað, þar sem vegurinn er svo mjór, að hvorugir komist fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar, þar sem hinir komast fram hjá henni.

Ef ferðamenn með hlaðna vagna hafa neyðst til að víkja út af vegi fyrir bifreið, skal bifreiðarstjóri veita liðsinni sitt, ef þörf gerist, til að koma vögnunum aftur á veginn.

8. gr.

Ökumaður bifreiðar skal gefa merki með horni sínu í tæka tíð, þegar hætt er við árekstri. Hann skal þegar í stað hætta að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast eða verða óróir, og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum á veginum.

9. gr.

Bifreiðarstjóri skal hafa einkennishúfu á höfði, og skulu skrásetningarstafir þess umdæmis, þar sem hann hefir fengið skírteini, standa framan á húfunni, svo og tölumerki ökuskírteinis hans.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun bifreiðar, skal ökumaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi og hjálpa þeim, er slasast hefir, ef þörf gerist.

10. gr.

Í bifreið hverri, er flytur fólk fyrir endurgjald, skal vera gjaldvísir, festur svo, að farþegar megi á hann lesa, og skal stjórnarráðið setja gjaldskrá handa bifreiðum fyrir mannflutninga.

Í hverri bifreið skulu vera til sýnis öll gildandi ákvæði laga og reglugerða um bifreiðar, svo og gjaldskrá.

11. gr.

Óski útlendingur að nota um stuttan tíma bifreið, sem hann hefir með sjer frá útlöndum, getur lögreglustjóri í því lögsagnarumdæmi, þar sem hann fyrst vill nota vagninn, veitt honum tímabundið leyfi til þess að nota bifreiðina, þó ekki lengur en 3 mánuði, með skilyrðum þeim, er þurfa þykir til þess að ná tilgangi þessara laga. Leyfi þetta getur lögreglustjórinn í hverju því lögsagnarumdæmi, sem bifreiðin er notuð í, afturkallað ef honum þykir ástæða til.

12. gr.

Tvíhjóla bifreiðar og þær þríhjóla, sem ætlaðar eru einum manni, þurfa ekki að hafa nema einn sterkan hemil og eitt skært ljós í dimmu (sbr. 3. gr.).

Nr. 88.

13. gr.

14. nóvbr. Brot gegn lögum þessum og gegn reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, verða sektum frá 10 til 500 kr., nema þyngri hegning liggi við eftir öðrum lögum.

14. gr.

Hljótist slys eða tjón af notkun bifreiðar, annaðhvort beinlínis af akstri hennar eða af því að hestur vegfaranda fælist, eða á annan svipaðan hátt, er sá, sem ber ábyrgð á bifreiðinni, skaðabótaskyldur, nema sá, sem fyrir slysinu eða tjóninu varð, eða einhver þriðji maður, hafi orðið valdur að slysinu eða tjóninu af ásettu ráði eða með vítaverðri óvarkárni, eða uppvíst verður að slysið hlaut að vilja til, þrátt fyrir þá aðgæslu og varkárni, sem ökumanni er skylt að gæta.

Framanskráð regla gildir þó ekki um slys eða tjón á fólki eða varningi, sem bifreiðin flytur, nema ræða sje um bifreið, sem er til afnota fyrir almenning gegn borgun. Að öðru leyti fer um skaðabótaskyldu fyrir slík slys eða tjón eftir almennum reglum.

15. gr.

Eigandi bifreiðar ber ábyrgð á henni og er skaðabótaskyldur samkvæmt 13. gr. Noti maður bifreið annars manns í heimildarleysi færist skaðabótaskylda eigandans yfir á notandann.

16. gr.

Með framangreindum ákvæðum um skaðabótaskyldu er ekki skertur neinn sá rjettur til skaðabóta, sem leiðir af almennum reglum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri kununglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

Fjárlög

fyrir árin 1918 og 1919.

Nr. 89.

14. nóvbr.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. kafli.

Tekjur:

1. gr.

Árin 1918 og 1919 er ætlast til, að tekjur landsins verði svo sem talið er í 2.—6. gr. og að þeirra verði aflað með tekjugreinum þeim, sem þar eru taldar.

2. gr.

Þessir skattar og tollar er ætlast til að nemi:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Ábúðar- og lausafjárskattur... ..	75,000.	75,000.	299,000.
2. Húsaskattur	14,500.	14,500.	
3. Tekjuskattur.....	70,000.	50,000.	
4. Aukatekjur	70,000.	70,000.	295,000.
5. Erfðafjárskattur	8,000.	8,000.	
6. Vitagjald	35,000.	50,000.	
7. Leyfisbrjefagjöld	7,000.	7,000.	
8. Gjald af Kínalífiselixír	20,000.	20,000.	
Heimilt er W. Petersen að selja birgðir þær af Kínalífiselixír, sem hann á nú hjer á landi.			
9. Útflutningsgjald	150,000.	150,000.	
10. Áfengistollur (þar með óáfengt öl, áfengislaust vín, ávaxtasafi og limonade)	50,000.	50,000.	
11. Tóbakstollur....	275,000.	275,000.	
12. Kaffi- og sykurtollur	450,000.	500,000.	
13. Vörutollur	275,000.	300,000.	
Flyt...	1,200,000.	1,275,000.	594,000.

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt...	1,200,000.	1,275,000.	594,000.
14. Annað aðflutningsgjald	50,000.	50,000.	2,575,000.
15. Pósttekjur	180,000.	180,000.	360,000.
16. Símatekjur	325,000.	335,000.	660,000.
17. Tekjur af Íslandsbanka	11,000.	11,000.	22,000.
18. — af Landsbankanum :			
a. Árgjald	7,500.	7,500.	
b. Ágóðahluti	18,000.	22,000.	55,000.
19. Óvissar tekjur	20,000.	20,000.	40,000.
Samtals...	2,111,000.	2,195,000.	4,306,000

3. gr.

Tekjur af fasteignum landssjóðs o. fl. eru talðar:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Eftirgjald eftir jarðeignir landssjóðs, alls ..	28,000.	28,000.	56,000.
2. Tekjur af kirkjum	100.	100.	200.
3. Tekjur af silfurbergsnámunum í Helgustaðafjalli	2,000.	2,000.	4,000.
4. Tekjur frá Ræktunarsjóði Íslands	10,000.	10,000.	20,000.
Samtals...	40,100.	40,100.	80,200.

4. gr.

Viðlagasjóðstekjur eru áætlaðar:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Leigur af innstæðufje viðlagasjóðs	45,500.	42,900.	88,400.
2. Leigur af innritunarskríteinum landssjóðs .	11,475.	11,475.	22,950.
3. Leigur af bankavaxtabrjefum 1. og 2. deildar, 110,000 kr.	4,950.	4,950.	9,900.
4. Leigur af bankavaxtabrjefum, keyptum samkvæmt lögum nr. 14, 9. júlí 1909	44,000.	43,500.	87,500.
5. Væntanl. útdregin bankavaxtabrjef 3. flokks	15,000.	15,000.	30,000.
6. Vextir af innstæðum í bönkum	5,000.	5,000.	10,000.
Samtals...	125,925.	122,825.	248,750.

5. gr.

Nr. 89.

14. nóvbr.

Ýmislegar greiðslur og endurgjöld eru talin:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Það, sem greitt er frá prestaköllum samkvæmt lögum 27. febr. 1880	1,800.	1,800.	3,600.
Heimilt er prestinum í Breiðabólstaðarprestakalli að verja árgjaldinu af því, 142 kr. 38 a. hvort árið, til tünasljettunar á staðnum, þó með því skilyrði, að hann sljetti að minsta kosti 5 dagsláttur á þessum 2 árum.			
2. Endurgreidd skyndilán til embættismanna...	600.	600.	1,200.
3. Endurgreiddar aðrar fyrirframgreiðslur....	2,000.	2,000.	4,000.
Samtals...	4,400.	4,400.	8,800.

6. gr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Úr ríkissjóði Danmerkur greiðist	60,000.	60,000.	120,000.

2. kafli.

Útgjöld:

7. gr.

Árin 1918 og 1919 eru veittar til útgjalda upphæðir þær, sem tilgreindar eru í 8—19. gr.

8. gr.

Greiðslur af lánum landssjóðs eru taldar 687,687 kr. 65 a.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
I. Vextir:			
1. 4 % lán úr ríkissjóði Danmerkur, 500,000 kr., tekið 1908 til 15 ára til símalagninga	9,000.	7,666. 67	16,666. 67
2. 4½ % lán tekið 1909 hjá dönskum bönkum, 1,500,000 kr., til 30 ára, til að kaupa III. flokks bankavaxtabrjef Landsbankans.....	47,934. 76	45,673. 03	93,607. 79
3. 4½ % lán hjá lífsábyrgðarstofnuninni í Khöfn., 250,000 kr., tekið 1912 til 30 ára, til að kaupa III. flokks bankavaxtabrjef Landsbankans	9,468. 75	9,093. 75	18,562. 50
4. 4½ % lán hjá dönskum bönkum, 500,000 kr., tekið 1912 til 15 ára, vegna sjerstakra útgjalda (Rvíkurhöfn o. fl.)....	15,000.	13,500.	28,500.
Flyt...	81,403. 51	75,933. 45	157,336. 96

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt...	81,403. 51	75,933. 45	157,336. 96
5. Ritsímalánið 1913, $4\frac{1}{2}\%$ og endurborgun á 30 árum, tekið hjá mikla norræna ritsímafjelaginu	20,826. 45	20,582. 44	41,408. 89
6. Lán til ritsíma, tekið 20. okt. 1916 til 25 ára, með bankavöxtum hjá Landsbankanum, að upphæð 100,000 Kr.	5,760.	5,520.	11,280. 00
Samtals...	107,989. 96	102,035. 89	210,025. 85
II. Afborganir:			
1. Af láninu frá 1908.....	33,333. 33	33,333. 34	66,666. 67
2. — — — 1909.....	50,000.	50,000	100,000.
3. — — — 1912.....	8,333. 34	8,333. 33	16,666. 67
4. — — — 1912.....	33,333. 33	33,333. 34	66,666. 67
5. — — — 1913.....	9,708. 89	9,952. 90	19,661. 79
6. — — — 1916.....	4,000.	4,000.	8,000.
Samtals...	138,708. 89	138,952. 91	277,661. 80
III. Framlag til Landsbankans, 5 og 6 greiðsla	100,000.	100,000.	200,000.

9. gr.

Til æðstu stjórnar landsins er veitt:

A.	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Til ráðherra:			
a. Laun	24,000	24,000.	
b. Til risnu	2,000	2,000.	
	26,000.	26,000.	
2. Til utanferða ráðherra	4,000.	4,000.	
3. Laun þriggja skrifstofustjóra.	10,500.	10,500.	
4. Til aðstoðar og skrifstofukostnaðar	30,000.	30,000.	
5. Fyrir að gegna landsfjehirðisstörfum, eftir reikningi, alt að	6,900.	6,900.	
Þar af 500 kr. persónuleg launaviðbót handa núverandi landsfjehirði			
6. Fyrir 2 peningaskápa handa landsfjehirði..	2,500.		
7. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum	2,000.	2,000.	
Samtals...	81,900.	79,400.	161,300.

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...			161,300.	
B.				
Hagstofa Íslands:				
1. Laun hagstofustjóra.....	3,500.	3,500.		
2. — aðstoðarmanns	2,500.	2,500.		
3. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna ...	3,500.	3,500.		
4. Prentun eyðublaða	1,000.	1,000.		
5. Húsaleiga, hiti og ljós m. m.....	1,000.	1,000.		
6. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður.....	2,000.	2,000.		
			27,000.	
Samtals...			188,300.	

10. gr.

Til alþingiskostnaðar veitist 120,000 kr. Til landsreikninga yfirskoðunar 6,000 kr. alls 126,000 kr.

11. gr.

Til útgjalda við dómgæsluna og lögreglustjórna o. fl. er veitt:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
A.			
Dómgæsla og lögreglustjórn:			
1. Laun:			
a. Til dómara og sýslumanna 67,300 67,300			
b. Til hreppstjóra 8,000 8,000	75,300.	75,300.	
2. Ritfje handa bæjarfógetanum í Reykjavík .	1,400.	1,400.	
3. Dýrtíðaruppbót á embættisrekstri nokkurra sýslumanna og bæjarfógeta utan Reykjavíkur	5,000.	5,000.	
4. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaður fangelsa.....	5,195.	5,195.	
5. Annar sakamálakostnaður og lögreglumála m. m.....	5,100.	5,100.	
	91,995.	91,995.	
B.			183,990.
Ýmisleg útgjöld:			
1. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:			
a. Þóknun fyrir útgáfu tíðindanna m. fl..... 450. 450.			
b. Til pappírs og prentunar 6,000. 6,000.			
c. Til kostnaðar við sending með póstum..... 1,200. 1,200.			
	7,650.	7,650.	
Flyt...	7,650.	7,650.	183,990.

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt...	7,650.	7,650.	183,990.
2. a. Endurgjald handa embættismönnum fyrir burðareyri undir embættisbrjef..... 6,000. 6,000.			
b. Fyrir embættisseyti ... 10,000. 10,000			
	16,000.	16,000.	
3. Brunaábyrgðar- og sótaragjald o. fl. fyrir nokkrar opinberar byggingar.....	4,000.	4,000.	
4. Til embættiseftirlitsferða.....	2,500.	2,500.	
5. Þóknun fyrir aðstoð verkfróðs manns við endurskoðun á skipamælingum	500.	500.	
6. Til útgjalda við eftirlit úr landi með fiskveiðum útlendinga	10,000.	13,000.	
gegn þriðjungs framlagi frá þeim, er óska strandgæslu og njóta hennar.			
7. Til lögreglueftirlits um síldveiðitímann	1,000.	1,000.	
8. Útgjöld til yfirskattanefnda og fyrir húsa-skattsvirðingar	400.	400.	
9. Kostnaður við fasteignamat samkv. fasteignamatslögunum.....	30,000.		
10. Útgjöld samkvæmt 77. og 78. gr. fátækralaga 10. nóvbr. 1905	12,000.	12,000.	
	84,050.	57,050.	141,100.
Samtals...			325,090.

12. gr.

Til útgjalda við læknaSKIPUNINA er veitt:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Laun	81,200.	81,200.	162,400.
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis	1,000.	1,000.	2,000.
3. Styrkur til hreppsúa í Bæjarhreppi og í Árneshreppi í Strandasýslu til að vitja lækni, til hvors hrepps 300 kr.	600.	600.	1,200.
Styrkurinn greiðist hreppsnefndunum, en þegar læknir verður skipaður í Reykjarfjarðarhjerað, greiðist honum styrkur Árneshrepps sem persónuleg launaviðbót.			
Flyt...	82,800.	82,800.	165,600.

	1918. kr.	1918. kr.	Alls. kr.	Nr: 89. 14. nóvbr.
Flutt...	82,800.	82,800.	165,600.	
4. Styrkur til hreppsbúanna í Bolungavíkur- verslunarstað og í Hólshreppi í Norður- Ísafjarðarsýslu, til þess að leita sjer lækni- hjálpar.....	500.	500.	1,000.	
Styrkurinn greiðist hreppsnefndinni í Hóls- hreppi.				
5. Styrkur til Örfæinga til að leita sjer lækni- hjálpar.....	300.	300.	600.	
Styrkurinn greiðist hreppsnefndinni í Hofshreppi.				
6. Styrkur til hreppsbúa í Kjósarhreppi, til þess að leita sjer læknishjálpar	200.	200.	400.	
Styrkurin greiðist hreppsnefndinni.				
7. Styrkur til Flateyjarhreppsbúa í Þingeyjar- sýslu til að vitja lækni	100.	100.	200.	
Styrkurinn greiðist hreppsnefnd Flateyj- arhrepps.				
Styrkveitingarnar í 3.—6. lið eru enn frem- ur bundnar því skilyrði, að stjórninni sje árlega send skilagrein fyrir því, á hvern hátt styrknum er varið.				
8. a. Styrkur til augnlækni Andrjesar Fjeld- sted í Reykjavík	1,500.	1,500.	3,000.	
b. Styrkur til sama manns til lækninga- ferðar kringum landið á helstu viðkomu- staði strandskipa, með því skilyrði, að hann hafi á hverri hringferð að minsta kosti hálfsmánaðardvöl samtals á tveim hinum fjölmennustu viðkomustaða eftir samráði við stjórnarráðið, eftir reikningi alt að.....	500.	500.	1,000.	
9. Styrkur til tannlækni Vilh. Bernhöfts í Reykjavík	1,000.	1,000.	2,000.	
10. Styrkur til háls- og neflækni Ólafs Þor- steinssonar í Reykjavík	1,000.	1,000.	2,000.	
Styrkurinn hvort árið til lækna Anna Andrjes- ar Fjeldsteds, Vilh. Bernhöfts og Ólafs Þor- steinssonar er bundinn því skilyrði, að þeir hver um sig segi stúdentunum í læknadeild háskólans til í sinni sjerfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálpar á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 3 sinnum á mánuði.				
11. Til starfrækslu Röntgensáhalda m. m.	1,600.	1,600.	3,200.	
Flyt...	89,500.	89,500.	179,000.	

Nr. 89. 14. nóvbr.		1918.	1919.	Alls.
		kr.	kr.	kr.
Flutt...		89,500.	89,500.	179,000.
12.	Til Gunnlaugs Claessens, lækni, til að stofna og starfrækja ljóslækningastofu.....	2,000.	1,000.	3,000.
13.	Til Jóns Kristjánssonar, lækni, dýrtíðarstyrkur, til þess að hann geti rekið lækningastofu sína	1,500.		1,500.
14.	Holdsvæikraspítalinn	61,310.	60,110.	121,420.
Sá kostnaður sundurliðast þannig hvort árið:				
1.	Laun	6,700.	6,700.	
Þar af 300 kr. persónuleg launaviðbót til núverandi spítalalækni.				
2.	Viðurværi 74 m. (100 a.)	27,010.	27,010.	
3.	Klæðnaður	1,600.	1,600.	
4.	Meðul og sáraumbúðir	1,800.	1,800.	
5.	Eldsneyti	15,000.	15,000.	
6.	Ljósmeti	1,500.	1,500.	
7.	Húsbúnaður og áhöld	1,200.	1,200.	
8.	Viðhald á húsum... ..	2,800.	1,600.	
9.	Þvottur og ræsting	900.	900.	
10.	Greftrunarkostnaður	200.	200.	
11.	Skemtánir	500.	500.	
12.	Skattar o. fl.	1,300.	1,300.	
13.	Ýmisl. útgjöld 1,200 kr. að frádregnum 400 - fyrir hey	800.	800.	
		61,310.	60,110.	
15.	Til undirbúnings landsspítalabyggingar	1,000.	1,000.	2,000.
16.	Geðveikrahælið á Kleppi	48,423.	48,423.	96,846.
Sá kostnaður sundurliðast þannig hvort árið:				
A.	Laun lækni	3,600.		
B.	Önnur útgjöld:			
1.	Kaup starfsmanna	4,500.		
2.	Viðurværi 82 manna, 90 a. á dag	26,937.		
3.	Klæðnaðursjúklinga (30 kr.)	2,356.		
4.	Meðul og umbúðir	560.		
5.	Ljós og hiti	16,000.		
	Flyt...	53,953.	203,733.	200,033.
				403,766.

	1918.		1919.		Alls.		Nr. 89.
	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	14. nóvbr.
Flutt... 53,953.	203,733.		200,033.		403,766.		
6. Viðhald og áhöld..... 4,200.							
7. Þvottur og ræsting 1,000.							
8. Skemtaniir 550.							
9. Skattar m. m..... 800.							
10. Óviss útgjöld..... 800.							
	61,303.						
Þar frá dragast tekjur:							
Meðgjöf með 60 sjúkling- um, 50 a. á dag 10,950.							
Meðgjöf með 2 sjúkling- um, 100 a. á dag ... 730.							
Tekjur af búinu. 1,200.							
	12,880.						
Mismunur... 48,423.							
17. Heilsuhælið á Vífilstöðum	60,083.	44	58,083.	44	118,166.	88	
Sá kostnaður sundurliðast þannig:							
A. Laun lækniis 3,800.							
B. Önnur útgjöld:							
1. Kaup starfsmanna 9,200. 94							
2. Viðurværi (97 manns, 150 a.) 53,107. 50							
3. Lyf og hjúkrunargögn.... 2,000.							
4. Til aukningar ljóslækninga- tækja, fyrri árið..... 2,000.							
5. Ljós og hiti 30,000.							
6. Þvottur og ræsting 2,200.							
7. Viðhald húsa..... 1,800.							
8. Viðhald vjela..... 1,700.							
9. Skattar og vátrygging.... 1,000.							
10. Húsbúnaður og áhöld 2,900.							
11. Flutningskostnaður..... 2,300.							
12. Óviss útgjöld 1,000.							
	113,008.	44					
Þar frá dragast tekjur:							
Meðgjöf með 65 sjúkling- um, 2 kr. á dag 47,450.							
Meðgjöf með 5 sjúkling- um, 3 kr. á dag 5,475.							
	52,925.						
Mismunur (fyrri árið) 60,083, 44							
Flyt...	263,816.	44	258,116.	44	521,932.	88	

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr. a	kr. a	kr. a.
18. Önnur útgjöld:	Flutt...		263,816. 44	258,116. 44	521,932. 88
a. Styrkur til sjúkrahúsa og sjúkraskýla	8,000. 8,000.				
Styrkurinn veitist eftir fjölda legudaga, þó eigi meira en 60 aurar fyrir hvern legudag, gegn því, að hjerað það, sem sjúkrahúsið á, leggi fram eins mikið og styrknum nemur.					
b. Til Landakotsspítalans, dýrtíðarstyrkur, fyrra árið	10,000 »				
c. Styrkur til þess að koma upp sjúkraskýlum á föstum læknissetrum, alt að þriðjungi byggingarkostnaðar, þó aldrei meira en nemi 3,000 kr. á hverja þúsund hjeraðsbúa, og með því skilyrði, að stjórnarráðið samþykki teikningu af húsinu, eftir að hafa fengið álit landlæknis, og að sýslufjelag það eða hreppsfjelag, er sjúkraskýlið heyrir til, taki það að sjer til eignar og rekstrar, síðara árið.	» 15,000.				
d. Bólusetningarkostnaður .	1,500. 1,500.				
e. Gjöld samkv. 13. gr. í lögum 16. nóvbr. 1907 um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	4,000. 4,000.				
f. Gjöld samkv. 25. gr. í lögum 6. nóvbr. 1902 um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands	1,000. 1,000.				
g. Kostnaður við heilbrigðis- eftirlit lækna með alþýðu- skólum	1,500. 1,500.				
h. Styrkur til hjeraðslækna til utanferða, í því skyni					
Flyt...	26,000. 31,000.		263,816. 44	258,116. 44	521,932. 88

			1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
			kr.	kr.	kr.	i 4. nóvbr.
	Flutt...	26,000.	31,000.	263,816. 44	258,116. 44	521,932. 88
	að afla sjer nýrrar læknis- þekkingar	3,000	3,000.			
	Þennan styrk veitir stjórnarráðið eftir tillög- um landlæknis, og má hann ekki fara fram úr 200 kr. fyrir hverja mánað- ardvöl erlendis.					
i.	Til Guðmundar Thorodd- sen, til þess að framast í skurðlækningum erlendis, hvort árið	2,000.	2,000.			
j.	Til Láru Sigurðardóttur frá Patreksfirði, styrkur til hjúkrunarnáms erl- endis, fyrri árið	400.				
k.	Styrkur til sjúkrasamlaga	4,200.	4,200.			
	Af þessum styrk greið- ist sjúkrasamlagi Hins íslenska prentarafjelags alt að 200 kr. hvort árið. Styrkur þessi má þó ekki fara fram úr þeim styrk, er almenn sjúkrasamlög fá að lögum.					
l.	Til sjúkrasjóðs Fells- hrepps, eitt skifti, fyrri árið	200.				
m.	Til sjúkra- og slysajóðs verkamanna í fjelaginu Dagsbrúnn, eitt skifti, fyrri árið	1,000.				
n.	Styrkur handa sjúkling- um með hörundsberkla, sem ekki verður átt við hjer á landi, til að leita sjer lækninga erlendis, alt að	3,000.	3,000.			
	Styrkur til hvers sjúk- lings nemi að jafnaði ekki meiru en tveim þriðju alls kostnaðar.					
				39,800.	43,200.	83,000.
	Samtals...			303,616. 44	301,316. 44	604,932. 88

Til samgöngumála er veitt:

		1918.	1919.	Alls.
		kr.	kr.	kr.
A.				
Póstmál.				
1. Laun:				
a. Póstmeistara	4,000 4,000.			
b. 1. Póstafgreiðslumanna				
(5) í Reykjavík ...	12,100. 12,100.			
2. Póstafgreiðslum. utan				
Reykjavíkur	33,100. 33,100.			
c. Brjefhirðingarmanna ...	9,000. 9,000.			
		58,200.	58,200.	
2. Póstflutningur		68,000.	68,000.	
Af póstflutningafjenu má verja alt að				
8,000 kr. hvort árið fyrir að flytja alls konar				
póstsendingar með skipum, sem hafa ekki				
fast tillag, milli Íslands og annara landa og				
milli hafna á Íslandi, vát tryggja þær og ann-				
ast skil á þeim á höfnum, og hagi skipin				
ferðum sínum eftir fastri fyrirfram auglýstri				
ferðaáætlun.				
3. Annar kostnaður:				
a. Skrifstofukostnaður póst-				
meistara eftir reikningi,				
alt að	7,000. 7,000.			
b. Skrifföng m. m.	1,000. 1,000.			
c. Skrifstofukostnaður og að-				
stoð póstafrgreiðslumanna				
á stærri póstafrgreiðslum				
utan Reykjavíkur, alt að	6,000. 6,000.			
d. Húsaleiga á stærri póstafr-				
greiðslum utan Reykja-				
víkur	5,600. 5,600.			
e. Önnur gjöld	15,000 15,000.			
		34,600.	34,600.	
		160,800.	160,800.	
				321,600.
Flyt...				321,600.

				1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
				kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
B.						321,600.	
Vegabætur:							
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:							
1. Vegamálastjóri:							
a.	Laun	4,000.	4,000.				
b.	Ferðakostnaður og fæðispeningar eftir reikningi, alt að	1,000.	1,000.				
2.	Til verkfróðra aðstoðarmanna og mælinga alt að.....	4,000.	4,000.				
Vegamálastjóri og aðstoðarmenn hafi einnig á hendi undirbúning og framkvæmd vatns- virkja eftir nánari ákvæðum Stjórnarráðsins og eftir tillögum Búnaðarfelags Íslands, þegar um ræktunarvatnsvirkjafyrirtæki er að ræða.							
3.	Skrifstofukostnaður	2,000.	2,000.				
4.	Til eftirlits með vegaviðhaldi	200.	200.				
				11,200.	11,200.		
II. Flutningabrautir:							
1.	Húnvetningabraut.....	10,000.	10,000.				
2.	Skagfirðingabraut	»	10,000.				
3.	Grímsnesbraut	10,000.	10,000.				
4.	Suðurlandsbraut	8,000.	10,000.				
5.	Til þess að gera stein- og járnbrýr, í stað trjebrúa, á áður afhentum flutningabrautum, $\frac{2}{3}$ kostnaðar	1,200	2,500.				
6.	Viðhald flutningabrauta.	25,000.	15,000.				
				54,200.	57,500.		
III. Þjóðvegir:							
1.	Stykkishólmsvegur	10,000.	10,000.				
2.	Frá Gljúfurá upp Norðurárdal	10,000.	10,000.				
3.	Langadalsvegur í Húnavatnssýslu	10,000.	»				
Flyt...				30,000.	20,000.	65,400.	68,700.
						321,600.	

Nr. 89.
14. nóvbr.

		1918.	1919.	Alls.
		kr.	kr.	kr.
	Flutt... 30,000. 20,000.	65,400.	68,700.	321,600.
4.	Brú á Eyjafjarðará 35,000. 50,000.			
5.	Brú á Jökulsá á Sólheimasandi, fyrri veiting..... » 25,000.			
6.	Brú á Djúpa í Ljósavatnsskarði (endurveiting) 3,000. »			
7.	Brú á Bleikdalsá (endurveiting)..... 3,900. »			
8.	Hróarstunguvegur..... 10,000. 10,000.			
9.	Krossárdalsvegur..... 3,000. 3,000.			
10.	Til vegagerðar frá Ljá til Búðardals 5,000. »			
11.	Aðrar vegabætur og viðhald 20,000. 20,000.			
		109,900.	128,000.	
Af fje þessu má verja nokkurri upphæð til þess að gera færna vetrarveg yfir Almannaskarð. Skal það gert eftir rannsókn vegamálastjóra og tillögum hans.				
IV.	Fjallvegir 6,000.	6,000.	6,000.	
Þar af heimilast stjórninni að veita annað árið 600 kr. til að gera steinbrýr á Dynjandaár í Auðkúluhreppi í Vestur-Ísafjarðarsýslu, gegn því, sem á vantar, annarsstaðar frá.				
V.	Til áhalda..... 2,000.	2,000.	2,000.	
VI.	Tillög til akfærra sýsluvega, alt að 25,000.	25,000.	25,000.	
gegn að minsta kosti jafn miklu tillagi annarsstaðar frá og öðrum þeim skilyrðum, sem settu eru í reglugerð nr. 3, 3. janúar 1916.				
VII.	Til brúar á Austur-Hjersðsvötnin, gegn 10,000 kr. úr sýslusjóði (endurveiting)... 10,000.	10,000.		
VIII.	Til steinsteypubrúar á Hamarsá á Vatnsnesi, $\frac{1}{4}$ kostnaðar, (endurveiting) alt að 1,200.		1,200.	
IX.	Til dragferjuhalds á Hjersðsvötnum..... 300.	300.	300.	
X.	Til dragferjuhalds á Lagarfljóti 300.	300.	300.	
XI.	Til dragferju á Skjálfandafljóti hjá Bergsstaðaei, [gegn því, er til vantar, annarsstaðar frá (endurveiting)..... 1,000.		1,000.	
Landsstjórninni heimilast að færa fjárveitingar fyrra ársins til brúargerðar á síðara árið, og sömuleiðis að fresta alger-				
	Flyt... 218,900.	218,900.	232,500.	451,400.
				773,000.

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt ...			773,000.	
lega brúargerðum á fjárhagstímabilinu, ef örðugleikar verða á að fá efni og vinnu, vegna dýrleika. En verja má þá fjenu til landssjóðsvegagerða, eftir því sem ástæður leyfa, eða annara þjóðnýtra fyrirtækja, er stjórnin kynni að ráðast í, til atvinnubóta.				
Svo má landsstjórnin verja fjárhæðunum til annara útgjalda landssjóðs, ef brýn naudsyn krefur.				
C.				
I. Til Eimskipatjelags Íslands	40,000.	40,000.		
II. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum:				
1. Tilferða á Faxaflóa, alt að 18,000.	18,000.			
2. Til ferða á Breiðafirði				
alt að	18,000.	18,000.		
3. Til ferða um Ísafjarðar- djúp, alt að	7,500.	10,000.		
4. Til ferða á Húnaflóa, alt að	20,000.	20,000.		
5. Til Langanessbáts (milli Sauðárkróks og Seyðis- fjarðar), alt að	18,000.	18,000.		
6. Til Austfjarðabáts (milli Seyðisfjarðar og Horn- afjarðar), alt að	18,000.	18,000.		
7. Til Skautfellingabáts (Suðurlandsbáts), alt að	18,000.	18,000.		
8. Til vjelbátsferða við Rangársand, alt að ...	1,800.	1,800.		
9. Til vjelbátsferða milli Patreksfjarða og Rauða- sands, alt að	800.	800.		
10. Til Lagarfljótsbáts, alt að	800.	800.		
11. Til vjelbátsferða við Hval- fjörð, alt að	400.	400.		
12. Til vjelbátsferða á Hvítá í Borgarfirði, alt að ..	300.	300.		
	121,600.	124,100.		
Styrkir þessir veitast með þeim skilyrðum:				
1. Að hlutaðeigandi hjeradsstjórn sendi Stjórn- arráðinu, eigi síðar en 6 vikum áður en ferðirnar hefjast, skjöl þau, er hjer greinir:				
Flyt...	161,600.	164,100.	773,000.	

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt ...	161,600.	164,100.	773,000.
a. Vottorð skipaskoðunarmanna um að bátarnir sjeu traustir, vel útbúnir og hentugir til ferðanna.			
b. Uppkast að ferðaáætlun bátsins eða bátanna.			
c. Uppkast að gjaldskrá fyrir fólksflutning og vöruflutning.			
d. Áætlun um tekjur og gjöld bátsins eða bátanna.			
2. Að stjórnarráðið samþykki skjöl þau, sem nefnd eru undir töluð 1. a.—d., án breytinga eða með breytingum, sem hlutaðeigandi hjeradsstjórn síðar felst á.			
3. Að landssjóðsstyrkurinn nemi ekki meiru fyrir hvern einstakan bát en hálfum rekstrar-kostnaði bátsins, samkvæmt reikningi, er stjórnarráðið samþykki fyrir hvert einstakt útgerðartímabil.			
4. Að útgerðarmenn bátanna sjái um að reikningsfærslan verði samkvæmt fyrirmælum Stjórnarráðsins, og að eyðublöð, sem það lætur í tje, verði rjett útfyllt.			
5. Að útgerðarmenn sendi stjórnarráðinu reikninga bátanna áður en síðasti fjórði hluti styrksins útborgast.			
6. Að þeir bátar undir lið C. II., sem hafa fasta ferðaáætlun og halda eiga dagbók, sendi stjórnarráðinu í lok hvers mánaðar, á meðan bátarnir ganga eftir ferðaáætluninni, staðfestan útdrátt úr dagbók sinni, er sýni, hvar strandferðabátur er staddur á hverjum degi og tíma.			
	161,600.	164,100.	325,700.
D.			
Hraðskeyta- og talsímasamband.			
I. Ritsímafljagildi mikla norræna, umsamið árgjald (til 1925)	35,000.	35,000.	
II. Til viðauka símakerfa, smærri efniskaupa o. fl.	7,500.	10,000.	
Flyt...	42,500.	45,000.	1,098,700.

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...	42,500.	45,000.	1,098,700.	
III. Til lagningar nýrra lína samkvæmt 4. gr., sbr. 7. gr., l. nr. 35, 20. okt. 1913.....	25,500.	45,000.		
enda sje gætt skilyrða laganna um fjár- framlög hjeraðanna.				
Stjórninni er heimilt að fresta fram- kvæmd á verkum þessum, að nokkru eða öllu leyti, og verja fjárhæðunum til annara útgjalda landssjóðs, ef brýn nauðsyn krefur og örðugleikar verða á að ná efni vegna dýrleika.				
IV. Til starfrækslu landsímanna m. m.:				
1. a. Laun landsímastjóra..	3,500.	3,500.		
b. Persónuleg launavið- bót	1,500.	1,500.		
2. Laun símaverkfræðings..	3,200.	3,200.		
3. Aðstoð og annarkostnaður	4,000.	4,000.		
4. Ritsímastöðin í Reykjavík	30,200.	30,400.		
5. Þráðlausa stöðin við Reykjavík.....	8,400.	8,800.		
6. Áhalda- og efnisvörður .	1,800.	1,800.		
7. Ritsímastöðin á Akureyri, ásamt bæjarsímakerfinu .	18,520.	11,720.		
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði, ásamt bæjarsímakerfinu .	14,230.	14,230.		
9. Ritsímastöðin á Ísafirði á- samt bæjarsímakerfinu ..	8,160.	8,160.		
10. Símastöðin á Borðeyri ..	5,040.	5,040.		
11. Símastöðin í Hafnarfirði, alt að.....	2,000.	2,000.		
12. Símastöðin í Vestmanna- eyjum, alt að	2,800.	2,800.		
13. Útgjöld við eftirlitsstöðv- ar og aðrar talsímastöðv- ar	12,000.	12,000.		
Þar í ritsímaþjónusta á Siglufirði.	115,350.	109,150.		
V. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m...	15,000.	15,000.		
VI. Viðbót og viðhald stöðvanna	3,000.	3,000.		
VII. Kostnaður við ferðalög starfrækslunnar vegna, eftir reikningi, alt að	3,500.	3,500.		
VIII. Viðhald landsímanna	25,000.	25,000.		
Flyt...	229,850.	245,650.	1,098,700.	

Nr. 89.
14. nóvbr.

		1918.	1919.	Alls.
		kr.	kr.	kr.
	Flutt...	229,850.	245,650.	1,098,700.
IX.	Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Bern....	550.	550.	
X.	Til loftskýtastöðvar í Flatey vestur		30,000.	
	gegn því að hjeraðið taki þátt í kostnaðinum, eftir því sem stjórnin ákveður.			
	Stjórninni er heimilt að fresta framkvæmd á verki þessu og verja fjárhæðinni til annara útgjalda landssjóðs, ef brýn nauðsyn krefur.			
		230,400.	276,200.	506,600.
E.				
Vitamál:				
I.	Stjórn og undirbúningur vitamála:			
a. 1.	Laun vitamálastjóra .. 4,000. 4,000.			
	Hann sje umsjónarmaður vitanna og einnig ókeypis til verkfræðilegrar aðstoðar landsstjórn, hjeradsstjórnnum og bæjarstjórnunum eftir ákvæðum landstjórnar.			
b.	Til verkfróðs aðstoðarmanns 2,500. 2,500.			
	Þar af persónuleg launaviðbót 500 kr. hvort árið, gegn því að hann sje jafnframt skyldur að gefa einstökum mönnum ókeypis leiðbeiningar um rafmagnsveitu til heimanota.			
c.	Til skrifstofuhalds, eftir reikningi, alt að 1,000. 1,000.			
d.	Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikningi, alt að 1,500. 1,500.			
		9,000.	9,000.	
II.	Laun vitavarda	9,850.	10,100.	
III.	Rekstrarkostnaður vitanna	16,700.	17,400.	
IV.	Bygging nýrra vita o. fl.:			
a.	Akranessviti 11,000. »			
b.	Galtarviti 4,000. »			
c.	Stokksnessviti » 19,500.			
	Flyt .. 15,000. 19,500.	35,550.	36,500.	1,605,300.

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt... 15,000. 19,500.	35,550.	36,500.	1,605,300.	
d. Gerðatangaviti » 6,000.	15,000.	25,500.		
Stjórninni er heimilt að fresta framkvæmdum á verkum þessum, að nokkru eða öllu leyti, og verja fjárhæðunum til annara útgjalda landssjóðs, ef brýn nauðsyn krefur.				
V. Sjómerki,.....	2,000.	2,000.		
VI. Ýmislegt	2,000.	2,000.		
	54,550.	66,000.	120,550.	
Samtals....			1,725,850.	

14. gr.

Til kirkju- og kenslumála er ætlað:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
A.			
Andlega stjettin:			
a. 1. Laun biskups 5,000. 5,000.			
2. Skrifstofukostnaður..... 1,000. 1,000.	6,000.	6,000.	
b. Önnur útgjöld:			
1. Til prestakalla samkvæmt lögum 27. febr. 1880, 1. gr..... 1,006.41 1,006.41			
2. Til bráðabirgðaupp- bóta brauðum 4,000. 3,500.			
3. Viðbót við eftirlaun þau, er fátakir uppgjafa- prestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum 5,000. 5,000.			
4. Framlag til prestlauna- sjóðs 28,000. 28,000.			
5. Til húsbóta á prests- setrinu Bergstöðum.. 1,500.			
Við ábúendaskifti sje skilað húsi, sem sje 1500 kr. virði, auk andvirðis hinnar gömlu baðstofu með álagi.	39,506. 41	37,506. 41	89,012. 82
Flyt....			89,012. 82

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
B.					89,012. 82
Kenslumál:					
I. Til háskólans:					
a. Laun			41,000.	41,000.	
b. Til prófessors Einars Arnórssonar, við- aukalaun			2,600.	2,600.	
c. Aukakensla:					
1. Til kenslu í líffæra- meiðfræði og sótt- kveikjufræði.....	2,800.	2,800.			
2. Til hjeraðslæknisins í Reykjavík.....	800.	800.			
3. Til kennarans í efna- fræði	600.	600.			
4. Til kennarans í lagal- egri læknisfræði	300.	300.			
5. Til kennara í gotnesku og engilsaxnesku	1,000.	1,000.			
6. Til dr. Alexanders Jóhannessonar, til að halda fyrirlestra í þýskum fræðum	1,000.	1,000.			
7. Þóknun til kennara í dönsku.....	1,000.	1,000.	7,500.	7,500.	
d. Til utanfararstyrks handa kennurum ...			1,200.	1,200.	
e. Styrktarþje:					
1. Námsstyrkur.....	9,000.	9,000.			
2. Húsaleigustyrkur ...	4,000.	4,000.			
3. Utanfararstyrkur til læknaefna	300.	300.	13,300.	13,300.	
Húsaleigustyrk og námsstyrk við háskólann má að eins veita efnilegum, reglusömum og efnalitlum nemendum, 100 kr. mest um árið í húsaleigustyrk og 320 kr. mest í námsstyrk. Húsaleigustyrk má venjulega aðeins veita utanbæjarnemendum.					
Flyt...			65,600.	65,600.	89,012. 82

			1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
			kr.	kr	kr.	14. nóvbr.
	Flutt.....		65,600.	65,600.	89,012. 82	
f.	Til bókakaupa m. m.:					
1.	Bókakaup	2,000. 2,000.				
2.	Til bókakaupa handa heimspekideild	1,000. »				
3.	Til kensluáhalda handa læknadeild...	800. 800.				
4.	Umbúðir m. m. við ókeypis klinik	200. 200.				
			4,000.	3,000.		
g.	Til útgáfu kenslubóka, alt að		2,500.	2,500.		
	Eftir ákvæði háskólaráðsins má verja nokkru af fjenu til útgáfu fjölritaðra kenslubóka.					
h.	Til að undirbúa efnisskrá um íslensk lög að fornu og nýju.....		500.	500.		
i.	Til starfrækslu rannsóknarstofu fyrir líffærameinfræði og gerlafræði		1,200.	1,200.		
j.	Eldiviður, ljós og ræsting.....		1,300.	1,300.		
k.	Önnur gjöld:					
1.	Laun ritara	800. 800.				
2.	Laundyravarðar, gæsla hitunarvjelar m. m. ..	1,600. 1,600.				
3.	Ýmisleg útgjöld.....	1,500. 1,500.				
			3,900.	3,900.		
			79,000.	78,000.	157,000.	
II. Mentaskólinn almenni:						
a.	Laun		22,000.	22,000.		
b.	Aðstoðarfje:					
	Handa fimleikakennara.	1,200. 1,200.				
	Par af launabót Ólafs Rösenkranz 500 kr.					
	Til dyravarðar.....	1,000. 1,000.				
	Til söngkennara.....	600. 600.				
			2,800.	2,800.		
c.	Önnur útgjöld:					
1.	Til bókasafns skólans	400. 400.				
2.	Til eldiviðar, ljósa og vatns	2,500. 2,500.				
3.	Til skólahússins utan og innan.....	1,750. 1,750.				
4.	Til tveggja fastra aukakenndara	4,000. 4,000.				
	Flyt...	8,650. 8,650.	24,800.	24,800.	246,012. 82	

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
	Flutt...	8,650. 8,650.	24,800.	24,800.	246,012. 82
5.	Til tímakenslu og til prófdómenda, alt að.	6,000. 6,000.			
6.	Húsaleigustyrkur handa 36 lærisveinum, 20 kr. handa hverjum	720. 720.			
7.	Námsstyrkur	2,000. 2,000.			
8.	Læknisþóknun	200. 200.			
9.	Ýmisleg útgjöld.....	1,200. 1,500.			
10.	Til vísindalegra áhalda við kensluna.....	300. 300.			
11.	Til þess að gefa út kenslubækur handa mentaskólanum, alt að 45 kr. fyrir örkina..	1,000. 1,000.			
12.	Til áhalda við fim- leikakenslu	100. 100.			
13.	Til verðlaunabóka...	100. 100.	20,270.	20,570.	
Húsaleigustyrk og námsstyrk má að eins veita efnilegum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Húsaleigu- styrkur sje venjulega að eins veittur utanbæjarmönnum og að námsstyrk gangi utanbæjarmenn fyrir innanbæj- armönnum að öðru jöfnu.					
Finni stjórnin, í samráði við kenn- ara skólans, aðra leið til þess að afla skólanum fjár í þessu skyni, t. d. með skólagjöldum, má þessi styrkur lækka að því skapi.			45,070.	45,370.	90,440.
III. Gagnfræðaskólinn á Akureyri:					
a. Laun			9,600.	9,600.	
Af þessari upphæð eru persónulegar launaviðbætur til núverandi 1. kennara 400 kr., 2. kennara 200 kr. og 3. kenn- ara 400 kr.					
b. Önnur útgjöld:					
1.	Til aukakennara þriggja	2,400. 2,400.			
2.	Tímakensla	1,800. 1,800.			
3.	Til bóka- og kenslu- áhalda	800. 800.			
	Flyt...	5,000. 5,000.	9,600.	9,600.	336,452. 82

				1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
				kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
	Flutt...	5,000.	5,000.	9,600.	9,600.	336,452.	82
4.	Til Porkels Porkels-sonar, styrkur til útgáfu kenslubókar hans í stærðfræði, fyrra árið	300.					
5.	Til eldiviðar og ljósa	1,600.	1,600.				
6.	Námsstyrkur..... Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.	800.	800.				
7.	Til dyravörslu.....	600.	600.				
8.	Til skólahússins utan og innan.....	2,000.	2,000.				
9.	Til ýmislegra útgjalda	1,000.	1,000.	11,300.	11,000.		
				20,900.	20,600.	41,500.	
IV. Kennaraskólinn:							
a.	Laun..... Þar af persónuleg launaviðbót handa 1. og 2. kennara, 200 kr. til hvors.	7,000.	7,000.				
b.	Önnur útgjöld:						
1.	Tímakensla.....	1,500.	1,500.				
2.	Til aukakennara..... Þar af 400 kr. persónuleg launaviðbót handa núverandi aukakennara.	1,400.	1,400.				
3.	Eldiviður og ljós....	1,800.	1,800.				
4.	Bókakaup og áhöld..	300.	300.				
5.	Námsstyrkur..... Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum að öðru jöfnu.	2,000.	2,000.				
6.	Til viðhalds.....	300.	300.				
7.	Ýmisleg útgjöld.....	1,300.	1,300.	15,600.	15,600.	31,200.	
Flyt...						409,152.	82

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
Flutt...					409,152. 82
V. Stýrimannaskólinn:					
a. Laun			4,400.	4,400.	
b. Önnur útgjöld:					
1. Til tímakenslu	2,400.	2,400.			
2. Til áhaldakaupa o. fl..	300.	300.			
3. Til eldiviðar og ljósa.	900.	900.			
4. Ýmisleg útgjöld.....	1,400.	1,400.			
			5,000.	5,000.	
			9,400.	9,400.	18,800
VI. Til vjelstjóraskólans:					
a. Laun	2,400.	2,400.			
b. Til tímakenslu	1,500.	1,500.			
c. Húsnæði m. m.....	1,000.	1,000.			
d. Ýms kostnaður.....	500.	500.			
			5,400.	5,400.	10,800.
VII. Til bændakenslu:					
1. Til bændaskólans á Hólum:					
a. Laun	2,700.	2,700.			
b. Til aðstoðarkennara ..	1,000.	1,000.			
c. Til smíða- og drátt- listarkenslu	800.	800.			
d. Önnur útgjöld:					
1. Til verklegs náms, alt að	1,400.	1,400.			
2. Til kensluáhalda...	500.	500.			
3. Til eldiviðar og ljósa	1,500.	1,500.			
4. Kaup á stórgripa- vog		400.			
5. Ýmisleg útgjöld....	1,000.	1,000.			
			8,900.	9,300.	
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:					
a. Laun	2,700.	2,700.			
b. Til aðstoðarkenslu....	1,000.	1,000.			
c. Til smíða og leikfimi- kenslu	800.	800.			
d. Önnur gjöld:					
1. Til verklegs náms, alt að	1,400.	1,400.			
2. Til kensluáhalda ..	500.	500.			
3. Til eldiviðar og ljósa	1,500.	1,500.			
4. Ýmisleg útgjöld ...	1,000.	1,000.			
			8,900.	8,900.	
Flyt...			17,800.	18,200.	438,752. 82

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...	17,800.	18,200.	438,752.	82
Styrkurinn til verklegs náms við bændaskólana á Hólum og Hvanneyri veitist nemendum, sem stunda verknám, samkvæmt samningi, eigi skemur en 6 vikur á ári og skila skólanum dagbókum um vinnubrögðin yfir námstímann, og nemi styrkurinn aldrei hærri upphæð á hvern nemanda en 9 kr. fyrir hverja viku námstímans.				
Styrkinn má að eins greiða eftir á, samkvæmt skýrslu um námið, og sje í henni getið, hve háan vikustyrk hver nemandi skal fá.				
3. Til skólahalds á Eiðum	3,000.	»		
	20,800.	18,200.	39,000.	
VIII. Til iðnfræðslu:				
a. Til Iðnaðarmannafjelagsins í Reykjavík, til þess að reka iðnskóla í Reykjavík, undir yfirmsjón landsstjórnarinnar	5,000.	5,000.		
b. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds	1,000.	1,000.		
c. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Ísafirði, til kvöldskólahalds	1,000.	1,000.		
d. Til Iðnaðarmannafjelagsins á Seyðisfirði, til kvöldskólahalds	600.	600.		
	7,600.	7,600.	15,200.	
Styrkurinn til þessara 4 skóla má þó ekki fara yfir $\frac{4}{5}$ rekstrarskostnaðar.				
Styrkveitingar í liðunum b.—d. eru því skilyrði bundnar, að nemendurnir sjeu iðnnemar.				
IX. Til verslunarskóla:				
Til Kaupmannafjelagsins og Verslunarmannafjelagsins í Reykjavík, til þess að halda uppi skóla fyrir verslunarmenn, undir yfirmsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar	6,000.	6,000.	12,000.	
Flyt			504,952.	82

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
Flutt....					504,952. 82
X. Til húsmæðrafræðslu:					
1. Til kvenfjelagsins Ósk á Ísafirði, til matreiðsluskólahalds, gegn að minsta kosti 600 kr. framlagi annarstaðar að			1,800.	1,800.	3,600.
XI. Yfirsetukvennaskólinn:					
1. Laun forstöðumanns 1,000. 1,000.					
2. Til verklegrar kenslu:					
a. Laun þriggja yfirsetukvenna í Reykjavík... 600. 600.					
b. Annar kostnaður, alt að 400. 400.					
3. Styrkur til námskvenna . 2,000. 2,000.					
4. Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting 300. 300.			4,300.	4,300.	8,600.
XII. Til kvennaskóla:					
1. a. Til kvennaskólans í Reykjavík, gegn að minsta kosti 1,800 kr. framlögum annarstaðar að en úr lands-sjóði 9,000. 9,500.					
b. Til sama skóla, 40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er alt árið, alt að 2,000. 2,000.					
c. Námsstyrkur til sveitastúlkna við sama skóla.. 600. 600.					
2. a. Til kvennaskólans á Blönduósi, gegn að minsta kosti 1,000 kr. framlögum annarstaðar að en úr lands-sjóði 5,000. 5,000.					
b. Til sama skóla, 40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er alt árið, alt að 1,400. 1,400.			18,000.	18,500.	36,500.
Skólar þessir standi undir yfirumsjón landsstjórnarinnar.					
XIII. Til almennrar barnafræðslu:					
1. Til barnaskóla, þar af til barnaskóla í kaupstöðum 10,000 kr.			30,000.	30,000.	
Flyt...			30,000.	30,000.	553,652. 82

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...	30,000.	30,000.	553,652.	82
Styrkur þessi veitist með því skilyrði, að skólarnir njóti til móts við styrkinn úr landssjóði, jafnmikils styrks úr bæjar-sjóði, hreppssjóði eða fræðslusjóði.				
2. Til farskóla, alt að 200 kr. til hvers, og til eftirlits með heimafræðslu, alt að 100 kr. til hvers hrepps.....	20,000.	20,000.		
Styrkur þessi veitist gegn því, að skólarnir fái úr sveitarsjóði eða fræðslusjóði að minsta kosti jafnmikið landssjóðs-styrknum.				
3. Til að reisa barnaskóla í Vestmannaeyjum, alt að þriðjungi kostnaðar, með því skilyrði, að stórnarráðið samþykki uppdrátt af húsinu.....	25,000.	*		
4. Tillag til styrktarsjóðs handa barnakennurum.....	2,500.	2,500.		
5. Til prófdómara við barnapróf	4,200.	4,200.		
6. Til framhaldskenslu handa kennurum ..	1,500.	1,500.		
7. Utanfararstyrkur handa barna- og unglingakennurum	1,600.	1,600.		
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að styrkþegi gefi út prentaða skýrslu um ferð sína, 1 örk minst, og sendi hana ókeypis öllum starfandi barna- og unglingakennurum á landinu.				
8. a. Laun umsjónarmanns fræðslumálanna	3,600.	3,600.		
Þar af persónuleg launaviðbót til núverandi fræðslumálastjóra 600 kr.				
b. Til eftirlitsferða, eftir reikningi, alt að.	600.	600.		
	89,000.	64,000.	153,000.	
XIV. a. Til unglingaskóla (lýðskóla) utan Reykjavíkur, Akureyrar og Hafnarfjarðar.....	15,000.	15,000.		
Styrkur þessi veitist með því skilyrði, að skólarnir fullnægi reglum þeim, er stjórnarráðið setur sem skilyrði fyrir styrkveitingu úr landssjóði til þeirra, og að þeir njóti styrks annarsstaðar að, er ekki sje minni en helmingur landssjóðs-styrksins.				
Af upphæðinni skal þó veita skólunum á Hvítárbakka, Núpi (í Dýraf.), Hvammstanga,				
Flyt...	15,000.	15,000.	706,652.	82

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
Flutt...	kr. 15,000.	kr. 15,000.	kr. 706,652. 82
Ísafirði og Seyðisfirði 1,500 kr. hverjum á ári, ef þeir fullnægja áskildum skilyrðum. Auk þess má veita Hvítárþakkaskóla og Núpsskóla 30 kr. fyrir hvern nemanda, sem er allan kennslutímann, þó ekki yfir 600 kr. þeim fyrnefnda og ekki yfir 400 kr. þeim síðarnefnda.			
b. Til gagnfræða- og alþýðuskólans í Flensborg	8,500.	8,500.	
c. Til Hólmsfríðar Árnadóttur til kvöldskólahalds í Reykjavík	500.	500.	
	24,000.	24,000.	48,000.
XV. Styrkur til þess að semja og gefa út alþýðukenslubækur	800.	800.	1,600.
XVI. Til kenslu heyrnar- og málleysingja m. m.. Þar af til forstöðukonunnar 200 kr. hvort árið til hita og ljósa. Stjórnin annast um, að aðstandendur nemendanna eða nemendurnir sjálfir greiði kenslukostnað, ef efni þeirra leyfa, samkv. tilsk. 26. febr. 1872, 2. gr.	7,000.	7,000.	14,000.
XVII. Til kenslu blindra barna, sem send eru utan til náms, gegn jafn miklu framlagi annarsstaðar frá	1,000.	1,000.	2,000.
XVIII. Til sundkenslu og leikfimi:			
a. Til sundkenslu í Reykjavík	300.	300.	
Styrkur þessi er bundinn því skilyrði, að kensla þessi fari fram að minsta kosti 2 mánuði að vorinu og 1 mánuð að haustinu, og að lærisveinar Mentaskólans, Kennaraskólans og Stýrimannaskólans njóti kenslunnar ókeypis.			
b. Laun Páls Erlingssonar fyrir sundkenslu þá, sem getur í a, og til Erlings Páls-sonar fyrir að kenna öðrum sundkennurum björgunarsund	1,200.	1,200.	
c. Til sundkenslu o. fl. annarsstaðar	1,500.	1,500.	
Styrkurinn veitist bæjarstjórnnum og sýslunefndum með því skilyrði, að annarsstaðar frá sje lagt til sundkenslunnar eigi minna en landsjóðsstyrknum nemur.			
Flyt...	3,000.	3,000.	772,252. 82

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...	3,000.	3,000.	772,252. 82	
d. Styrkur til Ingibjargar Guðbrandsdóttur leikfímikennara, til að veita ókeypis tilsögn, munnlega og verklega, utanbæjarstúlkum, svo þær verði færar um að kenna leikfimi.....	450.	450.		
e. Til Björns Jakobssonar, fimleikakennara, til að veita ókeypis tilsögn, munnlega og verklega, utanbæjarpiltum, svo að þeir verði færir um að kenna leikfimi.	450.	450.		
	3,900.	3,900.	7,800.	
XIX. Styrkur til Stefáns Eiríkssonar, til þess að halda uppi kenslu í trjeskurði í Reykjavík	1,000.	1,000.	2,000.	
Samtals...			782,052. 82	

15. gr.

Til vísinda, bókmenta og lista veitt:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:			
a. Laun landsbókavarðar ..	3,000. 3,000.		
b. 1. bókavarðar.....	2,000. 2,000.		
c. 2. —	1,200. 1,200.		
Þar af 200 kr. persónuleg launaviðbót til núverandi 2. bókavarðar.			
d. Laun skrásetjara handritasafns landsbókasafnsins og spjaldskrár	2,400. 2,400.		
e. Til aðstoðar á lestrarsal í 7 mánuði	1,000. 1,000.		
f. Til að kaupa bækur og handrit og til bókbands.	11,300. 11,300.		
Þar af 1000 kr. hvort árið sem 1. og 2. greiðsla af andvirði söngfræðasafns Jónasar heit. Jónssonar háskóladyravarðar.			
g. Til þess að gefa út handritaskrá safnsins.....	1,200. »		
Flyt...	22,100. 20,900.		

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
	Flutt...	22,100. 20,900.			
h.	Fyrir afskriftir (eftir reikningi)	1,000. 1,000.			
i.	Til að prenta ritaukaskrár	280. 280.			
j.	Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	360. 360.			
k.	Húsaleiga 1918 og 1919.	180. 180.			
l.	Ýmisleg gjöld	400. 400.			
m.	Til þess að semja og gefa út minningarrit safnsins	2,500. »			
			26,820.	23,120.	
2.	Þjóðskjalasafnið:				
a.	Laun yfirsjálavaraðar...	3,000. 3,000.			
b.	Laun aðstoðarsjálavaraðar	1,400. 1,400.			
c.	Til að binda inn og búa um skjöl og til að útvega og afrita merk skjöl og bækur handa safninu...	1,600. 1,600.			
d.	Til að gefa út skrá yfir skjalasafnið o. fl.	250. 250.			
e.	Til að láta afskrifa og ljósmynda skjöl, er snerta Ísland, í Ríkisskjalasafni Dana og öðrum útlendum skjalasöfnum	1,500. 1,500.			
			7,750.	7,750.	
3.	Þjóðmenjasafnið:				
a. 1.	Laun þjóðmenjavaraðar (fornmenjavaraðar)	1,800. 1,800.			
2.	Persónuleg launaviðbót tilnúverandi þjóðmenjavaraðar	600. 600.			
b.	Til aðstoðar, eftir reikningi, alt að	1,500. 1,500.			
c.	Til að útvega forngripi og til áhalda og aðgerðar, alt að	1,700. 1,700.			
d.	Til að kaupa íslensk listaverk	3,000. 3,000.			
e.	Til að semja skýrslur um safnið frá 1876	300. 300.			
f.	Til rannsóknar og undirbúnings á skrásetning fornmenna, alt að	1,000. 1,000.			
	Flyt...	9,900. 9,900.	34,570.	30,870.	

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt... 9,900. 9,900.	34,570.	30,870.		
g. Til Þjóðmenjavarðar, til að fara utan í þarfir íslenskrar þjóðmenjafræði, alt að 3,000. »	12,900.	9,900.		
Þjóðmenjasafnið sje opið frá 15. júní til 15. september 2 stundir á dag, en annan tíma árs 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.				
4. Náttúrufræðifjelagið Þar af til umsjónar við náttúrugripasafnið 600 kr. á ári. Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sje til sýnis almenningi á ákveðnum tíma, ekki sjaldnar en einu sinni í viku.	1,300.	1,300.		
5. Landsbókasafnshúsið: a. Til eldiviðar, ljósa o. fl... 3,600. 3,600. b. Til dyravarðar..... 1,400. 1,400. c. Til viðhalds og áhalda.. 1,000. 1,000.	6,000.	6,000.		
6. Til kaupstaðabókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði.....	2,000.	3,000.		
7. Til sýslubókasafna og lestrarsala í kaupþúnum, gegn eigi minna tillagi úr sýslusjóði eða sveitarsjóði	1,500.	1,500.		
8. Til Hins íslenska bókmentafjelags	2,000.	2,000.		
9. Til Þjóðvinafjelagsins	750.	750.		
10. Til Fornleifafjelagsins Styrkurinn greiðist því að eins, að Árbók komi út hvort árið.	400.	400.		
11. Til Sögufjelagsins, til að gefa út heimildarrit að sögu Íslands, 50 kr. fyrir hverja örk, alt að	750.	750.		
12. Til að vinna að textaútgáfu á íslensku fornbrjefasafni Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að samskonar registur og við fyrsta bindi sje gefið út við hvert bindi af safninu.	800.	800.		
13. Til þess að gefa út hinar fornu Alþingisbækur frá 1570—1800 og vinna að útgáfu þeirra.....	1,000.	1,000.		
14. Til þess að gefa út landsyfirdóma frá 1800—1873.....	500.	500.		
Flyt...	64,470.	58,770.		

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flyt...	64,470.	58,770.	»
15. Til að gefa út dómasafn landsyfirjettarins, alt að 30 kr. fyrir hverja örk.....	300.	300.	
16. Til Einars Gunnarssonar, bókaútgefanda, til þess að ljúka við útgáfu safnsins „Lög Íslands, öll þau, er nú gilda“.....	1,500.	1,500.	
Fyrri helmingur styrksins greiðist, er hálfnuð er útgáfan; það, sem eftir er, þegar bókin er öll út komin.			
17. Til þýðingar íslenskra skáldrita á tungur Norðurlanda.....	1,000.	1,000.	
18. Til Fræðafjelagsins, til að gefa út jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns.....	600.	600.	
19. Til Bernarsambandsins, til þess að vernda rjett íslenskra rithöfunda.....	600.	600.	
20. Til Leikfjeldags Reykjavíkur, gegn minst 500 kr. framlagi úr bæjarsjóði Rvíkur, alt að..	2,000.	2,000.	
21. a. Styrkur til skálda og listamanna.....	12,000.	14,000.	
Styrk þenna skal veita eftir tillögum þriggja manna nefndar, er kjörin sje, einn af háskólaráðinu, einn af stjórn Bókmentafjelagsins, og einn af Stúdentafjeldaginu í Reykjavík.			
b. Til Bjarna Jónssonar frá Vogu, til að þýða Goethes Faust.....	1,200.	1,200.	
c. Til Gunnlaugs P. Blöndal, til teikni- og pentlistarnáms.....	1,200.	»	
d. Til Sigurðar Þórðarsonar frá Söndum, til tónfræðináms í Þýskalandi.....	2,000.	»	
e. Til þess að flytja listaverk Einars Jónssonar frá Galtafelli heim til Íslands og geyma þau þar (endurfjárveiting).....	4,000.	»	
f. Til húss yfir listasafn Einars Jónssonar.	40,000.	»	
Stjórninni er heimilt að fresta þessari fjárveitingu meðan stríðið stendur yfir og efni og vinna verða ekki að mun ódýrari.			
22. Til Sigfúsar Einarssonar, organista við dómkirkjuna, að því tilskildu, að hann haldi uppi kenslu í organslætti og sönglist í Reykjavík, og vinni að eflingu og útbreiðslu söngþekkingar hjer á landi.....	1,100.	1,100.	
23. Til Magnúsar Einarssonar, til að halda uppi söngkenslu á Akureyri.....	300.	300.	
Flutt...	132,270. 00	81,370.	

	1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
	kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...	132,270.	81,370.		
24. Til að semja og búa undir prentun íslenska orðabók með íslenskum þýðingum	6,000.	6,000.		
25. Til Sigfúsar Blöndal, bókavarðar, til þess að fullgera íslensk-danska orðabók	3,500.	»		
26. Til Hannesar Þorsteinssonar, til að semja æfisögur lærðra manna íslenskra á síðari öldum.....	2,000.	2,000.		
enda sje handritið eign landsins að honum látnum.				
27. Til Bjarna Sæmundssonar, skólakennara, til fiskirannsóknna	600.	600.		
28. Til dr. Helga Jónssonar, til mýrarannsóknna og grasafræði.....	1,800.	1,800.		
29. Til sama manns, til rannsóknar á næringargildi þörungna til manneldis og skepnufóðurs, og meðferð þeirra	1,200.	1,200.		
Kostnað við nauðsynleg ferðalög, efna- greining og þess háttar fær hann eftir reikningi, er stjórnarráðið úrskurðar, af fje því, sem veitt er til óvissra útgjalda.				
30. Til dr. Helga Pjeturss, til jarðfræðirannsóknna.....	2,500.	2,500.		
31. Til Jóhanns Kristjánssonar, til þess að rannsaka meðferð á guðspakkafje, gjöfum og sjóðum, og semja skýrslu um það	600.	»		
32. Til Guðmundar Finnbogasonar til sálarfræðirannsóknna	3,000.	3,000.		
33. Til Agústs próf. Bjarnasonar, til þess að ljúka við „Yfirlit yfir sögu mannsandans“, 50 kr. fyrir örkina, alt að	600.	»		
34. Til Páls Þorkelssonar, til að vinna að máls- háttasafni sínu	800.	»		
35. Til Sighvats Borgfirðings, til þess að vinna að Prestaæfum sínum	400.	400.		
36. Til Finns Jónssonar á Kjörseyri til fræði- iðkana.....	400.	400.		
37. Til Sigfúsar Sigfússonar, frá Eyvindará, til þess að endurbæta og fullgera þjóðsagna- safn sitt	400.	400.		
38. Til Jakobs Jóhannessonar, til að safna til og semja íslenska setningafræði (syntaxis).	600.	600.		
39. Til Guðjóns Samúelssonar, til náms í hús- gerðarlist	800.	»		
Flyt...	157,470.	100,270.		

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt...	157,470.	100,270.	
40. Til Sigurðar Guðmundssonar, til náms í húsgerðarlist	»	800.	
41. Til Helga H. Eiríkssonar, til verkfræðináms	1,500.	1,500.	
42. Til Ingunnar Magnúsdóttur, til að ljúka námi í ensku sem skjalþýðari	600.	»	
43. Til Boga Th. Melsteð, til að rita Íslandsögu	800.	800.	
44. Til Jóns háskólakennera Jónssonar, til þess að fara utan og rannsaka skjalasöfn um verslunarsögu Íslands	5,000.	»	
45. Til Páls Eggerts Olasonar, til að rannsaka bókmentasögu Íslands eftir siðaskiftin á 16. öld	800.	800.	
46. Til landmælinga á Íslandi	5,000.	5,000.	
47. Til landskjálftarannsóknar	550.	550.	
Greiðist því að eins, að rannsókn verði við komið og skýrslur gefnar.			
48. Til veðursímskeyta innanlands	4,800.	4,800.	
49. Til alþýðufræðslu stúdentafjelaganna í Reykjavík og á Akureyri	1,000.	1,000.	
Af þessari fjárveitingu greiðist Stúdentafjelaginu á Akureyri 300 kr. hvort árið.			
50. Til Hins íslenska kennarafjelags, til alþýðufyrirlestra um uppeldismál	500.	500.	
Styrkur þessi er þeim skilyrðum bundinn, að $\frac{3}{4}$ hlutar fyrirlestranna sjeu haldnir í sveitum og komi sem jafnast niður, að ferðakostnaður fyrirlesaranna greiðist ekki af þessari upphæð, og að fjelagið geri stjórninni grein fyrir framkvæmdum sínum.			
51. Til Guðmundar Hjaltasonar, til þess að halda alþýðufyrirlestra utan Reykjavíkur	800.	800.	
52. Til kennara Benedikts Þórkelssonar	500.	»	
53. Til Reykjavíkurdeildar Norræna stúdentsambandsins, styrkur til að senda fulltrúa á stjórnarfundi erlendis	600.	600.	
54. Til Bræðrasjóðs Mentaskólans	1,000.	1,000.	
55. Til íþróttasambands Íslands	1,000.	1,000.	
56. Til Frímanns B. Arngrímssonar, til að safna stein- og jarðtegundum til iðnaðar-nota	600.	600.	
	182,520.	120,020.	302,540.
Samtals ..			302,540.

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
1. Til Búnaðarfjeldags Íslands	60,000.	60,000.	
2. Til sama fjeldags, til undirbúnings hús- mæðraskóla	»	2,000.	
3. Til sama fjeldags, til uppbótar á launum starfsmanna þess og búnaðarsambandanna árið 1917, eftir sömu reglum og starfs- mönnum landsins, alt að	4,500.	»	
4. Til búnaðarfjeldaga Styrkurinn skiftist á milli búnaðarfjeldag- anna eftir dagsverkatölu, en búnaðarsam- böndin ákveði, hvernig styrknum skuli varið í hverju fjeldagi.	20,000.	20,000.	
5. Til rannsóknar og undirbúnings vatnsvirkja	2,000.	2,000.	
6. Til að fullgera Miklavatnsmýraráveituna ..	2,200.	»	
7. Til að kaupa skurðgröfu	25,000.	»	
8. Til Skeiðaaáveitunar, $\frac{1}{4}$ kostnaðar, alt að. Skeiðamenn haldi við sandgræðslugirð- ingum þeim, sem nauðsynlegar eru áveit- unnar vegna, án sjerstarks styrks af landsfje.	»	26,000.	
9. Til sandgræðslu	6,000.	6,000.	
Til styrkveitinga af lið þessum sitja þeir fyrir, sem leggja fram eða hafa lagt helm- ing kostnaðar eða þaðan af meira.			
10. Til skógræktar:			
a. Laun skógræktarstjóra .. 3,000. 3,000.			
b. Laun skógarvarða og til skógræðslu	12,000. 12,000.		
	15,000.	15,000.	
11. Til dýralækninga:			
a. Laun handa 3 dýralæknum 4,500. 4,500.			
b. Launaviðbót handa núver- andi dýralækni í Reykja- vík	400. 400.		
c. Til Hólmgeirs Jenssonar, til dýralækninga	300. 300.		
d. Til eins manns, til að læra dýralækningar erlendis ..	800. 800.		
	6,000.	6,000.	
Nemandanum ber að senda stjórnnarráðinu tvisvar á ári vottorð frá kennurum sínum um iðni og ástundun.			
Flyt...	140,700.	137,000.	

Nr. 89.
14. nóvbr.

		1918.	1919.	Alls.
		kr.	kr.	kr.
	Flutt...	140,700.	137,000.	
12.	Til eftirlits með útflutningi á hrossum	600.	600.	
13.	Til efnarannsóknarstofu í Reykjavík:			
a.	Laun forstöðumanns, auk 25 % af öllum tekjum stofnunarinnar	2,400.	2,400.	
	Af þessum lið greiðist Gísla Guðmundssyni, gerla- fræðingi, 300 kr. á ári á meðan hann gegnir þessum störfum, eins og nú, og hið ákveðna hundraðs- gjald.			
b.	Til gerlarannsóknar	1,800.	1,800.	
c.	Til húsaleigu	940.	940.	
d.	Til ljósa, eldsneytis og ræstingar	500.	500.	
		5,640.	5,640.	
14.	Til byggingarfróðs manns, til þess að leið- beina við opinberar byggingar	2,500.	2,500.	
15.	Til sama, eftir reikningi, fyrir skoðanir húsa á prestssetrum, alt að	400.	400.	
16.	Styrkur til manns, til leiðbeiningar um húsa- gerð til sveita:			
a.	Laun	2,500.		
b.	Ferðakostnaður, eftir reikningi, alt að	600.		
		3,100.	3,100.	
17.	Til þess að styrkja efnilega iðnaðarnema til náms erlendis	4,000.	4,000.	
18.	Til Sambands íslenskra samvinnufjelaga, til þess að útbreiða þekkingu á samvinnu- fjelagsskap, leiðbeina í bókhaldi og starf- rækslu slíkra fjelaga og koma á sameigin- legri endurskoðun á reikningum þeirra, gegn að minsta kosti þriðjungi kostnaðar annars staðar frá	2,000.	4,000.	
19.	Til Fiskiveiðasjóðs Íslands	6,000.	6,000.	
20.	Til Fiskifjelagsins	26,000.	26,000.	
	Þar af 500 kr. hvort árið til kenslu á Ísafirði fyrir skipstjóraefni á smáskipum, undir umsjón og eftirliti fjelagsins.			
	Flyt, ...	190,940.	189,240.	

			1918.	1919.	Alls.	Nr. 89.
			kr.	kr.	kr.	14. nóvbr.
Flutt...			190,940.	189,240.		
21.	Til sama fjelags handa erindreka erlendis.		12,000.	12,000.		
22.	Til sama fjelags, til uppbótar á kaupi þriggja starfsmanna þess árið 1917, eftir sömu reglum og starfsmönnum landsins, alt að		1,800.	»		
23.	a. Laun handa 5 fiskiyfirmatsmönnum.....	8,000. 8,000.				
	b. Til ferðakostnaðar, eftir reikningi, alt að.....	400. 400.				
			8,400.	8,400.		
24.	a. Laun 4 yfirmatsmanna á gæðum síldar	4,000. 4,000.				
	b. Ferðakostnaður m. m. ...	400. 400.				
			4,400.	4,400.		
25.	a. Laun 4 yfirfullarmatsmanna	1,600. 1,600.				
	b. Ferðakostnaður eftir reikningi, alt að	800. 800.				
			2,400.	2,400.		
26.	Til heimilisiðnaðarfjelaga		1,500.	1,500.		
Styrkur þessi skiftist þannig, að Heimilisiðnaðarfjelað Íslands fái 1,000 kr. og Heimilisiðnaðarfjelað Norðurlands 500 kr. hvort árið.						
27.	Þóknun til vörumerkjaskráritarans.....		360.	360.		
28.	Handa Ungmennafjelagi Íslands, til eflingar líkamlegra íþróttar og til skógræðslu		2,000.	2,000.		
Fjelaðið gefi landsstjórninni skýrslu um, hvernig fjenu er varið.						
29.	Styrkur til ábúandans á Tvískerkjum á Breiðamerkursandi, til að halda við bygð á Sandinum og veita ferðamönnum húsaskjól, beina og fylgd		300.	300.		
30.	Styrkur til ábúandans í Hrauntanga á Öxarfjarðarheiði, til þess að halda þar bygð við og veita ferðamönnum gisting og beina		200.	200.		
31.	Eftirlit með áfengis kaupum:					
	a. Laun umsjónarmanns ...	900. 900				
Þessi starfi leggist undir tollstjórnina í Reykjavík, þegar hún kemst á.						
	b. Önnur útgjöld	800. 800.				
			1,700.	1,700.		
Flyt...			226,000.	222,500.		

Nr. 89.
14. nóvbr.

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
Flutt...	226,000.	222,500.	
32. Til efterlits með silfurbergsnámunum í Helgu- staðafjalli, samkvæmt nánari fyrirmælum stjórnarráðsins, eftir reikningi, alt að	300.	300.	
33. Til Elínar Eggertsdóttur Briem, til viður- kenningar	1,000.	»	
34. Til Einars Guðmundssonar, verkstjóra lands- sjóðs, lækningastyrkur	500.	»	
35. Til Sigurðar Þóróddssonar á Litlahólmi...	300.	»	
36. Til ekkjufrúar Emilie Lorange, styrkur ...	500.	»	
37. Til bjargráðasjóðs	22,000.	22,000.	
38. Til landhelgisjóðs	20,000.	20,000.	
39. Til hafnarsjóðs Vestmannaeyja, endurgreiðsla á útlögðum kostnaði við rannsókn á hafnar- stæði og undirbúningi hafnargerðar.....	3,300.	»	
40. Til brimbrjóts í Bolungavík	10,000.	10,000.	
Styrkurinn er bundin því skilyrði, að verkið sje framkvæmt eftir fyrirsögn verk- fróðs manns.			
41. Til bátabryggju á Blönduósi, $\frac{1}{3}$ kostnaðar, (endurveiting), alt að	»	7,500.	
enda sje bryggjan látin heimil til almennra afnota.			
42. Til bryggjuviðgerðar á Sauðárkróki, þó ekki yfir þriðjungur kostnaðar, alt að	2,000.	»	
Hreppsnefnd Sauðárkrókshrepps greiðist styrkur þessi, og ábyrgist hún, að bryggjan verði til almenningsnota.			
43. Til bátabryggju í Flatey á Breiðaf. (endur- veiting) $\frac{1}{3}$ kostnaðar, alt að	»	1,500.	
enda sje bryggjan heimil látin til almenn- ingsnota.			
44. Til að endurbæta bryggju á Húsavík	1,500.	»	
Styrkurinn greiðist sýslunefnd Suður-Þing- eyjarsýslu, og ábyrgist hún, að bryggjan verði til almenningsnota.			
45. Til Davíðs Stefánssonar í Fornahvammi, styrkur til að reisa gistihús	»	500.	
46. Til fyrv. vitavaðar Jóns Helgasonar á Reykjanesi.....	1,000.	»	
	288,400.	284,300.	572,700.
Samtals...			572,700.

17. gr.

Nr. 89.

Til skyndilána handa embættismönnum og lögboðinna fyrirframgreiðslna eru^{14. nóvbr.} veittar 6,200 kr.

18. gr.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	1918.	1919.	Alls.
	kr.	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:			
a. Embættismenn	29,720.	29,720.	105,880.
b. Embættismanna ekkjur og börn	15,840.	15,840.	
c. Uppgjafaprestar	1,522.	1,522.	
d. Prestsekkjur	5,858.	5,858.	
II. Styrktarfje og eftirlaun auk lögboðinna eftirlauna:			
a. Embættismen:			
1. Til Ásgeirs Blöndal, lækni	250.	250.	
b. Embættismannaekkjur og börn.			
1. Til Elisabetar R. Jónsdóttur, lækni			
sekkju	150.	150.	
2. Til Magneu Ásgeirsson, lækni			
sekkju	200.	200.	
c. Uppgjafaprestar.	350.	350.	
1. Til Gísla Kjartanssonar	800.	800.	
d. Prestsekkjur.			
1. Til Ástu Þórarinsdóttur ..	130.	130.	
2. — Auðar Gísladóttur ...	300.	300.	
3. — Bjargar Einarsdóttur.	500.	500.	
4. — Elínborgar Friðriksdóttur	800.	800.	
5. — Guðrúnar Björnsdóttur	300.	300.	
6. — Guðrúnar Jóh. Jóhannesdóttur	300.	300.	
7. — Guðrúnar Ólafsdóttur.	100.	100.	
8. — Guðrúnar Pjetursdóttur	300.	300.	
9. — Guðrunar Torfadóttur.	300.	300.	
10. — Ingunnar Loftsdóttur.	300.	300.	
11. — Jóhönnu S. Jónsdóttur	300.	300.	
12. — Kírstínar Pjetursdóttur	300.	300.	
13. — Kírstínar Sveinbjörnsdóttur	300.	300.	
14. — Ragnheiðar Jónsdóttur	106.	106.	
e. Kennarar, kenneraekkjur og börn.	4,336.	4,336.	
1. Til Önnu Ásmundsdóttur.	300.	300.	
2. — 3 barna hennar	300.	300.	
3. — Bjargar Jónsdóttur ...	300.	300.	
Flyt ...	900.	900.	
	5,736.	5,736.	105,880.

Nr. 89.
14. nóvbr.

			1918.	1919.	Alls.
			kr.	kr.	kr.
	Flutt...	900. 900.	5,736.	5,736.	105,880.
4.	Til Guðlaugar Zakaríasd .	360. 360.			
5.	— Hjartar Snorrasonar..	500. 500.			
6.	— Jónasar Eiríkssonar..	500. 500.			
7.	— Magnúsar Einarssonar	300. 300.			
8.	— Þóru Melsteð	600. 600.	3,160.	3,160.	
f.	Póstar og ekkjur póstmanna.				
1.	Til Árna Gíslasonar	300. 300.			
2.	— Bjarna Ketilssonar ...	300. 300.			
3.	— Böðvars Jónssonar ...	100. 100.			
4.	— Hallgríms Krákssonar	200. 200.			
5.	— Jóhanns Jónssonar...	200. 200.			
6.	— Sumarliða Guðmunds- sonar.....	200. 200.			
7.	— Þóru Matthíasdóttur .	300. 300.	1,600.	1,600.	
g.	Eftirlaun og styrktarfje til ritstarfa.				
1.	Til Jónasar Jónassonar ..	1600. 1600.			
2.	— Lárusar Halldórssonar	1500. 1500.			
3.	— Matthíasar Jochums- sonar	2400. 2400.			
4.	— Torfhildar Þ. Holm ..	600. 600.			
5.	— Þorvalds Thoroddsen.	2000. 2000.			
6.	— Indriða skrifstofustjóra Einarssonar.....	3500. 3500.	11,600.	11,600.	
h.	Ekkjur og börn skálda og rithöfunda.				
1.	Til Helgu Eiríksdóttur Ólafsson	300. 300.			
2.	— Jakobínu Pjetursdóttur	200. 200.			
3.	— Jakobínu Thomsen ...	500. 500.			
4.	— Ragnhildar Björnsdóttur	300. 300.			
5.	— tveggja barna Þorsteins Erlingssonar.....	600. 600.	1,900.	1,900.	
i.	Styrktarfje ýmsra starfsmanna og ekkna.				
1.	Til Guðrúnar Jónsdóttur, fyrv. spítala- forstöðukonu	400. 400.			
2.	— Marie Katrine Jónsson	300. 300.			
3.	— Sigurðar Eiríkssonar fyrv. reglubóða	500. 500.	1,200.	1,200.	
			25,196.	25,196.	50,392.
III.	Tillag til ellistyrktarsjóða		20,000.	20,000.	40,000.
	Samtals...				196,272.

Landsstjórninni heimilast við ákvörðun eftirlauna Sigurðar Sigurðssonar, fyrv. hjeraðslæknis, að telja þau árin með, er hann þjónaði sem aðstoðarlæknir. Eftirlaunin skal svo reikna frá síðastliðnum áramótum.

19. gr.

Nr. 89.
14. nóvbr.

Til óvissra útgjalda eru veittar 40000 kr.

Af þessari upphæð skal greiða lögreglustjórum kostnað þann, er þeir kunna að hafa við lögreglueftirlit, þegar brýna nauðsyn ber til, svo sem við lögreglueftirlit með fiskveiðum í landhægi o. fl.

20. gr.

Árin 1918 og 1919 er ætlast til, að tekjur landsins verði:

Samkvæmt 2. gr.....	kr. 4306000,00
— 3. —	80200,00
— 4. —	248750,00
— 5. —	8800,00
— 6. —	120000,00
Tekjuhalli, sem greiðist úr viðiagasjóði, er fyrst um sinn áætlaður.....	793875,35
Samtals	kr. 5557625,35

En til útgjalda árin 1918 og 1919 er veitt:

Samkvæmt 8. gr.....	kr. 687687,65
— 9. —	188300,00
— 10. —	126000,00
— 11. —	325090,00
— 12. —	604932,88
— 13. —	1725850,00
— 14. —	782052,82
— 15. —	302540,00
— 16. —	572700,00
— 17. —	6200,00
— 18. —	196272,00
— 19. —	40000,00
Samtals	kr. 5557625,35

21. gr.

Heimilt er stjórninni að lána úr viðlagasjóði:

1. Alt að 10000 kr. hvort árið til lánveitinga handa bændum og samgirðinga-fjelögum, eftir tillögum Búnaðarfelagsins, til að kaupa fyrir girðingaefni frá útlöndum, gegn ábyrgð sýslunefnda. Lán þessi veitast til 20 ára, gegn 4% vöxtum, sjeu afborgunarlaus 4 fyrstu árin, en greiðist síðan með jafnri afborgun á ári í 16 ár. Ábúendur á þjóðjörðum og kirkjujörðum greiði höfuðstól og vexti slíkra lána með 6% árgjaldi í 28 ár.

2. Alt að 5000 kr. hvort árið til lánveitinga handa þurrabúðarmönnum utan kaupstaða, til jarðræktar og húsabóta. — Lánið veitist að eins gegn ábyrgð sýslufjelaga, eftir tillögum hreppsnefnda, og eigi meira en 400 kr. fyrir þurrabúðarmann hvern, gegn 5% vöxtum og endurgreiðslu á 20 árum, að liðnum 4 fyrstu árunum.

3. Alt að 5000 kr. hvort árið til lánveitinga handa verkamönnum í kaupstöðum til jarðræktar. Lánið veitist að eins gegn ábyrgð bæjarfjelaga, og eigi meira en 400 kr.

Nr. 89. fyrir verkamann hvern, gegn 5% vöxtum og endurgreiðslu á 20 árum, að liðnum 4 14. nóvbr. fyrstu árunum.

4. Til sýslu-jelaga, sem leggja fram áskilið framlag til landsímalagningar, gegn 5% í ársvöxtu og endurgreiðslu á 18 árum. Til lána þessara má verja alt að 15000 kr.

5. Vestur-Skaftafellssýslu, til að kaupa íbúðarhús á lækniðsetri, 3000 kr. — Lánið ávaxtast með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.

6. Norður-Þingeyjarsýslu, til sjúkrahúss og lækniðbústaðar í Þistilfjarðarhjerði, 12000 kr. — Lánið ávaxtast með 5%, sje endurborgunarlaust fyrstu 4 árin, en greiðist síðan með jöfnum afborgunum á 20 árum.

7. Ísafirði 90000 kr., til raflýsingar. Lánið ávaxtast með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.

8. Hreppsnefnd Patrekshrepps, til rafveitu, alt að 55000 krónur. Lánið veitist gegn ábyrgð sýslufjelags Vestur-Bardastrandarsýslu, ávaxtast með 5%, sje endurborgunarlaust fyrstu 2 árin, en greiðist síðan með jöfnum afborgunum á 30 árum.

9. Jóni Á. Guðmundssyni 10000 kr., til ostagerðabús í Ólafsdal. — Lánið veitist gegn þeim tryggingum, sem stjórnin tekur gildar. Það ávaxtast með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.

10. Davíð Stefánssyni í Fornahvammi 3000 kr., til gistihússbyggingar á jörð sinni. — Lánið veitist gegn þeim tryggingum, er stjórnin tekur gildar. Það ávaxtast með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.

11. Sigurbirni Magnússyni í Glerárskógum 6000 kr., til að endurreisa hús þau, er brunnu fyrir honum síðasta vetur. — Lánið veitist gegn þeim tryggingum, er landsstjórnin tekur gildar. Það ávaxtast með 5%, sje afborgunarlaust fyrstu 5 árin, en endurgreiðist síðan með jöfnum afborgunum á 15 árum.

22. gr.

Ef lög þau verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1917 og hafa í för með sjer tekjur eða útgjöld fyrir landssjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, samkvæmt 25. gr. stjórnarskrárinnar, gilda að eins fyrir fjárhagstímabilið.

Heimilt skal stjórninni að undanþiggja aðflutningsgjöldum þær vörur, sem fluttar hafa verið eða fluttar verða hingað og hjeðan frá Vesturheimi með leyfi ríkisstjórna þar til stjórnarvalda í Færeyjum.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða bankagjaldkera Stefáni Stephen-sen 400 kr. á ári hverju frá 1. nóv. þ. á. að telja.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar, bankabókara, 500 kr. á ári næsta fjárhagstímabil.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Fjáraukalög

Nr. 90.
14. nóvbr.

fyrir

árin 1914 og 1915.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sem viðbót við gjöld þau, sem talin eru í fjárlögunum 1914 og 1915, veitast 269118 kr. 83 a. til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2.—10. gr. hjer á eftir.

2. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 9. gr. fjárlaganna veitast 14263 kr. 8 a.

Við tölul. 2. Utanferðir ráðherra.....	1914	kr.	3259,00
— — — — —	1915	—	795,35
— — 5. Skrifstofukostnaður.....	1914	—	1395,20
— — — — —	1915	—	5605,01
— — 6. Landsfjehirðisstörf.....	1915	—	603,02
— — 7. Umbætur og viðhald	1915	—	2605,50
			kr. 14263,08
			<u>kr. 14263,08</u>

3. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 11. gr. fjárlaganna veitast 23023 kr. 51 e.

Við B. 2. Burðareyrir og símskeyti.....	1914	kr.	9797,67
— — — — —	1915	—	13225,84
			kr. 23023,51
			<u>kr. 23023,51</u>

4. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 12. gr. fjárlaganna veitast 32687 kr. 3 a.

Við tölul. 9. Holdsveikraspítalinn.....	1914	kr.	4485,39
— — — — —	1915	—	9347,25
			kr. 13832,64
— — 10. Geðveikrahælið á Kleppi.....	1914	kr.	5531,55
— — — — —	1915	—	13322,84
			— 18854,39
			<u>kr. 32687,03</u>

Nr. 90.

5. gr.

14 nóvbr.

Sem viðbót við gjöldin í 13. gr. fjárlaganna veitast 131448 kr. 70 a.

A. Póst mál:

Við A. 2. Póstflutningar.....	1914	kr. 4126,41	
—	1915	— 2259,65	
			kr. 6386,06
Vid A. 3. a. Skrifstofukostnaður.....	1914	kr. 1412,92	
—	1915	— 2513,53	
— A. 3. c. Húsaleiga.....	1914	— 400,00	
— A. 3. e. Önnur útgjöld.....	1914	— 8906,74	
—	1915	— 4204,63	
Umframgreiðsla við pósthúsbygginguna	1915	— 41298,72	
			— 58736,54

B. Vegabætur:

Við B. III. 8. Þjóðvegur í Skaftafellssýslu.....	1914	kr. 31,42	
— B. III. 9. Aðrar vegabætur og viðhald.....	1915	— 4601,35	
			— 4632,77

D. Hraðskeyta- og talsímaband:

Við D. II. Rannsókn símaleiða	1915	kr. 1888,67	
— D. III. 2. a. Ritsímastöðin í Reykjavík	1914	— 1310,64	
—	1915	— 1995,83	
— D. III. 2. b. Bæjarsíminn.....	1914	— 9385,95	
—	1915	— 18489,77	
— D. III. 7. Símastöð í Hafnarfirði.....	1915	— 13,90	
— D. III. 9. Eftirlitsstöðvar o. fl.....	1914	— 2027,17	
—	1915	— 4666,03	
— D. IV. Eyðublaðaprentun m. m.....	1914	— 1367,77	
—	1915	— 5455,21	
— D. V. Viðbót og viðhald.....	1914	— 832,87	
—	1915	— 912,28	
— D. VI. Ferðalög.....	1914	— 660,71	
—	1915	— 13,71	
— D. VII. Viðhald landsímanna.....	1914	— 5074,35	
—	1915	— 5892,99	
			— 59987,85

E. Vita mál:

Við E. V. Ýmislegt.....	1914	kr. 254,98	
—	1915	— 1450,50	
			— 1705,48
			kr. 131448,70

6. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 14. gr. fjárlaganna veitast 25848 kr. 23 a.

A. Andlega stjettin:

Við A. 5. Langholts- og Pykkvabæjarklausturskirkjur 1914	kr. 20,44	
		kr. 20,44
	Flyt...	kr. 20,44

Flutt... kr. 20,44 Nr. 90.
14. nóvbr.

B. I. Háskólinn.

Við B. I. a. Laun.....	1915	kr.	1233,33	
— B. I. c. 3. Utanfararstyrkur læknaefna.....	1914	—	300,00	
— — — — —	1915	—	450,00	
— B. I. g. Starfræksla Röntgensáhalda.....	1914	—	896,28	
— — — — —	1915	—	2154,07	
— B. I. i. Eldiviður og ljós.....	1915	—	812,90	
— B. I. k. 3. Ýmisleg útgjöld.....	1915	—	72,04	
				5918,62

B. II. Mentaskólinn almenni.

Við B. II. c. 2. Eldiviður og ljós.....	1915	kr.	1148,44	
— B. II. c. 3. Skólahúsið utan og innan.....	1915	—	202,27	
— B. II. c. 5. Tímakensla og prófdóm.....	1914	—	161,00	
— — — — —	1915	—	303,25	
				1814,96

B. III. Gagnfræðaskólinn á Akureyri.

Við B. III. b. 1. Til aukakennara þriggja	1914	kr.	150,00	
— B. III. b. 2. Tímakensla.....	1914	—	431,00	
— — — — —	1915	—	129,00	
— B. III. b. 3. Bækur og kensluáhöld.....	1914	—	0,85	
— B. III. b. 4. Eldiviður og ljós.....	1914	—	345,21	
— — — — —	1915	—	784,40	
— B. III. b. 6. Dyravarsla	1915	—	25,00	
— B. III. b. 7. Skólahúsið utan og innan.....	1915	—	483,97	
— B. III. b. 8. Ýmisleg útgjöld.....	1914	—	529,82	
— — — — —	1915	—	1157,21	
				4036,46

B. IV. Kennaraskólinn.

Við B. IV. b. 3. Elviður og ljós.....	1914	kr.	347,14	
— — — — —	1915	—	169,63	
— B. IV. b. 6. Til viðhalds.....	1914	—	92,28	
				609,05

B. V. Stýrimannaskólinn.

Við B. V. b. 1. Tímakensla.....	1914	kr.	176,00	
— — — — —	1915	—	75,00	
— B. V. b. 2. Áhöld.....	1914	—	26,61	
— — — — —	1915	—	1,50	
— B. V. b. 3. Eldiviður og ljós.....	1914	—	103,92	
— B. V. b. 4. Ýmisleg útgjöld.....	1914	—	679,07	
— — — — —	1915	—	419,50	
				1481,60

Flyt... kr. 13881,13

Nr. 90.
14. nóvbr.

Flutt... kr. 13881,13

B. VI. 1. Bændaskólinn á Hólum.

Við B. VI. 1. d. Aðgerð á skólahúsinu.....	1915	kr.	438,65	
— B. VI. 1. f. Til að reisa peningshús	1914	—	2208,45	
— B. VI. 1. g. 2. Til kensluáhalda	1914	—	0,80	
— B. VI. 1. g. 3. Eldiviður og ljós.....	1914	—	735,29	
— — —	1915	—	1155,00	
— B. VI. 1. g. 6. Ýms útgjöld.....	1914	—	185,80	
				— 4723,99

B. VI. 2. Bændaskólinn á Hvanneyri.

Við B. VI. 2. d. 3. Eldiviður og ljós.....	1914	kr.	138,80	
— — —	1915	—	368,96	
— B. VI. 2. d. 5. Ýmisleg útgjöld.....	1914	—	597,05	
— — —	1915	—	8,00	
— B. VI. 2. d. 6. Símalagning	1914	—	50,00	
— B. VI. 2. d. 7. Anddyri við íbúðarhúsið.....	1914	—	269,86	
				— 1432,67

B. X. Yfirsetukvennaskólinn.

Við B. X. 2. b. Annar kostnaður.....	1914	kr.	340,87	
— — —	1915	—	429,47	
— B. X. 3. Styrkur til námskvenna.....	1914	—	1375,00	
— — —	1915	—	1105,00	
				— 3250,34
— B. XII. 7. b. Eftirlitsferðir.....	1914	—	46,83	
— B. XIII. c. Hannyrðaskólinn á Akureyri	1915	—	200,00	

B. XV. Heyrnar- og málleysingjaskólinn.

1914	kr.	491,55	
1915	—	1821,72	
			— 2313,27
			<u>kr. 25848,23</u>

7. gr.

Sem viðbót við 15. gr. fjárlaganna veitast 2026 kr. 24 a.

Landsbókasafnið.

Við 1. f. Bókband	1914	kr.	100,00	
				kr. 100,00

Landsbókasafnshúsið.

Við 5. a. Eldiviður og ljós.....	1914	kr.	515,28	
— — —	1915	—	86,28	
— 5. c. Viðhald og áhöld.....	1914	—	439,73	
— — —	1915	—	502,45	
				— 1543,74
				<u>kr. 1643,74</u>

Flyt... kr. 1643,74

	Flutt...	kr.	1643,74 Nr. 90.
Við 14. Útgáfa dómasafns Landsyfrrjettarins.....	1915	—	82,5014. nóvbr.
— 25. Til Jóhannesar Kjarval.....	1915	—	300,00
		kr.	<u>2026,24</u>

8. gr.

Sem viðbót við 16. gr. fjárlaganna veitast 1002 kr. 50 a.

Við 6. Húsabætur á Vöglum.....	1914	kr.	50,00
— 9. Eftirlit með útflutningi hrossa.....	1914	kr.	575,50
— — — — —	1915	—	377,00
			<u>952,50</u>
		kr.	<u>1002,50</u>

9. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 19. gr. fjárlaganna veitast 14178 kr. 20 a.

Við óviss útgjöld.....	1914	kr.	7514,20
— — — — —	1915	—	6664,00
			<u>14178,20</u>
		kr.	<u>14178,20</u>

10. gr.

Sem viðbót við gjöldin í 22. gr. fjárlaganna veitast 24641 kr. 34 a.

1. Röntgensáhöld.....	1914	kr.	1963,60
2. 1. Manntalskostnaður.....	1914	—	2209,65
3. Til varnargarðs á Siglufjarðareyri.....	1915	kr.	15700,00
4. Til að breyta ræsum í Eyjafjarðbraut	1915	—	790,19
			<u>16490,19</u>
5. Kostnaður við millipinganefnd í eftirlauna- og launamálinu.....		—	3977,90
		kr.	<u>24641,34</u>

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Nr. 91.
14. nóvbr.

Lög

um

aðflutningsbann á áfengi.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru :

1. gr.

Engan áfengan drykk má flytja til Íslands til annara nota en þeirra, sem getið er um í 2. gr. og farið sje með eftir reglum þeim, sem settar eru í lögum þessum. En áfengur drykkur eftir lögum þessum telst hver sá vökvi, sem í er meira en $2\frac{1}{4}$ % af vínanda (alkóhóli) að rúmmáli. Duft, kökur og annað, er þau efni eru í, sem sundur má leysa í vökva og í sjer hafa fólgið slíkt áfengi, skal fara með sem áfengan drykk.

2. gr.

Heimilt skal stjórnanda eða eiganda iðnaðarfyrirtækis, efnarannsóknarstofu, náttúrugripasafna eða annara slíkra stofnana að flytja frá útlöndum vínanda og annað áfengi til iðnþarfa og verklegra nota í stofnuninni. Einnig er heimilt að flytja til landsins vínanda til eldsneytis, svo og ilmvötn, hármæðul og þess konar vökva, enda sjeu þau gerð óhæf til drykkjar, svo sem unt er. Lyfsölum skal og heimilt að flytja til landsins vínanda og annað áfengi, sem lyfjaskrá heimilar, svo og smáskamtalyf með vínanda í. Smáskamtalæknum er heimilt að fá í innlendum lyfjabúðum smáskamtalyf með vínanda í, ef þöntun þeirra fylgja meðmæli hlutaðeigandi lögreglustjóra og sóknarprests. Að lokum skal próföstum þjóðkirkjunnar og forstöðumönnum annara kirkjudeilda heimilt að láta flytja frá útlöndum messuvín, er nauðsynlegt sje til altarisgöngu, þótt í því sje meira af vínanda en $2\frac{1}{4}$ % að rúmmáli.

Jafnskjótt og lög þessi öðlast gildi, skal stjórnarráðið löggilda til lækninga, með viðauka við lyfjaskrá landsins, þessa áfengisvökva: Rauðvín, Malaga, Sherry, Portvín og Cognac.

Sendiræðismönnum framandi ríkja er heimilt að flytja frá útlöndum einu sinni á ári hæfilegan áfengisforða til heimilisþarfa sinna um eitt ár í senn, þó ekki yfir 800 lítra á ári hverjum þeirra.

Öðrum en þeim, er hjer hafa verið taldir, má ekki leyfa innflutning áfengis, flutning úr skipi í annað skip eða úr skipi í land.

3. gr.

Alt áfengi, sem flutt er til landsins frá útlöndum samkvæmt lögum þessum, skal fyrst flytja á land í Reykjavík. Þar skal landsstjórnin skipa sjerstakan umsjónarmann áfengiskaupa, og hefir hann á höndum umsjón og eftirlit með áfengiskaupum, svo sem nánar er fyrir mælt í lögum þessum.

Umsjónarmaður hefir að launum 600 kr. á ári, er greiðist úr landssjóði. Svo Nr. 91. fær hann og borgun fyrir húsrúm undir áfengisbirgðir, vinnulaun handa verkamönnum 14. nóvbr. til aðstoðar og burðargjald brjefa. Enn fremur fær hann endurgjald fyrir efni þau, er með þarf til þess að gera áfengi óhæft til drykkjar.

4. gr.

Nú hefir maður heimild til áfengisflutnings frá útlöndum eftir lögum þessum, og vill hann neyta þessarar heimildar sinnar, og skal hann þá í tæka tíð segja umsjónarmanni áfengiskaupa til um það, hvers konar áfengi og hve mikið hann vill fá og frá hverju verslunarhúsi, svo og með hverri ferð frá útlöndum. Hann skal og skýra honum frá um leið, til hvers hann ætli að nota áfengið. Svo skal og fylgja beiðninni borgun fyrir flutning til Reykjavíkur og uppskipun þar. Umsjónarmaður sendir þá pöntunina því verslunarhúsi eða þeim vínsöllumanni, sem hún er stíluð til, og beiðist þess, að áfengið sje sent til sín. Skal umsjónarmaður, þegar er áfengið kemur til hans frá útlöndum, tryggja sjer með rannsókn, að áfengissendingin sje eigi önnur eða meiri en um var beðið. Nú reynist áfengið annað eða meira en um var beðið, og skal umsjónarmaður þá endursenda sendanda það tafarlaust, ef annað er en um var beðið, eða það sem umfram reynist, enda er skipstjóra, sem flutti, eða útgerðarmanni skips skylt að taka við því án borgunar á farmgjaldi. Að því búnu skal hann, eftir fyrirsögn efnafræðings landsins, sam skyldur er að láta honum aðstoð sína í tje, blanda það áfengi, er til iðnaðarfyrirtækja eða eldsneytis er ætlað, þeim efnum, er gera það óhæft til drykkjar, ef það er unt, án þess það þó missi notagildi sitt til þess, sem það er ætlað. Því næst skal umsjónarmaður merkja áfengið með embættisinnsgli sínu og segja eiganda til. Eiganda skal þá heimilt að vitja þess, en gjalda skal hann þá um leið kostnað þann, er af blönduninni hefir leitt.

Nú liða svo 12 mánuðir frá tilkynningu umsjónarmanns áfengiskaupa um aðflutning áfengis, að sá hirðir ekki áfengið, er pantað hefir, nje lýsir heldur yfir þeirri ósk, að áfengið sje á hans kostnað endursent seljanda, og er þá áfengið með umbúðum eign landssjóðs. Allan ógreiddan kostnað, er leitt hefir af aðflutningnum, má þá taka lögtaki hjá þeim, er áfengið hefir pantað, samkvæmt lögum nr. 29, 16. desember 1885.

Umsjónarmaður ber enga ábyrgð á greiðslu andvirðis fyrir það áfengi, sem aðflutt er.

5. gr.

Ekkert íslenskt skip má flytja nokkurt áfengi til landsins, nema um það áfengi sje að ræða, er fara á til umsjónarmanns áfengiskaupa.

Stjórnarráðið getur veitt fólksflutningaskipum, sem hafa rúm fyrir 25 farþega eða fleiri og eru í siglingum milli landa, undanþágu frá þessu ákvæði, og gilda þá um þau skip ákvæði þessarar greinar um erlend skip.

Nú kemur erlent skip frá útlöndum, og er þá skipstjóra skylt að tilkynna lögreglustjóra, um leið og hann sýnir skipsskjölin, hvort nokkurt áfengi sje í skipinu, og þá hve mikið.

Nú hefir skipið áfengi frá útlöndum, er ekki á að fara til umsjónarmanns áfengiskaupa, og skal lögreglustjóri þá á hinni fyrstu höfn, er skipið kemur til, setja embættisinnsgli sitt fyrir hið aðflutta áfengi, og ábyrgist skipstjóri, að engu áfengi sje skotið undan innsigli og að innsigli sjeu ekki brotin eða af áfenginu tekið, fyr en skipið er alfarið frá landinu, enda gangi lögreglustjóri úr skugga um það, áður en skipið lætur úr síðustu höfn, að innsiglin sjeu heil og ekkert hafi verið tekið af áfenginu. Þó má skipið hafa til næstu hafnar hæfilegan skipsforða af áfengi óinnsiglaðan, en aldrei má gefa eða selja af þeim forða öðrum en skipverjum.

Nr. 91. Rannsaka skal lögreglustjóri jafnan á fyrstu höfn, hvort áfengi er í skipi, hvort
 14. nóvbr heldur skipið er íslenskt eða erlent, og getur í því skyni opnað hirslur skipverja og farþega
 og aðra staði í skipi, eftir því sem þörf þykir.

Skipstjóri ber ábyrgð á brotum skipverja gegn þessari grein.

Fyrirmæli þessarar greinar ná ekki til herskipa.

Sleppa má rannsókn og innsiglan í erlendum fiskiskipum, sem koma hingað í höfn eða að landi snöggvast, ef lögreglustjóri telur það hættulaust.

6. gr.

Nú strandar skip hjer við land og hefir meðferðis áfengi til umsjónarmanns áfengiskaupa eða frá honum, og skal hreppstjóri í forföllum lögreglustjóra þá þegar taka áfengisílatin til varðveislu og gæta þess, að ekki sje í þau farið. Hann skýrir þegar í stað lögreglustjóra frá, en lögreglustjóri setur embættisinnsigli sitt fyrir ílatin og kemur þeim til geymslu á óhultum stað. Áfengi þetta má lögreglustjóri ekki selja eða á annan hátt láta af hendi til annara manna, en skýra skal hann með fyrstu ferð rjettum eiganda frá björgun áfengisins. Kjósi hann innan 12 mánaða að það sje sent sjer á sinn kostnað, skal það gert; ella sje það eign landssjóðs.

Sje um skipsforða að ræða, fer um meðferð áfengisins og tilkynning til skipseiganda svo sem fyrir er mælt í grein þessari hjer að framan, nema það hafi verið gert óháft til drykkjar undir umsjón lögreglustjóra, eða eigandi hafi látið flytja það úr landi innan 12 mánaða.

Nú er ókunnugt um eiganda strandgóss, og skal þá áfengið eign landssjóðs, ef eigandi hefir ekki sagt til sín áður en hinn lögskipaði auglýsingafrestur er útrunninn.

7. gr.

Enginn má taka við nokkurs konar áfengi úr skipi, er hefst við hjer við land, nje heldur taka við áfengi á floti, hvort heldur gegn endurgjaldi eða endurgjaldslaust.

8. gr.

Engan áfengan drykk má flytja um landið, annan en þann, sem annaðhvort er merktur embættisinnsigli umsjónarmanns áfengiskaupa, svo sem fyrir er mælt í 4. grein laga þessara, eða þá þann drykk, sem um getur í 6. og 10. grein og farið er með eftir fyrir-mælum þeirra greina, nema læknislyf sje úr lyfjabúð eða frá lækni.

9. gr.

Öllum, sem samkvæmt lögum þessum hafa heimild til innflutnings á áfengi, er óheimilt að veita það, gefa, selja eða láta af hendi til annara manna, nema það sje áður gert óháft til drykkjar.

Þó mega lyfsalar og hjeraðslæknar selja mönnum áfenga drykki eftir lyfseðli löggiltra lækna, en þó ekki oftár en einu sinni eftir sama lyfseðli. Um sölu lyfja þeirra, er áfengi er í, setur landlæknir reglur því til tryggingar, að áfeng lyf verði eigi höfð til neyslu, heldur eingöngu til lækninga.

10. gr.

Þær áfengisbirgðir, sem einstakir menn kunna enn að hafa í vörslum sínum, er ekki skylt að flytja burt úr landinu, en eigendur þeirra skulu skyldir að gefa lögreglustjóra vottorð, að viðlögdum drengskap, um hverjar og hve miklar birgðir þeir hafi. Slík vottorð skal gefa um hver áramót, um hverjar og hve miklar birgðir sjeu óeyddar, uns birgðirnar eru þrotnar.

Áfengi það, er hjer ræðir um, má aldrei flytja burt af heimili eiganda, nema hann Nr. 91. flytji sjálfur búferlum eða það sje áður gert óháft til drykkjar.

14. nóvbr.

11. gr.

Nú verður það uppvíst, að einstakir menn hafa áfengi í vörslum sínum, sem ekki hefir verið sagt til samkvæmt lögum innan 12 vikna eftir að lög þessi öðlast gildi, og skal þá líta svo á, að þeir hafi gerst brotlegir gegn 1. gr. laga þessara.

Stjórnarráðið sjer um, að í hverri sveit og kaupstað sjeu til eyðublöð um framtal vínbirgða, til þess að birgðirnar verði sundurliðaðar greinilega.

Heimilt er lögreglustjóra að skoða eða láta umboðsmann sinn skoða vínbirgðirnar.

Lögreglustjóri skal, hver í sínu umdæmi, auglýsa ákvæði þessarar greinar á þann hátt, sem gerist um opinberar auglýsingar, í síðasta lagi 8 vikum áður en umgetinn frestur er liðinn.

12. gr.

Nú er maður grunaður um óleyfilegan aðflutning eða óleyfilega sölu eða veitingu áfengis, og má þá gera heimilisrannsókn hjá honum eftir dómsúrskurði, ef það er talið nauðsynlegt til þess að komast fyrir málið.

Komi það í ljós við heimilisrannsóknina, að áfengi sje í vörslum þess manns, er rannsókn fer fram hjá, skal hann skyldur til að skýra frá því, hvernig standi á birgðunum. Geri hann það ekki, skal hann teljast sekur um brot gegn 1. gr.

13. gr.

Hvern þann, sem hist hefir ölvaður, er heimilt að leiða fyrir dómara, og er honum skylt að gera grein fyrir því, hvernig hann hefir fengið áfengi það, er hann hefir ölvaður af orðið. Geri hann það ekki, skal hann sæta sektum 50—500 krónum.

14. gr.

Brot gegn 1. gr. laga þessara varðar í fyrsta sinn sektum frá 200—1000 kr.

Brot í annað sinn varðar sektum frá 500—2000 kr.

Brjóti nokkur oft看 gegn ákvæðum þessarar greinar, varðar það sektum frá 1000—5000 kr.

Auk sektanna skal enn fremur beita fangelsisrefsingu, ef áfengi hefir verið ætlað til veitinga í atvinnuskyni eða sölu.

Fjárnám fyrir sekt á hendur skipstjóra má gera í skipi hans.

Jafnan skal hið ólöglega aðflutta áfengi verða eign landssjóðs.

15. gr.

Nú sannast það á skipstjóra, að hann skýrir lögreglustjóra rangt frá um áfengi það, er hann hefir meðferðis, og skal hann þá sekur um 50—1000 kr., ef ekki liggur þyngri hegning við samkvæmt lögum, og má gera fjárnám fyrir sektunum í skipi hans.

Brot gegn þeim ákvæðum í lögum þessum, er óheimila að veita, gefa, selja eða á annan hátt láta af hendi áfengi til annara manna, varða sektum 200—2000 kr. Ef brot er ítrekað, varðar það sektum frá 500—5000 kr.

Ef nokkur brýtur oft看 ákvæði þessarar greinar eða gerir sjer það að atvinnu að selja eða veita áfenga drykki, þá varðar það fangelsi, ekki vægara en eins mánaðar einföldu fangelsi, auk sekta, eins og að framan greinir.

Hver, sem aflar sjer áfengis undir því yfirsyni, að hann þurfi á því að halda í lögleyfdum tilgangi, en notar það til drykkjar, skal sæta sektum frá 50—1000 kr., nema þyngri hegning liggi við að lögum.

Nr. 91. Sama hegning liggur og við því, ef lyfsali lætur áfengi af hendi án skriflegrar lækna-
14. nóvbr.isforskriftar eða oftari en einu sinni eftir sama læknisæðli.

16. gr.

Brot gegn 5. gr. laga þessara varða sektum, sem brot gegn 1. gr. Áfengi, er íslensk skip flytja til landsins, að fráteknunni því áfengi, er fara á til umsjónarmanns áfengiskaupa, svo og það áfengi, sem skotið er undan innsigli á skipum, skal upptækt og er eign lands-
sjóðs.

17. gr.

Brot gegn 8. gr. laga þessara varða 100—1000 kr. sektum, og skal áfengið ásamt ílátum verða eign landssjóðs.

18. gr.

Nú verður læknir sannur að sök um að hafa látið af hendi læknisæðil um áfengi í þeim tilgangi, að það verði notað öðru vísi en sem læknislyf, og skal hann þá í fyrsta sinn sekur um 200—2000 kr., og skal sektin tvöfaldast, sje brotið endurtekið. Verði læknir sannur að sök um slíkt oftari en tvisvar, má svifta hann læknisleyfi um stundarsakir, eða að öllu, ef miklar sakir eru.

19. gr.

Allar sektir eftir lögum þessum renna í landssjóð.

20. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

21. gr.

Sveitarstjórnunum og lögreglustjórnunum er sjerstaklega skylt að sjá um að lögum þessum sje hlýtt.

22. gr.

Lög þessi skal prenta á íslensku, dönsku, þýsku, ensku og frönsku, og svo mörg eintök, að nægi til að senda dönskum verslunarfulltrúum í öðrum löndum.

23. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi öll þau lagaákvæði, er koma í bága við þau.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 14. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Eggerz.

Opið brjef

Nr. 92.
22. nóvbr.

er

stefnir saman Alþingi til aukafundar á árinu 1918 þegar
stjórninni þykir nauðsyn bera til.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vjer höfum allramildilegast ákveðið, að láta Alþingi koma saman
til aukafundar á árinu 1918 þegar stjórninni þykir nauðsyn bera til.

Um leið og Vjer birtum þetta Vorum kæru og trúu þegnum á Íslandi, skipum
Vjer öllum þeim, er setu eiga að hafa á þinginu, að koma dag þann, er stjórnin
ákveður, til Reykjavíkur kaupstaðar, og verður þar þá sett Alþingi eftir að guðs-
þjónustugjörð hefur farið fram í dómkirkjunni.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 22. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Magnússon.

Nr. 93.
22. nóvbr.

Konungsbrjef

um

setning Alþingis og þingsuppsögn.

Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Vjer viljum hjermeð veita yður sem forseta Vors ráðuneytis fyrir Vort land Ísland umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi það, er koma á saman til aukafundar á árinu 1918,

og ennfremur umboð til þess í Voru nafni að segja þinginu slitið þegar eigi er lengur þörf á að það eigi setu.

Ritað á Amaliuborg, 22. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.

Til

herra Jóns Magnússonar, riddara af Dannebrog og Dannebrogsmanns,
forseta Vors ráðuneytis fyrir Ísland.

Konungleg auglýsing

Nr. 94.
27. nóvbr.

um

að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þar eð Vjer höfum í hyggju að ferðast til útlanda, viljum Vjer samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, um ríkisstjórn, þegar svo stendur á, að konungur er ekki orðinn fulltíða, eða er sjúkur eða fjærverandi, að ríkisstjórn í fjærvist Vorri sje falin á hendur ríkisarfnum.

Því birtum Vjer hjer með Vorum kæru og trúu þegnum, að sonur Vor elskulegur, hans konunglega tign, krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg, tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vjer komum heim aftur.

Gefið á Amaliuborg, 27. nóvember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Z a h l e.

Nr. 95.
2. desbr.

Konungleg auglýsing

um

að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vjer erum aftur heim komnir úr ferð Vorri til útlanda, kunngjörum Vjer hjermeð Vorum kæru og trúu þegnum, að Vjer höfum Sjálfir í dag tekið við ríkisstjórninni, sem Vjer 27. nóvbr. 1917 samkvæmt 1. grein í lögum 11. febr. 1871, höfðum falið á hendur í fjærvist Vorri syni Vorum elskulegum, hans konunglegu tign, krónprinsi Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gefið á Sorgenfri, 2. desember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Z a h l e.

Bráðabirgðalög

Nr. 96.
10. desbr.

um

viðauka við lög 1. febrúar 1917 um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfríðnum.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þar eð borið hefur verið upp fyrir Oss, að í lögum 1. febrúar 1917, um heimild fyrir landsstjórnina til ýmsra ráðstafana út af Norðurálfríðnum, vanti heimild til að leggja bann við útflutningi úr landi á skepnufóðri, en að óhjákvæmilegt teljist, að landsstjórnin fái nú heimild til að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni, samkvæmt 6. gr. stjórnarskipunarlags 19. júní 1915,

Því bjóðum Vjer og skipum:

1. gr.

Aftan við 3. gr. nefndra laga 1. febrúar 1917, bætist ný málsgrein svohljóðandi:

Ennfremur er landsstjórninni heimilt að leggja bann, að einhverju leyti eða öllu, við útflutningi eða sölu úr landi á skepnufóðri, aðfluttu eða innlendu, ef áðstæða er til að óttast fódurskort í landinu. Landsstjórnin ákveður sjálf hvað telst til skepnufóðurs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 10. desember 1917.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Sigurður Jónsson.

